

ภาวะผู้นำของข้าราชการตำรวจที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน
ในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด
ของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร

วิทยานิพนธ์

ของ

ร้อยตำรวจเอกกิตติพงษ์ แพงพา

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

กุมภาพันธ์ 2564

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ภาวะผู้นำของข้าราชการตำรวจที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน
ในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของ
สถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร

วิทยานิพนธ์

ของ

ร้อยตำรวจเอกกิตติพงษ์ แพงพา

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
กุมภาพันธ์ 2564
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

LEADERSHIP OF POLICE OFFERS AFFECTING PEOPLE'S PARTICIPATION
IN THE PREVENTION AND SUPPRESSION OF DRUGS OPERATED
BY CHAROEN SIN POLICE STATION, SAKON NAKORN PROVINCE

BY

POLICE CAPTAIN KITTIPONG PANGPAR

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
The Master of Public Administration Degree in Public Administration
at Sakon Nakhon Rajabhat University

February 2021

All Rights Reserved by Sakon Nakhon Rajabhat University

ใบรับรองวิทยานิพนธ์
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ ภาวะผู้นำของข้าราชการตำรวจที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงาน
ป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร

ชื่อผู้ทำวิทยานิพนธ์ ร้อยตำรวจเอกกิตติพงษ์ แพงพา

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการสอบ กรรมการสอบและ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปณิธิ การสมดี) และผู้ทรงคุณวุฒิ (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ละมัย รมเย็น) ประธานที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์

..... กรรมการสอบ กรรมการสอบและ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สัญญาศรณ์ สวัสดิ์ไธสง) แต่งตั้งเพิ่มเติม (รองศาสตราจารย์ ดร.จิตติ กิตติเลิศไพศาล) กรรมการที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์

..... กรรมการสอบ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สามารถ อัยกร) แต่งตั้งเพิ่มเติม

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรรับรองแล้ว

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สามารถ อัยกร)
ประธานหลักสูตร
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัยรับรองแล้ว

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

เมื่อวันที่ 24 เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2564
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้อย่างดี ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลือ เป็นอย่างดีจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ละมัย รมเย็น ประธานกรรมการที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ และ รองศาสตราจารย์ ดร.จิตติ กิตติเลิศไพศาล กรรมการที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาแนะนำ เสนอแนะ และตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอา ใจใส่ตลอดมาตั้งแต่เริ่มต้นจนสำเร็จเรียบร้อย ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง และ ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่ให้การช่วยเหลือการทำวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณ ผู้เชี่ยวชาญ และคณะกรรมการสอบเค้าโครงและสอบป้องกัน ทุกท่าน ที่กรุณาตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย พร้อมให้คำแนะนำ การพัฒนาวิธีดำเนินการวิจัยให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น รวมทั้งบุคคลที่ผู้วิจัยได้อ้างอิง ทางวิชาการตามที่ปรากฏในบรรณานุกรม

ขอขอบพระคุณ ผู้กำกับการณ์ตำรวจภูธรเจริญศิลป์ และกำนันทุกตำบล ในเขตอำเภอเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร ที่ให้ความอนุเคราะห์และความสะดวกในการเก็บ รวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย ตลอดจนประชาชนที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตอำเภอเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร ทุกท่าน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็น อย่างดี

ขอขอบพระคุณ บิดา มารดา และญาติพี่น้องทุกท่านที่คอยช่วยเหลือสนับสนุน ทั้งด้านกำลังใจและกำลังทรัพย์ด้วยดีตลอดมา

ขอขอบคุณเพื่อนนักศึกษาสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ทุกท่านที่ได้ให้คำแนะนำ และคอยให้กำลังใจตลอดมา นอกจากนี้ยังมีผู้ที่ให้ความร่วมมือช่วยเหลืออีกหลายท่าน ซึ่งผู้วิจัยไม่สามารถกล่าวนามในที่นี้ได้หมด จึงขอขอบคุณทุกท่านเหล่านั้นไว้ ณ โอกาสนี้ ด้วย

คุณค่าและประโยชน์จากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบแด่บิดา มารดาของ ผู้วิจัย และบูรพาจารย์ทุกท่าน ที่ได้อบรมสั่งสอนจนผู้วิจัยสามารถดำรงตนและบรรลุผล สำเร็จในปัจจุบัน

ร้อยตำรวจเอกกิตติพงษ์ แพงพา

ชื่อเรื่อง	ภาวะผู้นำของข้าราชการตำรวจที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร
ผู้วิจัย	ร้อยตำรวจเอกกิตติพงษ์ แพงพา
กรรมการที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ละมัย ร่มเย็น รองศาสตราจารย์ ดร.จิตติ กิตติเลิศไพศาล
ปริญญา	รป.ม. (รัฐประศาสนศาสตร์)
สถาบัน	มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
ปีที่พิมพ์	2564

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาภาวะผู้นำของข้าราชการตำรวจและการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ 2) เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ เมื่อจำแนกตามคุณลักษณะส่วนบุคคล 3) เพื่อศึกษาอิทธิพลของภาวะผู้นำของข้าราชการตำรวจที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ 4) เพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตอำเภอเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร จำนวน 400 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัยพบว่า

1. ภาวะผู้นำของข้าราชการตำรวจ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.77$) ประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.16$)

2. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ ในภาพรวม เมื่อจำแนกตามคุณลักษณะส่วนบุคคล ด้านเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และตำบลที่อาศัยอยู่ พบว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร ในภาพรวม ไม่มีความแตกต่างกัน

3. ภาวะผู้นำของข้าราชการตำรวจสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ ด้านคุณธรรมและจริยธรรม ($\beta=.416$) ด้านความรู้และประสบการณ์ในวิชาชีพตำรวจ ($\beta=.369$) ด้านความรู้และทักษะในการบริหาร ($\beta=.169$) และด้านมนุษยสัมพันธ์และบุคลิกภาพ ($\beta=.119$) มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยสามารถร่วมกันทำนายการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ ได้ร้อยละ 56.90

4. แนวทางในการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ ได้แก่ ควรเพิ่มการประชาสัมพันธ์เพื่อให้ประชาชนตระหนักถึงการแก้ไขปัญหาและการป้องกันยาเสพติดในพื้นที่ ควรกระตุ้นเชิญชวน และเปิดโอกาสให้ประชาชนในพื้นที่มีส่วนร่วมในการดำเนินงานป้องกันปราบปรามยาเสพติด และติดตามผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง ควรจัดให้มีเวทีในระดับชุมชนเพื่อให้มีการอภิปรายเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหา ยาเสพติดรวมทั้งสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ ควรจัดส่ง ควรจัดชุดตำรวจออกเยี่ยมเยียนประชาชนให้ครอบคลุมทุกหมู่บ้านและเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของหมู่บ้านอยู่เสมอ

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำ การมีส่วนร่วมของประชาชน การดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

TITLE	Leadership of Police Officers Affecting People's Participation in the Prevention and Suppression of Drugs Operated by Charoen Sin Police Station, Sakon Nakhon Province
AUTHOR	Police Captain Kittipong Pangpar
ADVISORS	Asst. Prof. Dr. Lamai Romyen Assoc. Prof. Dr. Jitti Kittilertpaisan
DEGREE	M.P.A. (Public Administration)
INSTITUTE	Sakon Nakhon Rajabhat University
YEAR	2021

ABSTRACT

The purposes of this study included the following: 1) to investigate leadership of the police officers and the people's participation in the prevention and suppression of drugs operated by Charoen Sin Police Station, 2) to compare the people's participation in the prevention and suppression of drugs operated by Charoen Sin Police Station on the basis of different personal traits, 3) to study the police officers' leadership's influences on the people's participation in the prevention and suppression of drugs operated by Charoen Sin Police Station, and 4) to gain guidelines on developing the people's participation in the prevention and suppression of drugs operated by Charoen Sin Police Station. Employing stratified random sampling, the samples consisted of 400 people who resided in the area of Charoen Sin District, Sakon Nakhon Province. The questionnaire was used to collect the data and statistics adopted for data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test, One-way ANOVA, and Multiple Linear Regression Analysis.

The study revealed these results:

1. Leadership of the police officers, as a whole, was at the high level ($\bar{X}=3.77$). The people's participation in the prevention and suppression of drugs operated by Charoen Sin Police Station, as a whole, was at the moderate level ($\bar{X}=3.16$).

2. It was found that the people whose genders, ages, educational levels, careers, monthly incomes, and the sub-district dwelled by them differed, as a whole, did not participate in the prevention and suppression of drugs operated by Charoen Sin Police Station differently.

3. These leadership aspects of the police officers in Charoen Sin Police Station significantly influenced on the people's participation in the prevention and suppression of drugs operated by Charoen Sin Police Station at .05 statistical level: morality and ethics ($\beta=.416$), knowledge and professional experiences of being the police, ($\beta=.369$), administrative knowledge and skills ($\beta=.169$), interpersonal skills and personality ($\beta=.119$). Altogether, they could be used to correctly predict the people's participation in the prevention and suppression of drugs operated by Charoen Sin Police Station 56.90%.

4. These guidelines were obtained for developing the people's participation in the prevention and suppression of drugs operated by Charoen Sin Police Station: more public relations should be conducted in order to create the people's awareness of solving and preventing drug problems in the area, the people in the area should be persuaded and encouraged to have the chance to participate in the prevention and suppression of drugs, the results of these persuasion and encouragement to participate should be checked and followed on consistently, Charoen Sin Police Station should send the police units to visit the people in every village and continuously join the villagers' activities.

Keywords: Leadership, people's participation, drug prevention and suppression operation

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
คำถามของการวิจัย	6
ความมุ่งหมายของการวิจัย	7
สมมติฐานของการวิจัย	7
ความสำคัญของการวิจัย	8
ขอบเขตของการวิจัย	8
กรอบแนวคิดของการวิจัย	10
นิยามศัพท์เฉพาะ	11
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	16
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำ	16
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน	51
แนวคิดเกี่ยวกับยาเสพติดและอำนาจหน้าที่ของตำรวจในการดำเนินงาน ปราบปรามยาเสพติด	60
บริบทสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร	93
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	94
3 วิธีดำเนินการวิจัย	108
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	108
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	110
ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ	111
การเก็บรวบรวมข้อมูล	115
การวิเคราะห์ข้อมูล	115
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	116

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	122
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	122
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	124
การศึกษาแนวทางในการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจ ภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร	153
5 สรุปผล อภิปรายผล และขอเสนอแนะ	159
สรุปผลการวิจัย	159
อภิปรายผลการวิจัย	164
ขอเสนอแนะการวิจัย	172
บรรณานุกรม	175
ภาคผนวก	190
ภาคผนวก ก หนังสือขอความอนุเคราะห์	191
ภาคผนวก ข รายนามผู้เชี่ยวชาญ	213
ภาคผนวก ค แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	216
ภาคผนวก ง ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม	226
ภาคผนวก จ คำอธิบายจำแนกของแบบสอบถาม	228
ภาคผนวก ฉ แบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ	233
ประวัติย่อของผู้วิจัย	237

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย	109
2 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามคุณลักษณะส่วนบุคคล	125
3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับภาวะผู้นำของข้าราชการตำรวจ สถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร โดยภาพรวม	127
4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับภาวะผู้นำของข้าราชการตำรวจ สถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร ด้านความรู้และประสบการณ์ ในวิชาชีพตำรวจ รายข้อ	128
5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับภาวะผู้นำของข้าราชการตำรวจ สถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร ด้านมนุษยสัมพันธ์และ บุคลิกภาพ รายข้อ	128
6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับภาวะผู้นำของข้าราชการตำรวจ สถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร ด้านความรู้และทักษะในการ บริหาร รายข้อ	130
7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับภาวะผู้นำของข้าราชการตำรวจ สถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร ด้านคุณธรรมและจริยธรรม รายข้อ	131
8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธร เจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร โดยภาพรวม	132
9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธร เจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ รายข้อ	133
10 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธร เจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ รายข้อ	134

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
11 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ รายชื่อ	135
12 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล รายชื่อ	136
13 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร ตามคุณลักษณะส่วนบุคคลด้านเพศ	137
14 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร ตามคุณลักษณะส่วนบุคคลด้านอายุ	138
15 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร ตามคุณลักษณะส่วนบุคคลด้านระดับการศึกษา	139
16 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร ตามคุณลักษณะส่วนบุคคลด้านอาชีพ	140
17 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร ตามคุณลักษณะส่วนบุคคลด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือน	141
18 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร ตามคุณลักษณะส่วนบุคคลด้านตำบลที่อาศัยอยู่	142

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
19 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงาน ป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร แตกต่างกันตามคุณลักษณะส่วนบุคคล	143
20 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ระหว่างภาวะผู้นำของข้าราชการตำรวจสถานี ตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร กับการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธร เจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร	147
21 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณอิทธิพลของภาวะผู้นำที่ส่งผลต่อ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร	149
22 จำนวนและร้อยละของประชากรกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามปลายเปิด ...	151
23 ผลการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกัน และปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร เป็นรายด้าน กับค่าเฉลี่ยรวม	153
24 แนวทางในการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกัน และปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ	154
25 แนวทางในการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกัน และปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล	156
26 แนวทางในการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกัน และปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร เพิ่มเติม	157

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

1 กรอบแนวคิดของการวิจัย	11
-------------------------------	----

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ประเทศไทยประสบกับปัญหายาเสพติดมาเนิ่นนานทั้งในด้านการเป็นพื้นที่ผลิต เป็นพื้นที่การค้า เป็นพื้นที่แพร่ระบาด และเป็นทางผ่านยาเสพติด โดยปัจจุบันปัญหา ยาเสพติดได้แพร่ระบาดและขยายไปทั่วประเทศมากขึ้นและก่อให้เกิดปัญหาสังคมขึ้น มากมาย เป็นภัยร้ายแรงต่อสุขภาพกายและสุขภาพจิตส่งผลกระทบต่อสังคม เศรษฐกิจบั่น ทอนความเจริญของประเทศชาติ การป้องกันและการปราบปรามยาเสพติดมิได้เป็นหน้าที่ ของหน่วยงานภาครัฐเท่านั้น หากแต่เป็นหน้าที่ของทุกฝ่ายที่จะต้องร่วมมือกัน ด้วยปัญหา ยาเสพติดเป็นเรื่องที่สลับซับซ้อน มีความเกี่ยวข้องกับทั้งด้านชีววิทยา สุขภาพจิต อาชญากรรม การเมือง เศรษฐกิจและสังคม ด้วยความจำเป็นดังกล่าวรัฐบาลจึงได้ให้ ความสำคัญกับการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างต่อเนื่อง โดยเมื่อวันที่ 10 มีนาคม 2558 คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบแผนยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด พ.ศ. 2558-2562 เพื่อใช้เป็นกรอบทิศทางการดำเนินงาน เป็นเครื่องมือในการ บริหารจัดการ ประสานการปฏิบัติ จัดสรรทรัพยากร และติดตามประเมินผลของทุก หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด, 2558, หน้า 1)

จะเห็นได้ว่าแม้ทุกรัฐบาลที่ผ่านมามีนโยบายที่จะแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่าง จริงจังและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ดำเนินการตามนโยบายและแผนปฏิบัติการป้องกันและ แก้ไขปัญหายาเสพติดมาอย่างต่อเนื่อง แต่ปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดก็ยังไม่ ลดลง กลับจะทวีความรุนแรงยิ่งขึ้นจากสาเหตุดังกล่าวทำให้มีการทบทวนนโยบายในการ ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างต่อเนื่อง และส่วนหนึ่งพบว่าเป็นการดำเนินการโดย หน่วยงานของรัฐแต่ฝ่ายเดียวเป็นส่วนใหญ่ ขาดการรับฟังความคิดเห็นจากประชาชน ทำให้ การแก้ไขปัญหายาไม่รอบด้านนโยบายและแผนยุทธศาสตร์ในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในช่วงหลังจะเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนในการเข้ามาแก้ไขปัญหามากขึ้น คูได้จากนโยบายและแนวคิดหลักของแผนยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหายา

ยาเสพติด พ.ศ. 2558–2562 จะยึดประชาชนเป็นศูนย์กลางเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนและก่อให้เกิดผลกระทบในทางที่ดีต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน แก้ไขปัญหาในเชิงพื้นที่โดยกำหนดเป้าหมายและแนวทางการดำเนินงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของทุกภาคที่เกี่ยวข้องในกระบวนการร่วมคิดร่วมตัดสินใจ ร่วมปฏิบัติการ ร่วมรับผลประโยชน์และร่วมประเมินผล แก้ไขปัญหาแบบองค์รวมอย่างเป็นระบบครบวงจร (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด, 2558, หน้า 1)

การมีส่วนร่วมของประชาชนถือเป็นหลักสากลที่ได้รับการยอมรับว่ามีความสำคัญและจำเป็นในสังคมประชาธิปไตย กฎหมายรัฐธรรมนูญซึ่งเป็นกติกาสูงสุดของประเทศสะท้อนเจตนารมณ์ในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างชัดเจนรวมถึงการปฏิรูปการบริหารงานภาครัฐภายใต้แนวคิดการบริหารภาครัฐแบบมีส่วนร่วม (Participatory Governance) และแนวคิดธรรมาภิบาล (Good Governance) ตระหนักถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมของประชาชนมีกฎหมายหลายฉบับประกันสิทธิของประชาชนด้านการมีส่วนร่วมและกำหนดหน้าที่ของภาครัฐในการเปิดให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม เช่น พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน พ.ศ. 2548 นอกจากนี้แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการยังกำหนดเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนไว้เช่นกัน (อรทัย ก๊กผล, 2552, หน้า 3) ในการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของสำนักงานตำรวจแห่งชาติก็เช่นกันจำเป็นต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของประชาชนเพราะมาตรการสำคัญในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดเป็นสิ่งแรกที่ควรให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง คือ บทบาทของสถาบันทางสังคมไทยในระดับรากหญ้า ซึ่งประกอบด้วยสถาบันครอบครัว สถาบันชุมชน สถาบันโรงเรียน และสถาบันศาสนา เพื่อเป็นการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดให้เกิดประสิทธิผลอย่างยั่งยืน จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือทุกภาคส่วนในสังคมไทยและต้องมีความรู้ทางวิชาการสนับสนุนการดำเนินงาน (กฤษฎา นาคประสิทธิ์, 2557, หน้า 3)

ถึงแม้ว่าจะมีการดำเนินการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอย่างเข้มงวดและใช้ทรัพยากรทั้งบุคลากรและงบประมาณจำนวนมากก็ตาม แต่ธรรมชาติของยาเสพติดย่อมมีพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ทั้งในมิติชนิดของยาเสพติด รูปแบบของการเสพติด กลุ่มประชากร และพฤติกรรมในการเสพสารเสพติด ดังจะเห็นได้จากในอดีตการ

แพรระบาดของเฮโรอีนในกลุ่มประชากรวัยทำงานเปลี่ยนมาสู่การแพรระบาดของยาบ้าในกลุ่มวัยรุ่นที่มีอายุน้อยลง โดยมีปัจจัยหลายอย่างที่ก่อให้เกิดการแพรระบาด นอกจากนี้สภาพปัญหาในแต่ละพื้นที่ของประเทศไทยก็มีความแตกต่างกันไปตามสภาวะแวดล้อม ทั้งทางภูมิประเทศ สังคม วัฒนธรรม ตลอดจนกลุ่มประชากร ทำให้การแก้ไขปัญหาทั้งด้านการป้องกันและปราบปรามสารเสพติดต้องมีความแตกต่างและหลากหลายไปตามความแตกต่างของแต่ละพื้นที่ (เกรียงศักดิ์ จอดนอก, 2559, หน้า 2) และที่สำคัญอีกประการหนึ่งปัญหาเสพติดก่อให้เกิดปัญหาอาชญากรรมติดตามมาโดยผลจากการศึกษาความสัมพันธ์ของการติดยาเสพติดกับการก่ออาชญากรรม พบว่า ผู้ต้องหาที่ก่ออาชญากรรม ร้อยละ 58 เป็นผู้ติดยาเสพติด การพัฒนาและปราบปรามยาเสพติดตั้งที่ผ่านมามีผู้วิจัยพบว่าการปฏิบัติงานเพื่อปราบปรามยาเสพติดของเจ้าหน้าที่ที่ถือว่าได้ผล เช่น ในเรื่องของระเบียบข้อบังคับ และกฎเกณฑ์การปฏิบัติราชการในการล่อซื้อยาเสพติด ซึ่งวิธีการนี้สามารถจับกุมผู้ค้าได้แต่ทั้งนี้ก็ยังมียาเสพติดที่จะต้องนำมาเป็นข้อมูลเพิ่มเติม พบว่า การเก็บข้อมูลผู้ลักลอบค้าไม่มีการประสานข้อมูลกันไม่อยู่ในระบบเดียวกัน ข้อมูลรายย่อยยังถูกละเลย การตรวจสอบเป้าหมายยังไม่มีกฎหมายที่ให้การตรวจสอบโดยสะดวก นักค้าอำพรางมีจำนวนน้อยและมีค่าตอบแทนที่ไม่คุ้มค่า เจ้าหน้าที่ยังไม่มีการฝึกอบรมในการเจรจาซื้อและไม่มีกบฏที่สภาพและเสียงเป็นหลักฐาน การเบิกเงินล่อซื้อมีขั้นตอนมากทำให้ได้รับเงินชำนักค้าอำพรางไม่มีการอบรมหลักการเจรจา การจับกุมมักได้เพียงผู้ส่งยาเสพติดไม่ได้ตัวการใหญ่ ปัจจัยที่มีผลในการนำนโยบายการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดให้ประสบผลสำเร็จ กล่าวไว้ว่า ปัจจัยด้านความร่วมมือและสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เป็นปัจจัยที่ทำให้การดำเนินงานด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดประสบผลสำเร็จ นอกจากนี้ยังอยู่ที่การได้รับความร่วมมือและสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นประการสำคัญอีกอย่างหนึ่งจากสภาพปัญหาเกี่ยวกับยาเสพติด ซึ่งนับวันจะแพร่หลายและมีความรุนแรงมากขึ้นจนเป็นปัญหาระดับประเทศทั้งในส่วนของผู้ซื้อ และผู้ค้าแล้วแต่เป็นปัญหาที่จำเป็นจะต้องมีการปฏิบัติเพื่อปราบปรามสิ่งผิดกฎหมายให้ลดน้อยลง ซึ่งขีดความสามารถหรือระดับการปฏิบัติที่มุ่งจะแก้ไขปัญหาเสพติดได้มากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับปัจจัยหลาย ๆ ด้าน (จันทิวา โสมกลิ้ง, 2560, หน้า 4)

ปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญในการผลักดันนโยบายไปสู่การปฏิบัติของสถานีตำรวจให้ได้ผล รวมทั้งการดำเนินการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดนั้นก็คือ ภาวะผู้นำ

ของผู้บริหารสถานีตำรวจนั่นเอง หากผู้นำหรือผู้บริหารของสถานีตำรวจขาดความกระตือรือร้น ขาดภาวะการเป็นผู้นำในการระดมสรรพกำลังของข้าราชการตำรวจในสถานีแล้วก็ยากที่จะประสบความสำเร็จได้ หรือถึงแม้ว่าหัวหน้าสถานีตำรวจจะมีความเป็นผู้นำในฐานะผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจในการสั่งการก็ตาม แต่การบังคับบัญชา การสั่งการย่อมต้องอาศัยทั้งศาสตร์และศิลป์ในการสั่งการ ในการบังคับบัญชาว่าจะทำอย่างไร ให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีความรู้สึก มีส่วนร่วมเป็นเจ้าของในหน่วยงานนั้น หากผู้ใต้บังคับบัญชาทุกคนมีความรู้สึกพร้อมแล้ว การทุ่มเทอุทิศตนในการทำงานก็จะเกิดขึ้น น่าจะประสบความสำเร็จและมีประสิทธิภาพกว่าการบังคับควบคุม ดังนั้นผู้บริหารสถานีตำรวจ จึงเป็นหัวใจสำคัญในการบริหารงานในระดับสถานีตำรวจ เพราะเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการบริหารจัดการให้เกิดความสมดุลระหว่างองค์การและข้าราชการตำรวจ อันจะทำให้องค์การประสบความสำเร็จ เพราะหากผู้บริหารสถานีตำรวจมีภาวะผู้นำ ย่อมสามารถสร้างความพึงพอใจแก่ผู้ร่วมงาน ผู้ใต้บังคับบัญชา และจะส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานและการให้บริการของสถานีตำรวจ (จันทิวา โสมกสิ่ง, 2560, หน้า 7)

สำนักงานตำรวจแห่งชาติเป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงได้ถือปฏิบัติมาโดยตลอดด้วยการกำหนดเป็นแผนงานและมาตรการในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมสร้างความคุ้มครองสวัสดิภาพของประชาชนโดยให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมที่เน้นให้ตำรวจเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีต่อประชาชนให้ประชาชนศรัทธาเลื่อมใสมีจิตใจรักตำรวจซึ่งนโยบายการบริหารราชการสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 และแผนปฏิบัติราชการสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ได้มีการกำหนดนโยบายการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดให้เป็นหนึ่งในนโยบายหลักที่สำคัญของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ โดยมีสาระสำคัญดังนี้ (สำนักงานตำรวจแห่งชาติ, 2562, หน้า 25-26)

1. มุ่งเน้นการปราบปรามจับกุมผู้ผลิต ผู้ค้า ผู้ลำเลียงยาเสพติดในทุกกระดับ โดยให้มีการชักถาม สืบสวนขยายผลจับกุมเครือข่ายผู้ร่วมขบวนการดำเนินคดีตามกฎหมายอย่างเด็ดขาดทุกรายตามมาตรา 100/2 แห่งพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522

2. ดำเนินการตามมาตรการสมคบ มาตรการทางทรัพย์สิน ทั้งการยึดทรัพย์สิน และการฟอกเงินกับผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติดตามกฎหมายอย่างจริงจัง เพื่อทำลายเส้นทางทางการเงินของเครือข่ายขบวนการลักลอบผลิตและค้ายาเสพติด

3. จัดระบบการเฝ้าระวังสืบสวนติดตามจับกุมบุคคลตามหมายจับในคดียาเสพติด โดยให้มอบหมายข้าราชการตำรวจสืบสวนติดตามจับกุมตามหมายจับแต่ละหมายให้ชัดเจน และให้ผู้บังคับบัญชาควบคุม กำกับดูแลและติดตามความคืบหน้าทุกกระยะ

4. มุ่งเน้นการสกัดกั้นการลักลอบลำเลียงขนส่งยาเสพติดจากพื้นที่ตามแนวชายแดนเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการลำเลียงยาเสพติดเข้าไปในพื้นที่ชั้นในหรือแหล่งชุมชนรวมทั้งสถานศึกษาต่าง ๆ

5. ส่งเสริม สนับสนุน และร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของจัดกิจกรรมโครงการด้านการป้องกันการแพร่ระบาดของยาเสพติดในชุมชน สถานศึกษา และสถานประกอบการต่าง ๆ เพื่อตัดวงจรการค้ายาเสพติด และไม่ให้มีผู้เสพรายใหม่เกิดขึ้น

6. เสริมสร้างความร่วมมือกับนานาชาติประเทศในการแก้ไขปัญหาเสพติด โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับประเทศเพื่อนบ้านที่มีพื้นที่ติดต่อกับประเทศไทย

7. ดำเนินการทั้งทางอาญา ทางวินัย และทางปกครองกับข้าราชการตำรวจที่เข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับพัวพันกับยาเสพติดอย่างเด็ดขาด

สถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร ซึ่งเป็นหน่วยงานหนึ่งของสำนักงานตำรวจแห่งชาติที่ได้รับนโยบายจากรัฐบาลให้เป็นผู้รับผิดชอบในการปราบปรามและดำเนินการเฝ้าระวังป้องกันผู้กระทำความผิดคดียาเสพติดอย่างเด็ดขาด เป็นหน่วยงานที่ต้องนำมาตรการตามนโยบายการบริหารราชการสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 และแผนปฏิบัติการราชการสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ไปใช้เป็นแนวทางการปฏิบัติงาน ด้วยการมอบหมายให้ข้าราชการตำรวจต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยการมุ่งเสริมสร้างความเข้าใจอันดีและความไว้วางใจกันระหว่างข้าราชการตำรวจกับประชาชนเป็นสำคัญเสมอ กลุ่มผู้ใช้ยาเสพติด ได้แก่ ผู้มีอาชีพรับจ้าง ผู้มีอาชีพทำงานเกษตร (สถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์, 2562)

ในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร ตามนโยบายของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ มีการจับกุมตามเป้าหมายของสำนักงานตำรวจแห่งชาติหลายคดี ในช่วงหลายปีที่ผ่านมา การจับกุมผู้ต้องหาที่กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดของข้าราชการตำรวจแต่ละสถานี กว่าจะได้ผลงานการจับกุมมากมาย ต้องแลกมาด้วยความลำบาก มีความเสี่ยงที่จะสูญเสียชีวิตและทรัพย์สิน และยังประสบกับปัญหาในการดำเนินงานหลายประการไม่ว่าจะเป็นด้านบุคลากรไม่เพียงพอต่อการทำงาน เพราะผู้ค้าและผู้เสพ มีปริมาณเพิ่มมากขึ้นเหมือนยิ่งจับ

แต่ก็ยังมีผู้ค้ายาเสพติดอยู่ และการปราบปรามยาเสพติดต้องอาศัยหลายหน่วยงานในการทำงาน เพื่อทำลายโครงสร้างเกี่ยวกับยาเสพติดให้ลดลงจากเขตพื้นที่หรือให้หมดไป (สถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์, 2561)

ผู้วิจัยในฐานะที่รับราชการและปฏิบัติหน้าที่ในสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร ซึ่งมีหน้าที่ในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมและปัญหาเสพติด ตระหนักถึงการทำงานปราบปรามยาเสพติดให้ประสบความสำเร็จนั้นต้องอาศัย องค์ประกอบหลายประการ เช่น นโยบายของผู้บังคับบัญชา วัสดุ อุปกรณ์การทำงาน งบประมาณ ยานพาหนะ รวมไปถึงความร่วมมือของประชาชน และผู้วิจัยเป็นข้าราชการตำรวจ ในสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร ซึ่งเป็นสถานีตำรวจหนึ่งในจังหวัด สกลนคร เคยปฏิบัติงานด้านป้องกันและปราบปรามยาเสพติด จึงมีความสนใจจะศึกษา ภาวะผู้นำที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปราม ยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร เพื่อค้นหาภาวะผู้นำของ ข้าราชการตำรวจสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร และการมีส่วนร่วมของ ประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญ ศิลป์ จังหวัดสกลนคร อยู่ในระดับใด และนำผลการศึกษามาปรับปรุงการปฏิบัติงานให้ ทันสมัยกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม รวมทั้งเพื่อเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดให้ดีขึ้น และเพื่อแสวงหามาตรการและ แนวทางในการป้องกันและปราบปรามการแพร่ระบาดของยาเสพติดให้โทษในพื้นที่ รับผิดชอบของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร ให้มีประสิทธิภาพและเกิด ประสิทธิภาพต่อไป

คำถามของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดคำถามของการวิจัย ไว้ดังนี้

1. ภาวะผู้นำของข้าราชการตำรวจและการมีส่วนร่วมของประชาชนในการ ดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัด สกลนคร อยู่ในระดับใด
2. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยา เสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร แตกต่างกันหรือไม่เมื่อจำแนก ตามคุณลักษณะส่วนบุคคล

3. ภาวะผู้นำส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร หรือไม่อย่างไร

4. แนวทางในการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร ควรเป็นอย่างไร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดความมุ่งหมายของการวิจัย ไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำของข้าราชการตำรวจและระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร

2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร เมื่อจำแนกตามคุณลักษณะส่วนบุคคล

3. เพื่อศึกษาอิทธิพลของภาวะผู้นำที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร

4. เพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร

สมมติฐานของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานของการวิจัย ไว้ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร แตกต่างกันตามคุณลักษณะส่วนบุคคล

2. ภาวะผู้นำมีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร

ความสำคัญของการวิจัย

จากการศึกษาครั้งนี้ ความสำคัญของการวิจัยมีดังนี้

1. ทำให้ทราบระดับภาวะผู้นำของข้าราชการตำรวจสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร อยู่ในระดับใด
2. ทำให้ทราบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร
3. ทำให้ทราบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร เมื่อจำแนกตามคุณลักษณะส่วนบุคคล
4. ทำให้ทราบถึงอิทธิพลของภาวะผู้นำที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร
5. ผลจากการวิจัย ทำให้ทราบแนวทางในการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร ซึ่งสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร ตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาประสิทธิภาพและแก้ไขปัญหาการปฏิบัติงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดให้ดียิ่งขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ ดังนี้

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ประชาชนที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตอำเภอเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร จำนวน 42,375 คน (สำนักทะเบียนราษฎร ที่ทำการปกครองอำเภอเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร)

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตอำเภอเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร จำนวน 400 คน การหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างใช้

วิธีการคำนวณจากสูตรของยามาเน่ (Yamane, 1973, p.127 อ้างถึงใน อรุณ จิรวัดน์กุล, 2557, หน้า 26) และทำการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Sampling)

ขอบเขตด้านตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) ได้แก่

1.1 คุณลักษณะส่วนบุคคลของประชาชนที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตอำเภอ เจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร ประกอบด้วย

1.1.1 เพศ

1.1.2 อายุ

1.1.3 ระดับการศึกษา

1.1.4 อาชีพ

1.1.5 รายได้เฉลี่ยต่อเดือน

1.1.6 ตำบลที่อาศัยอยู่

1.2 ภาวะผู้นำของข้าราชการตำรวจสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร ประกอบด้วย

1.2.1 ด้านความรู้และประสบการณ์ในวิชาชีพตำรวจ

1.2.2 ด้านมนุษยสัมพันธ์และบุคลิกภาพ

1.2.3 ด้านความรู้และทักษะในการบริหาร

1.2.4 ด้านคุณธรรมและจริยธรรม

2. ตัวแปรตาม (Dependent Variables) คือ การมีส่วนร่วมของประชาชน ในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร จำนวน 4 ด้าน ประกอบด้วย

2.1 การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

2.2 การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ

2.3 การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์

2.4 การมีส่วนร่วมในการประเมินผล

ขอบเขตด้านพื้นที่ของการวิจัย

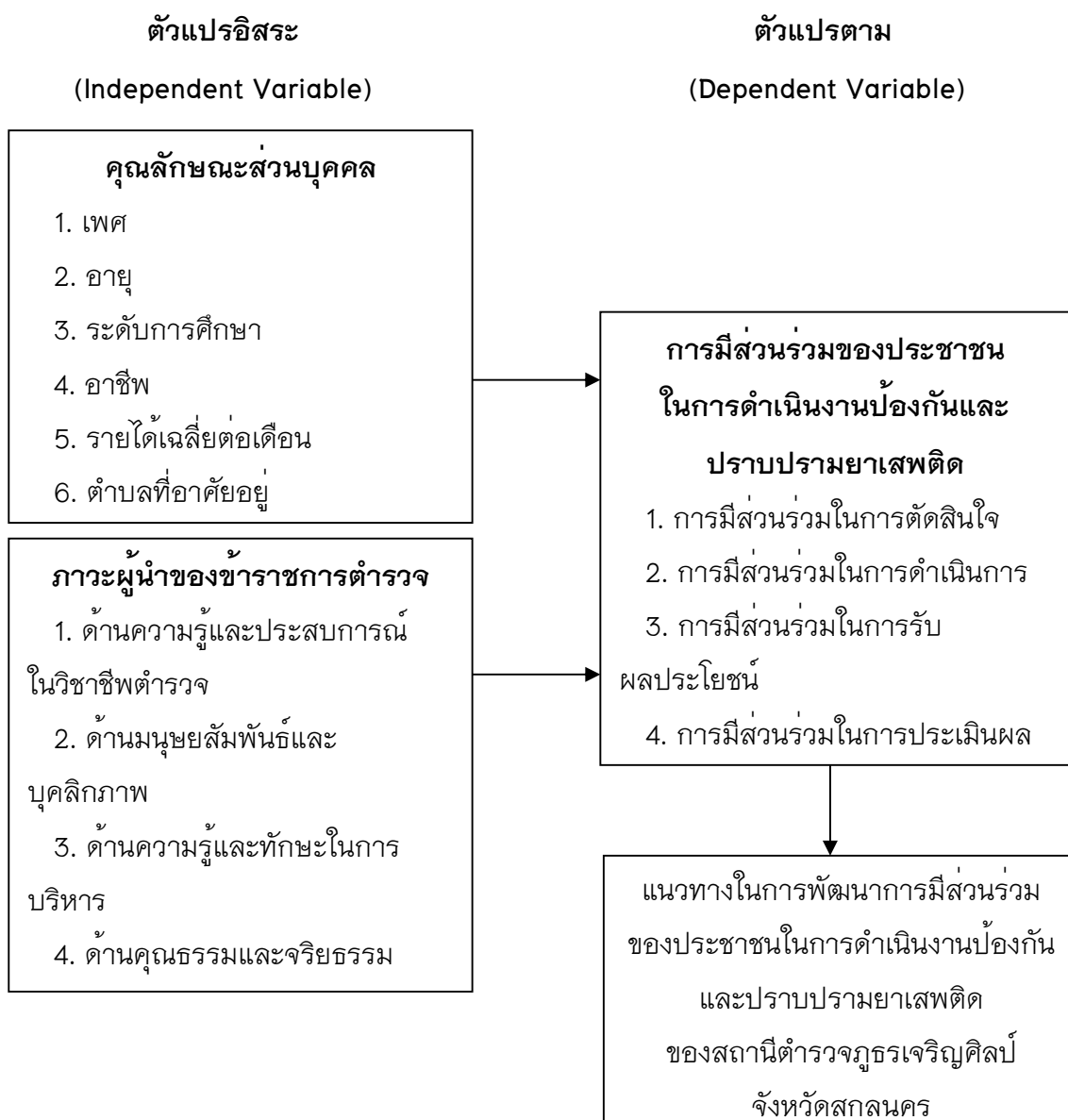
พื้นที่ที่ใช้ในการศึกษา คือ เขตพื้นที่อำเภอเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร

ขอบเขตด้านระยะเวลาดำเนินการวิจัย

ช่วงเวลาที่ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ ระหว่างวันที่ 1 พฤษภาคม พ.ศ. 2562 ถึงวันที่ 31 พฤษภาคม พ.ศ. 2563

กรอบแนวคิดของการวิจัย

จากการที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้นำ 1) คุณลักษณะผู้นำของบุคคลต่าง ๆ ของ Stogdill (Stogdill, 1981) 2) ทฤษฎีลักษณะเด่นของผู้นำ (Leadership Trait Theory) กลุ่มทฤษฎีพฤติกรรมผู้นำ (Behavioral Theory) กลุ่มทฤษฎีผู้นำตามสถานการณ์ (Situation Leadership Theory) กลุ่มทฤษฎีผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Transformation Approach Theory) (นพลักษณ์ หนักแน่น, 2555, หน้า 50-54) และ 3) แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของ Cohen and Uphoff (1980) มาประยุกต์ บูรณาการ และกำหนดเป็นกรอบแนวคิดของการวิจัย ได้ดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นิยามศัพท์เฉพาะไว้ดังนี้

1. ยาเสพติด หมายถึง สารเคมีหรือวัตถุชนิดใด ๆ ซึ่งเมื่อเสพเข้าสู่ร่างกายไม่ว่าจะโดยรับประทาน ดม สูบ ฉีด หรือด้วยประการใด ๆ แล้วทำให้เกิดผลต่อร่างกายและจิตใจในลักษณะสำคัญ เช่น ต้องเพิ่มขนาดการเสพเรื่อย ๆ มีอาการถอนยาเมื่อขาดยา มีความต้องการเสพทั้งร่างกายและจิตใจอย่างรุนแรงอยู่ตลอดเวลา และสุขภาพโดยรวม

ตลอดถึงร่างกายและจิตใจทรุดโทรมลงอย่างรุนแรงอยู่ตลอดเวลา หรืออีกนัยหนึ่งหมายถึงพืชหรือส่วนของพืชที่เป็นหรือให้ผลผลิตเป็นยาเสพติดให้โทษหรืออาจใช้ผลิตเป็นยาเสพติดให้โทษและสารเคมีที่ใช้ในการผลิตยาเสพติดให้โทษ

2. สถานีตำรวจภูธร หมายถึง ส่วนราชการของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่อยู่นอกเขตพระนครมีอำนาจหน้าที่ถวายความปลอดภัยแก่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ และพระราชวงศ์ทุกพระองค์ รักษาความปลอดภัยในชีวิตทรัพย์สินของประชาชน รักษาความสงบเรียบร้อยบ้านเมือง ป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมภายในเขตอำนาจรับผิดชอบ หรือพื้นที่การปกครอง บริการสังคม ตลอดจนรักษากฎหมาย โดยขึ้นกับตำรวจภูธรจังหวัด ในงานวิจัยนี้ หมายถึง สถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร

3. ภาวะผู้นำ หมายถึง พฤติกรรมที่ข้าราชการตำรวจสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร ได้แสดงออกตามบทบาทและอำนาจหน้าที่ในการปฏิบัติหน้าที่ผู้บริหารสถานีตำรวจ อย่างเชี่ยวชาญ รวมทั้งมีความประพฤติดี และดำรงตนได้อย่างเหมาะสมกับตำแหน่ง เป็นที่ยอมรับของผู้ใต้บังคับบัญชาและข้าราชการตำรวจในสังกัด ตลอดจนบุคคลทั่วไปซึ่งประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ คือ

3.1 ด้านความรู้และประสบการณ์ในวิชาชีพตำรวจ หมายถึง การเป็นผู้มีความรู้และประสบการณ์ในวิชาตำรวจ การมีความรู้เกี่ยวกับระเบียบ ประกาศ คำแนะนำ และข้อบังคับต่าง ๆ ในงานของตำรวจ การมีความสามารถในงานของตำรวจ และการมีความรู้ความสามารถในทางวิชาการด้านอื่นที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของตำรวจ อีกทั้งมีการนำความรู้ความสามารถและประสบการณ์ดังกล่าวมาใช้ในการปฏิบัติหน้าที่

3.2 ด้านมนุษยสัมพันธ์และบุคลิกภาพ หมายถึง การเป็นผู้มีความสามารถในการประสานงานกับบุคคลทั้งภายในองค์กร และบุคคลภายนอกองค์กร มีกิริยามารยาทดี สุภาพอ่อนโยน ใช้วาจาเหมาะสมและวางตนเหมาะสมกับตำแหน่ง และกาลเทศะ มีอัธยาศัยที่ดี สุภาพ ยิ้มแย้มแจ่มใส และเป็นมิตร

3.3 ด้านความรู้และทักษะในการบริหาร หมายถึง การเป็นผู้มีความรู้เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล การจัดระบบงานและการบริหารจัดการองค์กร ความสามารถในการบริหารจัดการคดี การมีความรู้เกี่ยวกับระเบียบการเงิน การบัญชี การจัดซื้อจัดจ้าง การงบประมาณและการพัสดุ และการมีวิสัยทัศน์ นโยบายและ

ยุทธศาสตร์ในการบริหารงานของตำรวจ อีกทั้งมีการนำความรู้ความสามารถและทักษะในการบริหารดังกล่าวมาใช้ในการปฏิบัติหน้าที่

3.4 ด้านคุณธรรมและจริยธรรม หมายถึง แนวคิด แนวปฏิบัติที่ด้งาม ซึ่งก่อให้เกิดค่านิยมที่เหมาะสมในการประพฤติปฏิบัติตนเป็นคนดีในจิตใจของบุคคลเป็นเวลานานจนเป็นนิสัย ก่อให้เกิดคุณประโยชน์ทั้งต่อตนเองและผู้อื่นทำให้สังคมพัฒนาเจริญก้าวหน้า และเกิดสันติสุขในสังคม ซึ่งประกอบด้วย ความซื่อสัตย์สุจริต ความประพฤติดี การดำรงตนและชื่อเสียงเกียรติคุณดี ประสาทความยุติธรรมแก่ประชาชน ด้วยความเที่ยงธรรม ถูกต้องตามกฎหมายและประเพณี ยึดมั่นในระบบคุณธรรมจริยธรรม ยึดหลักธรรมาภิบาล ความถูกต้องด้งาม และไม่แสวงหาตำแหน่ง ความดีความชอบหรือประโยชน์อื่นใดโดยมิชอบ

4. การดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด หมายถึง การดำเนินการเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของยาเสพติด โดยการให้การศึกษา ข่าวดสาร ความรู้ และข้อมูลในเรื่องของยาเสพติดอย่างถูกต้อง และหมายควมรวมถึง การดำเนินการเพื่อจับกุม หรือเอาผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดมาลงโทษตามกฎหมาย

5. การมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง การเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมมือ ร่วมปรึกษา วางแผน ดำเนินการพัฒนา ทำกิจกรรม ร่วมรับรู้เสนอความเห็นในการตัดสินใจ ร่วมตัดสินใจ ร่วมรับผลประโยชน์ ร่วมติดตามตรวจสอบโดยเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องในกิจกรรมรูปแบบต่าง ๆ เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ร่วมกัน ในงานวิจัยนี้หมายถึง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร ประกอบด้วย

5.1 การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ หมายถึง การที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเพื่อตัดสินใจในการเข้าร่วมกิจกรรม ทั้งนี้ผู้มีส่วนร่วมจะต้องได้รับความรู้ในการพัฒนาด้านต่าง ๆ เกี่ยวกับโครงการหรือกิจกรรมนั้นด้วย เพื่อร่วมกันค้นหาปัญหาความต้องการ ร่วมในการสรรหาบุคลากรเข้ามาดำเนินการในการแก้ไขปัญหาเสพติดในชุมชน ร่วมในการจัดลำดับความสำคัญของโครงการแก้ไขปัญหาเสพติดที่ควรดำเนินการในชุมชน เพื่อหาวิธีการในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น และเพื่อดำเนินการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น

5.2 การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ หมายถึง การที่ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นให้คำปรึกษาหรือข้อเสนอแนะแก่หน่วยงานที่ดำเนินกิจกรรมเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหายาเสพติด และมีส่วนเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานและเกิดความรู้สึกมีส่วนร่วมรับผิดชอบกับกลุ่มด้วยโดยปฏิบัติงานตามนโยบาย แผนงาน โครงการ และกิจกรรมต่าง ๆ ให้บรรลุจุดมุ่งหมาย รวมถึง การเสียสละแรงงาน วัสดุ กำลังเงินและทรัพยากรรวมทั้งการมีส่วนร่วมในการบริหารและประสานงาน ตลอดจนเข้าร่วมในโครงการ/กิจกรรมที่เกี่ยวกับการแก้ไขปัญหายาเสพติดด้วยความสมัครใจ

5.3 การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ หมายถึง การมีส่วนร่วมของประชาชนในผลประโยชน์ที่พึงได้จากการดำเนินงานไม่ว่าจะเป็นผลประโยชน์ด้านวัตถุ ผลประโยชน์ทางด้านสังคม หรือผลประโยชน์ส่วนบุคคล ตัวอย่างเช่น ประโยชน์จากการแก้ไขปัญหายาเสพติดเพื่อลดการแพร่ระบาดของยาเสพติดในชุมชน คุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนในพื้นที่ที่ดีขึ้น ตลอดจนความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

5.4 การมีส่วนร่วมในการประเมินผล หมายถึง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการร่วมกันวิเคราะห์ผลการดำเนินงาน ค้นหาข้อดี ข้อเสีย ประเมินผลสถานการณ์การแพร่ระบาดของยาเสพติด ควบคุม ติดตาม โครงการต่าง ๆ หรือกิจกรรมที่ทำอย่างต่อเนื่อง การตรวจสอบการดำเนินงานตามโครงการแก้ไขปัญหายาเสพติด การพิจารณาถึงผลดีผลเสียในมาตรการแก้ไขปัญหายาเสพติด และการเสนอแนะแนวทางปรับปรุงการแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยนำผลจากการจัดกิจกรรม/ โครงการต่าง ๆ มาปรับปรุงแก้ไข

6. คุณลักษณะส่วนบุคคล หมายถึง คุณลักษณะส่วนบุคคลของคุณลักษณะส่วนบุคคลของประชาชนที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตอำเภอเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร ที่เป็นเครื่องบ่งชี้ให้เห็นและเข้าใจถึงเรื่องราวหรือลักษณะเฉพาะตัวของบุคคลหนึ่งบุคคลใดประกอบด้วย

6.1 เพศ หมายถึง คุณลักษณะส่วนบุคคลด้านเพศของประชากรกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ 1) เพศชาย และ 2) เพศหญิง

6.2 อายุ หมายถึง ระดับอายุของประชาชนกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 กลุ่ม ได้แก่ 1) อายุไม่เกิน 30 ปี 2) อายุ 31-40 ปี 3) อายุ 41-50 ปี 4) อายุ 51-60 ปี และ 5) อายุมากกว่า 60 ปี

6.3 ระดับการศึกษา หมายถึง ระดับการศึกษาของประชากรกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ 1) ต่ำกว่าปริญญาตรี 2) ปริญญาตรี 3) สูงกว่าปริญญาตรี

6.4 อาชีพ หมายถึง ลักษณะของงานที่ประชากรกลุ่มตัวอย่างกำลังทำอยู่ ในปัจจุบัน แบ่งออกเป็น 6 กลุ่ม ได้แก่ 1) เกษตรกร 2) รับจ้างทั่วไป 3) รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ 4) ธุรกิจส่วนตัว 5) ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว 6) นักเรียน/นักศึกษา 7) อาชีพอื่น ๆ

6.5 รายได้เฉลี่ยต่อเดือน หมายถึง รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของประชากรกลุ่มตัวอย่าง แบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่ 1) รายได้ ไม่เกิน 10,000 บาท 2) รายได้ 10,001–20,000 บาท 3) รายได้ 20,001–30,000 บาท และ 4) มากกว่า 30,001 บาท ขึ้นไป

6.6 ตำบลที่อยู่อาศัย หมายถึง ตำบลในเขตอำเภอเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร ที่ประชากรกลุ่มตัวอย่างอาศัยอยู่ แบ่งออกเป็น 5 กลุ่ม ได้แก่ 1) ตำบลบ้านเหล่า 2) ตำบลเจริญศิลป์ 3) ตำบลทุ่งแก 4) ตำบลโคกศิลา และ 5) ตำบลหนองแปน

7. แนวทางในการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร หมายถึง ข้อเสนอแนะจากการระดมความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ 10 ท่าน ที่ร่วมกันพิจารณาหาแนวทางปรับปรุงและพัฒนาเพื่อเพิ่มระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร ที่ได้จากบทสรุปของงานวิจัย ในด้านซึ่งได้คะแนนเฉลี่ยระดับต่ำกว่าเกณฑ์เฉลี่ยรวม เพื่อให้การดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร ให้มีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพที่ดียิ่งขึ้น

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำของข้าราชการตำรวจที่ส่งผลกระทบต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย ดังนี้

1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำ
2. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน
3. แนวคิดเกี่ยวกับยาเสพติดและอำนาจหน้าที่ของตำรวจในการดำเนินงานปราบปรามยาเสพติด
4. บริบทสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำ

ความสำเร็จขององค์กรใด ๆ ไม่ว่าจะเป็นองค์กรจากภาครัฐ หรือภาคเอกชน สิ่งที่ต้องช่วยขับเคลื่อนและผลักดันให้องค์กรเหล่านั้นประสบความสำเร็จได้ส่วนหนึ่งเป็นผลพวงมาจากการที่องค์กรนั้นมีผู้นำที่ดีและมีคุณภาพในการบริหารงาน บริหารคน และบริหารการเปลี่ยนแปลงจนสามารถนำพาองค์กรไปสู่ความสำเร็จดังที่มุ่งหวังไว้ได้ แต่การที่องค์กรจะมีภาวะผู้นำที่ใช้ในเวลาที่ต้องการและเป็นผู้นำที่มีประสิทธิภาพสามารถนำพาองค์กรสู่การบรรลุผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมาย

1. ความหมายของภาวะผู้นำ

คำว่า “ภาวะผู้นำ” เป็นคำที่แสดงถึงคุณสมบัติ หรือเป็นคุณสมบัติของผู้นำ เช่น สติปัญญา ความดีงาม ความรู้ความสามารถของผู้นำ เป็นต้น (ราชบัณฑิตยสถาน, 2542) และได้มีผู้ให้ความหมายของภาวะผู้นำไว้แตกต่างกันไปตามความคิดเห็น ซึ่งขึ้นอยู่กับพื้นฐานของแต่ละคนดังนี้

Bratton, Grint and Nelson (2005) ได้อธิบายไว้ว่า ภาวะผู้นำเป็นกระบวนการที่เคลื่อนไหวอยู่ตลอดเวลาระหว่างผู้นำ ผู้ตาม และบริบทที่เป็นอยู่

Yukl (2006) ได้ให้ความหมายของภาวะผู้นำไว้ว่า ภาวะผู้นำเป็นกระบวนการใช้อิทธิพลโน้มน้าวที่มีผลต่อการตัดสินใจของกลุ่มหรือเป้าหมายขององค์กร หรืออาจกล่าวได้ว่า เป็นกระบวนการใช้อิทธิพลกระตุ้นพฤติกรรมการทำงานเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ รวมทั้งเป็นกระบวนการโน้มน้าวหรือใช้อิทธิพลต่อกลุ่มและเป็นกระบวนการรักษาสภาพกลุ่มและวัฒนธรรมของกลุ่ม

DuBrin (2007) ได้กล่าวไว้ว่า ภาวะผู้นำเป็นความสามารถที่จะสร้างความเชื่อมั่นและให้การสนับสนุนบุคคลเพื่อบรรลุตามเป้าหมายขององค์กร

Northouse (2007) ได้สรุปความหมายรวมของภาวะผู้นำจากหลาย ๆ ความหมายไว้ดังนี้

1. ภาวะผู้นำเป็นกระบวนการระหว่างผู้นำและผู้ตาม
2. ภาวะผู้นำเกี่ยวข้องกับอิทธิพลทางสังคม
3. ภาวะผู้นำเกิดขึ้นในหลาย ๆ ระดับภายในองค์กรผ่านการเป็นพี่เลี้ยง การสอนงานในระดับบุคคล การสร้างแรงบันดาลใจและการสร้างแรงจูงใจ ในขณะที่สร้างทีมสร้างสายสัมพันธ์อันเหนียวแน่นและจัดการข้อขัดแย้งต่าง ๆ ในระดับทีมงาน รวมทั้งในขณะบ่มเพาะวัฒนธรรมการทำงานและสร้างการเปลี่ยนแปลงในระดับองค์กร
4. ภาวะผู้นำมุ่งเน้นไปที่การบรรลุตามเป้าหมายขององค์กร

Achua and Lussier (2010) ได้อธิบายว่า ภาวะผู้นำเกี่ยวข้องการมีอิทธิพลที่เกี่ยวข้องกับสายสัมพันธ์ระหว่างผู้นำและผู้ตาม

Mondy and Mondy (2014) ได้กล่าวว่า ผู้นำสามารถกระตุ้นให้ผู้อื่นทำในสิ่งที่ผู้นำต้องการให้ทำได้ โดยพื้นฐานแล้ว ภาวะผู้นำใช้เพื่อกระตุ้นให้คนทำงานแสดงพฤติกรรมสนับสนุนการทำงานและยอมรับค่านิยมและทัศนคติที่ต้องการเมื่อจำเป็น

ภานุศักดิ์ คำแพง (2550, หน้า 53) ได้ให้ความหมายของภาวะผู้นำไว้ว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง บุคคลผู้มีความคิด มีแนวคิด มีวิสัยทัศน์ มีความรู้ความสามารถต่างจากบุคคลอื่น ภายในกลุ่ม ภายในองค์กร หรือภายในสังคม มีพฤติกรรมที่บุคคลอื่นภายในกลุ่ม ภายในองค์กร หรือภายในสังคม ยอมรับในความคิด แนวคิด วิสัยทัศน์ และมีความรู้ความสามารถว่า สามารถเป็นผู้นำพาองค์กรไปสู่เป้าหมายได้ สอดคล้องกับ สุเทพ พงศ์ศิริวัฒน์ (2550, หน้า 15) ซึ่งกล่าวว่า ภาวะผู้นำเป็นกระบวนการที่ผู้นำช่วยสร้างความ

ชัดเจนแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาให้รับรู้ว่าจะไรคือความสำคัญ ให้ภาพความเป็นจริงขององค์กร แก่ผู้อื่น ช่วยให้เห็นทิศทางและจุดมุ่งหมายอย่างชัดเจนภายใต้ภาวะการณ์เปลี่ยนแปลง อย่างรวดเร็วของโลก อีกทั้ง วรณวิมล อัมรินทร์นุเคราะห์ (2553, หน้า 54) กล่าวว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง ความสามารถ (Ability) ที่ผู้นำใช้อำนาจที่มีในการชักจูงให้บุคคลอื่นมุ่ง ไปสู่วัตถุประสงค์ตามที่ต้องการ รวมทั้ง พิชายพ พันธ์แพ (2554, หน้า 12) กล่าวว่า ภาวะ ผู้นำ หมายถึง ศาสตร์และศิลปะในการจูงใจคนให้กระทำตามมติร่วมระหว่างผู้นำและผู้ ตาม โดยที่ผู้ตามเต็มใจและมีความสุขเพื่อนำไปสู่ความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้

ชาญชัย อาจินสมาจาร (2550, หน้า 1) ให้ความหมายภาวะผู้นำ คือ ความสามารถในการขับเคลื่อนหรือสร้างอิทธิพลต่อผู้อื่นเพื่อให้เป้าประสงค์ของปัจเจก บุคคลหรือกลุ่มบรรลุความสำเร็จ ภาวะผู้นำไม่ใช่สิ่งลึกลับที่ปัจเจกบุคคลมีแต่คนอื่นไม่มี ภาวะผู้นำเป็นพฤติกรรมที่เกิดจากการเรียนรู้ที่ใคร ๆ ก็สามารถปรับปรุงได้โดยการศึกษา และการใช้

อมรรยตน์ เทพพิทักษ์ (2552, หน้า 12) ภาวะผู้นำ หมายถึง ศักยภาพ ความสามารถของผู้นำ บุคคลที่มีอิทธิพลต่อบุคคลหรือกลุ่ม หรือความสามารถชักจูงให้ผู้อื่น ให้ความร่วมมือ มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ให้เป็นไปตามแผนงานเพื่อให้บรรลุ วัตถุประสงค์ขององค์การ

สมมารธ สุโรคา (2553, หน้า 16) ภาวะผู้นำ หมายถึง กระบวนการที่ใช้อิทธิพลทางสังคมที่บุคคลหนึ่งหรือกลุ่มใช้อิทธิพลที่ไม่ใช้ลักษณะของ การบังคับต่อผู้อื่นให้ปฏิบัติตามกิจกรรมต่าง ๆ ตามที่กำหนดด้วยความเต็มใจ รวมทั้งการ สร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลขององค์การ ช่วยให้กลุ่มบุคคลสามารถดำเนินการต่าง ๆ บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนด องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องในกระบวนการภาวะผู้นำ ได้แก่ ผู้นำ ผู้ตาม สถานการณ์ และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นองค์ประกอบเหล่านี้จะเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันและ ส่งผลกระทบซึ่งกันและกันเสมอ

นอกจากนั้น ไชยา ภาวะบุตร (2555, หน้า 285) กล่าวว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง ความสามารถของผู้นำในการใช้ศิลปะ อิทธิพล อำนาจหน้าที่และพลังอำนาจ ที่มี อยู่เพื่อให้บุคคลหรือกลุ่มบุคคลดำเนินงานในหน้าที่รับผิดชอบให้บรรลุวัตถุประสงค์และ เป้าหมายที่ตั้งไว้ เช่นเดียวกับ ธวัชชัย โพธิ์ไหล (2555, หน้า 17) กล่าวว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง รูปแบบของการสร้างอิทธิพลทางผู้นำหรือกระบวนการแสดงพฤติกรรมการใช้ อิทธิพลของผู้นำที่ใช้ในการโน้มน้าว ชักจูง ชักนำบุคลากรหรือกลุ่มบุคลากรในกลุ่ม หรือ

กลุ่มผู้ใต้บังคับบัญชาเห็นว่า เป็นอิทธิพลที่ถูกต้องและต้องการเปลี่ยนแปลงโดยมีความเห็นที่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายขององค์กรและต้องร่วมแรงร่วมใจกันทำงานเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้ให้สำเร็จผลโดยดี ประกอบกับละม้าย กิตติพร (2555, หน้า 18) และ วรกัญญาพิไล แกระหัน (2555, หน้า 49) ได้ให้ความหมายของภาวะผู้นำไว้เหมือนกันว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง พฤติกรรมของบุคคลที่มีศิลปะในการชักจูงใจผู้ใต้บังคับบัญชาหรือกลุ่ม ให้ปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ และเป็นกระบวนการสร้างอิทธิพลต่อกิจกรรมต่าง ๆ ของกลุ่มเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ภายในสถานการณ์หนึ่ง ๆ ตลอดจน สายันต์ บุญใบ (2555, หน้า 16) ก็ได้ให้ความหมายของภาวะผู้นำไว้ว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง ความตั้งใจและความสามารถในการเป็นผู้นำ ปกครอง ปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ อย่างมีจุดมุ่งหมาย แก้ปัญหาต่าง ๆ บริหารอารมณ์เพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข รวมถึงการกำหนดทิศทาง วิสัยทัศน์ วิธีการทำงาน ให้เพื่อนร่วมงานปฏิบัติงานได้อย่างราบรื่น เต็มประสิทธิภาพ และบรรลุจุดมุ่งหมายขององค์กร เป็นลักษณะส่วนตัวของบุคคลที่จะแสดงพฤติกรรมออกมาเมื่อได้มีการปฏิสัมพันธ์กับกลุ่ม เป็นความสามารถที่เกิดขึ้นระหว่างที่มีการทำงานร่วมกันหรือร่วมอยู่ในเหตุการณ์เดียวกัน ในอันที่จะทำให้กิจกรรมของกลุ่มดำเนินไปสู่จุดมุ่งหมายและประสบความสำเร็จ ภาวะผู้นำจะมีมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับประสบการณ์และการฝึกฝนของแต่ละบุคคล

สรุปได้ว่า ภาวะผู้นำ (Leadership) หมายถึง ศาสตร์และศิลป์ในการที่บุคคลที่เป็นผู้นำหรือผู้บังคับบัญชาใช้วิธีการจูงใจให้บุคคลอื่นหรือผู้ใต้บังคับบัญชา มีความเต็มใจและความกระตือรือร้นในการทำสิ่งต่าง ๆ ตามต้องการอย่างเต็มความสามารถ เพื่อให้ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนด

2. ความสำคัญของภาวะผู้นำ

ในการปฏิบัติงานในหน่วยงานหรือองค์กรใด ๆ ผู้นำถือว่ามีผลสำคัญในการขับเคลื่อนกระบวนการทำงานให้เกิดผลสำเร็จ ให้บรรลุเป้าหมายของหน่วยงานหรือองค์กรนั้น ๆ ดังนั้นภาวะผู้นำมีความสำคัญและมีความเกี่ยวข้องกับตัวของผู้นำในการปฏิบัติหน้าที่ต่าง ๆ โดยเฉพาะในฐานะผู้ใช้อำนาจหรืออิทธิพล เพื่อให้ผู้ร่วมปฏิบัติงานเกิดการยอมรับ เคารพนับถือ สามารถปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายขององค์กรได้

มีนักวิชาการกล่าวถึงความสำคัญของภาวะผู้นำไว้หลากหลาย ดังนี้

บุรุษย์ ศิริมหาสาคร (2553, หน้า 140) กล่าวว่า ในปัจจุบันเราพบว่า ความสำคัญของภาวะผู้นำมีความสำคัญต่อองค์กรมาก เพราะองค์กรส่วนใหญ่ที่ประสบ

ผลสำเร็จ จะเป็นองค์การที่มีผู้นำที่สามารถจูงใจคนเก่ง ๆ ให้มาร่วมงานด้วยเป็นจำนวนมาก ฉะนั้นไม่ว่าจะทำธุรกิจใดก็ตาม เราจะต้องให้ความสำคัญกับบุคลากรก่อนเป็นอันดับแรก เราจึงจะมีโอกาสประสบความสำเร็จ การเลือกใช้คนและการบริหารคนถือว่าเป็นหัวใจสำคัญที่จะบ่งชี้ถึงอนาคตขององค์การ สอดคล้องกับ พิเศษฐ์ วงศ์เกียรติ์ขจร (2553, หน้า 37) และ ภารดี อนันต์นาคี (2555, หน้า 77-78) กล่าวถึง ความสำคัญของภาวะผู้นำว่าเป็นสิ่งจำเป็นที่ผู้บริหารหรือผู้นำควรจะมีภาวะผู้นำ เนื่องจากภาวะผู้นำของผู้บริหารเป็นปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่ง ที่มีส่วนในการกำหนดความอยู่รอดและความเจริญเติบโตขององค์การ โดยทั่วไปภาวะผู้นำมีความสำคัญต่อหน่วยงาน ดังนี้

1. เป็นส่วนที่ดึงความรู้ความสามารถต่าง ๆ ในตัวผู้บริหารออกมาใช้กล่าวโดยขยายความก็คือ แม้ผู้บริหารมีความรู้และประสบการณ์ต่าง ๆ ในเรื่องงานมากมายเพียงใดก็ตาม แต่ถ้าหากขาดภาวะผู้นำแล้วความรู้ความสามารถดังกล่าวมักจะไม่ได้ถูกนำมาใช้หรือไม่มีโอกาสใช้อย่างเต็มที่ เพราะไม่สามารถกระตุ้นหรือชักจูงให้ผู้อื่นคล้อยตาม และปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้

2. ช่วยประสานความขัดแย้งต่าง ๆ ภายในหน่วยงาน หน่วยงานประกอบด้วยบุคคลจำนวนหนึ่งมารวมกันซึ่งจะมากหรือน้อยแล้วแต่ขนาดของหน่วยงาน บุคคลต่าง ๆ เหล่านี้มีความแตกต่างกันในหลาย ๆ เรื่อง เช่น การศึกษา ประสบการณ์ ความเชื่อ ฯลฯ การที่บุคคลซึ่งมีข้อแตกต่างดังกล่าวมาอยู่รวมกันในองค์การ สิ่งหนึ่งที่มักจะหลีกเลี่ยงไม่พ้นคือ ความขัดแย้ง แต่ไม่ว่าจะเป็นความขัดแย้งในรูปใด ถ้าผู้บริหารในหน่วยงานมีภาวะผู้นำที่มีคนยอมรับนับถือแล้ว ก็มักจะสามารถประสานหรือช่วยบรรเทาความขัดแย้งระหว่างบุคคลในหน่วยงานได้ โดยการชักจูง ประนีประนอม หรือประสานประโยชน์เพื่อให้บุคคลต่าง ๆ ในหน่วยงาน มีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันและร่วมกันฟันฝ่าอุปสรรค เพื่อให้หน่วยงานมีความเจริญก้าวหน้า กล่าวคือ ภาวะผู้นำช่วยผูกมัดเชื่อมโยงให้สมาชิกของหน่วยงานมีเอกภาพนั่นเอง

3. ช่วยโน้มน้าวชักจูงให้บุคลากรทุ่มเทความรู้ความสามารถให้แก่ องค์การ โดยองค์การจะต้องมีปัจจัยเอื้ออำนวยหลายอย่าง เพื่อที่จะทำให้สมาชิกตั้งใจและทุ่มเทงานให้ เช่น บุคคลได้ทำงานตรงตามความถนัดและความสามารถ ผู้บังคับบัญชาต้องรู้จักรับฟังความคิดเห็น การประเมินผลการปฏิบัติงานก็ต้องมีความยุติธรรม และสิ่งสำคัญอีกประการหนึ่งที่ขาดเสียมิได้คือ ผู้บริหารขององค์การจะต้องมีภาวะผู้นำในตัวผู้บริหาร

จึงจะทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเกิดการยอมรับ เกิดความศรัทธาและความเชื่อมั่นว่าผู้บริหารไม่เพียงแต่นำองค์การให้อยู่รอดเท่านั้น แต่จะนำความเจริญก้าวหน้า ความภาคภูมิใจ เกียรติยศ ชื่อเสียงและความสำเร็จมาสู่องค์การด้วย

4. เป็นหลักยึดให้แก่บุคลากร เมื่อหน่วยงานเผชิญสภาวะคับขัน เมื่อใดก็ตามที่หน่วยงานต้องเผชิญสภาวะคับขันหรือสภาวะที่อาจกระทบถึงความอยู่รอด ภาวะผู้นำของผู้บริหารจะยิ่งทวีความสำคัญมากขึ้น เพราะในสภาวะเช่นนั้นผู้บริหารจะต้องเพิ่มความระมัดระวังรอบคอบ ความเข้มแข็ง และกล้าตัดสินใจที่จะเปลี่ยนแปลงสภาพต่าง ๆ ภายในหน่วยงานที่ขาดประสิทธิภาพต่าง ๆ เพื่อให้หน่วยงานรอดพ้นจากสภาวะคับขัน

นอกจากนี้ สายันต์ บุญใบ (2555, หน้า 21) ยังกล่าวว่า ภาวะผู้นำเป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งของความสำเร็จในการบริหารองค์การ เพราะเป็นแนวทางสู่การปฏิบัติหน้าที่ที่รับผิดชอบให้สำเร็จตามจุดประสงค์ขององค์การ เป็นเครื่องวัดความก้าวหน้าและความสำเร็จอย่างหนึ่งในการบริหาร ภาวะผู้นำยังเป็นคุณลักษณะที่ช่วยเสริมสร้างให้ผู้นำได้รับความเลื่อมใสศรัทธาจากกลุ่มสมาชิกมากยิ่งขึ้น

สรุปได้ว่า ภาวะผู้นำมีความสำคัญต่อหน่วยงานเป็นอย่างมาก ไม่ว่าจะเป็นส่วนที่ดึงความรู้ความสามารถต่าง ๆ ในตัวผู้บริหารออกมาใช้เป็นส่วนช่วยประสานความขัดแย้งต่าง ๆ ภายในหน่วยงาน ใช้ความสามารถในการจูงใจ ช่วยโน้มน้าวชักจูงให้บุคลากรทุ่มเทความรู้ความสามารถให้แก่องค์การ อันจะนำความสำเร็จมาสู่องค์การ และเป็นหลักยึดให้แก่บุคลากรเมื่อหน่วยงานเผชิญสภาวะคับขัน ทั้งยังเป็นเครื่องวัดความก้าวหน้าและความสำเร็จอย่างหนึ่งในการบริหารอีกด้วย

3. องค์ประกอบของภาวะผู้นำ

องค์ประกอบของภาวะผู้นำ เป็นสิ่งที่ทำให้ภาวะผู้นำเกิดขึ้น รวมถึงคุณสมบัติที่ผู้นำควรจะมี โดยจะศึกษาถึงองค์ประกอบของภาวะผู้นำตามแนวคิดของนักคิดสำคัญ ๆ ดังต่อไปนี้ (พิชาภพ พันธุ์แพ, 2554, หน้า 12)

พิเชษฐ วรงค์เกียรติขจร (2553, หน้า 42) และรังสรรค์ ประเสริฐศรี (2551, หน้า 11) กล่าวว่า ภาวะผู้นำนั้นมีปัจจัยที่เป็นองค์ประกอบหลัก 3 ปัจจัย ได้แก่

1. ผู้นำ (Leader) หมายถึง ตัวบุคคลที่นำกลุ่ม มีบุคลิก อุปนิสัย ลักษณะอย่างไร (To Lead is to serve) การจะเป็นผู้นำที่ยิ่งใหญ่ขึ้นอยู่กับบริการ การให้ การช่วยเหลือคนอื่น เพราะถ้าเขาคิดช่วยเหลือคนอื่นก่อน โดยเฉพาะเกิดมาต่ำต้อย

ด้วยโอกาสยิ่งต้องช่วยเหลือเขา และใครที่เกิดมามีน้อยในชีวิต ควรจะได้มาก ๆ โดย
กฎหมาย ซึ่งศิลปะของการเป็นผู้นำต้องเป็นผู้ให้ ไม่จำเป็นต้องเป็นเงินหรือสิ่งของเสมอไป

2. ผู้ตาม (Followers) หมายถึง บุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่รับอิทธิพล
จากผู้นำ (To Lead is to Follow) การที่จะนำต้องรู้จักตาม คำว่า Follow ก็คือเรื่องเกี่ยวกับ
ชีวิต จิตใจ ความรู้สึก อารมณ์ และเหตุผลของเขา

3. สถานการณ์ (Situation) หมายถึง เหตุการณ์หรือ
สภาพแวดล้อมต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น พร้อมทั้งงานในองค์กรมีอะไรบ้าง ผู้นำต้องดูแลบริหาร
จัดการโดยมีขอบเขตมากน้อยแค่ไหน ต้องรู้จักความเครียดและการบริหารจัดการ
ความเครียดที่เกิดขึ้น รวมทั้งต้องวิเคราะห์สภาพแวดล้อม เพื่อนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์แก่
การบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ปัจจัยทั้ง 3 ประการข้างต้นนี้ จะมีผลต่อรูปแบบภาวะผู้นำที่
แสดงออกมา เป็นที่ทราบกันแล้วว่าภาวะผู้นำจะเกิดขึ้นเมื่อบุคคลสร้างอิทธิพลและค่านิยม
อันมีผลการกระทำหรือพฤติกรรม ความคิดจิตใจ ความรู้สึกทำให้บุคคลเกิดพฤติกรรมไป
ในทางที่ผู้นำประสงค์ การสร้างอิทธิพลนั้นอาจออกมาได้ในหลายรูปแบบ อาทิ การข่มขู่
บังคับ การจูงใจ การโน้มน้าวจิตใจ เป็นต้น

แต่จากการศึกษา พบว่า การใช้อิทธิพลในทางลบ เช่น การบังคับ
นั้นไม่ก่อให้เกิดผลดีในระยะยาว เพราะการบังคับข่มขู่เป็นการสร้างความกลัวและความ
กดดันในการทำงาน อันจะก่อให้เกิดความไม่พึงพอใจในการทำงานได้

นอกจากนี้ ผู้นำต้องสามารถชักจูงให้ผู้ใต้บังคับบัญชากล้า
แสดงออก กล้าเสี่ยงอย่างมีเหตุผลโดยไม่ใช้สองมาตรฐาน ไม่กลัวในผลที่จะเกิดขึ้นเพราะ
หากกลัวหรือคิดแต่เพียงว่าจะเกิดผลเสียจึงไม่กล้าทำการใด ๆ ผลงานก็ไม่อาจเกิดขึ้นได้
เลย ผู้นำต้องพยายามเสริมสร้างบรรยากาศแห่งการสร้างสรรค์ การมีความคิดริเริ่มสิ่ง
แปลก ๆ ใหม่ ๆ เพราะปัญหาหนึ่ง ๆ นั้นมิใช่มีทางแก้ไขเพียงทางเดียว หากแต่มีหลายวิธีจะ
แก้ไข ซึ่งต้องอาศัยการร่วมการคิด ร่วมกันทำ ค้นหาวิธีที่ดีที่สุด

อีกประเด็นหนึ่งที่น่าสนใจเกี่ยวกับภาวะผู้นำ นั่นคือ การเป็นผู้นำที่
ดีมิได้ หมายถึง การมีตำแหน่งบริหารระดับสูงเสมอไป ผู้ที่ไม่มีตำแหน่งบริหารก็สามารถ
เป็นผู้นำที่ดีได้ หากบุคคลนั้นสามารถสร้างอิทธิพลและค่านิยมที่มีต่อพฤติกรรมของบุคคล
รอบข้าง

Koont'z (1972 at cited in Donnell & Wehrich (1994, P. 121) ได้เสนอแนวคิดที่ว่าทักษะของภาวะผู้นำจะต้องประกอบไปด้วย

1. ความสามารถในการใช้อำนาจ (Power) เป็นความสามารถของบุคคลหรือกลุ่มที่จะทำหรือมีอิทธิพลทำให้บุคคลหรือกลุ่มอื่น ๆ กระทำตาม
2. ความเข้าใจในธรรมชาติของคนในด้านความต้องการของมนุษย์และความสามารถในการจูงใจให้ผู้ที่บังคับบัญชาทำงานด้วยความเต็มใจ
3. กระตุ้นให้ผู้ที่บังคับบัญชาแสดงความสามารถหรือใช้ศักยภาพที่มีอยู่อย่างเต็มที่ เป็นการสนับสนุนให้เกิดความจงรักภักดี การอุทิศตนเพื่อสนับสนุนความต้องการของผู้ว่า
4. มีความสามารถในการเลือกรูปแบบของภาวะผู้นำและสามารถสร้างบรรยากาศที่จะนำไปสู่การพัฒนาและบรรยากาศที่ดีในการทำงาน

Zanger & Folkman (2002, pP. 53-55, อ้างถึงใน พิชาภพ พันธุ์แพ, 2554, หน้า 14) ได้ให้ข้อคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบของผู้นำว่าจะต้องประกอบไปด้วย 5 ส่วน ดังนี้คือ

1. ความสามารถส่วนตัว (Personal Capability)
2. ความมุ่งมั่นในผลงาน (Focus on Results)
3. การนำองค์กรไปสู่การเปลี่ยนแปลง (Leading organization Change)
4. ทักษะส่วนตัวของผู้นำ (Interpersonal Skills)
5. บุคลิกภาพส่วนตัวของผู้นำ (Character)

ส่วนประกอบเหล่านี้จะเปรียบเสมือนเสาที่พยุงระจิมไว้ให้คงอยู่ มิฉะนั้นแล้วระจิมจะพังทลายลงมาได้

จากที่กล่าวมาข้างต้นนี้ สรุปได้ว่า ภาวะผู้นำนั้นมีองค์ประกอบสำคัญ 4 อย่าง คือ 1) ผู้นำหรือผู้บังคับบัญชา ซึ่งเป็นตัวบุคคลที่นำกลุ่ม 2) ผู้ตามหรือผู้ใต้บังคับบัญชา ซึ่งเป็นบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่รับอิทธิพลหรือคำสั่งจากผู้นำ 3) สถานการณ์ คือ เหตุการณ์หรือสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น พร้อมทั้งงานในองค์การมีอะไรบ้าง และ 4) จุดมุ่งหมาย ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่จะเกิดภาวะผู้นำ เป็นตัวกระตุ้นให้ผู้นำใช้ภาวะผู้นำหรือกระบวนการใช้อิทธิพลต่อผู้ตาม เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายขององค์การ

4. คุณลักษณะสำคัญของภาวะผู้นำ

ลักษณะเฉพาะและบุคลิกภาพส่วนตัวบางประการของผู้นำ เช่น ลักษณะทางกาย (Physical size) ทักษะทางสังคม (Social skill) และความสามารถทางสติปัญญา (intellectual ability) เป็นคุณลักษณะที่ทำให้บุคคลบรรลุถึงความเป็นผู้นำและเป็นผู้นำที่มีประสิทธิภาพ (สมบุรณ์ ศิริสรรหิรัญ, 2547, หน้า 51)

Frigon and Jackson (1996, pP. 29–36) ได้สรุปคุณลักษณะภาวะผู้นำ (Leadership Trait) ว่า คือ ลักษณะและคุณสมบัติเด่นในตัวผู้นำที่ผู้อื่นไม่มีคุณลักษณะเหล่านี้เป็นคุณลักษณะเฉพาะตัวที่แสดงออกมาบนภาวะผู้นำและความรับผิดชอบทางการบริหาร ความสำคัญของคุณลักษณะดังกล่าว หากไม่มีอย่างชัดเจน อาจทำให้ผู้นำไม่ได้รับความศรัทธาและสูญเสียความเชื่อมั่นในฐานะผู้นำ การที่จะมีคุณลักษณะภาวะผู้นำนี้ จะแสดงด้วยคุณลักษณะภาวะผู้นำ 10 ประการ คือ

1. มีการควบคุมอารมณ์
2. ความสามารถในการปรับตัว
3. ความคิดริเริ่ม
4. ความกล้าหาญ
5. ความสามารถในการแก้ปัญหาและการตัดสินใจ
6. มีพฤติกรรมจริยธรรม
7. มีคุณพินิจที่ดี
8. ความอดทน
9. มีความปรารถนามุ่งมั่น
10. มีความน่าเชื่อถือไว้วางใจได้

Gardner (1990, pP. 48–53) ได้สรุปคุณลักษณะของผู้นำตามแนวของ Stogdill, Bass and Hollander ไว้ 14 ประการ ดังต่อไปนี้

1. ความกระปรี้กระเปร่าและความอดทนทางด้านร่างกาย (Physical vitality and stamina)
2. ความฉลาดและความสามารถตัดสินใจสรุปลผล (Intelligence and judgment in action)
3. ปรารถนาที่จะยอมรับในความรับผิดชอบ (Willingness eagerness to accept responsibility)

4. ความสามารถในการปฏิบัติงาน (Task competence)
5. มีความเข้าใจผู้ร่วมงานและเข้าใจความต้องการ (Understanding of followers/constituents and their needs)
6. ทักษะในการปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่น (Skill in dealing with people)
7. ต้องการในความสำเร็จ (Need to achieve)
8. ความสามารถในการจูงใจ (Capacity to motivate)
9. กล้าหาญ หนักแน่น และมั่นคง (Courage resolution steadiness)
10. ความสามารถในการนำชัยชนะและนำเชื่อถือ (Capacity to win and hold trust)
11. ความสามารถในการจัดการ ตัดสินใจและการจัดลำดับความสำคัญ (Capacity to manage decide, set priority)
12. มีความเชื่อมั่น (Confidence)
13. มีอำนาจการปกครองและแสดงสิทธิผลประโยชน์ (Ascendance, dominate, assertiveness)
14. สามารถปรับตัวและยืดหยุ่น (Adaptability, flexibility of approach)

Stogdill (1981, pP. 74–75) ได้รวบรวมผลการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้นำ โดยจำแนกเป็น 6 ด้าน ดังต่อไปนี้

1. ลักษณะทางกาย (Physical characteristics) การเป็นผู้มีสุขภาพร่างกายที่สมบูรณ์แข็งแรง มีความสง่า
2. ภูมิหลังทางสังคม (Social background) มีการศึกษาดีและสถานภาพทางสังคมที่ดี
3. สติปัญญา (Intelligence) สติปัญญาดี การตัดสินใจที่ดี มีความรู้ และทักษะในการสื่อความหมายและการพูด
4. บุคลิกภาพ (Personality) มีความตื่นตัวอยู่เสมอ ควบคุมอารมณ์ได้ดี มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีจริยธรรมและความเชื่อมั่นในตนเอง
5. ลักษณะที่เกี่ยวข้องกับงาน (Task-related characteristics) มีความปรารถนาที่จะทำให้ออกมาดีที่สุด มีความรับผิดชอบ มุ่งงานและไม่ย่อท้อต่อปัญหาและอุปสรรค

6. ลักษณะทางสังคม (Social characteristics) ทักษะในการสร้างสัมพันธภาพและร่วมมือกับผู้อื่น เข้าสังคมได้ดี เป็นที่ยอมรับของบุคคลอื่น การประสานงานที่ดี

DuBrin (1998, P. 335) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ (Strategic Leadership) ว่าเป็นเรื่องของผู้บริหารระดับสูง ซึ่งคล้ายคลึงกับภาวะผู้นำแบบมุ่งเน้นเป้าหมาย (Path-goal Leadership) หรือภาวะผู้นำเชิงปฏิรูป (Transformational Leadership) ซึ่งเป็นภาวะผู้นำเพื่อการเปลี่ยนแปลงมากกว่าความคงที่ โดยมีองค์ประกอบของคุณลักษณะดังกล่าว คือ

1. มีความคิดความเข้าใจในระดับสูง (High-level cognitive activity)
2. มีความสามารถในการนำปัจจัยต่าง ๆ มากำหนดกลยุทธ์ได้ (Gathering multiple inputs to formulate strategy)
3. มีความคาดหวังและการสร้างโอกาสสำหรับอนาคต (Anticipating and creating a future)
4. มีวิธีคิดเชิงปฏิวัติ โดยเปลี่ยนแปลงอย่างสิ้นเชิง (Revolutionary thinking)
5. การกำหนดวิสัยทัศน์ (Creating a vision)

จากคุณลักษณะของภาวะผู้นำ ภาณุศักดิ์ คำแพง (2550, หน้า 58-59) ได้แยกความหมายของภาวะผู้นำตามตัวอักษร LEADERSHIP ไว้ดังนี้

L = Love ความรัก หมายถึง ผู้บังคับบัญชาหรือผู้นำต้องริเริ่มด้วยการมีความรักเสียก่อน คือ รักในหน้าที่การงาน รักผู้ร่วมงาน รักผู้ใต้บังคับบัญชา รักความก้าวหน้า รักความยุติธรรม

E = Education and Experience หมายถึง คุณสมบัติทางด้านการศึกษาและประสบการณ์ที่ดี เป็นแบบอย่างและสามารถสั่งสอนแนะนำผู้ใต้บังคับบัญชาได้ถูกต้อง

A = Adaptability หมายถึง มีความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ สิ่งแวดล้อม รู้จักแก้ปัญหาเฉพาะหน้า

D = Decisiveness หมายถึง มีความสามารถในการพิจารณาตัดสินใจได้อย่างรวดเร็วถูกต้อง แน่นนอน กล้าได้กล้าเสีย

E = Enthusiasm ความกระตือรือร้น มีความตั้งอกตั้งใจในการปฏิบัติงานและสนับสนุนชักนำ (Encourage) ให้ผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติงานอย่างจริงจังด้วย

R = Responsibility เป็นผู้มีควมรับผิดชอบทั้งหน้าที่ความรับผิดชอบของตนเองและผู้ใต้บังคับบัญชา ไม่ทอดทิ้งหรือปัดความรับผิดชอบให้แก่ผู้อื่น

S = Sacrifice and sincere ต้องเป็นผู้เสียสละเพื่อส่วนรวม จริงใจ ซึ่งจะทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเกิดความเคารพนับถือ

H = Harmonize เป็นผู้มีควมนุ่มนวล ผ่อนปรน เพื่อเสริมสร้างความสามัคคีและความเข้าใจอันดีต่อกันในหมู่ผู้ร่วมงาน อาจรวมถึงการถ่อมตัว (Humble) ตามกาลเทศะอันควร

I = Intellectual capacity เป็นผู้มีควมเฉลียวฉลาด มีไหวพริบ ทันทคนทันต่อเหตุการณ์ เป็นผู้รอบรู้ และมีความคิดริเริ่ม

P = Persuasiveness เป็นผู้มีศิลปะในการจูงใจคน ซึ่งจำเป็นจะต้องใช้หลักจิตวิทยา (Psychology) และต้องมีอำนาจ (Power) ในตัวเองพอสมควร

จากที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่าคุณลักษณะของภาวะผู้นำที่จะสามารถนำกลุ่มหรือองค์กรไปสู่ความสำเร็จ จะต้องประกอบด้วย คุณลักษณะด้านร่างกาย กล่าวคือ มีร่างกายที่สมบูรณ์แข็งแรง มีพลังและความทนทานของร่างกาย มีบุคลิกภาพดี และแสดงออกที่เหมาะสม คุณลักษณะด้านอารมณ์และจิตใจ ต้องมีความตื่นตัวอยู่เสมอ มีความสามารถในการควบคุมอารมณ์ได้ดี มีความเชื่อมั่นในตนเองมีความทะเยอทะยานสู่ความสำเร็จ เต็มใจที่จะรับผิดชอบ มีความกล้าเผชิญกับความยากลำบาก มีความเด็ดขาด คุณลักษณะด้านสังคม ต้องมีความเต็มใจที่จะทำงานร่วมกับผู้อื่น มีสถานภาพเป็นที่ยอมรับ มีความสามารถเข้าสังคม มีความสามารถในการปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ต่าง ๆ ได้และมีอำนาจบารมีทางสังคม คุณลักษณะด้านสติปัญญา ต้องมีความสามารถทางสติปัญญา มีการตัดสินใจดี ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เฉลียวฉลาด มีไหวพริบ มีจินตนาการมีความสามารถในการสร้างกรอบแนวคิดรวบยอด มีความสามารถในการวินิจฉัย และคุณลักษณะด้านคุณธรรม ต้องมีความอดทน อดกลั้น ความซื่อสัตย์ ความมานะ ความรับผิดชอบ ความยุติธรรม ความไม่เห็นแก่ตัว และความเสียสละ

5. ทฤษฎีภาวะผู้นำ

การศึกษาเกี่ยวกับการเป็นผู้นำตั้งแต่ยุคเริ่มแรกถึงปัจจุบัน เป็นที่ยอมรับกันว่าภาวะการเป็นผู้นำเป็นปัจจัยที่สำคัญในการบริหาร ซึ่งจะช่วยให้ประสิทธิภาพและประสิทธิผลขององค์กร ในกลุ่มประเทศตะวันตกโดยเฉพาะสหรัฐอเมริกาได้นำเสนอทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำไว้ 4 กลุ่ม ที่มุ่งเน้นในด้านต่าง ๆ ได้แก่ กลุ่มทฤษฎีลักษณะเด่นของผู้นำ (Leadership Trait Theory) กลุ่มทฤษฎีพฤติกรรมผู้นำ (Behavioral Theory) กลุ่มทฤษฎีผู้นำตามสถานการณ์ (Situation Leadership Theory) และกลุ่มทฤษฎีผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Transformation Approach Theory) (นพวัลักษณ์ หนักแน่น, 2555, หน้า 50-54)

5.1 กลุ่มทฤษฎีลักษณะเด่นของผู้นำ (Leadership Trait Theory)

ลักษณะเด่น (Trait) หมายถึง คุณภาพภายในตัว หรือคุณลักษณะ (Characteristics) ของแต่ละบุคคล ได้แก่

5.1.1 คุณลักษณะทางกายภาพ (Physical Characteristics) เช่น ความสูง น้ำหนัก รูปร่าง หน้าตา และพลังงาน เป็นต้น

5.1.2 คุณลักษณะทางบุคลิกภาพ (Personal Characteristics) เช่น ลักษณะข่ม (Dominance) ความเป็นคนเปิดเผยไม่เก็บตัว หรือความเป็นผู้คิดริเริ่มอยู่เสมอ

5.1.3 ทักษะและความสามารถ (Skill and Abilities) เช่น สติปัญญา (Intelligence) ความสามารถทางเทคนิค เป็นต้น

5.1.4 ลักษณะเด่นทางสังคม (Social Factors) เช่น เก่งคนหรือเข้าสังคมเก่ง มีสถานภาพสูงทางสังคมและเศรษฐกิจ เป็นต้น

5.2 กลุ่มทฤษฎีพฤติกรรมผู้นำ (Behavioral Theory)

การศึกษาผู้นำตามแนวพฤติกรรมมีจุดเริ่มต้นช่วงปีคริสต์ศักราช 1930 นักวิจัยได้เปลี่ยนจากการศึกษาคุณลักษณะผู้นำมาเป็นการศึกษาพฤติกรรมผู้นำ แสดงออก โดยพยายามค้นหาแบบผู้นำที่มีประสิทธิภาพ ที่สามารถใช้ได้กับทุกสถานการณ์

จากการศึกษาของมหาวิทยาลัยไอโอวาช่วงปี 1930 ซึ่ง Lewin, K., Lippitt, R. and White, R.K. (1939, อ้างถึงในนพวัลักษณ์ หนักแน่น, 2555, หน้า 51) ได้ศึกษาพฤติกรรมผู้นำ 3 แบบ คือ แบบอัตตาธิปไตย แบบประชาธิปไตยและแบบตามสบาย พบว่า ผู้นำแบบอัตตาธิปไตยทำงานได้สำเร็จ แต่มีขวัญกำลังใจต่ำ ผู้นำแบบประชาธิปไตย ซึ่งมีพฤติกรรมยึดกลุ่มเป็นหลักในการตัดสินใจ มีการกระจายอำนาจและกระตุ้นให้ผู้ตาม

เข้ามามีส่วนร่วมในการทำงานและกำหนดวัตถุประสงค์ มีการให้ผู้ตามให้ข้อมูลย้อนกลับ เพื่อจะได้แนะนำการทำงานได้ถูกต้อง ส่วนผู้นำแบบตามสบายเป็นผู้นำที่มีพฤติกรรมอิสระ แก่ ผู้ตามอย่างเต็มที่ในการตัดสินใจโดยการศึกษพฤติกรรมผู้นำของมหาวิทยาลัยแห่งรัฐ โอไฮโอ มีจุดมุ่งหมาย 3 ประการ คือ 1) เพื่อค้นหาพฤติกรรมที่ผู้นำแสดงออก 2) เพื่อ ค้นหาว่าพฤติกรรมของผู้นำแต่ละแบบที่มีผลต่อการทำงานของสมาชิก 3) เพื่อค้นหาแบบ ผู้นำที่มีประสิทธิภาพ การศึกษาโดยใช้แบบสอบถาม LBDQ (The Leader Behavior Descriptive Questionnaire) และแบบสอบถาม LOQ (The Leader Opinion Questionnaire) สอบถามพฤติกรรม พบว่า ได้พฤติกรรม 2 มิติ ได้แก่

พฤติกรรมมุ่งงาน หมายถึง พฤติกรรมที่ผู้นำแสดงออกโดยยึด ตัวเองเป็นหลักในการตัดสินใจ ชอบใช้อำนาจ ชอบสั่งการ ไม่ฟังความเห็นใคร ให้ ความสำคัญต่อการทำงาน วิธีทำงานและผลงานเป็นหลัก ไม่ให้ความสำคัญความรู้สึกและ จิตใจของผู้ตาม ซึ่งเป็นพฤติกรรมของผู้นำแบบอัตตาธิปไตยหรือแบบเผด็จการ

พฤติกรรมมุ่งสัมพันธ์ หมายถึง พฤติกรรมที่ผู้นำแสดงออกโดยยึด กลุ่มเป็นหลักในการตัดสินใจ ให้ผู้ตามเข้ามามีส่วนร่วม มีการปรึกษาหารือ มีการกระจาย อำนาจ เห็นความสำคัญและให้เกียรติผู้ตาม ซึ่งเป็นพฤติกรรมของผู้นำแบบประชาธิปไตย ซึ่งพฤติกรรมทั้ง 2 แบบ จะมีความเป็นอิสระจากกัน ถ้าผู้นำมีพฤติกรรมมุ่งงานสูงจะมี พฤติกรรมมุ่งสัมพันธ์ต่ำ ถ้าผู้นำแสดงพฤติกรรมสูงทั้ง 2 มิติถือว่าเป็นผู้นำที่มี ประสิทธิภาพ

5.3 กลุ่มทฤษฎีภาวะผู้นำตามสถานการณ์ (Situation Leadership Theory)

ทฤษฎีภาวะผู้นำตามสถานการณ์ของ Fiedler มีกรอบแนวคิดว่า ภาวะผู้นำที่ดีขึ้นอยู่กับความเหมาะสม สอดคล้องระหว่างสไตล์ของผู้นำกับความจำเป็น ของสถานการณ์ Fiedler ได้สร้างเครื่องมือสำหรับประเมินวัด สไตล์ภาวะผู้นำเรียกว่า LPC Scale สำหรับใช้ประเมินตนเอง โดยคะแนน LPC ของแต่ละบุคคลจะชี้ให้เห็นแนวโน้มว่าผู้ นั้นจะมีพฤติกรรมผู้นำแบบมุ่งงานหรือมุ่งสัมพันธ์ Fiedler เชื่อว่าสไตล์ภาวะผู้นำเป็นส่วน หนึ่งของบุคลิกภาพของแต่ละคน จึงเป็นสิ่งที่ค่อนข้างคงทนเปลี่ยนแปลงได้ยาก แทนที่จะ พยายามฝึกรอบรมให้ผู้นำที่มุ่งความสัมพันธ์หันมามุ่งงานหรือในทางตรงข้ามเขาแนะนำให้ คนที่เป็นผู้นำให้มีลักษณะที่เหมาะสมกับสถานการณ์ โดยทฤษฎีภาวะผู้นำตามสถานการณ์ ของ Hersey & Blanchard ทฤษฎีนี้เสนอแนะว่าผู้นำที่ประสบความสำเร็จควรปรับสไตล์

ภาวะผู้นำตามสถานการณ์ให้เพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ซึ่งสถานการณ์ หมายถึง วุฒิภาวะของผู้ตาม เพียงอย่างเดียวเท่านั้น ตัวบ่งชี้วุฒิภาวะของผู้ตามคือ ความพร้อมที่จะทำงานในแต่ละสถานการณ์ ซึ่งเกิดจากคุณสมบัติในตัวของผู้ตาม ได้แก่ ชีตความสามารถที่เหมาะสมกับงาน และความเต็มใจที่จะทำงานหรือความเชื่อมั่นในตนเองว่าจะทำงานนั้นได้

5.4 กลุ่มผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Transformation Approach)

ผู้นำจะใช้ความสามารถเปลี่ยนความเชื่อทัศนคติของสมาชิก เพื่อให้สมาชิกทำงานได้บรรลุเหนือกว่าเป้าหมายที่ต้องการ โดยผู้นำจะถ่ายทอดความคิด ประสบการณ์ และกระตุ้นทางด้านความคิดต่าง ๆ ให้แก่สมาชิกอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ แนวคิดเริ่มแรกของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงพัฒนาโดย Burn ได้อธิบายความหมายของภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนแปลงไว้ว่า เป็นกระบวนการซึ่งผู้นำและผู้ตามได้กระทำให้อีกฝ่ายหนึ่งมีความซื่อสัตย์สุจริต หรือคุณธรรม และจงใจในการทำงานมากขึ้น ผู้นำแบบนี้จะปลูกสำนึกให้มีอุดมการณ์ ค่านิยมที่มีคุณธรรม เช่น เสรีภาพ ความยุติธรรม ความเสมอภาค ความสงบ และมนุษยธรรม ไม่ให้เกิดอารมณ์เลวร้าย เช่น หวาดกลัว อิจฉา โสภ หรือมีแต่ความเกลียด ต่อมา Bass ได้นำเสนอแนวคิดของ Burn มาศึกษาต่อ โดยได้ให้ความหมายของภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนแปลงไว้ในแง่ของผลกระทบของผู้นำที่มีต่อผู้ตาม หรือผู้ใต้บังคับบัญชาว่า ผู้ตามจะรู้สึกไว้วางใจ (Trust) เลื่อมใส (Admiration) จงรักภักดี (Loyalty) และยอมรับ (Respect) ในตัวผู้นำ และจะเกิดแรงจูงใจและตั้งใจทำงานให้มากกว่าที่เคยทำตามปกติหรือตามที่คาดหวังไว้ นั่นคือผู้นำสามารถเปลี่ยนแปลงผู้ตามโดยให้มีความรู้ถึงความสำคัญและคุณค่าของผลงานที่จะออกมา เห็นคุณค่าของตนเองที่จะเป็นผู้ก่อให้เกิดประโยชน์แก่องค์กรและทีมงาน และมีแรงจูงใจในการต้องการเป็นที่ยอมรับของคนอื่น ความสามารถพิเศษเป็นสิ่งสำคัญของผู้นำแบบเปลี่ยนแปลง แต่โดยความสามารถพิเศษเหล่านั้นไม่เพียงพอที่จะนับได้ว่าเป็นกระบวนการของภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนแปลง เพราะผู้นำแบบเปลี่ยนแปลงจะมีอิทธิพลต่อผู้ตามโดยการกระตุ้นอารมณ์อย่างแรง เพื่อให้มีอารมณ์ร่วมกับผู้นำหรืออาจจะโดยการให้คำแนะนำ เช่น การเป็นโค้ช กีฬา ครู และที่ปรึกษา

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า ในกลุ่มประเทศตะวันตกโดยเฉพาะสหรัฐอเมริกาได้นำเสนอทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำไว้ 4 กลุ่ม ที่มุ่งเน้นในด้านต่าง ๆ ได้แก่ กลุ่มทฤษฎีลักษณะเด่นของผู้นำ (Leadership Trait Theory) กลุ่มทฤษฎีพฤติกรรมผู้นำ

(Behavioral Theory) กลุ่มทฤษฎีผู้นำตามสถานการณ์ (Situation Leadership Theory) และ
กลุ่มทฤษฎีผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Transformation Approach Theory)

นำไปสู่องค์ประกอบภาวะผู้นำที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานีตำรวจ

เจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร

1. ความรู้และประสบการณ์ในวิชาชีพตำรวจ

ให้ข้าราชการตำรวจได้มีความรู้ ความเข้าใจในหลักการสำคัญสำหรับผู้มี
อาชีพตำรวจ ได้ยึดถือเป็นเครื่องสังวรณไว้มีให้ คิดผิด พลาดผิด และกระทำผิด รวม 11
ประการ ดังนี้ (สำนักงานตำรวจแห่งชาติ, 2550)

1.1 หลักการเกี่ยวกับสถาบันการปกครอง

ข้าราชการตำรวจต้องมีความจงรักภักดีต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
สมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ และพระบรมวงศานุวงศ์ ต้องสนับสนุน
การปกครองในระบอบประชาธิปไตยโดยมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

ข้าราชการตำรวจต้องมีความเป็นกลางในทางการเมือง ไม่เป็นผู้บริหาร
หรือกรรมการพรรคการเมืองใด ๆ ไม่กระทำการใด ๆ อันเป็นการทำให้เสียความยุติธรรม
ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ข้าราชการตำรวจต้องสนับสนุนนโยบายของรัฐบาล ต้องปฏิบัติตามมติ
คณะรัฐมนตรี ปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบว่าด้วยการบริหารราชการแผ่นดิน

ข้าราชการตำรวจต้องเคารพ ให้เกียรติในสถาบันศาล ไม่ปฏิบัติภารกิจอันเป็น
การละเมิดอำนาจศาล

1.2 หลักการเกี่ยวกับความมั่นคงของชาติ

ข้าราชการตำรวจต้องเป็นผู้ที่รักและหวงแหนผืนแผ่นดินไทย ต้องสนใจ
ต่อข่าวสาร เหตุการณ์และความเคลื่อนไหวที่เป็นภัยต่อประเทศชาติ ต้องรายงาน
เหตุการณ์ต่อผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีหน้าที่รักษาความมั่นคงปกป้องคุ้มครองอธิปไตยของ
ชาติ ให้ความร่วมมือกับทางทหารในการระงับปราบปรามภัยอันตรายใด ๆ ที่จะเกิดขึ้นแก่
ประเทศชาติ

ในการที่จะให้บรรลุผลดังกล่าวข้างต้น ข้าราชการตำรวจต้องรักษา
ความลับของทางราชการ เป็นผู้เสียสละ อุทิศเวลา ทรัพย์สิน สติปัญญา ความรู้
ความสามารถ ชีวิตร่างกาย ให้แก่ทางราชการและจะต้องหมั่นฝึกฝนหาความรู้ด้านการ

ข่าว การรักษาความปลอดภัยและศิลปะการต่อสู้ เพื่อช่วยเหลือทหารในยามฉุกเฉินหรือในยามสงคราม

1.3 หลักการเกี่ยวกับประชาชน

ข้าราชการตำรวจต้องเคารพและรักษาลิทธิ เสรีภาพของประชาชนตามรัฐธรรมนูญ และตามกฎหมายอื่นโดยเคร่งครัด ต้องคุ้มครองป้องกันชีวิตร่างกายทรัพย์สินของประชาชน รวมทั้งการให้บริการในรูปแบบต่าง ๆ โดยไม่เลือกเหล่ากำเนิด ศาสนา ลัทธิ หรือฐานะ ให้ความสงเคราะห์ เอื้อเฟื้อ ช่วยเหลือประชาชนในการประกอบอาชีพโดยสุจริต

ข้าราชการตำรวจทุกคนต้องพึงระลึกเสมอว่า การปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจทั้งในด้านการรักษาความมั่นคง และการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม จะบรรลุผลสำเร็จได้ดี ต้องได้รับความร่วมมือและการสนับสนุนจากประชาชน จึงต้องปฏิบัติต่อประชาชนเยี่ยงมิตรและมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับทุกคน

1.4 หลักการเกี่ยวกับกระบวนการยุติธรรม

ข้าราชการตำรวจได้ถูกกำหนดให้มีหน้าที่ในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมมีหน้าที่ในการสืบสวนสอบสวน หาตัวผู้กระทำผิด และรวบรวมพยานหลักฐานเพื่อที่จะพิสูจน์ หรือฟ้องร้องผู้กระทำผิด การดำเนินการดังกล่าวถือว่าเป็นหน้าที่ส่วนหนึ่งในขบวนการยุติธรรม ซึ่งต้องปฏิบัติงานสัมพันธ์กับอัยการ ศาล และราชทัณฑ์ จึงต้องมีความรอบรู้งานระเบียบแบบธรรมเนียมการปฏิบัติเกี่ยวกับขบวนการยุติธรรมทุกสาขา สามารถประสานงานกับฝ่ายอื่น ๆ ดังกล่าวข้างต้นได้อย่างกลมกลืน แนบเนียน ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความยุติธรรมในการสอบสวนและการพิจารณาคดีแก่ประชาชน ไม่ก่อให้เกิดการผิดพลาดในการพิจารณาลงโทษ หรือการรับใช้ตัวบทกฎหมายผิดพลาด หรือปล่อยให้มีการกลั่นแกล้งใส่ความกัน อันเป็นหลักการสำคัญในกระบวนการยุติธรรมที่จะไม่ให้เหตุการณ์เช่นนี้เกิดขึ้น

1.5 หลักการเกี่ยวกับกฎหมาย

ข้าราชการตำรวจมีหน้าที่จะต้องปฏิบัติในฐานะของผู้รักษากฎหมาย โดยเฉพาะกฎหมายที่มีโทษทางอาญา เมื่อมีผู้ละเมิดกฎหมายจะต้องเป็นผู้ดำเนินการขั้นต้นตั้งแต่การรับแจ้งความ รับคำร้องทุกข์ การสืบสวน การจับกุม การค้น การตั้งข้อหา การสอบสวนคดี การให้ประกัน การฝากขังและการสั่งฟ้องไม่ฟ้องคดี

ข้าราชการตำรวจจะต้องปฏิบัติอยู่ภายใต้กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับของทางราชการ จะทำการเกินเหตุมิได้ หากทำเกินกว่าเหตุหรือตั้งข้อหาผิดจะต้องถูกกล่าวโทษหรือถูกฟ้องร้อง อันจะเป็นทางให้ขาดความเชื่อถือ หรือถูกลงโทษทัณฑ์ ขาดความเจริญก้าวหน้าในราชการ

ฉะนั้น ข้าราชการตำรวจจึงจะต้องเป็นผู้ที่ยอมรับว่า ความรู้เกี่ยวกับตัวบทกฎหมายเป็นสิ่งสำคัญ จะต้องเรียนรู้และฝึกฝนให้เข้าใจอย่างถ่องแท้โดยไม่ประมาท

1.6 หลักการเกี่ยวกับการบริหารงาน

ข้าราชการตำรวจระดับผู้บังคับบัญชา ต้องเป็นผู้มีความรู้เรื่องการบริหารงานและการพัฒนางานอย่างกว้าง ๆ และอย่างละเอียด หลักการบริหารงานกว้าง ๆ ได้แก่ การรู้จักใช้คน วัสดุครุภัณฑ์ เครื่องมือสื่อสาร อาวุธยุทธภัณฑ์ เงินงบประมาณ ในการปฏิบัติหน้าที่และการบริการอย่างมีประสิทธิภาพ ประหยัด ก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด รวมทั้งการจัดระบบขั้นตอนและวิธีการทำงานให้ตรงเป้าหมายของการบริหารงานคือ มีความสะดวก รวดเร็ว ทันเวลา ถูกต้อง ยุติธรรม และเกิดความพอใจแก่ทุก ๆ ฝ่าย ไม่ว่าจะเป็นการปฏิบัติหรือการบริการต่อข้าราชการตำรวจด้วยกัน หรือกับประชาชนทั่วไป ต้องจัดให้มีระบบสั่งการ ควบคุม ตรวจสอบที่แน่นอน

ในการบริหารงานบุคคลนั้น ต้องถือระบบคุณธรรมและความสามารถเป็นหลัก เพื่อส่งผลกระทบไปสู่การปฏิบัติงานอื่น ๆ ให้มีประสิทธิภาพสูงในการแก้ไขปรับปรุงหรือพัฒนาการบริหารงาน ต้องทราบถึงสาเหตุของปัญหา ทำการวิเคราะห์ วางแผนการปฏิบัติและจัดให้มีการประเมินผลเพื่อปรับปรุงแก้ไขงานให้มีประสิทธิภาพสูงยิ่งขึ้น เพื่อให้ประชาชนได้รับบริการที่ดี และมีความนิยม เลื่อมใส ศรัทธาระบบการบริหารงาน และตัวข้าราชการตำรวจเป็นอย่างดี

1.7 หลักการเกี่ยวกับขอบเขตอำนาจหน้าที่

ข้าราชการตำรวจต้องคำนึงถึงขอบเขตของอำนาจหน้าที่ที่กฎหมาย ระเบียบแบบแผน ข้อบังคับ และคำสั่งของผู้บังคับบัญชา กำหนดหรือมอบหมาย ต้องไม่ละเมิดขอบเขตอำนาจของตนเอง ต้องไม่กระทำการใดเกินขอบเขตอำนาจ ต้องไม่เป็นผู้ฝ่าฝืนหรือปฏิบัติผิดกฎหมายเสียเอง ต้องไม่ข่มเหงรังแกประชาชน โดยใช้อำนาจหน้าที่ที่มีอยู่ ถึงแม้ว่าผู้นั้นจะเป็นผู้กระทำผิดก็ให้ดำเนินการไปตามพยานหลักฐานและขั้นตอนของกฎหมาย

1.8 หลักการเกี่ยวกับความรับผิดชอบในหน้าที่

ข้าราชการตำรวจจะต้องปฏิบัติหน้าที่โดยความเต็มใจ โดยใช้ความรู้ความสามารถ ประสพการณ์อย่างเต็มที่ เพื่อให้งานเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลตรงตามเป้าหมายของทางราชการ ต้องมีความอดทน ขยันหมั่นเพียร ใช้ปฏิภาณไหวพริบ ความมานะพยายาม จนงานสำเร็จผล ไม่เกียจคร้าน ละทิ้งหน้าที่โดยยังไม่มีผู้อื่นรับผิดชอบงานต่อจากตน หรือทำงานอย่างเฉื่อยชาจนทำให้งานเสียหาย ประชาชนเกิดความเสื่อมศรัทธา

ข้าราชการตำรวจต้องพึงระลึกว่าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายนั้น ไม่ว่าจะหน้าที่ใด เป็นสิ่งที่มีเกียรติและน่าภาคภูมิใจ จึงจะต้องปฏิบัติให้สมกับเกียรติที่ได้รับนั้น

1.9 หลักการสร้างศักดิ์ศรีเกียรติยศและปลูกศรัทธาจากประชาชน

ข้าราชการตำรวจที่มีเจตนาอย่างแรงกล้าที่จะสร้างศักดิ์ศรีเกียรติยศและปลูกศรัทธาจากประชาชนให้เกิดขึ้น จะต้องเป็นผู้ที่ปฏิบัติงานในตำแหน่งหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ไม่ใช้อำนาจหน้าที่แสวงหาประโยชน์โดยทางมิชอบ อันก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมขึ้นในสังคม ต้องเป็นผู้ที่กล้าหาญ เสียสละ มีความรอบรู้และขยันหมั่นเพียรในการปฏิบัติหน้าที่และการให้บริการแก่ประชาชนให้กระทำโดยเท่าเทียมเสมอหน้ากัน ด้วยหลักมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ไม่เบียดเบียน ดูหมิ่นเหยียดหยามประชาชน วางตัวเป็นกลางในการสืบสวนสอบสวน ไม่ลำเอียง มีอคติต่อฝ่ายใดจนเสียความเป็นธรรม ให้ความอนุเคราะห์แก่ประชาชนตามฐานะานุรูปโดยไม่เรียกร้องผลประโยชน์ตอบแทนใด ๆ มุ่งกระทำให้เกิดประโยชน์แก่ประชาชนอย่างมากที่สุด เมื่อเป็นอย่างนี้แล้ว ข้าราชการตำรวจก็จะต้องมีศักดิ์ศรี เกียรติยศ และได้รับความนิยมนิยมใสจากประชาชนขยายวงกว้างออกไปอย่างหาที่สุดมิได้

1.10 หลักการเสริมสร้างความสามัคคีของข้าราชการตำรวจ

กรมตำรวจเป็นหน่วยงานใหญ่ มีกำลังพลมาก มีงานหลายลักษณะให้ปฏิบัติ จึงจำเป็นต้องคัดเลือกบุคคลที่มีความรู้ในสาขาต่าง ๆ มาปฏิบัติงาน เพื่อสนองความต้องการของประชาชนและประเทศชาติ การที่นำบุคคลซึ่งมีความรู้ต่างสาขากันมาปฏิบัติงาน ย่อมมีความเชื่อ ทศนคติ ค่านิยม ปทัสถานทางความคิด ตลอดจนนิสัยในคอกที่แตกต่างกันออกไป เมื่อมาปฏิบัติงานร่วมกันก็อาจเกิดความขัดแย้งในทางความคิดหรือการปฏิบัติ บางคนเข้ามาเป็นข้าราชการตำรวจมีเป้าหมายที่แตกต่างกันออกไป หากไม่มีเครื่องมือต่าง ๆ ที่จะช่วยละลายพฤติกรรมของบุคคลเหล่านี้ ให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ไป

ในแนวทางเดียวกันแล้ว ความสามัคคีกลมเกลียวกันก็จะไม่บังเกิดขึ้น จะมีความอิจฉาริษยาชิงดีชิงเด่นกัน ใส่ร้ายป้ายสีกัน มาตรการต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับวินัย ระเบียบ ข้อบังคับ และกฎหมายที่มีอยู่ไม่ละเอียดอ่อนพอที่จะละลายพฤติกรรมในทางความขัดแย้งกันได้โดยง่าย จึงเป็นหน้าที่ของผู้บังคับบัญชาที่จะนำเอาศิลปะการปกครองคนมาใช้ รวมทั้งเร่งเสริมสร้างจริยธรรมให้เกิดขึ้นในจิตใจ โดยการอบรมชี้ให้เห็นความถูกต้องตามทำนองคลองธรรมไปในทางเดียวกัน และชี้ข้อดี ข้อเสีย ของการแตกความสามัคคี ซึ่งจะนำไปสู่ความเสื่อมเสียต่อกรมตำรวจ สังคม และประเทศชาติให้เด่นชัด

ข้าราชการตำรวจที่ดีจึงต้องช่วยกันสร้างสรรค์สามัคคีให้เกิดขึ้นทุกวิถีทาง เป็นหน้าที่ของผู้บังคับบัญชาและข้าราชการตำรวจทุกคน จะต้องเลือกประพฤติปฏิบัติแต่สิ่งที่จะก่อให้เกิดความสามัคคีกลมเกลียวกัน หากข้าราชการตำรวจทุกคนทั้งผู้ใหญ่และผู้น้อยจะได้ทำความเข้าใจกัน เห็นอกเห็นใจกัน ส่งความรัก ความเมตตา เอื้ออาทรประสานประโยชน์ และให้อภัยซึ่งกันและกันแล้ว คาดว่าความสามัคคีจะต้องเกิดขึ้น และแผ่ไพศาลขยายวงกว้างออกไปทั่วทั้งกรมตำรวจ อันจะก่อให้เกิดการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพและภาพพจน์ที่ดีในสายตาประชาชน

1.11 หลักการประชาสัมพันธ์และการประสานงาน

ข้าราชการตำรวจต้องปฏิบัติงานผูกพันเกี่ยวข้องกับประชาชน และหน่วยราชการอื่น ๆ อยู่ตลอดเวลา บางครั้งก็เกิดความกระทบกระทั่ง ไม่เข้าใจซึ่งกันและกัน ข่าวสารต่าง ๆ ถูกบิดเบือนให้เข้าใจผิดทั้งโดยเจตนาและไม่เจตนา เพราะมีประโยชน์แอบแฝงอยู่เบื้องหลัง ทำให้ประชาชนและข้าราชการฝ่ายอื่น ๆ มองข้าราชการตำรวจไปในทางไม่ดีไม่งาม ทั้งเรื่องที่เป็นจริงและไม่เป็นจริง การปล่อยให้ภาพพจน์ของข้าราชการตำรวจเป็นไปในลักษณะเดิม โดยมีได้มีการแก้ไขย่นย่อความเสื่อมเสียมาสู่วงการตำรวจทั้งด้านการประสานงาน ด้านชื่อเสียง เกียรติยศและศักดิ์ศรี จึงเป็นหน้าที่ของข้าราชการตำรวจทุกคนที่จะต้องประพฤติปฏิบัติตนให้ดี เพื่อเป็นรากฐานสำคัญในการประชาสัมพันธ์ในการทำความเข้าใจและความรู้สึกที่ดีต่อประชาชน และสื่อมวลชน ข้าราชการตำรวจทุกคนต้องเรียนรู้เรื่องการประชาสัมพันธ์ และเป็นนักประชาสัมพันธ์ที่ดี การเป็นนักประชาสัมพันธ์ที่ดีต้องมีมนุษยสัมพันธ์ดี มีปฏิภาณไหวพริบ ใช้กิริยาวาจานุ่มนวลไพเราะ ให้เกียรติยกย่องผู้อื่น ชอบให้การช่วยเหลือและสงเคราะห์ผู้อื่นอยู่เสมอ เมื่อเป็นเช่นนี้แล้ว จะเกิดการประสานงานที่ดี จะได้รับความร่วมมือร่วมใจจะตามมาอย่างแน่นอน

2. มนุษยสัมพันธ์และบุคลิกภาพ

มนุษยสัมพันธ์เป็นพฤติกรรมที่มีปฏิสัมพันธ์กัน ระหว่างบุคคลกับบุคคล หรือบุคคลกับหมู่คณะ โดยใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์ในการสร้างความสัมพันธ์ ความร่วมมือ ช่วยเหลือซึ่งกันและกันเพื่อความสำเร็จของงาน โดยคำนึงถึงความรู้สึกความต้องการของบุคคล ได้มีผู้ให้ความหมายของมนุษยสัมพันธ์ไว้หลายท่าน ดังนี้

จุมพล สวัสดิยากร (2550, หน้า 12) ได้ให้ความหมายของมนุษยสัมพันธ์ไว้ว่า มนุษยสัมพันธ์ หมายถึง ลักษณะของความเป็นมนุษย์ ลักษณะของมนุษยชาติของผู้ที่มีจิตใจสูง ความผูกพันของมนุษย์ที่มีต่อกัน และ กิตติ วัฒนกุล (2552, หน้า 40) ก็ได้ให้ความหมายของมนุษยสัมพันธ์ไว้ว่า มนุษยสัมพันธ์ หมายถึง วิชาที่ว่าด้วยความสัมพันธ์เป็นกระบวนการของการปฏิสัมพันธ์ (Interaction) ระหว่างบุคคล ส่วนเกรียงศักดิ์ ราชโคตร (2552, หน้า 4) กล่าวว่า มนุษยสัมพันธ์ หมายถึง พฤติกรรมของมนุษย์ที่แสดงออกต่อกันในสังคม เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของตนเอง การที่คนซึ่งอยู่ร่วมกันมีการโต้ตอบและมีการตอบสนองต่อกันและกัน ซึ่งอาจเป็นทั้งความสัมพันธ์ในทางที่ดีหรือไม่ดีก็ได้ เช่น ความร่วมมือ การแข่งขัน การต่อต้าน การต่อสู้ เป็นต้น

อีกทั้ง พูนศักดิ์ ดวงใจ (2554, หน้า 9) ได้สรุปว่า มนุษยสัมพันธ์เป็นพฤติกรรมที่มีปฏิสัมพันธ์กันระหว่างบุคคลกับบุคคลหรือบุคคลกับหมู่คณะ โดยใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์ ในการสร้างความสัมพันธ์ ความร่วมมือช่วยเหลือซึ่งกันและกันเพื่อความสำเร็จของงาน โดยคำนึงถึงความรู้สึก ความต้องการของบุคคล และ สุตสาคร เวชยชัย (2554, หน้า 3) กล่าวว่า ในด้านการบริหารมนุษยสัมพันธ์ หมายถึง การเรียนรู้ถึงความต้องการที่แท้จริงของบุคลากรภายในองค์กร และของตัวผู้บังคับบัญชาเพื่อปรับปรุงตนเองและเพิ่มขีดความสามารถและภาวะการณเป็นผู้นำ ศึกษาให้ทราบถึงความคาดหวังของบุคคลที่เข้ามาทำงานร่วมกันทั้งในด้านผลตอบแทน ความพึงพอใจในงาน ความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน การยอมรับจากเพื่อนร่วมงาน และผู้บังคับบัญชาหรือการได้รับความชื่นชม และมองเห็นคุณค่าของบุคคล ทั้งต้องเรียนรู้ให้เข้าใจธรรมชาติและปัญหาเมื่อคนต้องมาทำงานร่วมกัน และหาวิธีแก้ไขเพื่อจูงใจให้สามารถทำงานร่วมกันได้อย่างมีความสุข บนพื้นฐานของมิตรภาพ สามารถถึงศักยภาพและความสามารถที่อยู่ในตัวของบุคคลออกมา เพื่อพัฒนาองค์กรให้บรรลุวัตถุประสงค์ และเป้าหมายที่วางไว้

สอดคล้องกับ เทพ สงวนกิตติพันธ์ (2556, หน้า 1) กล่าวว่ามนุษย์สัมพันธ์ (Human Relation) หมายถึง ความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับหรือ ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับบุคคล บุคคลกับกลุ่มหรือสังคม อันจะเป็นสะพานทอดไปสู่ การสร้างมิตรภาพ ความพึงพอใจ รักใคร่สนิทสนม ก่อให้เกิดความสุข อันนำมาซึ่งความ ร่วมมือร่วมใจกันที่จะกระทำสิ่งต่าง ๆ ร่วมกันให้บรรลุความต้องการได้ มนุษย์เราโดย สัญชาตญาณแล้วย่อมต้องการเข้าสังคม ต้องการคบหาสมาคมกับบุคคลทั่วไป ต้องการ เป็นที่ยอมรับของสังคม ต้องการมิตรภาพที่ดีและมีความรู้สึกพึงพอใจ เมื่อเรามีความ จำเป็นต้องเข้าสังคม การมีความสัมพันธ์ระหว่างกันย่อมเกิดขึ้นอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ดังนั้น มนุษย์จึงควรรู้จักปรับปรุงตนเองเพื่อให้สามารถสัมพันธ์กับผู้อื่นได้อย่างราบรื่นบังเกิดผลดี ไม่เกิดความขัดแย้งหรือโกรธเคืองกัน ความสามารถเข้ากับคนได้เป็นสิ่งสำคัญในการ ดำเนินชีวิต ผู้ที่ล้มเหลวในการดำเนินชีวิตก็คือไม่สามารถเข้ากับคนได้ แม้จะมีความรู้ ความสามารถสูงสักเพียงใด แต่ถ้าไม่สามารถใช้ความรู้ความสามารถดังกล่าวมาพัฒนาตน ให้สามารถเข้ากับคนอื่นได้แล้วก็จะพบกับความล้มเหลวในชีวิตได้

นอกจากนี้ ทิพย์ นิลนพคุณ (2557, หน้า 1) กล่าวว่า มนุษย์สัมพันธ์ หมายถึง เรื่องราวที่วาดด้วยพฤติกรรมของบุคคลที่มาเกี่ยวข้องกันในการทำงานในองค์กร หรือหน่วยงาน เพื่อให้การทำงานดำเนินไปได้อย่างราบรื่น ความสำคัญของมนุษย์สัมพันธ์ ในการทำงานก็คือ สร้างความราบรื่นในการทำงานร่วมกัน สร้างความเข้าใจอันดีและ ความสามัคคี ก่อให้เกิดความรักใคร่และความสำเร็จในการทำงานร่วมกัน เป็นปัจจัยที่ช่วย เพิ่มผลผลิตและเป็นเครื่องมือช่วยในการแก้ปัญหาและขจัดความขัดแย้ง หลักของมนุษย์ สัมพันธ์คือการตอบสนองความต้องการของมนุษย์ โดยใช้หลักปฏิบัติที่ว่าเมื่อเราต้องการ สิ่งใด ผู้อื่นก็มีความต้องการสิ่งนั้นเช่นกัน ส่วนในด้านจิตใจก็ให้ยึดหลักที่ว่าเอาใจเขามาใส่ใจเราโดยมนุษย์สัมพันธ์นั้นเกี่ยวข้องกับศาสตร์สาขาต่าง ๆ เช่น วิทยาศาสตร์การแพทย์ จิตวิทยา จิตวิเคราะห์และความแตกต่างระหว่างบุคคล

กล่าวโดยสรุป มนุษย์สัมพันธ์ หมายถึง พฤติกรรมที่มีปฏิสัมพันธ์กัน ระหว่างบุคคลกับบุคคลหรือบุคคลกับหมู่คณะ โดยใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์ในการสร้าง ความสัมพันธ์อันดีต่อกัน ร่วมมือช่วยเหลือซึ่งกันและกันเพื่อความสำเร็จของงาน โดย คำนี้ถึงความรู้สึกความต้องการของบุคคล แสดงลักษณะด้านจิตใจของบุคคลที่ส่งเสริมให้ บุคคลนั้นสามารถสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่นได้อย่างเหมาะสม การให้ความเอาใจใส่ การ เป็นผู้รับฟังที่ดี สนใจการกระทำและความรู้สึกของผู้อื่น การรักษาและพัฒนา

ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล รวมทั้งการให้เกียรติบุคคลอื่น โดยลักษณะความสัมพันธ์นั้น จะก่อให้เกิดความร่วมมือ ความสามัคคีและความจงรักภักดี ซึ่งเป็นกระบวนการทางสังคม ที่จะนำไปสู่ความร่วมมือร่วมใจในการปฏิบัติงานและการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข เป็นไปตามวัตถุประสงค์ขององค์การที่กำหนดไว้และเกิดประสิทธิภาพประสิทธิผลสูงสุด

สำหรับคำว่า “บุคลิกภาพ” หมายถึงถึงลักษณะที่สำคัญต่อการปรับตัวของบุคคล ได้แก่ รูปร่าง หน้าตา ท่าทาง ความสามารถ แรงจูงใจ ที่สั่งสมและปฏิบัติมานานจนส่งผลและหล่อหลอมให้เกิดเป็นพฤติกรรมและอุปนิสัยเฉพาะตัวที่แตกต่างกันของแต่ละบุคคล เป็นภาพลักษณ์ที่พร้อมที่จะแสดงออกต่อสิ่งแวดล้อม หรือสิ่งเร้าภายนอก ซึ่งแตกต่างกันไปตามประสบการณ์ของบุคคล อย่างไรก็ตาม เราไม่สามารถกล่าวได้ว่าคำจำกัดความที่ดีที่สุดและถูกต้องที่สุด ทั้งนี้เพราะคำจำกัดความแต่ละความหมายต่างก็มาจากความเชื่อในทฤษฎีบุคลิกภาพที่มีอยู่มากมายแตกต่างกัน (ภคพร บรรจงจัด, 2550, หน้า 16-21) ได้มีนักวิชาการให้ความหมายของบุคลิกภาพไว้หลายท่าน ดังนี้

กนกกาญจน์ สินภิบาล (2550, หน้า 9) ได้ให้ความหมายของบุคลิกภาพไว้ว่า บุคลิกภาพ หมายถึง พฤติกรรมภายในและภายนอกซึ่งเป็นเอกลักษณ์เฉพาะบุคคล ตั้งแต่กำเนิด สามารถแก้ไข ปรับปรุง เสริมสร้างและพัฒนาได้จากการฝึกฝนทักษะต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง บุคลิกภาพที่แตกต่างกันของมนุษย์เป็นผลมาจากปัจจัยสำคัญ 2 ประการ คือ พันธุกรรม (heredity) และ สภาพแวดล้อม (environment) และ ศรีเรือน แก้วกังวาล (2551, หน้า 5-6) ได้ให้ความหมายของบุคลิกภาพไว้ว่า บุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะเฉพาะของตัวบุคคลในด้านต่าง ๆ ทั้งส่วนภายนอกและส่วนภายใน ซึ่งถูกหล่อหลอมประสมประสานด้วยพันธุกรรม วัฒนธรรม การเรียนรู้ วิธีปรับตัวของบุคคล และสิ่งแวดล้อมที่เป็นนามธรรมและวัตุธรรม แต่ไม่เป็นสิ่งตายตัว เปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา จากการเรียนรู้และสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้ไม่สามารถแยกบุคลิกภาพออกเป็นส่วนตัว เพราะทุก ๆ ลักษณะของบุคลิกภาพต่างมีความสัมพันธ์ต่อกันและมีผลกระทบต่อกันเป็นลูกโซ่

สอดคล้องกับ ดิณพัฒน์ แก้วยอด (2552, หน้า 14-16) ซึ่งได้ให้ความหมายบุคลิกภาพไว้ว่า บุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะเฉพาะตัวของแต่ละบุคคลทั้งทางร่างกายและจิตใจที่แสดงออกทั้งเป็นพฤติกรรมภายนอกที่สามารถเห็นได้และพฤติกรรมที่ปิดบังซ่อนเร้น ได้แก่ กิริยา ท่าทาง การแสดงออกทางอารมณ์ การปรับตัว ความคิด ความสนใจ ค่านิยม เจตคติ ซึ่งเป็นผลรวมขององค์ประกอบระหว่างร่างกาย จิตใจ สังคม

และสิ่งแวดล้อมและเป็นลักษณะที่แสดงออกซ้ำ ๆ ในแต่ละบุคคล และพระมหาบุญทัน อภิ
บุญโญไชยพันธ์ (2552, หน้า 11) กล่าวว่า บุคลิกภาพ หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของ
บุคคลใดบุคคลหนึ่งทั้งในสิ่งที่มองเห็นได้ ลักษณะของพฤติกรรมและสิ่งที่มองไม่เห็น เช่น
ความคิด ความสนใจ ค่านิยม ซึ่งจะทำให้คนอื่นสามารถจะเข้าใจและแยกได้ว่าบุคคลนั้น
แตกต่างจากคนทั่วไป

นอกจากนั้น จงจิตต์ โศภนคณาภรณ์ (2554, หน้า 7) ได้ให้ความหมาย
ของบุคลิกภาพไว้ว่า บุคลิกภาพ หมายถึง การจัดระเบียบพลังภายในบุคคล ซึ่งประกอบด้วย
ความซับซ้อนของทัศนคติ ค่านิยม และการมองโลก ซึ่งจะก่อให้เกิดรูปแบบแห่งพฤติกรรม
ที่คงเส้นคงวาของปัจเจกบุคคล หรืออาจกล่าวได้ว่าบุคลิกภาพ คือ สภาพร่างกายที่
เปลี่ยนแปลงได้ของปัจเจกบุคคล โดยมีระบบทางจิตและกายที่กำหนดบุคคลนั้น มีการ
ปรับตัวต่อสภาพสังคมและสิ่งแวดล้อม ซึ่งทำให้แตกต่างจากบุคคลอื่น และ นิภาพร พวงมี
(2554, หน้า 11-12) กล่าวว่า บุคลิกภาพ หมายถึง ส่วนผสมขององค์ประกอบต่าง ๆ จาก
ภายในตัวบุคคล เช่น พันธุกรรม และภายนอกตัวบุคคลเช่นวัฒนธรรมประเพณีทางสังคม
การเรียนรู้จากการสังเกตและประสบการณ์ตรง ซึ่งบุคลิกภาพของแต่ละบุคคลมีทั้งส่วนที่
เป็นเหมือน ๆ กัน (Common) และส่วนที่เป็นลักษณะเฉพาะ (Unique) แตกต่างจากคนอื่น
จึงทำให้แต่ละบุคคลมีเอกลักษณ์เฉพาะตนและเปลี่ยนแปลงได้ตามการเปลี่ยนแปลงของปัจจัย
ภายนอก

ตลอดจน ปราณี สุรสิทธิ์ (2556, หน้า 15) ได้ให้ความหมายของ
บุคลิกภาพไว้ว่า บุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะส่วนรวมของบุคคลหนึ่งที่มีเอกลักษณ์เฉพาะ
ตนทั้งทางร่างกาย การแสดงออกทางพฤติกรรม ด้านอุปนิสัย จิตสำนึก อุดมคติ ก่อให้เกิด
การปรับตัว และ ยุพิน มินสาคร (2558, หน้า 93) ได้รวบรวมความหมายของบุคลิกภาพ
จากนักจิตวิทยาที่ได้ให้ความหมายของคำว่า “บุคลิกภาพ” ไว้ต่าง ๆ ดังนี้

บุคลิกภาพ หมายถึง สภาพะทุกอย่างที่ประกอบกันขึ้นเป็นตัวบุคคล
โดยรวมถึงคุณสมบัติหรือคุณลักษณะทางจิตใจ ซึ่งมีอิทธิพลต่อการกระทำของบุคคลใน
สถานการณ์ต่าง ๆ

บุคลิกภาพ เป็นหน่วยรวมของระบบทางกายและจิตภายในตัวบุคคล
ซึ่งกำหนดลักษณะการปรับตัวเป็นแบบเฉพาะของบุคคลนั้นต่อสิ่งแวดล้อมของเขา

บุคลิกภาพของแต่ละบุคคลจะเห็นได้ชัดเจนจากลักษณะนิสัยในการคิดและการแสดงออกรวมทั้งทัศนคติและความสนใจต่าง ๆ กิริยาท่าทาง ตลอดจนปรัชญาชีวิตที่บุคคลนั้นยึดถือ

บุคลิกภาพครอบคลุมสภาวะทุกอย่าง ซึ่งประกอบขึ้นเป็นตัวบุคคล นับตั้งแต่สภาวะทางกาย อารมณ์ ทักษะ ความสนใจ ความคิดหวัง ความรู้สึก ลักษณะท่าทาง นิสัย ความสามารถทางปัญญา ตลอดจนความสำเร็จที่บุคคลนั้นได้รับ รวมทั้งการปรับตัวของแต่ละบุคคลในการเผชิญปัญหา หรือความคับข้องใจที่เกิดขึ้นในทุกสถานการณ์ของชีวิต ซึ่งก็นับว่าเป็นส่วนหนึ่งของบุคลิกภาพ

สำหรับนักการศึกษาต่างประเทศ Feist, J and Feist, Gregory J. (2006, P. 4) ได้ให้ความหมายของบุคลิกภาพไว้ว่า บุคลิกภาพ คือ รูปแบบของลักษณะนิสัยที่ถาวรของบุคคลใดบุคคลหนึ่งและเป็นคุณลักษณะที่เป็นหนึ่งเดียวไม่เปลี่ยนแปลง ดังนั้นแต่ละบุคคลจึงมีการแสดงออกของพฤติกรรมที่แตกต่างกัน

จากที่กล่าวมาข้างต้น สามารถสรุปความหมายของบุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะเฉพาะตัวของบุคคลในด้านต่าง ๆ ทั้งส่วนภายนอก คือ ส่วนที่มองเห็นชัดเจน เช่น รูปร่าง หน้าตา การแสดงท่าทาง และส่วนภายใน เช่น แรงจูงใจ ความถนัด ค่านิยม ความสนใจ สติปัญญาและความสามารถในการเข้าสังคมที่แตกต่างกันของแต่ละคน เป็นผลรวมขององค์ประกอบระหว่างร่างกาย จิตใจ สังคมและสิ่งแวดล้อม หล่อหลอมให้เกิดเป็นพฤติกรรมและอุปนิสัยเฉพาะตัวที่แตกต่างกันของแต่ละบุคคล ซึ่งจะ使人อื่นสามารถจะเข้าใจและแยกได้ว่าบุคคลนั้นแตกต่างจากคนทั่วไป ซึ่งบุคลิกภาพของแต่ละบุคคลมีทั้งส่วนที่เป็นเหมือน ๆ กันและส่วนที่แตกต่างจากคนอื่นจึงทำให้แต่ละบุคคลมีเอกลักษณ์เฉพาะตนและเปลี่ยนแปลงได้ตามการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยภายนอก

เมื่อนำความหมายของมนุษย์สัมพันธ์และความหมายของบุคลิกภาพมาพิจารณาร่วมกันก็จะได้ความหมายของมนุษย์สัมพันธ์และบุคลิกภาพว่า หมายถึง ความสัมพันธ์ทางสังคมระหว่างมนุษย์ ซึ่งจะก่อให้เกิดความเข้าใจอันดีต่อกัน โดยเป็นลักษณะเฉพาะตัวของบุคคลเป็นพฤติกรรมและอุปนิสัยเฉพาะตัวที่แตกต่างกันของแต่ละบุคคล ในด้านต่าง ๆ ทั้งภายนอกและภายใน ความสามารถในการเข้าสังคมที่แตกต่างกันของแต่ละคน รวมทั้งความฉลาดในการใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์ในการสร้างความสัมพันธ์ความร่วมมือช่วยเหลือซึ่งกันและกันเพื่อความสำเร็จของงาน โดยคำนึงถึงความรู้สึกความต้องการของบุคคล สามารถสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่นได้อย่างเหมาะสม นำไปสู่ความ

ร่วมมือร่วมใจในการปฏิบัติงานและการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข เป็นไปตามวัตถุประสงค์ขององค์การที่กำหนดไว้และเกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพสูงสุด

กล่าวโดยสรุป มนุษย์สัมพันธ์และบุคลิกภาพ หมายถึง การเป็นผู้มีความสามารถประสานงานกับบุคคลภายในองค์กร สามารถประสานงานกับบุคคลภายนอกองค์กร มีกิจกรรมยอดเยี่ยม สุภาพอ่อนโยน ใช้งานเหมาะสมและวางตนเหมาะสมกับตำแหน่ง ฐานะและกาลเทศะ

3. ความรู้และทักษะในการบริหาร

ในการบริหารกิจการใด ๆ ผู้บริหารจะต้องมีทักษะ ความรู้ความสามารถ และประสบการณ์ ตลอดจนต้องได้รับการฝึกอบรม จึงจะสามารถปฏิบัติงานในหน้าที่ที่ได้รับผิดชอบให้บรรลุถึงจุดประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

มีนักวิชาการและนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของการบริหาร และทักษะการบริหารไว้ดังนี้

พรหมเมศวร์ คำผาบ (2549, หน้า 9) ได้ให้ความหมายของการบริหารไว้ว่า การบริหาร เป็นกระบวนการที่ใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์ที่จะทำให้งานต่าง ๆ สำเร็จลุล่วง โดยใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด ด้วยวิธีการดำเนินการตามกระบวนการบริหาร ซึ่งผู้บริหารต้องอาศัยทั้งอำนาจหน้าที่ ภาวะผู้นำ ทักษะและความรู้ทางการบริหารมาดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ตั้งไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและได้ประสิทธิผล และ วิรัช วิรัชนิภาวรรณ (2548, หน้า 39) ได้ให้ความเห็นว่า การบริหารในฐานะที่เป็นกระบวนการ หรือกระบวนการบริหาร เกิดได้จากหลายแนวคิด เช่น POSDCoRB เกิดจากแนวคิดของ Luther Gulick และ Lyndall Urwick ประกอบด้วยขั้นตอนการบริหาร 7 ประการ ได้แก่ การวางแผน (Planning) การจัดองค์การ (Organizing) การบริหารงานบุคคล (Staffing) การอำนวยการ (Directing) การประสานงาน (Coordinating) การรายงาน (Reporting) และการงบประมาณ (Budgeting) ขณะที่กระบวนการบริหารตามแนวคิดของ Henry Fayol ประกอบด้วย 5 ประการ ได้แก่ การวางแผน (Planning) การจัดองค์การ (Organizing) การบังคับการ (Commanding) การประสานงาน (Coordinating) และการควบคุมงาน (Controlling) หรือรวมเรียกว่า POCCC

ส่วน สายทอง โพธิ์น้ำเที่ยง (2550, หน้า 28) ได้ให้ความหมายของการบริหารไว้ว่า การบริหาร หมายถึง การจัดการทรัพยากรต่าง ๆ ขององค์การอย่างเป็นระบบ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายสูงสุดขององค์การ และ เกษอมร มิ่งขวัญ (2551, หน้า 13) ได้

สรุปว่า การบริหารเป็นกระบวนการและกิจกรรมที่สามารถใช้ในการบริหารงานในทุกระบบองค์การ ข้อแตกต่างคือหน่วยงานหรือองค์การที่จะบริหารนั้นมีภารกิจหลักอะไร เช่น การบริหารการศึกษา ภารกิจหลักก็คือการจัดการศึกษา ซึ่งมีกิจกรรมหลักคือการจัดการเรียนการสอนและการเรียนรู้ของผู้เรียน อีกทั้ง สุนทร โคตรบรรเทา (2551, หน้า 3) ได้กล่าวถึงการบริหารตามความหมายของ Stephen P. Robbins (1978) ไว้ว่า การบริหาร หมายถึง กระบวนการในการกำหนดเป้าหมาย จัดสรรทรัพยากร และประสานงานให้บุคลากรใช้ความพยายามในการปฏิบัติงาน เพื่อให้เป้าหมายขององค์การบรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ต้องเป็นกระบวนการที่มีลักษณะที่สำคัญดังต่อไปนี้ 1) เป็นกระบวนการที่มีขั้นตอนนับแต่การกำหนดเป้าหมาย จัดสรรทรัพยากรต่าง ๆ ประสานงาน กำกับติดตาม และนิเทศ 2) เพื่อให้บุคลากรทำงานเต็มศักยภาพ 3) เพื่อให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ คือ ผลออกมาตามที่ต้องการโดยใช้ทรัพยากรที่จำเป็นและเกิดประโยชน์สูงสุด

อีกทั้ง ไชยา เกศารัตน์ (2555, หน้า 1) ได้ให้ความหมายของการบริหารไว้ว่า การบริหาร หมายถึง การใช้ศิลปะในการทำงานร่วมกับบุคคลอื่น โดยใช้ทรัพยากรองค์การทั้งหลาย รวมถึงการคำนึงถึงสภาพแวดล้อมขององค์การเพื่อให้บรรลุเป้าหมายองค์การได้อย่างมีประสิทธิภาพ และ ทินกร แก้วกัญญา (2555, หน้า 13) กล่าวว่า การบริหาร หมายถึง การทำงานร่วมกันของกลุ่มบุคคลเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลโดยใช้ปัจจัยการบริหาร คือ คน เงิน วัสดุสิ่งของและวิธีการต่าง ๆ อย่างชาญฉลาดและมีศิลปะ

นอกจากนี้ จอมพงศ์ มงคลวนิช (2556, หน้า 22) ได้ให้ความหมายของการบริหารไว้ว่า การบริหาร หมายถึง การดำเนินงานของกลุ่มบุคคลเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้

สำหรับนักการศึกษาต่างประเทศ Herbert A. Simon (อ้างถึงใน ไชยา เกศารัตน์, 2555, หน้า 2) ได้กล่าวถึง การบริหาร หมายถึง กิจกรรมที่บุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ร่วมกันดำเนินการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์

กล่าวโดยสรุป การบริหาร หมายถึง การที่ผู้นำหรือผู้บริหารใช้กระบวนการบริหาร ได้แก่ การวางแผน การจัดองค์การ การสั่งการหรือการชี้แนะ และควบคุมการทำงาน อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การ

ส่วนทักษะในการบริหารหรือทักษะในการจัดการหรือความสามารถในการบริหาร มีนักวิชาการ นักการศึกษา และเอกสารที่เกี่ยวข้องให้ความหมายไว้ ดังนี้

ทงศักดิ์ เจริญชัย (2549, หน้า 19) ได้ให้ความหมายของทักษะการบริหารไว้ว่า ทักษะการบริหาร หมายถึง ความสามารถของบุคคลที่ได้ใช้ความรู้ ความชำนาญ หรือความเชี่ยวชาญในการนำเอาทรัพยากรมาดำเนินการ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสำเร็จ และ สมคิด บางโม (2550, หน้า 76) ได้ให้ความหมายของทักษะทางการจัดการไว้ว่า ทักษะทางการจัดการ หมายถึง ความรู้ความสามารถการใช้ศาสตร์และศิลป์ผลักดันให้กิจกรรมต่าง ๆ ในองค์กรดำเนินไปสู่เป้าหมายและส่งผลให้งานประสบความสำเร็จ อีกทั้ง สำเร็จ ดาสว่าง (2550, หน้า 31) ได้ให้ความหมายของทักษะในการบริหารงานไว้ว่า ทักษะในการบริหาร หมายถึง ความรู้ ความเข้าใจและความชำนาญเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของตนเอง และมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับด้านความคิดรวบยอดด้านมนุษย์ ด้านการศึกษาและการสอน ด้านเทคนิค และด้านสติปัญญาที่มีความสัมพันธ์กัน มีการวางแผนงานและกำหนดการทำงานที่แน่ชัดด้วยความชำนาญหรือความเชี่ยวชาญ มาดำเนินการให้งานนั้นสำเร็จตามเป้าหมายหรือเกินเป้าหมายที่กำหนดไว้ ส่วน ธาณี ชันบุญ (2551, หน้า 13) ได้ให้ความหมายของทักษะในการบริหารไว้ว่า ทักษะในการบริหาร หมายถึง ความสามารถ ความชำนาญ ความคล่องแคล่ว ว่องไว ถูกต้อง ในการบริหารงานของผู้บริหารที่แสดงว่าเป็นผู้บริหารที่ดี มีประสิทธิภาพ สามารถบริหารและนำองค์กรไปสู่ความสำเร็จ โดยสามารถแสดงออกได้ทางร่างกาย สติปัญญา เป็นที่ยอมรับของบุคคลทั่วไป

นอกจากนี้ รุสนีย์ กอติริย์ (2551, หน้า 21) ได้ให้ความหมายของทักษะในการบริหารไว้ว่า ทักษะในการบริหาร หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารที่จะแสดงออกอย่างชำนาญในการปฏิบัติงานประกันคุณภาพ ตามแนวคิดของ Katz ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ ทักษะด้านความคิดรวบยอด ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ และทักษะด้านเทคนิค และ ฉันทนา ภูมมา (2552, หน้า 20) กล่าวว่า ทักษะในการบริหาร หมายถึง การที่บุคคลหรือกลุ่มบุคคลใช้ความสามารถ ความรู้ ความชำนาญในการดำเนินการ โดยใช้ทรัพยากรบุคคลและทรัพยากรที่มีอยู่อย่างคุ้มค่า ด้วยกระบวนการทางการบริหาร ให้สำเร็จตามเป้าหมายที่องค์กรกำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

ตลอดจน สุภาพร รัตน์น้อย (2552, หน้า 22) ได้ให้ความหมายของทักษะการบริหารไว้ว่า ทักษะการบริหาร หมายถึง ความสามารถของบุคคลที่ได้ใช้ความรู้

ความชำนาญและความเชี่ยวชาญในการจัดการทรัพยากรที่มีอยู่ในองค์การให้คุ้มค่าบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่องค์การตั้งไว้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสำเร็จ

สรุปได้ว่า ทักษะในการบริหาร หมายถึง ความสามารถ ความชำนาญ ความคล่องแคล่ว ว่องไว ถูกต้อง ในการบริหารงานของผู้บริหาร ที่แสดงว่าเป็นผู้บริหารที่ดีมี ประสิทธิภาพ สามารถบริหารและนำองค์การไปสู่ความสำเร็จ โดยสามารถแสดงออกได้ทางร่างกาย สติปัญญา เป็นที่ยอมรับของบุคคลทั่วไปมีความสามารถและการวางตนในการเป็นผู้นำ การแก้ปัญหา และการตัดสินใจ การบริหารและจัดระบบงาน การพัฒนาองค์การและบุคลากร การปรับปรุงระบบการปฏิบัติงาน ความเอาใจใส่ในการปฏิบัติตามระเบียบกฎเกณฑ์เพื่อรักษาประโยชน์ของราชการและประชาชน ตลอดจนมีความสามารถในการปกครองบังคับบัญชาแก่ข้าราชการตำรวจ และการประสานงานภายในหน่วยงาน และกับหน่วยงานอื่นอย่างมีประสิทธิภาพ

4. คุณธรรมและจริยธรรม

คุณธรรมและจริยธรรมมีความสำคัญต่อผู้บริหารทุกคนทุกระดับ ซึ่งตำรวจเป็นข้าราชการที่อยู่ใกล้ชิดกับประชาชนที่สุด เป็นปรากฏการณ์แรกของรัฐบาลในการรับใช้ประชาชน ทางด้านประชาชนเมื่อมีเหตุเดือดร้อนย่อมนึกถึงที่พึ่งคือตำรวจก่อนผู้อื่น ตำรวจจึงต้องพร้อมและทำตัวให้เป็นตำรวจที่ดี เป็นที่พึ่งของประชาชนสมกับคำกล่าวที่ว่า “เราอยู่ไหนประชาชนอุ่นใจทั่วกัน” ตรงกันข้ามตำรวจที่ไม่ดียอมไม่เป็นที่ไว้วางใจของประชาชน ดังนั้นหากตำรวจประพฤติตนเป็นคนดี มีจริยธรรมแล้ว นอกจากจะเป็นประโยชน์ให้ตนเองพ้นทุกข์ มีความสุขแล้ว ยังเป็นประโยชน์ต่อผู้อื่นและประชาชนอีกด้วย

อาจกล่าวได้ว่าการที่ตำรวจประพฤติตนเป็นคนดีมีจริยธรรมมีคุณค่าและประโยชน์ดังต่อไปนี้คือ

1. เป็นประโยชน์ต่อตัวตำรวจเองและครอบครัว เช่น ถ้าหากตำรวจเลิกละอบายมุขได้ไม่ดื่มสุรา ไม่สูบบุหรี่ ไม่เล่นการพนัน ไม่เที่ยวกลางคืน ไม่คบมิตรชั่ววันจะพาให้ตัวพลอยประพฤติชั่วไปด้วยแล้ว เงินรายได้ก็จะพอใช้ไม่เดือดร้อน ครอบครัวมีความสุข เป็นตัวอย่างที่ดีแก่ครอบครัวและผู้อื่นอีกด้วย

2. เป็นประโยชน์ต่อสำนักงานตำรวจแห่งชาติในการที่ทำให้ภาพพจน์หรือภาพลักษณ์ของตำรวจดีขึ้น เป็นที่พอใจของประชาชน และเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ตำรวจผู้อื่น

3. เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่การงานของตำรวจ เพราะนอกจากเป็นการทำให้ตนเองไม่มีปัญหาอันอาจเป็นอุปสรรคในการปฏิบัติหน้าที่การงานแล้ว ผู้มีจริยธรรมย่อมเป็นผู้มีความขยันขันแข็ง เสียสละและสามัคคี อันเกิดมาจากความไม่เห็นแก่ตัว อันจะทำให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพมากขึ้นอีกด้วย

4. ได้รับความร่วมมือร่วมใจจากประชาชน เพราะเมื่อตำรวจทำตนเป็นคนดี มีจริยธรรม เช่น มีความซื่อสัตย์ ช่วยเหลือประชาชน เป็นต้น ย่อมเป็นที่รักใคร่ ยกย่องมีเกียรติยศ ศักดิ์ศรีประชาชนย่อมมีความศรัทธาเลื่อมใส และมีความเชื่อมั่นในการทำงานของตำรวจ ประชาชนก็จะให้ความร่วมมือในการทำงานของตำรวจ เช่น ให้ข่าวคนร้ายไม่ฝ่าฝืนกฎหมาย ยินดีเป็นพยานให้ตำรวจ เป็นต้น การกระทำผิดกฎหมายจะลดน้อยลง ประชาชนก็มีความสุข

ประเมินได้ว่า โลกาสที่ตำรวจจะสร้างภาพพจน์ที่ดีได้นั้น ทำได้โดยง่ายด้วยความตั้งใจเพราะประชาชนมีศรัทธาและความนิยมเป็นพื้นฐาน

แนวทางปฏิบัติเพื่อให้มีจริยธรรมของข้าราชการตำรวจ

คณะอนุกรรมการพิจารณาปรับปรุงแก้ไขการบริหารงานตำรวจ ด้านการประชาสัมพันธ์และการเสริมสร้างภาพพจน์ได้เสนอแนวทางในการปฏิบัติตน สรุปได้ดังต่อไปนี้

1. ตำรวจจะต้องไม่ทุจริตต่อหน้าที่ด้วยประการทั้งปวง เช่น รับเงินจากผู้กระทำผิดหรือเรียกร้อง หรือรับเงินในการให้บริการแก่ประชาชน ไม่ว่าจะด้วยประการใด ๆ

2. ตำรวจจะต้องไม่เป็นผู้ที่กระทำผิดกฎหมายเสียเอง หรือให้ความร่วมมือ หรือสนับสนุนผู้กระทำผิด เช่น การค้ายาเสพติด ปล้นทรัพย์ กรรโชกทรัพย์ มั่วสุ่มเล่นการพนัน คุ้มครองคุ้มครองผู้กระทำผิดกฎหมายจรรยาบรรณ เสพสุราจนไม่สามารถครองสติได้ เป็นต้น

3. ไม่ใช้อำนาจหน้าที่เกินขอบเขตของกฎหมาย หรือใช้อำนาจหน้าที่ที่มีอยู่ในเชิงกดขี่ข่มเหงประชาชน เช่น วิสามัญฆาตกรรมเกินกว่าเหตุ การซ้อม ผู้ต้องหา การแก้งจับด้วยเรื่องส่วนตัว หรือเพราะบันดาลโทสะ หรือใช้อำนาจหน้าที่เกินขอบเขตเพราะหวังผลงาน หรือความดีความชอบ เป็นต้น

4. ใช้กิริยาวาจาที่สุภาพต่อประชาชน ไม่ใช้กิริยาวาจาที่ไม่สมควร เช่น แสดงกิริยาเบ่งกับประชาชน พุดจาหยาบค้าย ดูถูกประชาชน หรือใช้วาจาที่ไม่สมควร

5. ให้การต้อนรับแก่ประชาชนด้วยความเต็มอกเต็มใจ กระตือรือร้น และอ่อนน้อมถ่อมตน และให้บริการแก่ประชาชนด้วยความกระตือรือร้นไม่เกียจคร้าน
6. ปรับปรุงความรู้ความสามารถและสมรรถภาพในการทำงานอยู่เสมอ
7. หมั่นตรวจสอบและพัฒนาจิตใจตนเองอยู่เสมอ เช่น หาโอกาสไปวัดฟังธรรมเทศนาพบปะสมณะที่ดีและน้อมนำธรรมะมาฝึกฝนปฏิบัติ
8. ฝึกตนให้เป็นผู้มีก่น้อย สันโดษ พอใจในสิ่งที่ตนมีอยู่ ใช้จ่ายแต่สิ่งทีจำเป็นไม่ฟุ้งเฟ้อฟุ่มเฟือยไปตามสังคม
9. พัฒนาความคิดให้เห็นว่าข้าราชการเป็นผู้รับใช้ประชาชน ขจัดความคิด ที่เห็นว่าข้าราชการเป็นขุนนางเจ้าขุนมูลนาย หรือผู้ปกครองประชาชน
10. พัฒนาความคิดประชาธิปไตย ประชาชนมีความเป็นไทในการปกครองตนเอง ขจัดความคิดเผด็จการในจิตใจ
11. พัฒนาตนเองให้เป็นผู้มีระเบียบวินัยจากจิตสำนึกของตำราตัวเอง มิใช่จากกฎบังคับเท่านั้น

นอกจากนี้ ได้มีนักการศึกษาหลายคนให้ความหมายของคุณธรรมไว้ ดังนี้

สันติ ดาวเรือง (2552, หน้า 14) ได้ให้ความหมายของคุณธรรมไว้ว่า คุณธรรม หมายถึง สิ่งที่ดีงาม เป็นที่ยอมรับของสังคม เกิดมาจากความมีเหตุผลรับผิดชอบ ชั่วดีการกระทำจนเคยชิน เกิดเป็นลักษณะนิสัย ซึ่งเป็นสิ่งที่มีคุณประโยชน์ต่อตนเอง ต่อสังคม ต่อประเทศชาติ และต่อโลก ทั้งจักรวาล และ สุทธิวรรณ ตันตริจนาวงศ์ และ ศศิภาณูจน์ ทวีสุวรรณ (2552, หน้า 11) กล่าวว่า คุณธรรม หมายถึง สิ่งที่มีคุณค่า มีประโยชน์ เป็นความดี เป็นมโนธรรม เป็นความคิดดีที่กระตุ้นให้มีการประพฤติปฏิบัติอยู่ในกรอบที่ดีงามและสามารถจำแนกความถูกผิดได้มีสติสัมปชัญญะ มีความรับผิดชอบชั่วดี มีอุปนิสัยความตั้งใจและเจตนาที่ดีงาม อีกทั้งจิตรา ปานอ่อน (2554, หน้า 8-5) ได้ให้ความหมายของคุณธรรมไว้ว่า คุณธรรม (Virtue) หมายถึง สภาพของคุณงามความดี สิ่งที่ถูกต้องดีงามหรือสิ่งที่มีประโยชน์มากเป็นสิ่งที่กำกับจิตใจคน มีผลถึงพฤติกรรมและสำคัญอย่างยิ่งต่อการดำเนินชีวิตและการทำงาน ถ้าบุคคลยึดคุณธรรมมาเป็นเครื่องมือกำกับใจไว้ เช่น นำคำสอนตามหลักศาสนา อัน ได้แก่ งดทำบาป ทำชั่วทั้งมวล สร้างแต่ความดีทำจิตใจให้ผ่องใสก็จะเกิดผลถึงพฤติกรรมการปฏิบัติ ของบุคคลด้วย จะเป็นผู้ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบ นอกจากนี้ ความดียังมีอีกหลายรูปแบบ เช่น หลักธรรมอภิบาล นิติธรรม (กฎหมาย กฎ ระเบียบต่าง ๆ) วัฒนธรรมของสังคม เป็นต้น

ส่วน กิตติยา โสภณโกโดย (2558, หน้า 3) ได้ให้ความหมายของ คุณธรรมไว้ว่า คุณธรรม หมายถึง สภาพคุณงามความดี เป็นสภาพคุณงามความดีทาง ความประพฤติและจิตใจ ซึ่งสามารถแยกออกเป็น 2 ความหมาย คือ

1. ความประพฤติดีงาม เพื่อประโยชน์สุขแก่ตนและสังคม ซึ่งมีพื้นฐาน มาจากหลักศีลธรรมทางศาสนา ค่านิยมทางวัฒนธรรม ประเพณี หลักกฎหมาย จรรยาบรรณวิชาชีพ

2. การรู้จักไตร่ตรองว่า อะไรควรทำไม่ควรทำ และอาจกล่าวได้ว่า คุณธรรม คือ จริยธรรมแต่ละข้อที่นำมาปฏิบัติจนเป็นนิสัย เช่น เป็นคนซื่อสัตย์ เสียสละ อดทนมีความรับผิดชอบ เป็นต้น

กล่าวโดยสรุป คุณธรรม หมายถึง สิ่งที่ดีงามที่มีอยู่ภายในตัวบุคคลและ แสดงออกด้วยการปฏิบัติจนเป็นนิสัย ซึ่งเป็นสิ่งที่สังคมโดยทั่วไปยอมรับมีผลถึงพฤติกรรม และสำคัญอย่างยิ่งต่อการดำเนินชีวิตและการทำงาน ถ้าบุคคลนั้นยึดคุณธรรมและ จริยธรรมมาเป็นเครื่องมือกำกับใจไว้

สำหรับคำว่า “จริยธรรม” พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2542 ได้ให้ความหมายของจริยธรรมไว้ว่า จริยธรรม หมายถึง ธรรมที่เป็นข้อ ประพฤติปฏิบัติ ศีลธรรม และกฎศีลธรรม

นอกจากนี้ ได้มีนักการศึกษาหลายคนให้ความหมายของจริยธรรมไว้ ดังนี้ จินตนา บุญบงการ (2549, หน้า 27) ได้ให้ความหมายของจริยธรรมไว้ ว่า จริยธรรม หมายถึง ข้อประพฤติปฏิบัติ หรือหลักความประพฤติปฏิบัติที่ดีงามที่ เหมาะสม ที่มีคุณธรรมและถูกต้องตามศีลธรรมและสมมติ บางโม (2549, หน้า 12) กล่าวว่า จริยธรรม หมายถึง หลักหรือข้อควรประพฤติปฏิบัติที่ถูกต้องดีงามตามหลักคุณธรรม ตลอดจนการมีปัญญาไตร่ตรองด้วยเหตุผลว่าอะไรดีควรประพฤติ อะไรไม่ดีไม่ควร ประพฤติ

ส่วน สิทธิโชค วรรณสันติกุล (2550, หน้า 65) ได้กล่าวถึงความหมาย ของจริยธรรมไว้ว่า จริยธรรมมักจะอยู่ในขอบข่าย 3 ประการ คือ

ประการที่หนึ่ง จริยธรรมในแบบของการคิดหาเหตุผล คือ ในส่วนนี้ เป็นการศึกษาจริยธรรมของบุคคลในแง่ของความคิดและเหตุผลของเขาในการตัดสินใจที่จะกระทำหรือไม่กระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

ประการที่สอง จริยธรรมในแบบของความรู้สึกของจิตใจ คือ การศึกษาจริยธรรมของบุคคลในสิ่งที่มีความนิยม ความเชื่อและความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบ เป็นต้น

ประการที่สาม จริยธรรมในแบบของการแสดงออกเป็นพฤติกรรมภายนอกของบุคคล เช่น พฤติกรรมเอื้อเฟื้อ ซื่อสัตย์ ตรงต่อเวลา เป็นต้น

อีกทั้ง สุทธิวรณ ตันติรจนาวงศ์ และศศิภาณูญ์ ทวิสุวรรณ (2552, หน้า 11) ได้ให้ความหมายของจริยธรรมไว้ว่า จริยธรรม หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกให้เห็นเป็นการปฏิบัติ ปฏิบัติได้ถูกต้อง เป็นผลมาจากความคิดที่สังคมหรือบุคคลเห็นร่วมกัน เป็นสิ่งที่ดี โดยมีกรอบหรือแนวทางอันดีงามที่พึงปฏิบัติซึ่งกำหนดไว้สำหรับสังคม เพื่อให้เกิดความเป็นระเบียบเรียบร้อยงดงาม ความร่มเย็นเป็นสุข ความรักสามัคคี ความอบอุ่น มั่นคงปลอดภัยในการดำเนินชีวิต และ จิตรา ปานอ่อน (2554, หน้า 8-5) ได้ให้ความหมายของจริยธรรมไว้ว่า จริยธรรม (Morality) หมายถึง ธรรมที่เป็นข้อประพฤติปฏิบัติ ศีลธรรม กฎของศีลธรรม หรือระบบการกระทำความดีละเว้นความชั่ว คำว่า ระบบ หมายถึง สาเหตุที่บุคคลจะกระทำหรือไม่กระทำ และผลของการกระทำหรือไม่กระทำนั้น ตลอดจนกระบวนการเกิดและการเปลี่ยนแปลง พฤติกรรมเหล่านี้ด้วย หรืออาจให้ความหมายง่าย ๆ ว่า จริยธรรม หมายถึง กรอบของพฤติกรรม หรือความประพฤติของมนุษย์ที่จะทำให้อยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข จริยธรรมเป็นกฎเกณฑ์ที่กำหนดสิ่งที่ควรทำและสิ่งที่ควรละเว้นในสังคม เพื่อให้สังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข โดยจริยธรรมมาจากหลักคำสอนของศาสนา (การฟังเว้น การฟังทำ) กับส่วนหนึ่งมาจากจารีตประเพณี และมาจากกฎเกณฑ์ในการปฏิบัติหน้าที่

นอกจากนี้ กิตติยา โสภณโกโคย (2558, หน้า 3) ได้ให้ความหมายของจริยธรรมไว้ว่า จริยธรรม หมายถึง ธรรมที่เป็นข้อประพฤติปฏิบัติ ศีลธรรม กฎศีลธรรม ซึ่งก็คือกฎเกณฑ์ความประพฤติของมนุษย์ ซึ่งเกิดขึ้นจากธรรมชาติของมนุษย์เอง ความเป็นผู้มีปรีชาญาณ (ปัญญาและเหตุผล) ทำให้มนุษย์มีมโนธรรม รู้จักแยกแยะความถูก ผิด ควร ไม่ควร โดยจริยธรรมมีลักษณะ 4 ประการ คือ

1. การตัดสินทางจริยธรรม (Moral Judgement) บุคคลจะมีหลักการของตนเอง เพื่อตัดสินการกระทำของผู้อื่น
2. หลักการของจริยธรรมและการตัดสินตกลงใจ เป็นความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นในตัวบุคคลก่อนที่จะปฏิบัติกรต่าง ๆ ลงไป

3. หลักการทางจริยธรรมเป็นหลักการสากลที่บุคคลใช้ตัดสินใจในการกระทำสิ่งต่าง ๆ

4. ทักษะเกี่ยวกับจริยธรรมได้มาจากความคิดของบุคคลหรืออุดมคติของสังคมจนเกิดเป็นทักษะในการดำรงชีวิตของตนและของสังคมที่ตนอาศัยอยู่

สำหรับนักวิชาการต่างประเทศ Piaget (อ้างถึงใน จินตนา บิลมาศ, ธานีทร์ อุดม และ มนัส บุญประกอบ, 2551, หน้า 10) ได้ให้ความหมายของจริยธรรมไว้ว่า จริยธรรม (Morality) หมายถึง ระบบของการทำความดีละเว้นความชั่ว มีทั้งปัจจัยนำเข้า (Input) ซึ่งเป็นปัจจัยเชิงเหตุทั้งทางด้านจิตใจและสถานการณ์ของจริยธรรมและพฤติกรรมจริยธรรม รวมทั้งมีปัจจัยส่งออก (Output) ซึ่งเป็นผลของการมีจริยธรรมหรือมีพฤติกรรมจริยธรรม ซึ่งผลนี้อาจอยู่ในรูปแบบทั้งจิตลักษณะและพฤติกรรมของบุคคลผู้กระทำและผลต่อบุคคลอื่น ต่อกลุ่ม ต่อสิ่งแวดล้อม และต่อโลกจริยธรรมจะเกิดขึ้นเมื่อค่านิยมหรือคุณธรรมตั้งแต่ 2 ตัวขัดแย้งกัน ทำให้บุคคลต้องตกอยู่ในสภาพที่ต้องตัดสินใจหรือแก้ปัญหาในการเลือกที่จะปฏิบัติตามคุณธรรมหรือค่านิยมตัวใดตัวหนึ่ง เช่น ความกตัญญูต่อบุคคลขัดแย้งกับความรับผิดชอบต่อหน้าที่ เป็นต้น บุคคลที่ตัดสินใจเลือกคุณธรรมหรือค่านิยมตัวที่มีประโยชน์แก่ส่วนรวมมากกว่าที่เป็นประโยชน์แก่เฉพาะตนหรือพวกพ้องในกลุ่มเล็ก ๆ จึงมักเป็นบุคคลที่มีจริยธรรมสูง ดังนั้น จริยธรรมจึงมีความหมายครอบคลุมทั้งสาเหตุ กระบวนการและผลของการกระทำทำความดีละเว้นความชั่วและBrown (อ้างถึงใน สันติ ดาวเรือง, 2552, หน้า 15) ได้ให้ความหมายของจริยธรรมไว้ว่า จริยธรรมหมายถึง ระบบกฎเกณฑ์สำหรับวิเคราะห์การกระทำผิดหรือถูกของบุคคล ซึ่งเปลี่ยนแปลงและมีวิวัฒนาการจากประสบการณ์ของบุคคล

อีกทั้ง Jeffreys (อ้างถึงใน พรทิพย์ มูลประการ, 2552, หน้า 11) ได้ให้ความหมายของจริยธรรมไว้ว่า จริยธรรม เป็นพฤติกรรมที่สอดคล้องกับมาตรฐานของความดีความเลวเป็นพฤติกรรมที่มุ่งสู่ความดี และละเว้นในสิ่งที่เลวร้ายทั้งปวงอีกทั้ง Howard Gardner (อ้างถึงใน วรพจน์ วงศ์กิจรุ่งเรือง และ อธิป จิตตฤกษ์, 2554 หน้า 74-75) ได้กล่าวถึงจริยธรรมไว้ว่า ต้องอาศัยทัศนคติในเชิงนามธรรม โดยรับการพัฒนาตั้งแต่เด็ก ปรับให้เข้ากับอุดมคติ ทัศนคติ และพฤติกรรมให้เหมาะกับบทบาทหน้าที่ ตามวัฒนธรรม และบรรทัดฐาน ดังนั้นสังคมจึงควรแทรกจริยศาสตร์ในทุกส่วนเพื่อนำไปสู่พลเมืองที่มีจริยธรรม

จากความหมายดังกล่าว สรุปได้ว่า จริยธรรม หมายถึง ลักษณะทางสังคมของมนุษย์ในหลายลักษณะที่เกี่ยวข้องกับคุณความดีที่เป็นข้อควรประพฤติปฏิบัติตามหลักธรรมของศาสนา กล่าวคือ การทำความดี ละเว้นความชั่ว เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคมและเป็นการกระทำที่ดีงาม ทั้งทางกาย วาจา และใจ ส่งผลให้เกิดความสุข ความเจริญทั้งต่อตนเอง ผู้อื่น และสังคม

เมื่อนำความหมายของคำว่า “คุณธรรม” และ “จริยธรรม” มารวมกัน ความหมายของคำว่า “คุณธรรมและจริยธรรม” จึงเป็นเรื่องที่กล่าวด้วยการปฏิบัติหน้าที่ของบุคคลอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุดตามสถานะของตน เช่น การเป็นลูกที่ดี เป็นพลเมืองดี และเป็นผู้ประกอบวิชาชีพที่ดี เป็นต้น (ธานินทร์ กรีวิเชียร, 2550, หน้า 7)

การศึกษาความหมายของคำว่า คุณธรรมและจริยธรรม ทั้งสองคำนี้ ผู้วิจัยเห็นว่า มีความหมายสอดคล้อง คล้ายคลึง และสัมพันธ์กัน พอสรุปได้ว่า คุณธรรมและจริยธรรมเป็นแนวคิด แนวปฏิบัติที่ดีงาม ซึ่งก่อให้เกิดค่านิยมที่เหมาะสมในการประพฤติปฏิบัติตนเป็นคนดีในจิตใจของบุคคลเป็นเวลานานจนเป็นนิสัย ก่อให้เกิดคุณประโยชน์ทั้งต่อตนเองและผู้อื่นทำให้สังคมพัฒนา เจริญก้าวหน้า และเกิดสันติสุขในสังคม

สำหรับคำว่า “ภาวะผู้นำเชิงคุณธรรมและจริยธรรม” ได้มีผู้ให้ความหมายไว้หลายท่าน ดังนี้

สุธาสิณี แม้นญาติ (2554, หน้า 22-23) ได้ให้ความหมายของภาวะผู้นำเชิงคุณธรรมและจริยธรรม ไว้ว่า ภาวะผู้นำเชิงคุณธรรมและจริยธรรม หมายถึง ลักษณะจิต พฤติกรรมและกระบวนการต่าง ๆ ที่ผู้บริหารแสดงออกถึงค่านิยมของตนเอง และกล้าหาญที่จะยึดค่านิยมหลักเหล่านั้นในการให้บริการที่ดีต่อส่วนรวม อีกทั้งยังสามารถจูงใจให้ผู้ตามมองไกลไปกว่าผลประโยชน์ส่วนตัวไปเพื่อประโยชน์ขององค์การหรือเพื่อส่วนรวมแทน ซึ่งถือว่าเป็นการยกระดับคุณธรรมของผู้ตามให้สูงขึ้นอีกด้วย และ ภาณุพงศ์ ธนุสาร (2555, หน้า 35) ก็ได้ให้ความหมายของภาวะผู้นำเชิงคุณธรรมและจริยธรรมไว้ด้วยว่า ภาวะผู้นำเชิงคุณธรรมและจริยธรรม เป็นสมบัติภาวะผู้นำประพฤติปฏิบัติ เป็นผู้มีความดี มีศีลธรรม แบบอย่างที่ดีของผู้มีคุณธรรมแก่คนทั่วไป ควรมีทักษะเชิงเทคนิคและเชิงความรู้ ความคิด โดยจะต้องมีความรู้เชิงวิชาชีพ ความสามารถในการบริหารและการจัดการองค์การ มีความสามารถในการกำหนดนโยบายที่ดี มีทักษะในการมอบหมายงาน มีทักษะในการเรียนรู้และเข้าใจความรู้สึกของผู้ตาม สร้างแรงจูงใจที่ดีในการปฏิบัติงาน มีความสัมพันธ์ที่ดีกับทีมงาน นำพาองค์กรไปสู่เป้าหมายและสังคมยอมรับ

อีกทั้ง สุเทพ ปาลสาร (2555, หน้า 65) ก็ได้ให้ความหมายของภาวะผู้นำเชิงคุณธรรมและจริยธรรมไว้ว่า ภาวะผู้นำเชิงคุณธรรมและจริยธรรม หมายถึง พฤติกรรมหรือการแสดงออกด้านความประพฤติ การกระทำและการสื่อสารเพื่อให้เกิดการยอมรับและศรัทธาของผู้เกี่ยวข้อง โดยคำนึงถึงผลสำเร็จในการบรรลุเป้าหมายขององค์การ พฤติกรรมดังกล่าวประกอบด้วย 1) การแสดงออกถึงความไว้วางใจ (Trust) 2) การแสดงออกถึงความรับผิดชอบ (Responsibility) 3) การแสดงออกถึงความเคารพ (Respect) 4) การแสดงออกถึงความเป็นพลเมืองดี (Citizenship) 5) การแสดงออกถึงความยุติธรรม (Fairness) และ เศรษฐ์ คุณทาบุตร (2556, หน้า 30-31) กล่าวว่าภาวะผู้นำเชิงคุณธรรมและจริยธรรม หมายถึง พฤติกรรมของผู้นำที่แสดงออกอย่างเหมาะสมกับสถานการณ์และเป็นที่ยอมรับว่าถูกต้องดีงาม ทั้งต่อตนเอง ต่อผู้อื่น และมีประโยชน์ต่อสังคม ประกอบด้วย ภาวะผู้นำเชิงคุณธรรมและจริยธรรมต่อตนเอง ภาวะผู้นำเชิงคุณธรรมและจริยธรรมต่อเพื่อนร่วมงาน ภาวะผู้นำเชิงคุณธรรมและจริยธรรมต่อการปฏิบัติงาน

กล่าวโดยสรุป ภาวะผู้นำเชิงคุณธรรมและจริยธรรม หมายถึง พฤติกรรมของผู้นำที่ยกระดับความประพฤติของมนุษย์และความปรารถนาเชิงคุณธรรมจริยธรรมของทั้งสองฝ่ายให้สูงขึ้น เป็นคุณสมบัติภาวะผู้นำประพฤติปฏิบัติ เป็นผู้มีศีลธรรม เป็นแบบอย่างที่ดีของผู้ตาม มีคุณธรรมแก่คนทั่วไป มีทักษะเชิงเทคนิคและเชิงความรู้ความคิด มีความรู้เชิงวิชาชีพ มีทักษะในการเรียนรู้และเข้าใจความรู้สึกของผู้ตาม มีความยุติธรรม ซึ่งเป็นพฤติกรรมของผู้นำที่แสดงออกอย่างเหมาะสมกับสถานการณ์และเป็นที่ยอมรับว่าถูกต้องดีงามทั้งต่อตนเอง ต่อผู้อื่นและมีประโยชน์ต่อสังคม เป็นที่น่าเคารพและศรัทธาของเพื่อนร่วมงาน สามารถสร้างแรงจูงใจที่ดีในการปฏิบัติงาน มีความสัมพันธ์ที่ดีกับทีมงาน นำพาองค์กรไปสู่เป้าหมายและเป็นที่ยอมรับของสังคม

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน

ความหมายของการมีส่วนร่วม

การมีส่วนร่วม เป็นสิ่งที่สำคัญมากสำหรับการดำเนินงานของสถานีดารวจในด้านต่าง ๆ โดยอาจส่งผลให้งานที่ทำสำเร็จหรือล้มเหลวต่อวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ก็ได้ นอกจากนี้แล้วยังมีนักวิชาการได้ให้แนวคิดและให้ความหมายเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมไว้มากมายดังต่อไปนี้

จักรพงษ์ สงวนชม (2549, หน้า 24) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมว่า หมายถึง การที่ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการรับผิดชอบในการรับผิดชอบในการดำเนินการ เรื่องต่าง ๆ เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์อันเป็นผลประโยชน์ร่วมกันของคนในชุมชน

สุเมธ พุทธนันท์เมธา (2549, หน้า 12) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมว่า หมายถึง การดำเนินการด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการศึกษาที่เปิดโอกาสให้บุคคลในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการคิด มาร่วมทำในรูปแบบของคณะกรรมการ เพื่อคอยให้คำแนะนำความคิด ให้เป็นจุดเชื่อมโยง อันจะนำมาซึ่งความสัมพันธ์อันดีระหว่างหน่วยงานและชุมชน ทั้งนี้ทุกฝ่าย ต้องสื่อสารแบบเปิดระดมความคิด เพราะชุมชนย่อมมีทรัพยากรอันทรงคุณค่าแอบแฝงอยู่ ถ้าครู หรือผู้บริหารใช้โอกาสให้เป็นประโยชน์แล้วสิ่งที่ตามมามากมาย เช่น การเกิดความสามัคคี ประสิทธิภาพงานและเป็นการสร้างสรรค์ในการปกครองแบบประชาธิปไตยให้เกิดขึ้นในชุมชน

จากที่กล่าวมาข้างต้น สามารถสรุปความหมายของการมีส่วนร่วม คือ การเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมมือ ร่วมปรึกษา วางแผน ดำเนินการพัฒนา ทำกิจกรรม ร่วมรับรู้เสนอความเห็นในการตัดสินใจ ร่วมตัดสินใจ ร่วมรับผลประโยชน์ ร่วมติดตามตรวจสอบโดยเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องในกิจกรรม รูปแบบต่าง ๆ เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ร่วมกัน

ความหมายของการมีส่วนร่วมของประชาชน

วิชัย ภูโยธิน (2554, หน้า 108) ได้กล่าวว่า การมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง สิทธิของประชาชนที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ ซึ่งเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการคิด ตัดสินใจ ร่วมปฏิบัติ และร่วมรับผิดชอบในเรื่องต่าง ๆ ที่มีผลกระทบกับตัวประชาชน

อรทัย กักผล และฉัตรระวี กิติโยดม (2555, หน้า 15-26) รายงานไว้ว่า การมีส่วนร่วมของประชาชน (Public Participation) หมายถึง การที่ประชาชนเข้าร่วมกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งของหน่วยงานภาครัฐ เพื่อผลประโยชน์ของส่วนรวม เริ่มตั้งแต่การร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมดำเนินงาน ร่วมติดตามประเมินผล และร่วมรับผลประโยชน์ นอกจากนี้การมีส่วนร่วมยัง หมายถึง กระบวนการสื่อสารสองทางที่มีเป้าหมายเพื่อให้เกิดการตัดสินใจที่ดีขึ้นและได้รับการสนับสนุนจากสาธารณชน ซึ่งเป้าหมายของกระบวนการมีส่วนร่วม ก็คือ การให้ข้อมูลต่อสาธารณชนและให้สาธารณชนแสดงความคิดเห็นต่อโครงการหรือนโยบายรัฐและมีส่วนร่วมแก้ปัญหาเพื่อหาทางออกที่ดีที่สุดสำหรับทุกคน

โดยเงื่อนไขสำคัญของการมีส่วนร่วมต้องเกิดจากความเต็มใจและความตั้งใจที่จะเข้าร่วม เพราะจะทำให้เกิดความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนในการแก้ไขปัญหาการตัดสินใจในเรื่องนั้น ๆ รวมทั้งอยู่บนพื้นฐานของความเสมอภาค ประชาชนมีสิทธิเท่าเทียมกับผู้เข้าร่วมคนอื่น ๆ และมีขีดความสามารถที่จะเข้ามามีส่วนร่วมได้

ผู้วิจัยได้สรุปความหมายของการมีส่วนร่วมของประชาชนได้ว่า การมีส่วนร่วมของประชาชน คือ การที่กลุ่มประชาชนได้ทำกิจกรรมที่สนใจร่วมกันตามความต้องการ เป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ของกลุ่มโดยเปิดโอกาสให้ทุกคนเข้ามามีบทบาทมีส่วนร่วม แสดงความคิดเห็น ร่วมวางแผน ร่วมดำเนินงาน ร่วมรับผลประโยชน์ และร่วมในการประเมินผล เน้นการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาและแก้ไขปัญหาของชุมชนอย่างแท้จริง

รูปแบบและขั้นตอนการมีส่วนร่วมของประชาชน

การที่องค์กรจะสามารถดำเนินงานได้อย่างใดอย่างหนึ่งนั้น บุคคลและสมาชิกจะมีรูปแบบการมีส่วนร่วมดังที่นักวิชาการได้อธิบายรูปแบบการมีส่วนร่วมไว้ดังนี้

ทวิคัตตี ปักษา (2550, หน้า 25) ได้กล่าวถึง ขั้นตอนการมีส่วนร่วมของประชาชน มี 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหา
2. การมีส่วนร่วมในการค้นการวางแผนดำเนินกิจกรรม
3. การมีส่วนร่วมในการลงทุนและปฏิบัติงาน
4. การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลงาน

อรพินท์ สพิโชคชัย (2550, หน้า 1) ได้นำเสนอแนวคิดเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนที่จะนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนนั้น ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ซึ่งหากขาดขั้นตอนใดขั้นตอนหนึ่งไปจะทำให้การมีส่วนร่วมของประชาชนที่จะนำไปสู่การพัฒนาชุมชนที่ยั่งยืนจะไม่สามารถเกิดขึ้นได้อย่างสมบูรณ์โดยทั้ง 5 ขั้นตอนนั้น ได้แก่

1. การมีส่วนร่วมในการรับรู้ สามารถให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ
2. การมีส่วนร่วมในการเลือกและเสนอแนวทางเพื่อตัดสินใจ
3. การมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจ
4. การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานติดตามตรวจสอบ
5. การมีส่วนร่วมรับประโยชน์และเป็นเจ้าของนโยบายสาธารณะ

ชาติชาย ฌ เชียงใหม่ (2553, หน้า 2 อ้างถึงใน ภูสิทธิ์ ชันติกุล, 2553, หน้า 13) ได้เสนอรูปแบบหรือมิติการมีส่วนร่วมไว้ 3 รูปแบบ ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ
2. การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานในโครงการ
3. การมีส่วนร่วมในการได้รับประโยชน์

จินตวีร์ เกษมสุข (2554) ได้กล่าวถึงรูปแบบของการมีส่วนร่วมที่ดำเนินอยู่ โดยทั่วไปสามารถสรุปได้เป็น 4 รูปแบบ คือ

1. การรับรู้ข่าวสาร (Public Information)
2. การปรึกษาหารือ (Public Consultation)
3. การประชุมรับฟังความคิดเห็น (Public Meeting)
 - 3.1 การประชุมในระดับชุมชน (Community Meeting)
 - 3.2 การประชุมรับฟังความคิดเห็นในเชิงวิชาการ (Technical Hearing)
 - 3.3 การประชาพิจารณ์ (Public Hearing)
4. การร่วมในการตัดสินใจ (Decision Making)

John M Cohen and Norman T. Uphoff Cohen and Uphoff (1980, pP. 219–222 อ้างถึงใน ฤทธิลวดี บุรีกุล, 2551, หน้า 5–8) ได้จำแนกการมีส่วนร่วมออกเป็น 4 ระดับ คือ

1. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decision Making) ซึ่งเป็นการตัดสินใจในการดำเนินกิจกรรมตั้งแต่ระยะเริ่มต้น
 - 1.1 การเข้าร่วมประชุมเพื่อเสนอปัญหาความต้องการของท้องถิ่น
 - 1.2 การร่วมคิด และกำหนดแนวทางการพัฒนา เพื่อแก้ไขและลดปัญหาของท้องถิ่น
 - 1.3 การร่วมวางแผนนโยบาย แผนงาน โครงการ หรือกิจกรรม
 - 1.4 การร่วมตัดสินใจในการใช้ทรัพยากรที่มีจำกัดให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม
2. การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ (Implementation) เป็นการเข้าร่วมโดยการสนับสนุนทางด้านทรัพยากร การเข้าร่วมในการบริหาร และการเข้าร่วมในการร่วมแรงร่วมใจ
 - 2.1 การร่วมมือปรับปรุงระบบการบริหารงาน เพื่อดำเนินการในกิจกรรมโครงการของท้องถิ่น

2.2 การร่วมสนับสนุนทรัพยากรส่วนตัว เพื่อดำเนินการในกิจกรรม
โครงการของท้องถิ่น

2.3 การร่วมปฏิบัตินโยบาย แผนงาน โครงการ หรือกิจกรรมให้บรรลุ
เป้าหมาย

2.4 การประสานขอความร่วมมือระหว่างประชาชนกับองค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่นหรือหน่วยงานราชการในพื้นที่หรือหน่วยงานราชการในพื้นที่

3. การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ (Benefit) โดยอาจจะเป็น
ผลประโยชน์ทางวัตถุ ทางสังคม หรือโดยส่วนตัว

3.1 แผนงานหรือโครงการที่ตอบสนองความต้องการของท้องถิ่นในรูปแบบ
วัสดุสิ่งของ

3.2 แผนงานหรือโครงการที่ตอบสนองความต้องการของท้องถิ่นใน
ลักษณะของส่วนร่วม

3.3 แผนงานหรือโครงการที่ตอบสนองความต้องการของท้องถิ่นใน
ลักษณะส่วนบุคคล

4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (Evaluation) ซึ่งเป็นการควบคุมและ
ตรวจสอบการดำเนินกิจกรรม รวมทั้งเป็นการแสดงถึงการปรับตัวในการมีส่วนร่วม ต่อไป

4.1 การแต่งตั้งประชาชนเข้าเป็นกรรมการประเมินประสิทธิผลแผนงาน
หรือโครงการ

4.2 การควบคุม การตรวจสอบโดยประชาชน

Cohen (1996 อ้างถึงใน จินตวีร์ เกษมศุข, 2559, หน้า 12) กล่าวว่า
การมีส่วนร่วมในงานพัฒนา สามารถกระทำได้ 4 ลักษณะ ได้แก่

1. การมีส่วนร่วมในเชิงการกระทำ โดยที่สมาชิกในชุมชนได้อุทิศแรงกาย
ในการดำเนินกิจกรรมของชุมชนเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย

2. การมีส่วนร่วมในเชิงเงินงบประมาณ โดยที่สมาชิกในชุมชนได้อุทิศเงิน
ให้การดำเนินกิจกรรมของชุมชน

3. การมีส่วนร่วมในเชิงความรับผิดชอบ โดยมีการกระจายภารกิจและ
ความรับผิดชอบให้แก่สมาชิกในชุมชน

4. การมีส่วนร่วมในเชิงการตัดสินใจ โดยให้สมาชิกในชุมชนได้มีส่วนร่วมในการวางแผนและตัดสินใจในกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน ซึ่งเป็นการสร้างความภาคภูมิใจให้กับสมาชิกชุมชนอีกด้วย

นอกจากนี้ ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับประชาชน ยังได้ถูกนำเสนอผ่านหลักการ 6 Cs ประกอบไปด้วย (Singhal, 2001 อ้างถึงใน จินตวีร์ เกษมศุข, 2559, หน้า 12-13)

1. Co-operation การร่วมมือของคนในท้องถิ่น หมายถึง การดำเนินกิจกรรมใด ๆ เพื่อการพัฒนาท้องถิ่นของตนก็ตามต้องอาศัยความร่วมมือของทุกคนในท้องถิ่นนั้น เป็นสำคัญ การพัฒนาจึงจะประสบความสำเร็จ

2. Compliance การยินยอมทำงานเพื่อคนในท้องถิ่น หมายถึง บุคคลที่ได้รับการมอบหมายภารกิจหรือหน้าที่ในการพัฒนาท้องถิ่นต้องยินยอมที่ทำงานเพื่อท้องถิ่นของตนอย่างเต็มที่

3. Consultation การให้คำปรึกษา หมายถึง การสอบถามความคิดเห็นของสมาชิกในชุมชนท้องถิ่น เพื่อให้คำปรึกษาอย่างถูกต้องเหมาะสม ซึ่งการปรึกษาหารือถือเป็นกระบวนการพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันโดยกระบวนการดังกล่าวนี้ให้ความสำคัญกับการสื่อสารสองทาง (Two-way Communication) และการสื่อสารในแนวราบ (Horizontal Communication)

4. Cooperation การให้ความร่วมมือ หมายถึง การที่สมาชิกในชุมชนและบุคคลภายนอกทำงานร่วมกันเพื่อแสวงหาแนวทางในการพัฒนาอย่างเหมาะสม

5. Co-learning การเรียนรู้ร่วมกัน หมายถึง การที่สมาชิกในชุมชนและบุคคลภายนอกมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกัน อันจะนำไปสู่การทำงานเป็นทีม

6. Collective Action การลงมือกระทำร่วมกัน หมายถึง การที่สมาชิกในชุมชนเป็นผู้กำหนดแนวทางในการพัฒนาชุมชนของตนและขับเคลื่อนไปสู่การปฏิบัติด้วยตนเอง

International Association of Participation (2006) หรือเรียกว่า IAP2 คือ สมาคมนานาชาติด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน ได้กล่าวถึงตัวแบบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนโดยนำเสนอการแบ่งระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนออกเป็น 5 ชั้น ซึ่งเป็นตามหลักการเดียวกับของ Arnstein คือ ยิ่งสูงขึ้นไปยิ่งสะท้อนอำนาจและอิทธิพลของประชาชนในการบริหารหรือตัดสินใจมากขึ้นด้วย จำแนกได้ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมในระดับเสริมอำนาจให้ประชาชน เป็นขั้นที่ให้บทบาทกับประชาชนสูงที่สุดเพราะให้ประชาชนเป็นผู้ตัดสินใจด้วยตนเอง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือหน่วยงานราชการในพื้นที่หรือหน่วยงานราชการในพื้นที่ที่จะดำเนินการตามผลการตัดสินใจนั้น รูปแบบการมีส่วนร่วมในขั้นนี้ที่เรารู้จักกันดี คือ การลงประชามติ หรือสภาเมือง การมีส่วนร่วมในรูปแบบนี้สะท้อนความยินยอมพร้อมใจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือหน่วยงานราชการในพื้นที่ในการยอมรับอำนาจการตัดสินใจของประชาชนหรือชุมชน อย่างไรก็ตาม การมีส่วนร่วมในระดับนี้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือหน่วยงานราชการในพื้นที่ต้องมีกระบวนการเสริมความสามารถของประชาชนให้สามารถตัดสินใจด้วยตัวเอง เช่น ข้อมูลที่ครอบคลุมเพียงพอ การเสริมทักษะให้ประชาชนวิเคราะห์ข้อมูลและตัดสินใจหาทางแก้ปัญหาที่มีคุณภาพการใช้ การมีส่วนร่วมในระดับนี้สะท้อนให้เห็นถึงอำนาจของประชาชนในระดับสูง

2. การมีส่วนร่วมในระดับสร้างความร่วมมือ เป็นการให้บทบาทของประชาชนในระดับสูงโดยประชาชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือหน่วยงานราชการในพื้นที่จะทำงานร่วมกันในกระบวนการของการตัดสินใจ ฉะนั้นความคิดเห็นของประชาชนจะสะท้อนออกมาในการตัดสินใจค่อนข้างสูง รูปแบบการมีส่วนร่วมในขั้นนี้ เช่น คณะกรรมการร่วมภาครัฐและเอกชน และคณะที่ปรึกษาฝ่ายประชาชน ผลการตัดสินใจที่ออกมาเป็นผลการตัดสินใจร่วมกัน เชื่อว่าจะนำไปสู่การเสริมสร้างความสมานฉันท์ในสังคมเพราะประชาชนหรือตัวแทนของประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในองค์กรตัดสินใจด้วยไม่ใช่เพียงให้ความคิดเห็นต่อองค์กรตัดสินใจ

3. การมีส่วนร่วมในระดับเข้ามามีบทบาท เป็นลักษณะการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมทำงานตลอดกระบวนการตัดสินใจ มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและข้อมูลระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือหน่วยงานราชการในพื้นที่กับประชาชนอย่างจริงจังและมีจุดมุ่งหมายชัดเจน ข้อมูลความคิดเห็นของประชาชนจะสะท้อนออกมาในทางเลือกต่าง ๆ ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนขั้นนี้ใกล้เคียงกับการมีส่วนร่วมในระดับความร่วมมือ เพียงแต่รูปแบบการมีส่วนร่วมแบบร่วมมือมีลักษณะเป็นกิจกรรมถาวรมากกว่า การมีส่วนร่วมในขั้นนี้ อำนาจการตัดสินใจสุดท้ายยังเป็นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือหน่วยงานราชการในพื้นที่แต่ประชาชนมีส่วนร่วมตั้งแต่เริ่มต้นและมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันอย่างเข้มข้น ตัวอย่างเทคนิคการมีส่วนร่วมที่ใช้มาก อาทิ การประชุมเชิงปฏิบัติการตั้งคณะทำงานภาคประชาชน เป็นต้น

4. การมีส่วนร่วมในระดับรับฟังความคิดเห็น เป็นลักษณะการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูล ข้อเท็จจริง ความรู้สึก และความคิดเห็นประกอบการตัดสินใจ ดังนั้น ประชาชนมีบทบาทในฐานะเป็นผู้ให้ข้อมูล การตัดสินใจเป็นบทบาทของหน่วยงานภาครัฐ เทคนิคการมีส่วนร่วมในลักษณะนี้ เช่น การสำรวจความคิดเห็น การประชุมสาธารณะ ปัจจุบันนี้กฎหมายส่วนใหญ่ มักกำหนดให้หน่วยงานภาครัฐจัดการมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างน้อยในระดับการรับฟังความคิดเห็น

5. การมีส่วนร่วมในระดับให้ข้อมูลข่าวสาร เป็นการมีส่วนร่วมของประชาชนในระดับต่ำที่สุดบทบาทของประชาชนน้อยมากเพียงแต่รับทราบว่าจะเกิดอะไรที่ไหน ปัจจุบันการที่ภาครัฐตัดสินใจในเรื่องที่กระทบประชาชน และแจ้งให้ประชาชนทราบสะท้อนความล่าช้าในการบริหารงาน ในขณะเดียวกันจำเป็นต้องตระหนักว่า ไม่ว่าจะเปิดให้ประชาชนมีส่วนร่วมในขั้นใด การให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนเป็นเรื่องที่สำคัญอย่างมาก แต่ต้องไม่ใช่การให้ข้อมูลลักษณะประชาสัมพันธ์โดยให้มองแต่ด้านดีเท่านั้น หัวใจสำคัญคือการให้ข้อเท็จจริง และตัดสินใจแสดงความคิดเห็นอย่างมีคุณภาพ

จากที่กล่าวมาข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า รูปแบบการมีส่วนร่วมของประชาชน ได้แก่ องค์การประชาชนที่ตั้งขึ้นอย่างไม่เป็นทางการมีการรวมตัวกันเองเป็นกลุ่มขนาดเล็กในระดับหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ หรือจังหวัด เพื่อร่วมทำประโยชน์ต่อส่วนร่วมหรือสมาชิกกลุ่มส่วนใหญ่จะได้รับการสนับสนุนจากส่วนราชการหรือองค์กรเอกชน เช่น ลูกเสือชาวบ้าน กลุ่มออมทรัพย์ องค์การประชาชนที่ตั้งขึ้นอย่างเป็นทางการ เป็นองค์กรที่ประชาชนทำกิจกรรมตามวัตถุประสงค์ที่จดทะเบียน หรือตามที่กฎหมายบัญญัติบทบาทหน้าที่ไว้ เช่น คณะกรรมการหมู่บ้าน คณะกรรมการชุมชน และตัวแทนบุคคลหรือตัวแทนองค์กรเอกชนเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการ เช่น คณะกรรมการประสานงานในกิจกรรมของรัฐบาล ส่วนขั้นตอนการมีส่วนร่วมในงานวิจัยเรื่องนี้ประกอบด้วย 1) การมีส่วนร่วมในขั้นให้ข้อมูลข่าวสาร 2) การมีส่วนร่วมในขั้นรับฟังความคิดเห็น 3) การมีส่วนร่วมในขั้นเข้ามามีบทบาท 4) การมีส่วนร่วมในขั้นสร้างความร่วมมือ และ 5) การมีส่วนร่วมในขั้นเสริมอำนาจ

ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน

การมีส่วนร่วมของประชาชนในกิจกรรมที่กำหนดจะมากหรือน้อยขึ้นกับปัจจัยหลายประการได้มีผู้ศึกษาและเสนอแนะปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วม ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมโดยตัวบุคคลถือเป็นการมีส่วนร่วมโดยตรง

2. การมีส่วนร่วมโดยองค์การจัดตั้งของประชาชนอาจถือเป็นการส่วนตัวโดยตรงได้อีกวิธีการหนึ่ง

3. การมีส่วนร่วมโดยผ่านตัวแทนที่มีลักษณะทั่วไปถือเป็นการมีส่วนร่วมโดยอ้อม การมีส่วนร่วมที่แท้จริงต้องเป็นการมีส่วนร่วมโดยตรงเท่านั้น

วรวิทย์ พละบุตร (2548, หน้า 11) ได้กล่าวถึงปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมซึ่งประกอบด้วย

1. มีความตั้งใจที่จะมีส่วนร่วมในการทำงาน
2. ร่วมคิดหาและสร้างรูปแบบและวิธีการพัฒนาเพื่อแก้ไขปัญหาของชุมชนหรือสร้างสรรค์สิ่งใหม่ที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชนหรือสนองความต้องการของชุมชน
3. ร่วมวางนโยบายหรือวางแผน หรือโครงการ หรือกิจกรรม เพื่อขจัดและแก้ปัญหาและสนองความต้องการของชุมชน
4. ร่วมตัดสินใจในการใช้ทรัพยากรที่มีจำกัดให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม
5. ร่วมจัดหรือปรับปรุงระบบบริหารงานพัฒนาให้มีประสิทธิภาพ
6. การลงทุนในกิจกรรมโครงการของชุมชนตามขีดความสามารถของตนเองและหน่วยงาน
7. ร่วมปฏิบัติตามนโยบาย แผนงาน โครงการและกิจกรรมให้บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้
8. ร่วมควบคุมติดตามประเมินผล และบำรุงรักษาโครงการ และกิจกรรมที่ได้ทำไป ทั้งโดยเอกชนและรัฐให้ให้ประโยชน์ได้ตลอดกาล

วรวิทย์ พละบุตร (2548, หน้า 7) ได้สรุปปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนไว้ 11 ประการ ดังนี้

1. ต้องสอดคล้องและคล้ายคลึงกับความเชื่อพื้นฐานของบุคคลและกลุ่มบุคคล
2. ต้องสอดคล้องกับมาตรฐานคุณค่าของบุคคลและกลุ่มบุคคล
3. ต้องส่งเสริมปกป้องและรักษาเป้าหมายของบุคคลและกลุ่มบุคคล
4. ประสบการณ์ที่ผิดปกติหรือธรรมดา พฤติกรรมของบุคคลหรือกลุ่มบุคคล บางครั้งมีรากฐานมาจากประสบการณ์ที่ผิดปกติธรรมดา
5. ความคาดหวัง บุคคลและกลุ่มบุคคลจะประพฤติตามแบบที่ตนคาดหวังว่าจะต้องประพฤติในสถานการณ์เช่นนั้น ทั้งยังชอบปฏิบัติต่อผู้อื่นในลักษณะที่ตนคาดหวังจากผู้อื่นด้วยเช่นกัน

6. การมองแต่ตัวเองบุคคลมักจะทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยความรู้สึกว่าตนถูกบังคับให้ทำ
7. การบีบบังคับบุคคลและกลุ่มบุคคลมักจะทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยความรู้สึกว่าตนถูกบังคับให้ทำ
8. นิสัยและประเพณีบุคคลและกลุ่มบุคคลมักจะมักจะทำสิ่งต่าง ๆ ซึ่งเรามีนิสัยชอบกระทำเมื่ออยู่ในสถานการณ์นั้น ๆ
9. โอกาสบุคคลและกลุ่มบุคคลมักจะเข้ามามีส่วนร่วมในรูปแบบการปฏิบัติของสังคมโดยเฉพาะในทางที่เกี่ยวข้อกับจำนวนและชนิดของโอกาส ซึ่งโครงสร้างของสังคมเอื้ออำนวยเข้ามามีส่วนร่วมกันในการกระทำเช่นนั้นเท่าที่พวกเขาได้รับรู้มา
10. ความสามารถบุคคลและกลุ่มบุคคลมักจะเข้ามามีส่วนร่วมกันในกิจกรรมบางอย่างที่ตนเห็นว่าสามารถทำในสิ่งที่ต้องการให้เขาทำในสถานการณ์เช่นนั้น
11. การสนับสนุนบุคคลและกลุ่มบุคคลมักจะเริ่มปฏิบัติเมื่อเขารู้สึกว่าเขาได้รับการสนับสนุนที่ดีพอให้กระทำการเช่นนั้น

แนวคิดเกี่ยวกับยาเสพติดและอำนาจหน้าที่ของตำรวจในการดำเนินงานปราบปรามยาเสพติด

ปัญหาเสพติดเป็นปัญหาสังคมที่สำคัญปัญหาหนึ่งในปัจจุบัน ทุกวันนี้ประเทศไทยจะต้องเสียงบประมาณเป็นจำนวนมากเพื่อดำเนินการแก้ไขปัญหานี้ รวมทั้งทรัพยากรในด้านอื่น ๆ มาช่วยกันเพื่อการนี้ รัฐบาลได้ใช้ความพยายามทุกวิถีทางทั้งภายในและภายนอกประเทศ รวมมือกับนานาชาติ ด้วยความตระหนักดีว่า ปัญหาเสพติดอาจมีส่วนชักนำให้เกิดปัญหาสังคมหมุนเวียน เช่น ปัญหาอาชญากรรม ปัญหาวัยรุ่น ปัญหาโสเภณี ซ่องโจร และการพนัน เป็นต้น ซึ่งปัญหาที่กล่าวมามีความกระทบกระเทือนต่อความมั่นคงของประเทศ ความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน ตลอดจนจนถึงด้านเศรษฐกิจด้วย

ความหมายของยาเสพติดให้โทษ

องค์การอนามัยโลกให้ความหมายของคำว่า “ยาเสพติด” หมายถึง ยา สาร หรือวัตถุใด ๆ เมื่อนำเข้าสู่ร่างกายด้วยวิธีกิน สูบ ฉีด ดม หรือวิธีอื่น ๆ วิธีใดวิธีหนึ่งติดต่อกันชั่วระยะเวลาหนึ่ง แล้วทำให้เกิดผลต่อร่างกายและจิตใจดังนี้

(ศุภกานดา สุขศรีวงษ์, 2550, หน้า 15)

1. มีความต้องการอย่างแรงกล้าทั้งทางร่างกาย และจิตใจที่จะเสพยาอื่นอีก
เรื่อย ๆ หรือต้องเสพยาอยู่เสมอ

2. มีความต้องการที่จะเพิ่มปริมาณของยาเสพติดให้มากขึ้น

3. เมื่อถึงเวลาที่เกิดความต้องการเสพยาแล้วไม่ได้เสพยาจะเกิดอาการขาดยา
และอยากยาโดยแสดงออกมาในลักษณะต่าง ๆ กัน เช่น หาว อาเจียน น้ำมูกน้ำตาไหล
ทรมานทรมาย คลุ้มคลั่ง ขาดสติ โมโห รุนแรง เป็นต้น

4. ยาเสพติดจะทำลายสุขภาพของผู้เสพยาทั้งทางร่างกายและจิตใจ ทำให้
ร่างกายทรุดโทรม มีโรคแทรกซ้อนและทำให้เกิดอาการทางจิตและประสาท
พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 ได้ให้ความหมายคำว่า “ยาเสพติดให้โทษ”
ว่า หมายถึง สารเคมีหรือวัตถุชนิดใด ๆ ซึ่งเมื่อเสพยาเข้าสู่ร่างกายไม่ว่าจะโดยรับประทาน
ดม สูบ ฉีด หรือด้วยประการใด ๆ แล้ว ทำให้เกิดผลต่อร่างกายและจิตใจในลักษณะสำคัญ
เช่น ต้องเพิ่มขนาดการเสพยาเรื่อย ๆ มีอาการถอนยาเมื่อขาดยา มีความต้องการเสพยาทั้งทาง
ร่างกายและจิตใจอย่างรุนแรงอยู่ตลอดเวลา และสุขภาพโดยทั่วไปจะทรุดโทรมลงกับให้
รวมถึงพืชหรือส่วนของพืชที่เป็นหรือให้ผลผลิตเป็นยาเสพติดให้โทษ หรืออาจใช้ผลิตเป็นยา
เสพติดให้โทษและสารเคมีที่ใช้ในการผลิตยาเสพติดให้โทษดังกล่าวด้วย ทั้งนี้ ตามที่
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขประกาศในราชกิจจานุเบกษา แต่ไม่หมายความถึงยา
สามัญประจำบ้านบางตำรับตามกฎหมายว่าด้วยยาที่มียาเสพติดให้โทษผสมอยู่

ประเภทของยาเสพติดให้โทษ

พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 ได้แบ่งยาเสพติดให้โทษออกเป็น
5 ประเภท เพื่อประโยชน์ในการกำหนดวิธีการควบคุมที่แตกต่างกันออกไปตามความ
เหมาะสม เนื่องจากแต่ละประเภทมีอันตรายและความจำเป็นในทางการแพทย์ไม่เหมือนกัน
ประเภทยาเสพติดให้โทษ และรายชื่อยาเสพติดที่สำคัญ มีดังนี้

(ศุภกานดา สุขศรีวิรัช, 2550, หน้า 16)

1. ประเภท 1 ยาเสพติดให้โทษชนิดร้ายแรงที่สำคัญ เช่น เฮโรอีน แอมเฟตา
มีน เมทแอมเฟตามีน เอ็กซ์ตาซี แอลเอสดี

2. ประเภท 2 ยาเสพติดให้โทษทั่วไปที่สำคัญ เช่น ใบโคคา โคคาอิน ยาสกัด
เข้มข้นของต้นฝิ่นแห้ง เมทาโดน มอร์ฟีน ฝิ่นยา (ฝิ่นที่ผ่านกรรมวิธีปรุงแต่งใช้ในทางยา) ฝิ่น
(ฝิ่นดิบ ฝิ่นสุก มูลฝิ่น)

3. ประเภท 3 ยาเสพติดให้โทษที่มีลักษณะเป็นต้นตำรับยาและมียาเสพติดให้โทษประเภท 2 ผสมอยู่ คือ ยารักษาโรคที่มียาเสพติดให้โทษประเภท 2 เป็นส่วนประกอบอยู่ในสูตร

4. ประเภท 4 สารเคมีที่ใช้ในการผลิตยาเสพติดให้โทษประเภท 1 หรือ 2 ที่สำคัญ เช่น อาเซติคแอนไฮไดรด์ อาเซติลคลอไรด์ เอทิลดีน ไดอะเซเตต คลอซูโดอีเฟดรีน เออร์โกตามีนไฮโดรคลอไรด์ โซซาฟรอล ไลเซอร์จิคอซิด โฟเพอโรนอล และซาฟรอล

5. ประเภท 5 ยาเสพติดให้โทษที่ไม่เข้าอยู่ในประเภท 1 ถึง 4 มี 4 รายการ ได้แก่ กัญชา พืชกระท่อม พืชฝิ่น และพืชเห็ดขี้ควาย

สาเหตุของการติดยาเสพติด

จากการศึกษาถึงมูลเหตุของการติดยาเสพติดให้โทษของวงการแพทย์และสถาบันการศึกษาตลอดจนหน่วยงาน และบุคคลที่ให้ความสนใจในเรื่องนี้ พอสรุปได้ว่าสาเหตุของการติดยาเสพติดให้โทษมีหลายประการดังนี้ (สมบูรณ์ เตชะวงศ์, 2545, หน้า 31-35)

1. ติดเพราะฤทธิ์ของยาเสพติด โดยเชื่อว่าเป็นยาเสพติดแล้วยอมแสดงความหมายในตัวโดยชัดแจ้งว่า ถ้าเสพแล้วจะต้องติด กล่าวคือ เมื่อร่างกายมนุษย์ได้รับยาเสพติดเข้าไปอำนาจของยาเสพติด จะทำให้การทำงานในระบบต่าง ๆ ของร่างกายเปลี่ยนแปลงไปอีกรูปหนึ่ง ซึ่งถ้าการใช้ยานี้ไม่บ่อยหรือนานครั้งร่างกายก็ไม่สู้กระทบกระเทือนมากในการทำงานที่เปลี่ยนระบบต่าง ๆ ในร่างกาย แต่ถ้าใช้หรือเสพโดยสม่ำเสมอจนเข้าขั้นติดแล้ว ร่างกายก็เกิดสภาพความเคยชินต่อการทำงานของร่างกายในรูปนั้น ซึ่งถ้าไม่ได้รับการเสพการทำงานของร่างกายก็จะพยายามคืนตัวเข้าสู่สภาพปกติและการเปลี่ยนแปลงการทำงานของร่างกายที่เกิดขึ้นโดยกะทันหันทันทีนี้ ทำให้ผู้เสพติดแล้วเกิดอาการผิดปกติขึ้นกับร่างกายที่เราเรียกอาการงัดเสฟ ซึ่งมีความรุนแรงจนผู้นั้นไม่อาจทนได้ จึงทำให้เสาะแสวงหามาเสพเพื่อระงับอาการให้ร่างกายทำงานอยู่ในระบบเดิมต่อไปจึงทำให้ผู้นั้นต้องเสฟอยู่เรื่อย ๆ

2. ติดเพราะสิ่งแวดล้อม สิ่งแวดล้อมมีอิทธิพลที่ผลักดันให้ไปติดยาเสพติดได้อย่างหนึ่ง เป็นต้นว่าสถานที่อยู่อาศัยเต็มไปด้วยแหล่งค้ายาเสพติด สภาพแวดล้อมภายในบ้านขาดความอบอุ่น รวมไปถึงฐานะทางเศรษฐกิจและปัญหาชีวิต สิ่งแวดล้อมที่เลวร้ายไม่เพียงแต่ช่วยเร่งให้เข้ายาเสพติดแต่เพียงอย่างเดียว แต่ยังเป็นอุปสรรคขัดขวาง

ไม่ให้ผู้เสพเลิกใช้ยาเสพติดแม้จะได้รับการหายแล้ว เพราะสิ่งแวดล้อมเก่าจะกดดันให้ผู้เสพต้องกลับไปใช้ยาเสพติดนั้น ๆ อีก มูลเหตุที่ทำให้เขาติดยาเสพติดแยกได้ดังนี้

2.1 เหตุจากการอยากทดลอง เนื่องจากสัญชาตญาณอย่างหนึ่งของมนุษย์ คือการอยากรู้อยากเห็น อยากทดลอง อยากจะรู้อารมณ์ของยาเสพติดว่าเป็นอย่างไร โดยคิดว่าคงไม่ติดย่าง ๆ แต่เมื่อทดลองเสพเข้าไปแล้วยาเสพติดในปัจจุบัน เช่น เฮโรอีนติดง่ายมากเพียงไม่กี่ครั้งก็ติด แล้วผู้ติดยาเสพติดส่วนใหญ่เป็นผู้ที่อยู่ในวัยรุ่น ซึ่งในวัยนี้จะเป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงทางอวัยวะ อันก่อให้เกิดความสงสัยและความรู้สึกใหม่ ๆ แก่เด็ก ความอยากรู้อยากเห็น อยากทดลอง ในเรื่องยาเสพติดนี้จะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อได้เห็นตัวอย่างหรือได้ยินได้ฟังมา และอยู่ใกล้ชิดกับบุคคลหรือแหล่งที่สามารถจะหายาเสพติดได้โดยง่าย บุคคลที่อยู่ในสภาพแวดล้อมเป็นต้นว่า สถานที่อยู่อาศัยมีแต่การค้ายาเสพติดดาษดื่น มีเพื่อนฝูงหรือญาติพี่น้องที่ติดยาเสพติด เขาก็จะมีความสงสัยอยากรู่ว่า ทำไมเขาจึงเสพกันมันมีความสุขจริงดังที่เขาว่าหรือเปล่า จึงเกิดการทดลองเสพดูบ้าง และกลายเป็นผู้ติดยาในที่สุด

2.2 เหตุจากการถูกชักชวน สาเหตุที่สำคัญประการต่อมาอันก็คือ การแนะนำชักชวน ซึ่งการแนะนำชักชวนนี้อาจจะเกิดจากเพื่อนฝูงที่กำลังใช้ยาเสพติดอยู่ ซึ่งอาจจะเป็นการกระทำเพื่อสนองความต้องการที่เป็นไปได้ตามวัย โดยถูกชักชวนจากเพื่อนที่ติดแล้วอยากให้เพื่อนติดบ้าง เมื่อเพื่อนติดด้วยกันแล้วจะได้ขอเงินหรือรวมเงินกันไปซื้อยาเสพติด เป็นการแบ่งเบาภาระทางการเงินลงไปบ้าง โดยเฉพาะในวัยรุ่น พลังของกลุ่มเป็นพลังที่สำคัญในอันที่จะดึงสมาชิกในกลุ่มให้เอนเอียงได้ ผู้ที่อยู่ในสภาพแวดล้อมที่เต็มไปด้วยเพื่อนฝูงติดยาเสพติดนั้น พฤติกรรมใดที่เพื่อนฝูงหรือกลุ่มยอมรับนิยมปฏิบัติก็มักจะยอมรับและปฏิบัติตามไปด้วย เพราะวัยรุ่นเป็นวัยแห่งการต้องการรวมกลุ่ม ต้องการเป็นที่ยอมรับของกลุ่ม และกระทำในสิ่งที่เป็นความต้องการของกลุ่ม นอกจากนี้ผู้ที่อยู่ในแหล่งที่มีการซื้อขายยาเสพติดกันอย่างมากมายนั้น อาจจะได้รับ การชักชวนจากผู้ขาย ซึ่งต้องการหาลูกค้าโฆษณาชักจูงคุณภาพของยาเสพติดว่าดี ทำให้สมองปลอดภัยไปรงเหมาะแก่การเรียน การทำงาน หรือถูกชักชวนจากเพื่อนฝูงขณะมีเมาสุราเที่ยวเตร่กัน จึงเกิดการติดยาขึ้น

2.3 เหตุจากการถูกหลอกลวง เนื่องจากในปัจจุบันยาเสพติดมีชนิดใหม่ ๆ ในรูปแบบต่าง ๆ กัน เช่น เป็นลูกกวาดหรือทอฟฟี่ เป็นแคปซูลอย่างเหล่านี้หรือเซโดโคนาล เป็นต้น โดยผู้รับไม่ทราบวาลิ่งที่ตนรับเป็นยาเสพติดให้โทษร้ายแรง อาจจะ

เข้าใจว่าเป็นของกินหรือยาธรรมดา ที่ไม่มีพิษร้ายแรงผลสุดท้ายกลายเป็นผู้ติดยาเสพติดไป

2.4 เหตุจากความคะนอง บุคคลประเภทนี้ รู้แน่แท้ใจว่ายาเสพติดให้โทษไม่ดี แต่ด้วยความคึกคะนอง ในบางรายทำไปเพื่อความสนุกกับเพื่อน เช่น สูบกัญชา โดยมากเป็นวัยรุ่นไม่เกรงกลัว แสดงความเก่งกล้าของตนเพื่ออวดเพื่อนฝูง อวดผู้หญิง สำหรับเฮโรอีนนั้น พบว่า สาเหตุที่สำคัญอันหนึ่งในเด็กหนุ่ม ๆ ก็คือ การถูกแนะนำว่าใช้เฮโรอีนแล้วอาจจะทำให้รวมประเวณีได้นาน เมื่อได้ผลในระยะแรก ๆ ก็ทำซ้ำจนกลายเป็นคนติดยาเสพติด

2.5 เหตุเกิดจากปัญหาครอบครัว จากเอกสารการวิจัยของคณะกรรมการวิจัยปัญหาเยาวชน สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ ได้กล่าวถึงลักษณะที่ทำให้เกิดปัญหาครอบครัวไว้ ดังนี้

2.5.1 ความแตกร้างไม่เป็นปกติสุขในครอบครัว เป็นสาเหตุสำคัญอันหนึ่งที่ทำให้เด็กมีความวุ่นวายใจ แกร่งแย่งชิงดีกัน

2.5.2 ผู้ปกครองมีฐานะดี มีส่วนทำให้เด็กมีชีวิตเกินขึ้นได้ เพราะบางรายได้ให้ใช้เงินมากฟุ้งเฟ้อ อยากทำอะไรเกินวัย เมื่อถูกห้ามปรามก็มักไม่พอใจ จึงหาทางออกคบเพื่อนเที่ยวเตร่ไปกับเพื่อนต่างเพศ

2.5.3 ปัญหาเศรษฐกิจ ในปัจจุบันผู้ปกครองส่วนมากต้องทำงานหนัก ไม่มีเวลาอบรมสั่งสอนเด็ก

2.5.4 บิดามารดาและผู้ปกครองขาดความรู้ธรรมชาติจิตใจ และความประพฤติของเด็กตามวัย ทำให้ไม่สามารถแนะนำทางให้เด็กเผชิญปัญหาชีวิตได้อย่างถูกต้อง

2.5.5 ผู้ปกครองไม่สามารถตักเตือนให้เด็กเชื่อถือได้ และในบางรายผู้ปกครองก็อยู่ไกล

2.5.6 ผู้ปกครองบางรายไม่เอาใจใส่ดูแลเด็กที่นำมาเลี้ยงแทนลูกเท่าที่ควร ความรู้สึกเป็นคนอื่นทำให้เด็กไปหาที่พึ่งนอกรบ้าน

2.5.7 ผู้ปกครองส่งเสริมในทางที่ผิด เช่น เมื่อเด็กมีคดีเกิดขึ้นหรือประพฤติดีแล้ว ผู้ปกครองให้ท้าย บางรายหาทางช่วยเหลือจากพันโทษ ทำให้เด็กได้ใจและไม่ได้สำนึกถึงการกระทำผิด

2.5.8 บิดามารดาบางคนไม่มีเวลาพอสำหรับเด็ก ทำให้เด็กขาดความสนิทสนม และเด็กต้องไปหาที่พึ่งทางใจกับผู้อื่น ทำให้บุคลิกไม่เข้มแข็ง ตกเป็นเหยื่อของการถูกชักจูงได้ง่าย

2.5.9 สภาพบ้านแตกสาแหรกขาด บิดาหรือมารดาต่างมีภรรยาหรือสามีใหม่ผู้ที่รับบาป คือ เด็กผู้ซึ่งไม่สามารถปรับตัวให้เข้ากับบิดาเลี้ยงหรือมารดาเลี้ยงได้

2.5.10 เด็กประเภทที่เป็นปฏิปักษ์ต่อสังคม เกิดจากสภาพบ้านแตกสาแหรกขาด ผู้ปกครองไม่ปรองดองกัน

2.5.11 บิดามารดาขาดความร่วมมือกับทางโรงเรียนในการอบรมสั่งสอนเด็ก

2.5.12 บางครอบครัวลุ่มหลงในเรื่องอบายมุขต่าง ๆ เช่น การพนัน ดื่มสุราเป็นนิจ เป็นต้น ทำให้เด็กเคยชินกับสิ่งอบายมุข

2.5.13 สภาพครอบครัวขาดสวัสดิภาพ เช่น บิดามารดาถูกรังแกจากผู้อื่น

2.5.14 ไม่เอาใจใส่ส่งเสริมให้เด็กทำงานตามวัย ดังนั้น ความสัมพันธ์ในครอบครัว เป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งที่จะสนับสนุนหรือขัดขวางความประพฤติที่พึงงามของบุคคลในครอบครัว เพราะถ้าชีวิตในครอบครัวราบรื่น ไม่ทะเลาะเบาะแว้งกัน มีความเข้าใจกัน รู้จักให้อภัยและร่วมมือกันในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ เป็นอย่างดี ของผู้ที่เป็นพ่อเป็นแม่แล้ว นอกจากจะเป็นการสร้างความสุขให้แก่ผู้ที่เป็นหัวหน้าครอบครัวในทางตรงแล้ว สิ่งที่เป็นผลทางอ้อม คือการที่บิดามารดาให้ความเอาใจใส่ดูแลให้ความรักแก่บุตร จะทำให้เยาวชนเหล่านี้เกิดความมั่นใจและเชื่อมั่นในการกระทำของตน เพราะมีแบบอย่างที่ดีงามจากบิดามารดา และอีกประการหนึ่งที่สำคัญ คือการที่เยาวชนมีปัญญาในทางจิตใจที่จะต้องคิดในเรื่องที่บิดา มารดา แยกกันอยู่ หรือบิดามารดาไปมีสามีหรือภรรยาใหม่ แม้ว่าเยาวชนเหล่านี้ จะประพฤติผิดไปบ้าง เพราะความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ เพราะอยากทดลอง หรือเพราะได้รับการแนะนำชักชวนจากผู้อื่นก็ตาม ถ้าชีวิตของเยาวชนเหล่านี้ ส่วนใหญ่ตั้งอยู่บนรากฐานของความรัก ความเข้าใจและการให้อภัย การพยายามหาทางที่จะแก้ไขช่วยเหลือจากบิดา มารดา และคนในครอบครัวแล้ว ก็เชื่อแน่ว่า “พลังของความรัก” เหล่านี้ จะเป็นแรงผลักดันให้เยาวชนที่หลงผิดกลับตนเป็นคนดี เป็นที่พึงปรารถนาของครอบครัวและสังคมในที่สุด

3. ติดเพราะความผิดปกติทางร่างกายและจิตใจ มนุษย์เราทุกคนย่อมมีความบกพร่องในทางร่างกายและจิตใจไม่มากก็น้อย ยิ่งโดยเฉพาะในสังคมที่มีความสับสนวุ่นวาย และเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในปัจจุบันนี้ ความผิดปกติทางร่างกายและจิตใจจะมีมากขึ้นได้ง่าย นักจิตวิทยาเชื่อว่าความบกพร่องในจิตใจของมนุษย์ เกิดจากการเลี้ยงดูของบิดามารดาในเยาว์วัย ความผิดปกติในร่างกายและจิตใจเหล่านี้ เป็นความสัมพันธ์ที่ต่อเนื่องกัน ความพิการในทางร่างกายมีผลทำให้เกิดความผิดปกติทางจิตใจได้เช่นเดียวกับปัญหาที่ทางการแพทย์ พบว่า ปัญหาทางจิตที่มีอยู่เป็นต้นเหตุของปัญหาทางกายได้ เช่น ที่แพทย์ตรวจไม่พบอาการของโรคแต่อย่างใด ในขณะที่บุคคลนั้นมีความรู้สึกว่าตนเองป่วยด้วยโรคนั้นโรคนี้อยู่ตลอดเวลา แต่เมื่อค้นหาสาเหตุให้ลึกซึ้งต่อไป

โดยนักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์จะ พบว่า ผู้ป่วยเหล่านี้มีปัญหาทางจิตใจอยู่เบื้องหลัง ฉะนั้นจึงกล่าวได้ว่า ความสัมพันธ์ของความผิดปกติทางจิตใจ เป็นผลที่ต่อเนื่องไปถึงบุคลิกภาพที่ผิดปกติของมนุษย์ได้ และมีผลในทางที่จะเป็นแนวโน้มในการใช้ยาเสพติด เพื่อบรรเทาความวิตกกังวลของเขาให้หมดไป เช่น คนพิการหรือคนที่มีโรคภัยไข้เจ็บประจำตัว ยาเสพติดอาจช่วยขจัดปมด้อยในความพิการของเขาได้ หรือช่วยระงับความเจ็บปวดจากความป่วยไข้ที่เป็นโรคประจำตัว เพราะเนื่องจากคุณสมบัติอย่างหนึ่งของยาเสพติดให้โทษ คือ การมีลักษณะในทางกดประสาท (Depressant) และกระตุ้นประสาท (Stimulant) ดังที่ได้กล่าวมาแล้ว และจะ พบว่า บุคคลที่มีความผิดปกติทางจิตใจนั้น จะเป็นผู้ที่มีความผิดปกติในทางบุคลิกภาพด้วย และการที่มีความผิดปกติในทางบุคลิกภาพนี้ ทำให้บุคคลนั้นมีแนวโน้มในทางที่จะใช้ยาเสพติดได้ง่ายกว่าคนอื่น ๆ เพราะบุคคลประเภทนี้เป็นผู้ที่ขาดความมั่นใจในตนเอง ต้องพึ่งคนอื่นอยู่เสมอ บุคคลเหล่านี้ในทางภาษาของวิชาจิตเวช เรียก Passive Dependent Personality เป็นบุคคลที่ต้องพึ่งพิงผู้อื่นอยู่เสมอ ในชีวิตที่เยาว์วัยก็มีผู้ค้ำจุนทางจิตใจ คือ พ่อแม่ ผู้ปกครอง ตลอดจนครูอาจารย์ แต่เมื่อโตขึ้นพึ่งใครไม่ได้ ก็หันมาพึ่งยาเสพติดเพื่อค้ำจุนจิตใจของตน

วิธีเสพยาเสพติด

ผู้เสพยาเสพติดมีวิธีใช้สารเสพติดแตกต่างกัน สารเสพติดชนิดเดียวสามารถใช้ได้หลายวิธี ได้แก่

1. กิน กลิ่นหรือเสพ มีกระบวนการดูดซึมเข้าสู่ร่างกาย ดังนี้
 - 1.1 กระเพาะ แดกตัว ดูดซึมเข้ากระแสเลือด หัวใจ สมอง

1.2 สารบางอย่างถูกดับทำลายไปทำให้ออกฤทธิ์ช้า และได้ฤทธิ์ยาไม่เต็มที่ สารบางอย่างกินไม่ได้ เช่น กาว หรือสารระเหย

2. นัตถ์ (Snuff) เป็นการนำตุ้บสารเสพติดที่เป็นผงผ่านเข้าทางจมูก เช่น โดเคนนัตถ์ ดูดซึมเข้าทางผนังจมูก

3. ฉีด (เข้าเส้นเลือดดำ) ฉีด เข้าทางเส้นเลือดดำ หัวใจ สมอง

4. สูบ (Smoke) เป็นการให้ความร้อนทำให้อาหารเสพติดระเหยหรือระเหิดกลายเป็นไอ เมื่อสูบต้องใช้อุปกรณ์ เช่น กล้องสูบยา (Pipe) กระบอกหรือปล้องเพื่อสูบ ฯลฯ สูบ ปอด (มีเส้นเลือดเข้าหัวใจ) หัวใจ สมอง

5. สูดดม (Inhale) เป็นลักษณะเช่นเดียวกับการสูบ คือ ต้องทำให้อาหารเสพติดกลายเป็นไอเพื่อสูดดม ซึ่งสารระเหยบางชนิด เช่น กาว สามารถสูดดมได้เลยไม่ต้องผ่านกรรมวิธีหรืออุปกรณ์ใด ๆ

ชนิดของยาเสพติดให้โทษ

เนื่องจากยาเสพติดให้โทษในปัจจุบันมีจำนวนมาก ทั้งยาเสพติดธรรมชาติและยาเสพติดที่ได้จากการสังเคราะห์ทางวิทยาศาสตร์ แต่ที่ระบาดแพร่หลายในประเทศไทยที่สำคัญ ได้แก่

1. เฮโรอีน (Heroin) มี 2 ชนิด คือ (สมบูรณ์ เตชะวงศ์, 2545, หน้า 13-16)

1.1 เฮโรอีนบริสุทธิ์ (เฮโรอีนเบอร์ 4) มีลักษณะเป็นผงละเอียดสีขาว ไม่มีกลิ่น มีรสขมจัด ผลิตขึ้นมาตามหลักวิชาเคมี โดยทั่วไปนิยมเรียกว่า ผงขาว มีรสขม ไม่มีกลิ่น ละลายน้ำได้ง่าย นิยมเสพโดยการฉีด เช่น ฉีดเข้าเส้นหรือกลัมน้ำ เสพโดยวิธีการสูดดม หรือเสพโดยวิธีการสูบ (ข้อสังเกต ถ้าบุหรือผสมเฮโรอีน ถ้าบุหรือจะมีสีดำในขณะที่บุหรือธรรมดาถ้าบุหรือจะมีสีเทา)

1.2 เฮโรอีนผสม (เฮโรอีนเบอร์ 3) หรือไอระเหย เป็นเฮโรอีนไม่บริสุทธิ์ เพราะมีส่วนผสมของสารอื่น ๆ ปนอยู่ด้วย เช่น สารหนู กัญชา ยานอนหลับ ฯลฯ มีลักษณะเป็นเกล็ด และมีสีแตกต่างกันตามส่วนผสมของสารเสพติด เพื่อเป็นการจูงใจผู้เสพนิยมเสพโดยการสูดไอระเหยด้วยหลอดดูดเฮโรอีน มีฤทธิ์เช่นเดียวกับฝิ่นและมอร์ฟีน คือ กดระบบประสาทส่วนกลาง ผู้ที่เสพติดแล้วจะมีอารมณ์ฟุ้งซ่าน หงุดหงิดไม่อยากทำงาน เก็บตัว ไม่อยากคลุกคลีกับผู้คนทั่วไป ร่างกายจะถูกทำลายทรุดโทรม มีอาการชิวบอมอ่อนเพลีย ปวดกล้ามเนื้อ ปวดท้อง ท้องเดิน และอาเจียน ถ้ามีอาการที่รุนแรงอาจกลายเป็นเลือดหรือเรียกว่าเกิดอาการ “ลงแดง” และอาจจะเสียชีวิตไปในที่สุด

2. ยาอี หรือในวงการค้ายาเสพติดเรียกว่า เอ็กทาสี (Ecstasy) หรือเอสเซนซ์ (Essence) หรืออาดัม (Adam) เมื่อเสพเข้าสู่ร่างกายแล้วจะทำให้เคลิบเคลิ้ม ซึ่งมี ส่วนประกอบของเมทิลลีนไดออกซี เมทแอมเฟตามีน หรือ MDMA เป็นสารที่สังเคราะห์ และมีโครงสร้างทางเคมีคล้ายกับยาบ้า

3. ยาเลิฟ (Love Drug) เป็นยาเสพติดที่จัดอยู่ในกลุ่มยาอี มีส่วนประกอบ ของ เมทิลลีนไดออกซี แอมเฟตามีน หรือ MDA ทั้งยาอี และยาเลิฟ จะออกฤทธิ์กระตุ้น ประสาทเหมือนยาบ้าแต่รุนแรงกว่าถึง 10 เท่า และมีฤทธิ์ของการหลอนประสาทร่วมด้วย ผู้ที่เสพยาอีเป็นประจำจะทำให้สมองถูกทำลายอย่างถาวร โดยเฉพาะบริเวณระบบ ประสาทที่ควบคุมการดำเนินชีวิต เช่น การรับประทานอาหาร การนอน ความคิด ความจำ การควบคุมอารมณ์ ทำให้ความจำเสื่อม อันตรายที่มักล้นจากการเสพยาอี คือ เมื่อยา ออกฤทธิ์จะทำให้ผู้เสพตื่นตัว ทำอะไรอย่างต่อเนื่องไม่ยอมหยุด ทำให้อุณหภูมิในร่างกาย สูงขึ้น และถ้าดื่มเครื่องดื่มที่แอลกอฮอล์ด้วย ยิ่งจะทำให้ร่างกายเกิดภาวะขาดน้ำ อาจทำ ให้อวัยวะภายในโดยเฉพาะตับ ไต หัวใจ ล้มเหลวได้ นอกจากนี้ เมื่อยาหมดฤทธิ์แล้ว จะ รู้สึกเหนื่อยและซึมเศร้าอย่างมาก ทำให้ถูกชักจูงไปในทางที่ไม่ควร และหากต้องอยู่เพียง ลำพัง ภาวะเช่นนี้จะนำมาซึ่งความคิดที่สับสน มองไม่เห็นคุณค่าของตน และคุณค่าของ ชีวิต อาจนำไปสู่การฆ่าตัวตายได้โดยง่าย

4. กัญชา (Cannabis) เป็นพืชล้มลุกชนิดหนึ่งขึ้นง่ายในเขตร้อน นำส่วนยอด ของช่อดอกตัวเมียตากแห้งบดให้เป็นผงหรือหั่นเป็นชิ้นเล็ก ๆ แล้วนำมาบดเป็นบู่หรือสูบ ด้วยกล้อง หรือนำมาเคี้ยวหรือผสมกับอาหารรับประทาน ยางกัญชามีสารสำคัญพวก แคนนาบินอล (Cannabinal) และเตตระไฮโดร แคนนาบินอล (Tetrahydro Cannabinal) หรือ THC ตัวที่สำคัญที่สุดที่แสดงฤทธิ์ของกัญชา ได้แก่ THC ซึ่งเป็นสารที่สำคัญที่ทำให้ร่างกาย อารมณ์และจิตใจเปลี่ยนแปลงไป ผู้ที่เสพกัญชามีอาการตื่นเต้น ช่างพูด หัวเราะ ส่ง เสียงดัง กล้ามเนื้ออ่อนเปลี้ย แขน ขา ทำงานไม่ประสานกันคล้ายคนเมาสุรา หลังจากนั้น จะมีอาการง่วงนอนจนไม่สามารถควบคุมตนเองได้ ถ้าได้รับปริมาณกัญชาสูงก็จะทำให้ ความจำเสื่อม มีอาการประสาทหลอน หวาดระแวง ความคิดสับสน จิตใจเสื่อมลง การใช้ กัญชาติดต่อกันเป็นระยะเวลาสั้น จะทำให้ร่างกายเกิดความต้านทาน จึงต้องใช้ปริมาณ เพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ และเป็นหนทางไปสู่การเสพยาชนิดอื่น ๆ ได้ง่าย

ในประเทศไทยกัญชาถูกจัดอยู่ในถูกจัดอยู่ในกลุ่มยาเสพติดประเภท 5 ตาม พระราชบัญญัติ (พ.ร.บ.) ยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 แต่ได้ประกาศพระราชบัญญัติยา

เสพติดให้โทษฉบับใหม่ (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2562 ในวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2562 ซึ่งอนุญาตให้สามารถนำมาใช้กรณีจำเป็นเพื่อประโยชน์ทางราชการ การแพทย์ การรักษาผู้ป่วย หรือ การศึกษาวิจัยและพัฒนาการศึกษาวิจัยทางการแพทย์ได้

5. สารระเหย (Inhalant) มีลักษณะการเสพโดยการสูดดม จะมีฤทธิ์กดระบบประสาทส่วนกลาง อาการอาจแตกต่างกันได้ตามแต่ละชนิดของสารระเหยที่เสพเข้าไป แต่ส่วนใหญ่เมื่อสูดดมแรกจะออกฤทธิ์ จะมีอาการคล้ายคนเมาสุรา เดินโซเซ พูดจาอ้อแอ้ควบคุมตนเองไม่ได้ เมื่อมีเมามากอาจทำให้หมดสติได้ ผู้ที่เสพติดแล้วจะมีอาการซึมสมองมึนงง ปวดศีรษะเป็นประจำ ความจำเสื่อม เพราะสารเสพติดสามารถทำลายอวัยวะหรือระบบต่าง ๆ ภายในร่างกายได้ สารระเหย แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 คือกลุ่มที่เป็นสารเคมี เช่น อาซีโตน อาซีเตท โทลูอิน ฯลฯ

กลุ่มที่ 2 คือกลุ่มที่เป็นผลิตภัณฑ์ เช่น ทินเนอร์ แล็กเกอร์ กาว ฯลฯ

6. กระต่อม (Mitragyna Speciosa) เป็นต้นไม้ยืนต้นขนาดกลาง มีแก่น และเป็นเนื้อไม้แข็ง ใบหนา ก้านเส้นใบมีทั้งชนิดสีเขียวและสีแดงเรื่อ ๆ ขึ้นง่ายในภูมิภาคเขตร้อนที่มีฝนตกชุก สารที่ทำให้เสพติดที่สำคัญ ได้แก่ มิตรจิมิน (Mitrahymine) ซึ่งจะออกฤทธิ์กระตุ้นประสาทสมอง ทำให้หายปวดเมื่อย อารมณ์แจ่มใส ทำงานได้ทนทาน ทนแดดได้ดี ไม่กลัวน้ำ คือ อาบน้ำได้ตามปกติ แต่กลัวฝนมากที่สุด เพียงแค่ฝนตังค์ก็จะเริ่มมีอาการหนาวสั่น ถ้าเสพมาก ๆ จะเกิดอาการกระวนกระวาย คลื่นไส้อาเจียน และถ้าเสพเป็นเวลานาน ๆ จะทำให้ร่างกายทรุดโทรม และมีอาการคลื่นคลั่งเป็นโรคจิตได้ง่าย วิธีเสพใบกระต่อมมี 2 วิธี คือ เคี้ยวใบที่ลอกก้าน และเส้นใบออกแล้วหรือป่นใบที่ตากแดดจนกรอบให้เป็นผงแล้วใช้ชงกับน้ำร้อนหรือรับประทานเป็นผง

7. ยาหลอนประสาท (Hallucinogen) เป็นยาที่ใช้แล้วมีผลต่อจิตใจโดยตรง ทำให้ประสาทของการรับรู้ผิดไปจากธรรมดา มีอาการประสาทหลอน เป็นยาที่ใช้แพร่หลายในปัจจุบัน ได้แก่ แอล.เอส.ดี. (L.S.D.) ดี.เอ็ม.ที. (D.M.T.) เอส.ที.พี. (S.T.P.) กัญชาเมสคาไลน์ (Mescaline) ไซโลซีบิน (Psilocybin) เมลโลว์เยลโลว์ (Mellow Yellow) ดังรายละเอียดต่อไปนี้ (สมบุญ เดชะวงศ์, 2545, หน้า 16-17)

7.1 แอล.เอส.ดี. เป็นสารสังเคราะห์จากเชื้อรา มีลักษณะเป็นผงสีขาว ไม่มีกลิ่น นิยมผลิตออกมาเป็นเม็ดหรือแคปซูล มีสีขาว สีฟ้า สีเขียวอ่อน มีฤทธิ์ทำให้มือเท้าสั่น เหงื่อออกมาก บางรายมีอาการคลื่นไส้อาเจียน ส่วนผลที่มีต่อจิตใจและระบบประสาทคือ มีอารมณ์อ่อนไหวง่าย ประสาทรับความรู้สึกแปรปรวนไม่สามารถคุมสติได้ ถ้าใช้เป็น

ระยะเวลาานานจะติดยา และรักษาให้หายขาดได้ยาก ซึ่งจะกลายเป็นผู้ไร้สมรรถภาพ โรคจิตทรมานและอาจฆ่าตัวตายได้

7.2 ดี.เอ็ม.ที. เป็นสารที่สกัดได้จากพืชตระกูลถั่วชื่อ พืชตาเดเนีย (Piptadenia) ซึ่งมีอยู่ในหมู่เกาะทะเลแคริบเบียนและในประเทศอเมริกาใต้ เสพโดยผสมสาร ดี.เอ็ม.ที. ขนาดเพียง 70 มิลลิกรัม กับกัญชา มวนบุหรี่ยุบจะทำให้เกิดภาพหลอน นอกจากนี้อาจใช้วิธีแกะเอาเมล็ดพืชพืชตาเดเนียมาบดละเอียดแล้วใช้น้ำต้มน้ำเข้าทางจมูก

7.3 เอส.ที.พี. เป็นสารแอมเฟตามีนอีกจำนวนหนึ่ง มีฤทธิ์ทำให้เกิดอาการประสาทหลอน และกระตุ้นประสาททั้งสองแบบพร้อมกัน สาร เอส.ที.พี. จะทำให้หัวใจเต้นเร็วขึ้น ความดันโลหิตสูง ม่านตาขยาย แต่ถ้าเสพมากขึ้นจะมีอาการปากแห้ง เหงื่อออกมาก คลื่นไส้ เกิดภาพหลอน จิตใจวุ่น ขาดสติ และสับสน เป็นต้น

7.4 เมสคาลิน เป็นสารที่สกัดได้จากต้นกระบองเพชรชนิดหนึ่งชื่อ พิโยค (Peyote) สารเมสคาลินมีทั้งชนิดน้ำ ผง และแคปซูล มีฤทธิ์ทำให้รู้สึกสบายใจไวต่อความรู้สึก เกิดภาพหลอน เหมือนตกอยู่ในความฝันเช่นเดียวกับการเสพยา แอล.เอส.ดี.

7.5 ไฮโลบิน เป็นสารที่ได้จากเห็ดชนิดหนึ่ง ชื่อ ไฮโลบินเม็กซิกัน (Psilocybin Mexicana) พบมากในอเมริกากลาง ทำเป็นผงหรือยาน้ำ การเสพยาชนิดนี้ จะทำให้มีอาการคลื่นไส้ ม่านตาหรี่ อารมณ์แปรปรวน

7.6 เมลโลว์เฮลโลว์ เป็นสารที่ได้จากการนำเปลือกกล้วยหอมมาตากแห้งแล้วสูบ มีตัวยาที่สำคัญ คือ บานานาดีน (Banadine) ทำให้ผู้เสพยาอารมณ์สนุก ครึกครื้น คล้ายการเสพกัญชา แต่มีผลทำให้หลอดลมอักเสบ

8. ยาบ้า หรือกลุ่มแอมเฟตามีน (Amphetamines) สารประเภทแอมเฟตามีน นี้ระบาคใน 3 รูปแบบคือ แอมเฟตามีนซัลเฟต (Amphetaminesulfate) เมทแอมเฟตามีน (Mathamphetamine) และเมทแอมเฟตามีนไฮโดรคลอไรด์ (Mathamphetamine Hydrochloride) ซึ่งสารแต่ละตัวมีรายละเอียดดังนี้

8.1 แอมเฟตามีนซัลเฟต ผลิตครั้งแรก ๆ เป็นที่รู้จักโดยทั่วไปเป็นยาครอบจักรวาล ผลิตโดยถูกต้องตามกฎหมายก่อนที่จะมีพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ ในภายหลัง และสารนี้เมื่อเผาแล้วจะไหม้

8.2 เมทแอมเฟตามีน ผลิตโดยนักเคมีชาวญี่ปุ่นเพื่อรักษาโรคหอบ หืด คุณภาพดีกว่าแอมเฟตามีนซัลเฟต ใช้เสพโดยนัตถ์ทางจมูก และสารนี้จะเป็นไอเมื่อเผาแต่ต้องใช้ความร้อนสูง ประมาณ 300-400 องศาเซลเซียส

8.3 เมทแอมเฟตามีนไฮโดรคลอไรด์ มีความแตกต่างจากเมทแอมเฟตามีนตรงที่มีจุดหลอมละลายต่ำ สามารถกลายเป็นไอได้โดยใช้อุณหภูมิไม่สูงมากนัก ยาบ้าปัจจุบันที่พบในประเทศไทยจากผลการตรวจพิสูจน์เกือบทั้งหมดมีสารตัวนี้ผสมอยู่ในปัจจุบันปัญหาของไทย คือ เมทแอมเฟตามีนไฮโดรคลอไรด์ ซึ่งมีการพัฒนามาจากแอมเฟตามีนซัลเฟล มีวิธีการเสพ ดังนี้ 8.3.1 กลืน/ กิน เป็นวิธีที่แพร่หลายในช่วงแรก ๆ แต่ผู้เสพประเภทเสพติดไม่ชอบ เนื่องจากข้าไม่ทันใจจากอาการ Craving ซึ่งเป็นอาการเสพติดเข้าไปกระตุ้นสมอง และทำให้สมองเกิดการเปลี่ยนแปลง เมื่อใช้เป็นเวลานานและสม่ำเสมอจะสร้างความพอใจต่อยานั้น และเวลาที่ไม่ได้เสพยาจะเกิดอาการอยากเสพต้องกลับไปเสพใหม่

8.3.2 ฉีด ไม่ค่อยได้รับความนิยม เพราะปัจจุบันมีปัจจัยเรื่องโรคเอดส์เข้ามาเกี่ยวข้อง และเป็นวิธีที่ไม่สะดวกสำหรับเสพยาบ้า

8.3.3 สูบ เป็นวิธีการสูบควันจากการเผาเม็ดยาบ้าเข้าทางปากคล้ายการสูบบุหรี่ที่นิยมมากที่สุด

8.3.4 ฉีด โดยการสูด ผง/ เกล็ด ยาบ้าเข้าทางจมูก ไม่นิยมในประเทศไทย การตรวจหาสารเสพติดในร่างกาย สามารถตรวจพบการใช้ยาบ้าหลังเสพได้ทางปัสสาวะโดยจะคงอยู่นานประมาณ 24-48 ชั่วโมง ลักษณะปัสสาวะเป็นกรดจะทำให้ขับเอายาบ้าออกมามาก ถ้าปัสสาวะเป็นด่างจะออกมาเป็นปริมาณไม่มากและใช้เวลานานสำหรับกรณีผู้เสพยาบ้าจำนวนมากสารจะตกค้างในปัสสาวะนานถึง 1 สัปดาห์ โดยปกติผู้เสพยาบ้าจะตรวจพบได้ทันทีหลังจากเสพครึ่งชั่วโมง

การป้องกันด้วยการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด

วัตถุประสงค์ของการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด อาจแบ่งได้เป็น 3 ด้าน (มนตรี บุญนาค, 2542, หน้า 30)

1. การคงภาวะการณ์ติดยาเสพติดไว้แต่ให้ใช้ปริมาณที่ต่ำสุด และแพทย์จะเป็นผู้จ่ายยา วัตถุประสงค์ของวิธีนี้ก็เพื่อช่วยให้ผู้ติดยาเสพติดไม่ต้องมีอาการถอนยา และสามารถดำรงชีวิตได้ตามปกติ โดยยังคงไว้ซึ่งความสุขสบาย (Euphoria) จากการใช้ยาเสพติด

2. เป็นการช่วยให้ผู้ติดยาเสพติดเลิกใช้ยาเสพติดอย่างเด็ดขาด โดยให้ไปรับการบำบัดรักษาตามศูนย์บำบัด (Treatment Center) เพื่อลดปริมาณการใช้ยาลงเรื่อย ๆ จนในที่สุด สามารถเลิกเสพได้และไม่ต้องใช้ยาเสพติดหรือยาใด ๆ อีก วิธีนี้ผู้ติดยาเสพติด

บางคนใช้โอกาสที่ได้รับการรักษาในทางที่ผิด ไปรับการรักษาเพื่อที่จะกลับไปเริ่มใช้ยาเสพติดใหม่ในปริมาณที่น้อยลง และเป็นการลดค่าใช้จ่าย

3. ให้ผู้ติดยาเสพติดเลิกใช้ยาเสพติด โดยใช้ยาประเภทอื่นทดแทน (Drug Therapy) เช่น การใช้เมธาโดนระยะยาว (Methadone Maintenance) แม้ว่าวิธีนี้ จะได้ผลแต่ก็ถือว่าไม่ใช่การบำบัดรักษาที่แท้จริง เป็นเพียงการเปลี่ยนภาวการณ์ติดยาชนิดหนึ่งมาเป็นอีกชนิดหนึ่ง

การบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติดให้โทษ

ในปัจจุบันการบำบัดรักษายาเสพติด มีการกำหนดแนวทางการดำเนินงานหรือรูปแบบการปฏิบัติต่อผู้ติดยาเสพติดให้โทษเป็น 2 ระบบใหญ่ ๆ คือ (มนตรี บุณนาค, 2542, หน้า 26-27)

1. ระบบสมัครใจ (Voluntary System) หมายถึง การที่ผู้ติดยาเสพติดขอเข้ารับการบำบัดรักษาจากสถานพยาบาลของรัฐหรือของเอกชนด้วยความสมัครใจของตนเอง การบำบัดรักษาในระบบนี้มีทั้งแบบผู้ป่วยนอก คือ ผู้ติดยาเสพติดจะไปรับประทานยาที่สถานพยาบาลตามกำหนด โดยไม่ต้องเข้าอยู่ในสถานพยาบาล ส่วนแบบผู้ป่วยใน คือ ผู้ติดยาเสพติดจะต้องอยู่รับการรักษาในสถานพยาบาลทั้งกลางวันและกลางคืน ตลอดระยะเวลาที่ให้การบำบัดผู้ที่เข้ารับการบำบัดรักษาในระบบสมัครใจจะได้รับการยกเว้นโทษ แต่ทั้งนี้จะต้องรอเข้ารับการรักษาก่อนความผิดจะปรากฏต่อเจ้าหน้าที่

2. ระบบบังคับ (Compulsory System) แบ่งเป็น 2 แบบ คือ

2.1 ระบบต้องโทษ (Convict) หมายถึง ผู้ติดยาเสพติดที่ถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจจับกุมและดำเนินคดีตามกฎหมาย ศาลจะเป็นผู้มีอำนาจสั่งให้ดำเนินการอย่างไรอย่างหนึ่ง ให้ลงโทษจำคุกโดยมีกรมราชทัณฑ์เป็นผู้ควบคุมตัวไว้ในเรือนจำหรือทัณฑสถาน หรือให้รอการลงโทษโดยมีเงื่อนไขคุมความประพฤติไว้ ถ้าผู้ติดยาเสพติดเป็นเด็กหรือเยาวชนก็อาจส่งตัวไปรับการแก้ไขยังสถานฝึกและอบรม หรือให้กลับไปอยู่กับครอบครัว แต่วางข้อกำหนดผู้ปกครองโดยกำหนดเงื่อนไขเพื่อคุมความประพฤติเด็กหรือเยาวชนนั้นไว้ด้วย ในระหว่างที่ต้องโทษอยู่ในเรือนจำ สถานฝึกและอบรมหรือได้รับการคุมความประพฤติผู้ติดยาเสพติดก็จะได้รับการบำบัดรักษาควบคู่ไปด้วย

2.2 แบบบังคับรักษา (Compulsory) หมายถึง การที่เจ้าหน้าที่ตำรวจหรือเจ้าหน้าที่ผู้รับการแต่งตั้งโดยเฉพาะ สามารถนำตัวผู้ต้องขังที่สงสัยว่าติดยาเสพติดไปรับการวินิจฉัยตรวจหาสารเสพติด ถ้าพบสารเสพติดในปริมาณที่แสดงว่าผู้นั้นใช้ยาเสพติด

และสมควรเข้ารับการบำบัดรักษา ก็จะมีระดับให้เข้ารับการบำบัดรักษาในสถานพยาบาลแบบบังคับ โดยมีการบำบัดรักษาอย่างถูกต้องตามหลักวิธีที่เหมาะสมครบตามขั้นตอนที่กำหนด และให้มีบทกำหนดสำหรับผู้ไม่ปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับ สำหรับผู้ที่ได้รับการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพครบสมบูรณ์แล้วสามารถเลิกใช้ยาเสพติดได้ ก็จะได้รับ การยกเว้นโทษ

วิธีการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติดให้โทษ

ในแต่ละขั้นตอนของการบำบัดรักษาซึ่งมี 4 ขั้นตอน ประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกที่ประสบกับปัญหาเสพติด ได้พยายามคิดค้นหาวิธีการที่จะนำมาปฏิบัติให้เกิดผลการบำบัดรักษาสูงสุด ซึ่งวิธีการเหล่านี้ก็แตกต่างกันไป เพื่อให้ผู้บำบัดรักษาหรือสถานบำบัดรักษาแต่ละแห่งพิจารณานำไปใช้หรือปรับปรุงให้เหมาะสมกับผู้รับบริการ และสภาพของสังคม วัฒนธรรม และเศรษฐกิจแต่ละท้องถิ่น วิธีการที่ใช้แก่ผู้ติดยาเสพติดที่ใช้นั้นยังมีทั้งวิธีการแบบพื้นบ้าน อาศัยความเชื่อ ความศรัทธา เป็นหลักยึดเหนี่ยวจิตใจ และวิธีการที่อาศัยเทคโนโลยีสมัยใหม่ทางการแพทย์ ซึ่งเป็นวิทยาศาสตร์และใช้หลักพฤติกรรมศาสตร์ ตลอดจนมีการผสมผสานวิธีการต่าง ๆ เข้าด้วยกัน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของการบำบัดรักษาคือ ให้ผู้ติดยาเสพติดสามารถเลิกใช้ยาเสพติดได้ โดยเด็ดขาดหรืออย่างน้อยก็เลิกให้นานที่สุดและสามารถดำรงชีวิต ประกอบหน้าที่การงานได้ เช่น คนทั่วไปไม่เป็นภาระหรือก่อความเดือดร้อนแก่ครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ

1. ขั้นตอนการเตรียมการก่อนรักษา การดำเนินงานในขั้นตอนนี้ผู้ติดยาเสพติดจะต้องมาลงทะเบียนขอเข้ารับการรักษา ซึ่งสถานบำบัดรักษาบางแห่งจะมีการตรวจร่างกายก่อน เช่น เอกซเรย์ปอด ตรวจเลือด ตรวจปัสสาวะ ถ่ายรูป ทำแฟ้มประวัติ ฯลฯ แต่วิธีการที่เป็นหลักสำคัญซึ่งในขั้นตอนนี้จะต้องมี คือ การให้คำปรึกษาแนะนำ (Counseling) และการเยี่ยมบ้าน (Homevisit) ซึ่งแต่ละขั้นตอนมีดังนี้

1.1 วิธีการทางการแพทย์ ได้แก่ การเอกซเรย์ปอด ตรวจเลือด และการตรวจปัสสาวะ เป็นการเตรียมผู้รับการรักษาทางด้านร่างกาย โดยดูว่าผู้ติดยาเสพติดนั้นมีสภาพร่างกายทรุดโทรมไปมากน้อยเพียงใด มีโรคแทรกซ้อนหรือไม่ หรือเป็นโรคติดต่อที่ต้องรักษาแยกจากผู้อื่นหรือไม่ ส่วนการตรวจปัสสาวะเพื่อดูประเภท และปริมาณของสารเสพติดที่ใช้เพื่อเป็นข้อมูลประกอบที่จะใช้ในการวางแผนบำบัดรักษาในขั้นต่อไป วิธีการนี้ต้องใช้เจ้าหน้าที่ทางการแพทย์เป็นผู้ปฏิบัติ

1.2 การให้คำปรึกษาแนะนำ วิธีการให้คำปรึกษาแนะนำเป็นการเตรียมจิตใจผู้ติดยาเสพติดให้มีความพร้อม มีความรู้และเข้าใจในกระบวนการรักษา และเป็นการเตรียมทีมงานผู้ให้การบำบัดรักษาด้วย คือจะต้องรู้ถึงประวัติ ภูมิหลังทั่วไปของผู้ติดยาเสพติด รวมทั้งประวัติการใช้ยาเสพติดสาเหตุที่ใช้การบำบัดรักษาที่ผ่านมา (ถ้ามี) ซึ่งจะต้องใช้วิธีการต่าง ๆ ดังนี้

1.2.1 การสัมภาษณ์ซักประวัติ (Intake Interview) เป็นหน้าที่ของนักสังคมสงเคราะห์หรือถ้าในระบบต้องโทษอาจเป็นเจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ หรือพนักงานคุมประพฤติที่จะต้องซักถามข้อมูลเกี่ยวกับประวัติส่วนตัว ประวัติครอบครัว ประวัติการใช้ยาเสพติด การบำบัดรักษา และประวัติการกระทำผิด ข้อมูลเบื้องต้นเหล่านี้ จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ให้การบำบัดรักษาที่จะเข้าใจสภาพปัญหา และสามารถวางแผนแก้ไขผู้ติดยาเสพติดได้เหมาะสมเป็นรายบุคคล

1.2.2 การชักจูงหรือจูงใจ (Motivation) ผู้ให้การรักษาจะต้องใช้วิธีการที่จะจูงใจให้ผู้ติดยาเสพติด มีความตั้งใจและเต็มใจที่จะเข้ารับการบำบัดรักษา ซึ่ง ได้แก่ การชี้แจงให้เห็นผลดีของการเลิกใช้ยาเสพติด อธิบายให้ผู้ติดยาเสพติดเข้าใจขั้นตอนของการบำบัดรักษาและยอมรับว่าทุกขั้นตอนมีความสำคัญและสัมพันธ์กัน ถ้าขาดขั้นตอนใดขั้นตอนหนึ่ง การบำบัดรักษาก็จะไม่ได้ผลเท่าที่ควรหรืออาจไม่ได้ผลเลย แนะนำให้ผู้ติดยาเสพติดรู้ถึงกฎระเบียบของสถานบำบัด เพื่อจะได้ปรับตัวหรือปฏิบัติตามกฎได้โดยไม่ขัดข้องใจถ้าหากผู้ติดยาเสพติดมีปัญหากังวลใจ เช่น ถ้าเข้ารับการรักษาแบบผู้ป่วยในแล้วจะไม่มีคนทำงานเลี้ยงดูครอบครัว เสียการงาน เสียการเรียน ฯลฯ นักสังคมสงเคราะห์จะต้องดำเนินการติดต่อกับครอบครัว สถานที่ทำงานหรือโรงเรียนเพื่อทำความเข้าใจขอความช่วยเหลือ ขอความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้องตามความจำเป็น การเตรียมการที่พร้อมจะช่วยให้ผู้เข้ารับการรักษาอยู่รับการแก้ไขฟื้นฟูได้นานซึ่งจะเป็นผลดีต่อการบำบัดรักษา

1.2.3 การเยี่ยมบ้าน (Home Visit) การไปพบกับครอบครัวของผู้ติดยาเสพติดจะช่วยให้ทราบภูมิหลังของผู้ติดยาเสพติดได้แน่ชัดขึ้น และเป็นการชี้แจงแนะนำให้ครอบครัวหรือญาติเข้าใจ และยอมรับสภาพของผู้ติดยาเสพติด รวมทั้งขอความร่วมมือให้ช่วยสนับสนุนให้กำลังใจผู้ติดยาเสพติดในระหว่างที่ทำการบำบัดรักษา

เมื่อดำเนินการตามวิธีการดังกล่าวแล้ว ก็ต้องประเมินผู้ติดยาเสพติดที่จะเข้ารับการบำบัดรักษาว่ามีความตั้งใจจริงและมีความพร้อมหรือไม่ ถ้าพร้อมก็ให้รับการรักษาในขั้นตอนต่อไป แต่ถ้ายังมีปัญหาก็คงต้องรอได้ และใช้วิธีการให้คำปรึกษา

อีกครั้งเพื่อให้แน่ใจว่าผู้ติดยาเสพติดมีความตั้งใจรักษา ขั้นตอนการเตรียมการนี้มีความจำเป็นสำหรับผู้ติดยาเสพติดที่เข้ารับการรักษาในทุกระบบ แม้แต่ในระบบต้องโทษ โดยการจำคุกก็ควรมีการชี้แจง แนะนำ ทำความเข้าใจกับผู้ติดยาเสพติดให้เห็นประโยชน์ของการบำบัดรักษา เพื่อให้เขาเกิดความเต็มใจที่จะปฏิบัติตามข้อกำหนดของสถานบำบัดหรือทัณฑสถาน ซึ่งจะช่วยให้การแก้ไขและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดบรรลุผล

2. ขั้นตอนถอนพิษยา การถอนพิษยาเสพติดสามารถดำเนินการได้ทั้งในรูปแบบผู้ป่วยนอกและผู้ป่วยใน การพิจารณาเลือกสภาพแวดล้อมในการบำบัดรักษาที่เหมาะสม ต้องดูจากแบบแผนการดำเนินชีวิตของแต่ละบุคคล ยาเสพติดที่ใช้และสภาพทางอารมณ์จิตใจของผู้ติดยาเสพติด แต่โดยทั่วไปในการถอนพิษยาไม่ว่าจะอยู่ในสภาพแวดล้อมแบบใดก็สามารถทำได้ผลสำเร็จเช่นเดียวกัน เพราะยังไม่ปรากฏหลักฐานที่จะแสดงให้เห็นว่าผู้รับการรักษาแบบผู้ป่วยใน (อยู่ในโรงพยาบาล) จะมีผลการรักษาที่ดีกว่าผู้รับการรักษาแบบผู้ป่วยนอก และเมื่อพิจารณาถึงค่าใช้จ่ายกับอัตราเจ้าหน้าที่การบำบัดแบบผู้ป่วยนอกจะใช้งบประมาณและบุคลากรน้อยกว่าการรักษาแบบผู้ป่วยใน ในขั้นตอนนี้ จะใช้กรรมวิธีทางการแพทย์มากกว่าการบำบัดทางด้านจิตใจ แต่การให้กำลังใจก็ยังเป็นสิ่งจำเป็น วิธีการที่ใช้ในขั้นถอนพิษยาเสพติดนี้ แต่ละประเทศจะมีวิธีการที่แตกต่างกันไป โดยขึ้นอยู่กับรูปแบบของการบำบัดรักษา และความสะดวกในการนำมาใช้ วิธีการที่นิยมนำมาใช้กันมาก ได้แก่ การใช้เมธาโดนถอนพิษยาและการหักดิบ ส่วนวิธีอื่น ๆ ได้แก่ การใช้เมธาโดนแทนเฮโรอีนในระยะยาว การใช้ยาต้านฤทธิ์ยาเสพติด (Narcotic Antagonists) การใช้อากล่อมประสาท การรักษาโดยใช้ความศรัทธาทางศาสนาและสมุนไพร และการฝังเข็ม เป็นต้น การบำบัดรักษาในขั้นถอนพิษยาสามารถแบ่งเป็นวิธีการต่าง ๆ ได้แก่ การหักดิบการถอนพิษยาด้วยเมธาโดน การใช้ยาต้านฤทธิ์ยาเสพติด การใช้ศาสนาและการฝังเข็ม ซึ่งวิธีการต่าง ๆ มีรายละเอียด ดังนี้

2.1 การหักดิบ (Cold Turkey) เป็นวิธีการหนึ่งของขั้นตอนการถอนพิษยาเสพติดโดยการให้ผู้ติดยาเสพติดหยุดการใช้ยาทันที และไม่ให้ใช้ยาอื่นใดทดแทน ซึ่งจะทำให้ผู้ติดยาเสพติดมีอาการถอนยาหรือเสียน อาการที่ปรากฏจะมากหรือน้อย ขึ้นอยู่กับประเภทและปริมาณของยาเสพติดที่ใช้ วิธีนี้เป็นแบบวิธีธรรมชาติที่ไม่ซับซ้อน แต่เป็นวิธีการที่ได้ผลมากที่สุดวิธีหนึ่ง ปัจจัยที่เกี่ยวกับความสำเร็จของวิธีการหักดิบ

2.1.1 ตัวผู้เสพยาเสพติด หมายถึง การที่ผู้เสพยาเสพติดมีความพร้อมทั้งร่างกาย และจิตใจที่จะเลิกเสพยาเสพติด โดยเลือกใช้วิธีการหักดิบ

2.1.2 เจ้าหน้าที่ผู้ให้การบำบัดรักษา ต้องเข้าใจในกระบวนการบำบัดรักษาซึ่งมีความจำเป็นมาก เนื่องด้วยผู้ป่วยแต่ละคนมีภาวะแตกต่างกันจะต้องพิจารณาให้ความช่วยเหลือตามความเหมาะสม ถึงแม้วิธีการหักดิบจะเป็นวิธีการที่ไม่ต้องใช้สารทดแทน แต่การเอาใจใส่ของเจ้าหน้าที่ผู้ให้การบำบัดรักษาเป็นสิ่งที่มีความสำคัญ เพราะอาการถอนยาที่เกิดขึ้น อาจเกิดอันตรายถึงชีวิตถ้าไม่ได้รับการช่วยเหลืออย่างทันท่วงที นอกจากนี้การตรวจพิสูจน์ และวินิจฉัยเกี่ยวกับโรคแทรกซ้อนต้องอาศัยจำนวนเจ้าหน้าที่ที่เพียงพอ เพื่อให้สามารถบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติดได้ทั่วถึง

2.1.3 วิธีปฏิบัติต่อผู้ติดยาและอุปกรณ์การปฏิบัติงาน มีความสำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าเจ้าหน้าที่ผู้ให้การบำบัดรักษา ในชั้นถอนพิษยาจะเป็นพื้นฐานสำหรับฟื้นฟูสภาพร่างกาย และจิตใจต่อไป ดังนั้น เมื่อจะใช้วิธีการหักดิบในชั้นถอนพิษยาก็ต้องมีการตรวจสุขภาพความสมบูรณ์ของร่างกายเสียก่อน โดยการวินิจฉัยด้วยวิธีการต่าง ๆ รักษาโรคแทรกซ้อนและบำรุงร่างกายไปในขณะเดียวกัน ถึงแม้ว่าวิธีการหักดิบจะไม่มีการใช้ยาทดแทนอย่างใดโดยเฉพาะ แต่ในการปฏิบัติต่อผู้ติดยาเพื่อให้ผ่านพ้นระยะของการถอนยาต้องใช้ยาบางประเภทเพื่อประกอบในการวินิจฉัยและบำบัดรักษาเช่นกัน

2.1.4 ระยะเวลา หมายถึง ระยะเวลาที่กำหนดเป็นการบังคับให้ผู้ติดยาเสพติดอยู่ในสถานที่กักขังซึ่งห่างไกลจากยาเสพติด และไม่สามารถหลบหนีหรือหลีกเลี่ยงได้ เป็นปัจจัยที่สำคัญยิ่งสำหรับความสำเร็จของวิธีการหักดิบ เชื่อว่ามีผู้เสพยาเสพติดจำนวนมากที่พยายามเลิกใช้ยาเสพติดด้วยตนเองโดยวิธีการหักดิบ แต่เป็นการยากที่จะต้องอดทนจนผ่านพ้นช่วงระยะเวลาที่ตนเองเป็นผู้กำหนดเองได้ นอกเสียจากมีผู้กำหนดระยะเวลาด้วยระบบบังคับ จึงจะทำให้วิธีการหักดิบได้ผลดี

2.1.5 การป้องกันและปราบปรามการลักลอบนำยาเสพติดเข้าสู่สถานบำบัด ต้องดำเนินการควบคู่กับการบำบัดรักษาด้วยการใช้วิธีการหักดิบ แม้ว่าจะไม่มีขั้นตอนที่ยุ่งยากซับซ้อน และไม่ต้องใช้วิธีการทางการแพทย์ แต่อาจต้องมีการบำบัดรักษาแบบอื่นควบคู่ไปด้วย เช่น มีผู้คอยดูแลอย่างใกล้ชิด หากเห็นว่ามีอาการนำวิตกกังวลจะส่งให้แพทย์ตรวจดูแลรักษาให้พ้นขีดอันตราย ระยะเวลาที่ใช้ในการถอนยาด้วยวิธีนี้ประมาณ 1-3 สัปดาห์ ผู้ติดยาเสพติดก็จะหายจากอาการอยากยา

ข้อดีของการใช้วิธีหักดิบ ได้แก่ สามารถใช้กับผู้ติดยาเสพติดได้ทุกประเภท ประหยัดค่าใช้จ่าย และไม่ต้องใช้บุคลากรทางการแพทย์จำนวนมาก นอกจากนี้

ผลที่ได้ส่วนหนึ่งจากการที่ผู้ติดยาเสพติดสามารถผ่านพ้นความทุกข์ทรมาน อันเกิดจากการที่ร่างกายขาดยาหรือจะทำให้ผู้ติดยาเกิดความเข็ดหลาบ

ข้อเสียของวิธีการหักดิบก็คือ ทำให้ผู้ติดยาเสพติดที่เข้ารับการรักษา มีความตึงเครียดเพราะกลัวความเจ็บปวดทรมาน จึงอาจพยายามหลบเลี่ยงไม่ยอมรับการบำบัดรักษา แต่อย่างไรก็ดีปัญหานี้สามารถแก้ไขได้โดยการเตรียมตัวเตรียมใจผู้ติดยาเสพติดให้พร้อมตั้งแต่ในขั้นการเตรียมการก่อนรักษา

2.2 วิธีถอนพิษยาด้วยเมธาโดน (Methadone) ซึ่งเป็นสารสังเคราะห์ มีฤทธิ์ช่วยระงับอาการขาดยาเสพติดประเภทฝิ่น มอร์ฟิน และเฮโรอีน การรักษาแพทย์จะเป็นผู้ส่งจ่ายมาปริมาณที่ไม่มากหรือน้อยขึ้นกับอาการของผู้รับการรักษาแต่ละคน ในระยะแรกจะจ่ายเมธาโดนในขนาด 40-80 มิลลิกรัม แล้วค่อยสังเกตอาการทุกวัน ถ้ายังเกิดอาการอยากยาาก็เพิ่มขนาดเมธาโดนจนพอเหมาะ และจะค่อย ๆ ลดลงจนสามารถเลิกใช้ยาได้ในที่สุด ระยะเวลาการถอนพิษยาใช้เวลาประมาณ 14 วัน หลังจากนั้นผู้รับการรักษาจะมีอาการดีขึ้นเรื่อย ๆ จะใช้ผู้ติดยาเสพติดประเภทฝิ่นและอนุพันธ์ของฝิ่น รวมทั้งเฮโรอีน สามารถใช้ได้กับผู้เข้ารับการรักษาทั้งแบบคนไข้นอก และคนไข้ใน การใช้เมธาโดนในระยะยาว (Methadone Maintenance Therapy) คือ ให้ผู้ติดยาเสพติดรับประทานเมธาโดนแทนยาเสพติดประเภทฝิ่น หรืออนุพันธ์ของฝิ่น รวมทั้งเฮโรอีนโดยต้องรับประทานเป็นประจำทุกวัน ซึ่งจะช่วยลดอาการอยากยาได้ การใช้เมธาโดนในระยะยาวนี้ เป็นวิธีที่จะนำมาใช้ก็ต่อเมื่อเห็นว่าวิธีการรักษาแบบอื่น ๆ ตลอดจนการลงโทษจำคุกไม่สามารถแก้ไขผู้ติดยาเสพติดให้โทษให้เลิกเสพได้ และจากความเชื่อที่ว่าผู้ติดยาเสพติดน่าจะได้รับการยอมรับว่าเป็นผู้ป่วย ซึ่งเป็นปัญหาทางการแพทย์การถอนหรืออาการหยุดให้เมธาโดนในระยะยาวนี้ ควรได้รับการพิจารณาเป็นรายบุคคล การหยุดให้เมธาโดนโดยที่คนไข้ยังไม่พร้อม มีโอกาสที่จะทำให้เขาหวนกลับไปติดยาเสพติดซ้ำอีก ดังนั้นในคนไข้บางรายอาจจำเป็นที่จะต้องให้รับประทานเมธาโดนติดต่อกันไปจนกว่าจะสามารถแก้ไขฟื้นฟูจิตใจได้ จนมั่นใจว่าเขาจะไม่ต้องพึ่งพายาเสพติดอีก

2.3 การใช้ยาต้านฤทธิ์ยาเสพติด วิธีนี้นำมาใช้รักษาผู้ติดยาเสพติดให้โทษประเภท ฝิ่น มอร์ฟิน และเฮโรอีน โดยให้ผู้ติดยาเสพติดรับประทานยา ซึ่งจะเข้าไปทำปฏิกิริยาในร่างกาย ลบล้างฤทธิ์ที่เกิดจากยาเสพติด ทำให้ไม่เกิดอาการเคลิบเคลิ้ม อาการกดประสาทหรืออาการอื่น ๆ การรักษาด้วยยาประเภทต้านฤทธิ์ยาเสพติดนี้มีผลดีคือไม่ทำ

ให้ติดยา และไม่มีอาการถอนยาเมื่อหยุดใช้ ซึ่งเป็นข้อที่ต่างจากการใช้เมธาโดนที่เมื่อใช้ไปนาน ๆ ก็อาจติดยาได้

2.4 การรักษาแบบใช้ศรัทธาทางศาสนาและสมุนไพร เป็นวิธีการบำบัดรักษาที่คิดค้นโดยคนไทย ซึ่งนำหลักศาสนาพุทธมาใช้เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจ และใช้สมุนไพรในการถอนพิษยา ซึ่งมีทั้งแบบรับประทานให้อาเจียนอ่อนเพลีย และแบบออกฤทธิ์ทำให้ปวดล้าอวัยวะ เมื่อฟื้นขึ้นมาจะไม่มีอาการอยากยา วิธีนี้ใช้ได้กับผู้ที่มิสุขภาพร่างกายและจิตใจที่แข็งแรง และเข้มแข็งพอควร ถ้าผู้ติดยาเสพติดมีโรคแทรกซ้อนก็อาจเป็นอันตรายได้ และการที่ให้ผู้ติดยาต้องทรมานขณะถอนพิษยา ทำให้ผู้ที่มีจิตใจไม่เข้มแข็งพอ เกิดความขยาดไม่กล้าเข้ารับการรักษา

2.5 การฝังเข็ม เริ่มใช้ในประเทศจีน โดยใช้เครื่องมือคือเข็มรูปร่างเรียวยาวขนาดต่าง ๆ กัน ต่อด้านหนึ่งกับสายไฟฟ้า และฝังเข็มที่บริเวณตึงหูทั้ง 2 ข้าง ปลดปล่อยกระแสไฟฟ้าในปริมาณหนึ่ง จะทำให้เกิดอาการง่วงซึม ซึ่งจะระงับอาการกระวนกระวายจากความต้องการยาเสพติด วิธีนี้ต้องอาศัยผู้เชี่ยวชาญและเครื่องมือโดยเฉพาะจึงยังไม่เป็นที่แพร่หลาย

3. ขั้นตอนการฟื้นฟูสมรรถภาพ การรักษาขั้นฟื้นฟูสมรรถภาพเป็นขั้นตอนที่สำคัญที่สุด เพราะจะเป็นการแก้ไขนิสัยการใช้ยาเสพติด และเป็นการแก้ไขความผิดปกติทางจิตใจหรือสิ่งแวดล้อม อันเป็นปัญหาซึ่งเป็นสาเหตุที่ทำให้ผู้ติดยาเสพติดไม่สามารถเลิกใช้ยาเสพติดโดยเด็ดขาด วิธีการที่ใช้เพื่อแก้ไขและฟื้นฟูสภาพจิตใจของผู้ติดยาเสพติดสามารถแบ่งได้ดังนี้ คือ

3.1 การทำจิตบำบัด (Psycho Therapy) ซึ่งมีทั้งแบบรายบุคคลและแบบกลุ่มจิตบำบัด คือ การรักษาชนิดหนึ่งโดยวิธีทางจิตใจ (ไม่รวมวิธีอื่น เช่น การให้ยา การทำให้ออกไฟฟ้า การผ่าตัดสมอง เป็นต้น) สำหรับผู้ป่วยที่มีปัญหาทางอารมณ์หรือจิตใจ โดยที่ผู้เข้ารักษาได้รับการฝึกอบรมมาโดยเฉพาะและมีวัตถุประสงค์ 1) ทำให้ผู้ป่วยหายจากอาการป่วย ดัดแปลงแก้ไขหรือลดอาการป่วยลงหรือทำให้อาการที่ป่วยทรุดตัวช้าลงกว่าเดิม 2) ช่วยลดหรือปรับปรุงพฤติกรรมที่ไม่ดีของผู้ป่วย 3) ส่งเสริมให้มีการพัฒนาและเจริญเติบโตของบุคลิกภาพผู้ป่วยในลักษณะที่ก่อประโยชน์ยิ่งขึ้น การทำจิตบำบัดแบ่งได้เป็น 3 ระดับ คือ

3.1.1 จิตบำบัดขั้นต้น (Supportive Psychotherapy)

3.1.2 จิตบำบัดขั้นกลาง (Supportive Relationship Psychotherapy)

3.1.3 จิตบำบัดขั้นสูง (Insight Psychotherapy)

การฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดโดยวิธีการทำจิตบำบัด สามารถกระทำได้ทั้ง 3 ระดับ แต่ที่ใช้กันมากที่สุด คือ จิตบำบัดขั้นต้นซึ่งผู้ทำไม่จำเป็นต้องเป็นจิตแพทย์ อาจเป็น นักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ พยาบาลจิตเวช หรือผู้ที่สนใจในเรื่องนี้ก็ได้ วิธีการ ในระดับนี้อาศัยศรัทธาบุคลิกภาพ ความมีชื่อเสียงของผู้รักษา รวมทั้งศิลปะในการจูงใจคน วิธีที่สามารถนำมาใช้กับผู้ติดยาเสพติดได้ ได้แก่

1) การใช้ความร้อนหรือน้ำเย็นรักษา (Hydrotherapy as Psychotherapy) ส่วนมากใช้การอาบหรืออบไอน้ำ ซึ่งมีผล 2 ประการ คือ ผลต่อร่างกาย ช่วยการไหลเวียนของโลหิตทำให้เกิดความสบาย ลดความตึงเครียด ผ่อนคลายอารมณ์ ทำให้อ่อนหลับง่ายขึ้น ผลต่อจิตใจ ช่วยให้ผู้ติดยาเสพติดคลายความวิตกกังวลและความซึมเศร้าได้

2) การอาชีพบำบัด (Occupational Therapy) การรักษาตัวเป็นเวลานาน ๆ อาจก่อให้เกิดอาการวิตกกังวลและซึมเศร้าร่วมด้วย การจัดโปรแกรมอาชีพบำบัดโดยการพิจารณาว่าผู้รักษาแต่ละคน ควรจะใช้โปรแกรมชนิดไหนจะก่อให้เกิดประโยชน์ คือ ทำให้ผู้รับการรักษาเกิดความเพลิดเพลิน ไม่หมกมุ่นแต่เรื่องของตนเอง หรือใช้แต่จินตนาการอย่างเดียว สัมความวิตกกังวลและลดความตึงเครียดลงไปได้ นอกจากนี้ การให้อาชีพบำบัดยังทำให้ผู้รับการรักษามีความรู้สึกว่าตนเองสามารถทำงานในเชิงสร้างสรรค์ ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะทำให้เขารู้สึกสบายใจ และมีความภูมิใจในตนเองมากขึ้น

3) การใช้กิจกรรมบันเทิง (Diversion and Entertainment) โปรแกรมที่จัดให้ ได้แก่ การมีงานเลี้ยงสังสรรค์ เล่นกีฬา ฟังดนตรี ดูภาพยนตร์ ฯลฯ กิจกรรมเหล่านี้ จะทำให้ผู้รับการรักษามีความสนุกสนาน เพลิดเพลิน และหันเหความสนใจที่เคยหมกมุ่นกับปัญหาของตนเอง

4) การจัดหาหรือแนะนำงานอดิเรก (Development of Hobbies) การแนะนำให้ผู้รับการรักษามีงานอดิเรกทำที่เหมาะสมกับแต่ละคน และตรงตามความสนใจ จะช่วยให้ผู้รับการรักษามีความสุข และรู้จักใช้เวลาว่างในทางที่เป็นประโยชน์ เพราะงานอดิเรกมีคุณค่าทางจิตใจ โดยการเป็นสิ่งทดแทนความรู้สึกที่ไม่ดีต่าง ๆ

3.2 การใช้ชุมชนบำบัด การฟื้นฟูสมรรถภาพร่างกายและจิตใจ ในระยะแรกควรแยกผู้ที่ติดยาเสพติด ซึ่งได้รับการถอนพิษยาแล้วให้ออกจากสิ่งแวดล้อมเดิม คือ ควรให้อยู่ในสถานที่เฉพาะ ซึ่งอาจเป็นโรงพยาบาลหรือสถานฟื้นฟูที่จัดตั้งขึ้น ในปัจจุบันประเทศที่ประสบปัญหาเสพติดส่วนใหญ่ จะจัดตั้งสถานฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด

ให้โทษโดยเฉพาะ ที่เรียกว่า “ชุมชนบำบัด” (Therapeutic Community) ซึ่งเป็นสถานฟื้นฟูสมรรถภาพทางด้านจิตใจ รักษากระเปียบวินัยแก่สมาชิกอดีตเคยติดยาเสพติด แอลกอฮอล์ และสิ่งเสพติดทั้งหลาย ซึ่งสมาชิกเหล่านั้นจะต้องผ่านการถอนพิษยาเรียบร้อยแล้ว ในการบำบัดรักษาสมาชิกนั้น ชุมชนบำบัดจะประกอบด้วยนักจิตวิทยา นักกฎหมาย นักสังคมสงเคราะห์ แพทย์ และผู้ชำนาญการในการฟื้นฟูสมรรถภาพ และบุคคลอื่น ๆ มีความสนใจในด้านชุมชนบำบัด นอกจากนี้ จะมีอดีตผู้ติดยาเสพติด (Ex-Addicts) รวมอยู่ในคณะทำงาน ซึ่งจะช่วยในด้านการงานประจำวันทั่วไป และการฝึกฝนตนเองของคนไข้โดยอาศัยประสบการณ์ที่เขาได้รับมา

4. ขั้นตอนการติดตามผล การติดตามผลถือเป็นขั้นตอนสุดท้าย และเป็นขั้นตอนที่สำคัญ ที่จะช่วยให้ฟื้นฟูสมรรถภาพผู้เคยใช้ยาเสพติดให้โทษมาแล้วให้ได้ผล สามารถเลิกใช้ยาเสพติดได้ตลอดไป ผู้ปฏิบัติงานในระยะติดตามผลนี้ จะต้องติดตามพบตัวผู้เคยติดยาเอง ติดต่อพบครอบครัว รวมทั้งดูแล และแนะนำช่วยแก้ไขปัญหาในการดำรงชีวิตประจำวันให้แก่ผู้เคยติดยา สร้างเสริมให้มีความอดทนต่อสภาพแวดล้อม โดยเฉพาะอย่างยิ่งต่อความเย้ายวน และความเคยชินในการใช้ยาเสพติด เป็นการป้องกันการติดยาซ้ำ ขณะเดียวกันก็ช่วยแนะนำครอบครัวญาติพี่น้องให้เข้าใจสภาพของผู้เคยติดยา เพื่อให้เข้าใจกันไม่รู้สึกผิดค้ำเอาความหลังมาพูด หรือแสดงความรังเกียจไม่ไว้ใจผู้รักษา ซึ่งจะเป็นการบั่นทอนกำลังใจทำให้กลับไปติดยาซ้ำได้อีก วิธีการติดตามกระทำได้ 2 ทาง คือ

4.1 ทางตรง (Direct Contact) คือ ผู้ติดตามซึ่งอาจเป็นเจ้าหน้าที่ฝ่ายบำบัดรักษา นักสังคมสงเคราะห์หรืออาสาสมัคร จะพบกับผู้เคยติดยาเสพติดหรือญาติที่เกี่ยวข้องใกล้ชิดด้วยตนเองโดยวิธีการต่าง ๆ ดังนี้

4.1.1 เยี่ยมบ้าน คือ การออกไปพบผู้เคยติดยาเสพติดที่บ้านเป็นรายบุคคล ซึ่งจะทำให้ได้พบกับครอบครัว ญาติพี่น้องของเขาด้วย การเยี่ยมบ้านจะช่วยให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องที่สุด และเป็นการเยี่ยมบ้านให้กำลังใจหรือช่วยเหลือแนะนำเพื่อแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้โดยตรง

4.1.2 เยี่ยมที่ทำงาน การไปพบที่ทำงานของผู้เคยติดยาเสพติด ผู้เคยติดยาอาจให้ข้อมูลมากกว่าขณะไปสอบถามที่บ้านซึ่งมีครอบครัวอยู่ด้วย และเป็นโอกาสที่จะได้พบทำความเข้าใจกับนายจ้างหรือหัวหน้างาน ที่จะช่วยให้ข้อมูลและช่วยดูแลแก้ไขผู้เคยติดยา

4.1.3 นัดพบที่ทำงานของเจ้าหน้าที่ การนัดผู้เคยติดยาไปพบที่สถานที่ทำงานของเจ้าหน้าที่เป็นการสะดวก และประหยัดเวลาของเจ้าหน้าที่ และเป็นการทดสอบความเอาใจใส่ และความร่วมมือของผู้เคยติดยารวมทั้งญาติต่อการบำบัดรักษา

4.1.4 การนัดพบนอกสถานที่ เช่น สวนสาธารณะ ร้านอาหาร ฯลฯ ต้องมีการนัดหมายล่วงหน้าให้ชัดเจน วิธีการนี้มีผลให้แง่บรรยากาศการพูดคุยเป็นกันเอง ผู้เคยติดยาจะรู้สึกสบาย ในที่จะพูดมากกว่าเมื่ออยู่ในบ้านหรือสถานที่ทำงาน การจะเลือกใช้วิธีใดนั้น ขึ้นอยู่กับความร่วมมือของฝ่ายผู้เคยติดยาเสพติด ความสะดวกของเจ้าหน้าที่ และมีการยืดหยุ่นหรืออาจใช้หลายวิธีก็ได้

4.2 ทางอ้อม (Indirect Contact) เป็นการติดตามโดยมีสื่อกลางซึ่งมีหลายวิธี เช่น

4.2.1 ติดต่อผ่านบุคคลที่สาม ใช้ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ไม่สามารถเดินทางไปพบหรือนัดให้ผู้เคยรักษามาพบได้ บุคคลที่สามต้องเป็นผู้ที่เชื่อถือได้ และเข้าใจงานพอสมควร ได้แก่ นายจ้าง ครู ผู้ใหญ่บ้าน กำนัน กรรมการชุมชน หรืออาจเป็นญาติพี่น้องของผู้นั้นเอง การติดต่อผ่านบุคคลที่สาม นอกจากจะสอบถามเพื่อให้ข้อมูลแล้ว ควรขอความร่วมมือให้ช่วยแนะนำให้กำลังใจ ตลอดจนช่วยป้องกันผู้เคยติดยาไม่ให้หวนกลับไปติดซ้ำอีก

4.2.2 ติดต่อทางไปรษณีย์ เมื่อผู้รับการรักษาออกจากสถานพยาบาล จะได้รับแบบฟอร์มการติดตามผลการนำกลับไปได้ โดยให้ส่งกลับมาทางไปรษณีย์ตามระยะเวลาที่กำหนด หรือหากมีปัญหาต้องการคำแนะนำช่วยเหลือ ก็เขียนจดหมายปรึกษามายังเจ้าหน้าที่หรือนักสังคมสงเคราะห์ได้ ซึ่งจะมีการตอบกลับไปที่ทางไปรษณีย์เช่นกัน วิธีนี้ไม่ค่อยได้ผล เพราะไม่มีหลักประกันความเชื่อถือในคำตอบ ไม่ได้ตรวจสอบข้อเท็จจริง และมักไม่ค่อยได้รับการตอบแบบฟอร์มกลับมา เนื่องจากถูกละเลยหรือถ้าหากผู้นั้นอ่านเขียนหนังสือไม่ได้ก็จะใช้วิธีการนี้ไม่ได้ผล

4.2.3 ติดต่อทางโทรศัพท์ วิธีนี้ใช้ได้เฉพาะกับผู้ที่มีโทรศัพท์ประจำบ้านหรือสถานที่ทำงานเท่านั้น มักใช้ในการติดต่อขอนัดหรือผลัดเลื่อนกำหนดการสอบถามข้อมูลทางโทรศัพท์สามารถสอบถามได้คร่าว ๆ ซึ่งควรมีการนัดพบสอบถามโดยตรงอีกครั้งหนึ่ง การติดตามผู้เคยติดยาเสพติดและญาตินี้ ควรกระทำเป็นระยะต่อเนื่องกันภายในเวลาที่เหมาะสม เช่น ทุก 1, 2, 3 หรือ 6 เดือนต่อครั้ง และต่อไปอาจเป็นทุกครึ่งปี หรือหนึ่งปี ภายใน 2-5 ปี กำหนดเวลาในการติดตามสามารถยืดหยุ่นได้ แต่ควร

นานพอที่จะยืนยันได้ว่า ผู้เคยติดยาเสพติดมีจิตใจเข้มแข็งพอที่จะดำเนินชีวิตโดยไม่ต้องพึ่งพายาเสพติดให้โทษ และไม่ต้องพึ่งหรือยึดเหนี่ยวเจ้าหน้าที่ผู้ทำการติดตามดูแลแล้ว

แนวคิดเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของตำรวจในการดำเนินงานปราบปรามยาเสพติด

1. ความหมาย

คำว่า Police ในภาษาอังกฤษนั้นเป็นคำที่มีพื้นฐานมาจากคำว่า Watchman หรือผู้ตรวจตราที่ถือกำเนิดและพัฒนามาจากการจัดระบบตรวจตราและคุ้มครอง (Watch and Ward System) ของตำรวจอังกฤษที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อย ป้องกันและปราบอาชญากรรม โดยเฉพาะ ทั้งยังมีความหมายและประวัติความเป็นมาในลักษณะละม้ายคล้ายคลึงของคำว่า Rattle Watch หรือหน่วยตรวจตราของตำรวจอเมริกาซึ่งอาจกล่าวได้ว่าเป็นการในกรณีที่ว่าตำรวจ ซึ่งแฝงมาจากคำว่า ตรวจ ได้มีประวัติความเป็นมาในลักษณะสากลคล้ายคลึงกัน

2. สังคมวิทยาตำรวจ

สำนักงานตำรวจแห่งชาติเป็นหน่วยงานหนึ่งของรัฐที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการรักษาความสงบเรียบร้อยภายในรัฐ การป้องกันเหตุไม่ให้เกิดขึ้นและการให้บริการด้านต่าง ๆ แก่สมาชิกในสังคม เป็นการปฏิบัติงานเกี่ยวกับสิทธิเสรีภาพของประชาชน การทำงานของตำรวจจึงเป็นงานที่สำคัญและมีอิทธิพลต่อประชาชนและสังคมอย่างมาก เป็นหน่วยงานในสังคมที่ถืออาวุธในยามสงบและมีส่วนพัวพันกับสิทธิและเสรีภาพของประชาชนถือเป็นสิ่งสำคัญในสังคม

วิสุทธี กิตติวัฒน์ (2548, หน้า 53) กล่าวว่า ตำรวจมีบทบาทสำคัญยิ่งในการรักษาความสงบเรียบร้อยในสังคมซึ่งในการปฏิบัติภารกิจของตำรวจนั้นมิได้ดำเนินการอย่างโดดเดี่ยวแต่อยู่ภายใต้สิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ของสังคม ทั้งในด้านเศรษฐกิจ การเมือง การทหาร กฎหมาย และเทคโนโลยี ซึ่งในสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ดังกล่าวนี้อาจมีประชาชนเป็นองค์ประกอบหลักอยู่เสมอ ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าการปฏิบัติภารกิจของตำรวจนั้นจะต้องเกี่ยวข้องกับประชาชนและพฤติกรรมของประชาชน ดังนั้นความสัมพันธ์ที่ดีกับประชาชนและพฤติกรรมของประชาชน ดังนั้นความสัมพันธ์ที่ดีกับประชาชนจึงเป็นปัจจัยสำคัญที่สุด

Emile Durkheim, Robert Merton และ Albert Cohen นักสังคมวิทยา (อ้างถึงใน ประชัช เปี่ยมสมบูรณ์, 2548, หน้า 19-20) ถือว่าตำรวจคือตัวแทนของสังคม

ในการรักษาความสงบเรียบร้อยภายในชุมชนรวมทั้งให้บริการแก่สมาชิกชุมชน การบังคับใช้กฎหมายอาญาเป็นเรื่องสำคัญและจำเป็นเพราะต้องใช้ดุลยพินิจ และกระทำเพื่อความสงบสุขของสมาชิกในสังคม ตำรวจเป็นผู้ดำรงไว้ซึ่งความยุติธรรมหรือเป็นผู้รักษากฎกติกาในสังคม ดังนั้นตามแนวความคิดนี้แม้สังคมจะหยุดนิ่งแต่การเปลี่ยนแปลงในสังคม ดังนั้นตามแนวความคิดนี้แม้สังคมจะหยุดนิ่งแต่การเปลี่ยนแปลงในสังคมก็ยังคงดำเนินไปอย่างมีดุลยภาพที่สัมพันธ์และเชื่อมโยงกันอย่างสอดคล้องและผสมผสาน อันเป็นหลักการของทฤษฎีหน้าที่นิยม ซึ่งแตกต่างไปจากหลักสังคมวิทยาตามทฤษฎีความขัดแย้งในทัศนะทางสังคมวิทยานี้ตำรวจถูกมองในแง่ของผู้พิทักษ์ผลประโยชน์แก่กลุ่มอิทธิพล โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มนายทุน ตามแนวความคิดของหลักทฤษฎีขัดแย้งมีแต่การเอาวัดเอาเปรียบผู้ปกครองจะสามารถปกครองชั้นแรงงานได้ตราบเท่าที่ชนชั้นแรงงานหลงเข้าใจผิดว่าตนมีผลประโยชน์ร่วมกับชนชั้นปกครอง ตำรวจจึงเป็นเพียงเครื่องมือของผู้มีอำนาจในการควบคุมชนชั้นกรรมาชีพให้ปฏิบัติตามเพื่อผลประโยชน์ของนายทุนเท่านั้น

3. วัฒนธรรมตำรวจ

Niederhoffer and Blumberg (1998) กล่าวว่าวัฒนธรรมตำรวจประกอบด้วย

1. ความเคารพนับถือในอำนาจและการใช้อำนาจ
2. การรักษาความลับโดยเฉพาะเรื่องเกี่ยวกับพรรคพวกเดียวกัน
3. ความจงรักภักดีต่อสถาบันตำรวจ
4. ความรู้สึกที่ว่าตำรวจเป็นลูกเมียในน้อย
5. มีแนวความคิดทางการเมืองแบบอนุรักษนิยม
6. มองโลกในแง่ร้ายและหมดอาลัย
7. มีความจงรักภักดีในสถาบันครอบครัว ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

Niederhoffer and Blumberg พบว่า องค์การบริหารของตำรวจมีลักษณะค่อนข้างเผด็จการจะสังเกตได้ว่าตำรวจนั้นปฏิบัติงานอยู่ในเครื่องแบบมีการถือความศักดิ์สิทธิ์ของคำสั่งจะผู้บังคับบัญชา การแสดงความเคารพและลักษณะอื่น ๆ คล้ายหรือกึ่งทหารการปฏิบัติก็แสดงถึงความอยู่ในวินัยที่แข็งขัน ตำรวจนั้นจะถูกล้อมกรอบด้วยระเบียบวินัยการปฏิบัติงานที่เต็มไปด้วยพิธีตรองดังที่ศาสตราจารย์ Jacob Chwat (1998) ได้ชี้ให้เห็นว่าอิทธิพลหน้าที่ผู้รักษากฎหมายและการพิทักษ์สันติราษฎร์และวิธีการควบคุม

อื่น ๆ เช่น คู่มือและระเบียบวิธีการตลอดวินัยและคำสั่งอื่น ๆ มีผลต่อการวางตัวและปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจอย่างมหาศาล

4. พฤติกรรมตำรวจ

Jerrome Skolnic (1979) ได้ศึกษาและความเชื่อว่าสิ่งสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการกระทำของตำรวจนั้นคือบุคลิกภาพของตำรวจอันเป็นผลมาจากพื้นฐานทางจิตใจของตำรวจ ตำรวจนั้นมีบุคลิกโดยเฉพาะอันเป็นหลักสำคัญที่ทำให้ตำรวจพิจารณาตัดสินใจประพฤติหรือทำการอย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งในประเด็นนี้ แมคนามารา ก็มีความคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมของตำรวจกล่าวคือเห็นว่าพฤติกรรมของตำรวจเป็นผลมาจากบุคลิกหรือนิสัยอันค่อนข้างจะเป็นเผด็จการของคนที่มาเป็นตำรวจ ดังนั้นความเป็นเผด็จการนี้จึงเป็นพื้นฐานหรือสาเหตุสำคัญในการตัดสินในปฏิบัติการของตำรวจ และอีคอน ปีทเนอร์ ศึกษาและพบว่า ปฏิบัติสัมพันธ์หรือปฏิบัติการโดยใช้โอกาสที่จะเกิดความสงบหรือความไม่เรียบร้อยของแต่ละสถานการณ์เป็นมาตรฐานสำคัญในการตัดสินใจมากกว่าระดับความผิดกฎหมายของแต่ละเหตุการณ์

William Westley (1978) ได้ทำการค้นคว้ามีความคิดเห็นว่าสิ่งที่มีอิทธิพลต่อการกระทำของตำรวจเป็นอย่างมาก คือ วัฒนธรรมตำรวจ (Police Subculture) เวสเลย์ เข้าใจว่าพฤติกรรมของตำรวจนั้นมีสาเหตุมาจากวัฒนธรรมตำรวจที่แตกต่างจากวัฒนธรรมสังคมเป็นผลให้ตำรวจสร้างพื้นฐานและมาตรการการทำงานที่ตำรวจทั่วไปใช้ในการตัดสินใจซึ่งตรงกับ จอร์จ เบิร์กเลย์ ที่ศึกษาพฤติกรรมของตำรวจแล้ว พบว่า วัฒนธรรมที่แตกต่างกันทำให้ตำรวจประพฤติตนต่างกันในอเมริกาเพราะเป็นประเทศที่มีวัฒนธรรมที่ให้คุณค่าความรุนแรง ความขัดแย้ง ทำให้ตำรวจอเมริกามีพฤติกรรมที่ใช้ความรุนแรงมากกว่าตำรวจในอังกฤษ

5. หน้าที่ของตำรวจ

หน้าที่ของตำรวจโดยสรุปตามกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (สมชาย บำรุงทรัพย์ และ ญัฐวิภา โฆษิตตันติบุญ, 2551, หน้า 66-67)

- เจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อยยอมมีอำนาจการสืบสวนคดีอาญาทั่วราชอาณาจักร

- พนักงานสอบสวน มีอำนาจทำการสอบสวนคดีอาญาได้ภายในเขตอำนาจของตนและเขตพื้นที่การปกครองของหน่วยงานตำรวจ

- อำนาจในการจับกุมตัวบุคคลผู้ทำผิดกฎหมายอาญา ทั้งในกรณีที่มีหมายจับ และการจับซึ่งหน้ารวมถึงการค้นบุคคลในที่สาธารณะด้วย

- อำนาจการค้นเคหสถานหรือที่อยู่อาศัย เป็นอันที่รื้อฐาน ต้องมีหมายค้นตามที่ระบุไว้ในกฎหมาย

- อำนาจการควบคุมตัวผู้ต้องหา มีการกำหนดไว้ในตามกฎหมาย
อภิรักษ์ เวชกัญญา (2542, หน้า 3) ได้สรุปหน้าที่ของตำรวจตามกฎหมาย ตั้งแต่เริ่มต้นกรมตำรวจจนปัจจุบันได้เปลี่ยนมาเป็นสำนักงานตำรวจแห่งชาติ มีหลักหน้าที่บทบาทของตำรวจที่สำคัญพอสรุปได้ดังนี้

1. การป้องกันอาชญากรรม (Crime Prevention)
2. การปราบปรามอาชญากรรม (Crime Suppression)
3. การสืบสวนสอบสวนจับกุมฟ้องร้องผู้กระทำความผิด (Apprehension of Offenders)
4. การค้นหาทรัพย์สินสูญหาย (Discover of Property)
5. การรักษาระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ ที่ไม่เกี่ยวกับอาชญากรรม (Regulation of Non-criminal Conduct)
6. การจัดสรรบริการแก่ประชาชน (Provision of Service)
7. การคุ้มครองสิทธิเสรีภาพส่วนบุคคล (Protection of Individual Freedom)

6. บทบาทตำรวจด้านการปราบปรามยาเสพติด

กรมตำรวจ (2537, หน้า 21-27) กำหนดให้การปฏิบัติหน้าที่ป้องกันปราบปรามยาเสพติดของทุกสถานีตำรวจดำเนินงานในลักษณะดังนี้

6.1 ด้านการจัดระบบสายตรวจ

สายตรวจมีความสำคัญมาก เพราะมีหน้าที่ในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมโดยตรง โดยไม่มีโอกาสให้คนร้ายได้กระทำความผิด รักษาความสงบเรียบร้อย กระทำในทุกทางเพื่อมิให้ประชาชนได้รับความเดือดร้อนเสียหาย และสอดส่องพฤติกรรมของบุคคลทั่วไปเพื่อทราบความเคลื่อนไหว ซึ่งการปฏิบัติงานของสายตรวจมีวิธีการ (พงศพัฒน์ ฉายาพันธ์, 2537, หน้า 97-98) ดังนี้

1. การปกป้องคุ้มครองประชาชนตามกฎหมายด้วยการแสดงตัวของสายตรวจการเลือกสถานที่และเวลาในการแสดงตัวอย่างใช้เทคนิคเหมือนว่าแสดงตัว การแบ่งเขตตรวจตามพื้นที่โดยคำนึงถึงคุณภาพ และความชำนาญของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติ

2. การปกป้องคุ้มครองและให้บริการประชาชน อำนวยความสะดวกด้านการเจรจาจากการรักษาสถานที่เกิดเหตุ

3. การให้บริการในกรณีที่มีผู้ขอความช่วยเหลือฉุกเฉิน ซึ่งต้องให้บริการด้วยมารยาท อันดี รวมทั้งให้ความรู้ทั่วไปแก่ชาวบ้าน

6.2 ภารกิจหลักของสายตรวจ

กรมตำรวจ (2537, หน้า 127) กำหนดภารกิจหลักของสายตรวจมีหน้าที่ดังนี้

1. ลาดตระเวน สังเกตการณ์ จะต้องใช้ไหวพริบปฏิภาณ การสังเกตจดจำ
2. การให้บริการ และให้ความช่วยเหลือประชาชน
3. การจัดการเกี่ยวกับการร้องทุกข์ หรือแจ้งความ
4. การรักษาพยานหลักฐานในที่เกิดเหตุ
5. จับกุมผู้กระทำผิดกฎหมาย
6. ช่วยเหลือ ให้ข้อมูลข่าวสาร แก่ฝ่ายสืบสวน
7. สอดส่องสังเกตความเคลื่อนไหวของประชาชน
8. รายงานเหตุการณ์ คาดเดาสถานการณ์ที่น่าจะเกิดเหตุร้าย เพื่อให้ผู้บังคับบัญชาทราบ เพื่อที่จะหาทางป้องกันเหตุ
9. ปฏิบัติการทางมวลชนสัมพันธ์ โดยใช้การเยี่ยมเยียน หรือปฏิบัติการจิตวิทยาเพื่อดึงประชาชนมาเป็นพวก โดยเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ เช่น ประเพณีงานบวช งานศพ เป็นต้น
10. เป็นพยานศาล

6.3 เป้าหมายในการจัดให้มีสายตรวจ ได้แก่

1. เพื่อมิให้พื้นที่ว่างตำรวจ
2. พื้นที่ซึ่งมีชุมชนหนาแน่น
3. พื้นที่ล่อแหลมหรือน่าจะเกิดอันตราย เช่น ย่านธุรกิจ ธนาคาร ร้านค้าทอง ตลอดจนแหล่งที่เป็นสถานที่ท่องเที่ยว
4. พื้นที่เป็นที่เปลี่ยว น่าจะเกิดอันตรายแก่ประชาชนที่สัญจรไปมา

6.4 การปฏิบัติงานสายตรวจ

1. สายตรวจเดินเท้า ประกอบด้วย นายตำรวจหัวหน้า 1 นาย ลูกทีม 2-3 นาย ปฏิบัติหน้าที่ ตั้งแต่เวลา 18.00-21.00 น. เป็นการพบปะระหว่างตำรวจกับประชาชน จะทำให้โลกทัศน์ของตำรวจดีขึ้น ได้รู้จักคนมากขึ้น พื้นที่ปฏิบัติ เป็นพื้นที่เขตชุมชน รัศมีไม่กว้างเป้าหมายหลักคือ การเยี่ยมเยียนประชาชน สร้างความสัมพันธ์ช่วยเหลือแนะนำเรื่องระเบียบกฎหมาย การติดต่อกับสถานีตำรวจ หรือมีเหตุที่จะไปร้องทุกข์ ส่วนเรื่องป้องกันเหตุร้ายนั้นเป็นผลพลอยได้

2. สายตรวจซึ่งใช้ยานพาหนะ ได้แก่

2.1 สายตรวจจรดจักรยาน ประกอบด้วยตำรวจ 1 นาย ตอรถ 1 คัน มีนายตำรวจเป็นหัวหน้า ลักษณะงานเช่นเดียวกับสายตรวจเดินเท้าแตกต่างกันในด้านพื้นที่ ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีความยาวมากกว่าความกว้าง เช่น ชุมชนริมแม่น้ำ หรือพื้นที่ที่เป็นตรอกซอยไม่กว้าง

2.2 สายตรวจจรดจักรยานยนต์ ซึ่งสำคัญมากในปัจจุบัน ประกอบด้วยตำรวจ 2 นาย ตอรถ 1 คัน ซึ่งมีความคล่องตัวในการปฏิบัติงานสูง ตรวจพื้นที่ได้กว้าง ไม่จำกัดพื้นที่การตรวจ สามารถเข้าถึงสถานที่เกิดเหตุได้อย่างรวดเร็ว เสียค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษาไม่มาก

2.3 สายตรวจรถยนต์ มีประสิทธิภาพมากที่สุด ใช้ตำรวจตั้งแต่ 2 คน ขึ้นไป ปฏิบัติงานในพื้นที่ได้กว้างขวาง ประชาชนพบเห็นได้ง่าย ผู้กระทำความผิดเกรงกลัวสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ทุกสภาวะอากาศ ความรวดเร็วในการปฏิบัติงานสูง การติดต่อสื่อสารกระทำได้ดีสามารถนำอุปกรณ์ในการให้ความช่วยเหลือประชาชนติดรถไปได้ เช่น อุปกรณ์ดับเพลิง

การตรวจของสายตรวจไม่ว่าจะเป็นสายตรวจประเภทใด จะเป็นการตรวจลาดตระเวนโดยเปิดเผย เพื่อให้ประชาชนได้พบเห็นว่ามีการปฏิบัติหน้าที่ให้ความคุ้มครองตลอด 24 ชั่วโมง โดยไม่มีวันหยุด รวมทั้งเป็นการปิดโอกาสของผู้ที่จะก่ออาชญากรรมจากการจัดระบบสายตรวจดังกล่าวจะเห็นได้ว่าเป็นหัวใจของการป้องกันปราบปราม ซึ่งหากมีการจัดระบบสายตรวจที่มีประสิทธิภาพแล้วจะทำการป้องกันปราบปรามได้ผลตามเจตนารมณ์ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่มุ่งรักษาความสงบเรียบร้อยให้แก่ประชาชนท้องถิ่น

6.5. การแสวงหาความร่วมมือของประชาชน

การแสวงหาความร่วมมือจากประชาชนนับว่ามีความสำคัญอย่างหนึ่ง เพราะการป้องกันปราบปรามยาเสพติดของตำรวจ จะมีผลต่อการบรรลุเป้าหมายได้มากน้อยเท่าใด ส่วนหนึ่งมาจากปัจจัยการได้รับความร่วมมือและข่าวสารจากประชาชนในท้องถิ่น ฉะนั้นข้าราชการตำรวจที่มีหน้าที่ด้านการป้องกันปราบปราม ต้องมีความสัมพันธ์เป็นอันดีกับประชาชน ภายใต้วัตถุประสงค์ที่สำคัญ ได้แก่

1. เพื่อดำรงไว้ซึ่งการติดต่อแสวงหาข่าวสาร และความเข้าอันดีระหว่างตำรวจกับประชาชนทั่วไป อย่างมีประสิทธิภาพต่อเนื่องโดยสม่ำเสมอ
2. เพื่อเสริมสร้างและพัฒนาการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจอาชีพให้อยู่ในสถานะที่สามารถคุ้มครองสวัสดิภาพของประชาชนด้วยความเสมอภาคยุติธรรมตามหลักกฎหมายอย่างเต็มภาคภูมิ
3. เพื่อเผยแพร่ให้ประชาชนทั่วไปได้ตระหนักถึงบทบาทและความสำคัญของตำรวจในฐานะเป็นสถาบันควบคุมสังคมที่สำคัญยิ่งอย่างหนึ่ง
4. เพื่อเป็นอุปกรณ์ส่งเสริมเอื้ออำนวยให้ตำรวจผู้นำท้องถิ่น มีความเข้าใจถึงลักษณะสาเหตุที่มาแห่งปัญหาสังคม รวมทั้งการใช้ดุลพินิจ หลักเหตุผลพิจารณาแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นด้วยความสุขุมรอบคอบถูกต้องเหมาะสมกับเหตุการณ์
5. เพื่อส่งเสริมความร่วมมือประสานงานป้องกันปราบปรามอาชญากรรมและแก้ไขปัญหาสังคมอย่างใกล้ชิด

วิธีการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน (กฤษณา คักดีศรี, 2544, หน้า,189) กล่าวถึงหลักการสร้างสัมพันธ์กับชุมชน ดังนี้

1. ต้องยึดประชาชนเป็นหลัก โดยคำนึงถึงความต้องการและปัญหาที่แท้จริงประชาชน
2. ยึดหลักประชาธิปไตยโดยการติดต่อประสานงาน กับบุคคลในชุมชนนั้น จะต้องให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการคิดวางแผนร่วมกระทำ และร่วมประเมินผล เพื่อให้ประชาชนมีความรู้สึกว่าเขามีส่วนร่วม
3. หลีกเลี่ยงการออกคำสั่ง ในการขอความร่วมมือในเรื่องใดก็ตาม ควรให้เป็นไปด้วยความสมัครใจ

4. ยึดหลักการทำงานค่อยเป็นค่อยไป ในการปฏิบัติงานร่วมกับชุมชน ควรเริ่มจากสิ่งง่าย ๆ หรือสิ่งที่ใกล้ตัวชาวบ้านก่อน แล้วค่อยพัฒนาให้ยากขึ้น หรือไกลตัวออกไป

5. ต้องคำนึงถึงจังหวะ เวลา ความต้องการ และความสนใจของชุมชน เป็นสำคัญ เช่น การแนะนำสิ่งใหม่ ๆ สำหรับบุคคลในชุมชน จำเป็นต้องคำนึงถึงความรู้สึก ความสนใจและช่วงจังหวะเวลาด้วย

6. คำนึงถึงวัฒนธรรมท้องถิ่น โดยให้สัมพันธ์กับวัฒนธรรมในชุมชนนั้น

7. เริ่มต้นสัมพันธ์กับผู้นำกลุ่มก่อน ในการติดต่อและสัมพันธ์หรือจะเสนอแนะเรื่องใดก็ตามควรให้ผู้นำชุมชนได้รับรู้เข้าใจก่อนซึ่งจะขยายต่อไปยังสมาชิกในชุมชนได้ง่ายขึ้น

จากความสำคัญของการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนดังกล่าว (สำนักงานตำรวจแห่งชาติ, 2550, หน้า 92-93) ได้กำหนดงานชุมชนสัมพันธ์ขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

1. เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามาช่วยเหลือสนับสนุนกิจกรรมของตำรวจ และมีส่วนร่วมในการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

2. เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชนหนึ่ง ๆ ได้ช่วยตนเองในการป้องกันอาชญากรรมโดยมีตำรวจเป็นที่ปรึกษาให้คำแนะนำเพื่อลดงบประมาณและกำลังตำรวจ เมื่อชุมชนช่วยตนเองได้แล้ว พื้นที่และจำนวนประชาชนที่ตำรวจรับผิดชอบดูแลย่อมน้อยลง กำลังตำรวจย่อมมีเหลือในการดูแลป้องกันอาชญากรรมมากขึ้น

3. เพื่อให้การแสวงหาความร่วมมือจากประชาชนในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมเป็นไปอย่างต่อเนื่อง

โดยสรุปแล้วการแสวงหาความร่วมมือจากประชาชนเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่มีความสำคัญทำให้การปราบปรามยาเสพติดบรรลุมิติวัตถุประสงค์ เพราะประชาชน จะคอยสอดส่องพฤติกรรมของบุคคลที่กระทำความผิดหรือให้ข้อมูลอย่างดีแก่ตำรวจ มีผลทำให้การวางแผนปราบปรามยาเสพติดเป็นระบบและมีความต่อเนื่อง

6.6 การประสานงานระหว่างภาครัฐและเอกชน

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดคำถามของการวิจัย ไว้ดังนี้

การประสานงานเป็นหลักในการบริหารที่มุ่งให้องค์กรต่าง ๆ มีการดำเนินงานในแนวทางที่สามารถใช้บุคคล และทรัพยากรที่มีอยู่ให้ประสานกันเพื่อก่อให้เกิด

ประโยชน์สูงสุด ซึ่งการประสานงานที่จะให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นนั้นมีเงื่อนไขดังนี้

1. ในแต่ละแผนงาน หน่วยงานและงานย่อยที่แตกต่างกัน จะได้รับ คำแนะนำที่แน่นอนที่หน่วยงานจะต้องปฏิบัติ และต้องประสานงานกับหน่วยงานอื่น ๆ อย่างไร

2. โปรแกรมการทำงานของแต่ละแผนงานต้องทันสมัยเสมอสำหรับการติดต่อประสานของสถานีตำรวจภูธรกับหน่วยงานอื่น ๆ ได้แก่ การประสานงานกับกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ กล่าวคือ

2.1 มีหนังสือมาถึงสถานีตำรวจภูธรให้ช่วยตรวจสอบความประพฤติ และพิมพ์ลานนิ้วมือในกรณีที่มีความประสงค์ขอบรรจุบุคคลเข้ารับราชการ เป็นข้าราชการ พลเรือน ข้าราชการทหาร พนักงานเทศบาล และพนักงานองค์การของรัฐ โดยทางสถานีตำรวจภูธรที่ได้รับการประสานงานจากหน่วยงานต่าง ๆ เหล่านี้ จะส่งไปยังกองวิทยาการ สำนักงานตำรวจแห่งชาติเพื่อตรวจสอบประวัติและลายพิมพ์นิ้วมือให้ตามความประสงค์

2.2 ประสานงานในด้านแนวทางปฏิบัติในการแก้ไขปัญหาการชุมนุม ร้องเรียนของราษฎรในกรณีที่มีการทำผิดกฎหมายโดยกระทรวงมหาดไทย มีหนังสือถึง ตำรวจภูธรทุกแห่งให้ช่วยประสานงานกับราษฎร กรณีที่ชุมนุมกระทำผิดกฎหมาย ใช้วิธีการประชาสัมพันธ์ในเชิงการปฏิบัติการจิตวิทยาขบถขบวนการกระทำของราษฎร

2.3 จากศาลากลางจังหวัด จะขอความร่วมมือกรณีให้ตรวจสอบ ติดตามความเคลื่อนไหวของสมาคม มูลนิธิต่าง ๆ ที่ประจำอยู่ในประเทศไทย แต่มี พฤติการณ์การดำเนินการที่ผิดวัตถุประสงค์ อันเป็นอันตรายต่อความสงบสุขของประชาชน หรือความมั่นคงของรัฐ

2.4 มีความร่วมมือประสานงานกับส่วนราชการอื่น ๆ เช่น

2.4.1 ร่วมมือจัดทำโครงการรณรงค์ควบคุมอุบัติเหตุการณ์จราจร ทางบกเพื่อเป็นการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชน นักเรียนนักศึกษา ได้ตระหนักถึง การใช้รถใช้ถนน มีความปลอดภัยของตนเอง ตลอดจนเสริมสร้างระเบียบวินัยในการใช้รถ ใช้ถนนที่ถูกต้องโดยมีการประสานงานกับหน่วยราชการอื่น ๆ เช่น ที่ว่าการอำเภอ ขนส่ง จังหวัด สาธารณสุขอำเภอ สำนักงานประถมศึกษา

2.4.2 ร่วมจัดงานวันสถาปนาไทยอาสาป้องกันชาติ จะตรงกับวันที่ 3-4 มีนาคมของทุกปี ร่วมกับกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายใน และศูนย์ไทยอาสา ป้องกันชาติ

2.4.3 ร่วมกับทางวัดจัดงานประจำปีในวันสำคัญ ๆ ทางศาสนา เช่น วันสงกรานต์ วันเข้าพรรษา วันวิสาขบูชา ทางสถานีตำรวจภูธรจะจัดกำลังเจ้าหน้าที่ ตำรวจไปร่วมงาน และรักษาความปลอดภัยภายในบริเวณงาน

2.4.4 ร่วมงานแข่งขันระหว่างข้าราชการตำรวจกับหน่วยงานอื่น ๆ

2.4.5 เข้าร่วมโครงการพัฒนาบุคลากร โดยสนับสนุนการพัฒนา ข้าราชการจัดส่งวิทยากรจากสถานีตำรวจภูธรเข้าร่วมโครงการการจัดตั้งศูนย์วิทยากร มูลนิธิพัฒนาข้าราชการ

2.4.6 เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาข้าราชการ และเป็นศูนย์กลาง แลกเปลี่ยนวิทยากรซึ่งจะส่งผลให้เกิดความร่วมมือ สนับสนุน ช่วยเหลือ และพัฒนางาน ข้าราชการให้ก้าวหน้าต่อไป

2.4.7 ร่วมประชุมประจำเดือนกับหัวหน้าส่วนราชการอื่น ๆ เพื่อ เป็นการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารระหว่างหน่วยงาน และเพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์ หน่วยงานให้ส่วนราชการอื่น ๆ ได้ทราบ เพื่อสะดวกในการประสานงานและส่งผลต่อความ ร่วมมือระหว่างหน่วยงาน

2.4.8 จัดกำลังรักษาความปลอดภัย ธนาคาร ร้านค้าทอง และ สหกรณ์ต่าง ๆ ที่มีหน้าที่รับฝากเงิน โดยเน้นความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของ พนักงาน รวมทั้งประชาชนที่มาฝากและถอนเงินจากธนาคาร ซึ่งเป็นความช่วยเหลือ ระหว่างตำรวจกับภาคเอกชน

2.4.9 ส่งกำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจรช่วยอำนวยความสะดวก และให้ความปลอดภัยแก่นักเรียนนักศึกษา ตามแยกต่าง ๆ และหน้าที่โรงเรียน เป็นประจำ

6.7 การสืบสวนจับกุม

การสืบสวนตามความหมายของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความ อาญา หมายความว่า การแสวงหาข้อเท็จจริงและหลักฐาน ซึ่งพนักงานฝ่ายปกครอง หรือตำรวจได้ปฏิบัติไปตามอำนาจและหน้าที่เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน และเพื่อที่ทราบรายละเอียดแห่งความผิด นำมาถึงการจับกุมตัวผู้กระทำความผิดมารับ โทษ

การสืบสวนเป็นงานหนึ่งที่ต้องอาศัยการใช้วิทยาการสมัยใหม่ เป็นทั้ง อุปกรณ์ เครื่องมือวิทยาศาสตร์ ช่วยในการตรวจสอบหลักฐานในการกระทำความผิด เช่น

ลายพิมพ์นิ้วมือ อาวุธที่ใช้ในการกระทำความผิด คราบโลหิต สารเคมี เอกสาร หรือพยานหลักฐานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง และการสืบสวนขึ้นอยู่กับปัจจัย 3 ประการ ดังนี้

1. การเรียนรู้หลักการสำคัญของการสืบสวน ต้องอาศัยความรู้ความสามารถในการนำหลักการทางวิทยาศาสตร์ ซึ่งเป็นปัจจัยเกื้อหนุนต่อการสืบสวนมาใช้
2. การมีสัมพันธภาพอันดี และการติดต่อประสานงานควบคุมอาชญากรรมอย่างใกล้ชิด ระหว่างสืบสวน งานสอบสวน งานปราบปราม งานวิทยาการ ตลอดจนหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง และประชาชนทั่วไปที่ร่วมให้ข้อมูลในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการสืบสวนหาพยานหลักฐาน เพื่อให้ได้ตัวผู้กระทำความผิดมาดำเนินคดีต่อไป
3. ความคิดริเริ่ม ความพยายาม อดทนมานะบากบั่น และความมั่นคงทางจิตใจของพนักงานสืบสวน ซึ่งเป็นพื้นฐานที่จะพิทักษ์ความยุติธรรมในการดำเนินคดี

6.8 การสอบสวนรวบรวมพยานหลักฐาน

การรวบรวมพยานหลักฐาน เป็นหน้าที่ของพนักงานสอบสวน ตามตัวบทกฎหมายของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา บัญญัติไว้ว่า ให้เริ่มการสอบสวนโดยมิชักช้า จะทำการที่ใด เวลาใด แล้วแต่จะเห็นสมควร โดยผู้ต้องหาไม่จำเป็นต้องอยู่ด้วยจากบทบัญญัติดังกล่าว สามารถอธิบายความดังนี้

1. การสอบสวน จะเริ่มเมื่อมีเหตุการณ์เกิดขึ้นในท้องที่เกิดเหตุ คือ เมื่อผู้เสียหายมาร้องทุกข์ หรือ กล่าวโทษ จะมาด้วยตนเองหรือทำเป็นหนังสือ เมื่อพนักงานสอบสวนได้รับทราบเหตุแล้ว ก็จะเริ่มทำการสอบสวนโดยเร็ว เพราะจะทำให้พยาน หลักฐานที่มีอยู่จะถูกลบเลือนน้อยที่สุด และเป็นกรรวบรวมพยานวัตถุที่พบในที่เกิดเหตุ อาจเป็นหลักฐานมัดตัวผู้กระทำความผิด

2. เวลาสำหรับเริ่มทำการสอบสวนไม่ได้จำกัดเวลาไว้แน่นอน จะทำต้องกระทำเวลาใดก็ได้ และไม่ได้กำหนดสถานที่การสอบสวนไว้แน่ชัด

สรุป บทบาทหน้าที่ของตำรวจต่อการป้องกันปราบปรามยาเสพติด ตำรวจนอกจากจะมีหน้าที่ในการจับกุมผู้กระทำความผิดตามกฎหมายอาญา และผู้กระทำความผิดตาม พ.ร.บ.ต่าง ๆ ที่มีโทษอาญา แล้ว ยังมีหน้าที่สืบสวนสอบสวน รวบรวมพยานหลักฐานที่ได้จากการจับกุมผู้กระทำความผิด หรือ สืบสวนหาข่าวผู้ค้าผู้เสพยาเสพติด นำผลมาซึ่งการจับกุมผู้กระทำความผิด ทำให้สังคมไทยปลอดภัยยาเสพติด

บริบทสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร

สถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร

สังกัด กองบังคับการตำรวจภูธรจังหวัดสกลนคร กองบัญชาการตำรวจภูธรภาค 4 สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

ผู้กำกับการ พันตำรวจเอก สมชาย รุ่งศรีทอง

ที่ตั้ง 340 หมู่ที่ 2 ตำบลเจริญศิลป์ อำเภอเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร

หมายเลขโทรศัพท์ 0-4270-9205 และ 0-4270-9204

เขตรับผิดชอบ 5 ตำบล 59 หมู่บ้าน ในเขตอำเภอเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร
ประวัติ

เดิมอำเภอเจริญศิลป์ ขึ้นการปกครองกับอำเภอสว่างแดนดิน ต่อมากระทรวงมหาดไทยได้ประกาศจัดตั้ง เป็นกิ่งอำเภอเจริญศิลป์ ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย ลงวันที่ 27 มกราคม 2531 โดยมีผลตั้งแต่วันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2531 ต่อมาจึงได้มีพระราชกฤษฎีกายกฐานะเป็นอำเภอเจริญศิลป์ เมื่อวันที่ 27 กรกฎาคม 2537

สถานีตำรวจภูธรอำเภอเจริญศิลป์ อยู่ห่างจากจังหวัดสกลนคร ทางทิศตะวันตก 104 กิโลเมตร

ข้อมูลพื้นฐานอำเภอเจริญศิลป์

อำเภอเจริญศิลป์ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือของจังหวัด มีอาณาเขตติดต่อกับเขตการปกครองข้างเคียงดังต่อไปนี้

- ทิศเหนือ ติดต่อกับ อำเภอบ้านม่วง
- ทิศตะวันออก ติดต่อกับ อำเภอวานรนิวาส
- ทิศใต้ ติดต่อกับ อำเภอสว่างแดนดิน
- ทิศตะวันตก ติดต่อกับ อำเภอบ้านดุง (จังหวัดอุดรธานี)

ลักษณะภูมิประเทศ

สภาพพื้นที่เป็นที่ราบสูง ลักษณะดินเป็นดินร่วนปนทราย และดินลูกรัง มีแม่น้ำสำคัญคือ แม่น้ำสงครามทางแนวติดต่อด้านทิศตะวันตกบริเวณตำบลหนองแปน และลำน้ำยามทางด้านทิศตะวันออก ตำบลเจริญศิลป์ ตำบลโคกศิลา

อำเภอเจริญศิลป์แบ่งพื้นที่การปกครองออกเป็น 5 ตำบล 59 หมู่บ้าน ได้แก่

1. ตำบลบ้านเหล่า จำนวน 17 หมู่บ้าน
2. ตำบลเจริญศิลป์ จำนวน 12 หมู่บ้าน

3. ตำบลทุ่งแก จำนวน 11 หมู่บ้าน

4. ตำบลโคกศิลา จำนวน 8 หมู่บ้าน

5. ตำบลหนองแปน จำนวน 11 หมู่บ้าน

ท้องที่อำเภอเจริญศิลป์ประกอบด้วยองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น 6 แห่ง ได้แก่

1. เทศบาลตำบลเจริญศิลป์ ครอบคลุมพื้นที่บางส่วนของตำบลเจริญศิลป์ และบางส่วนของตำบลทุ่งแก
2. องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเหล่า ครอบคลุมพื้นที่ตำบลบ้านเหล่าทั้งตำบล
3. องค์การบริหารส่วนตำบลเจริญศิลป์ ครอบคลุมพื้นที่ตำบลเจริญศิลป์ (นอกเขตเทศบาลตำบลเจริญศิลป์)
4. องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งแก ครอบคลุมพื้นที่ตำบลทุ่งแก (นอกเขตเทศบาลตำบลเจริญศิลป์)
5. องค์การบริหารส่วนตำบลโคกศิลา ครอบคลุมพื้นที่ตำบลโคกศิลาทั้งตำบล
6. องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแปน ครอบคลุมพื้นที่ตำบลหนองแปนทั้งตำบล

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

สมบัติ เสียมทอง (2553, บทความ) ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด อำเภอโกสุมพินคร จังหวัดกำแพงเพชร พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในเขตอำเภอโกสุมพินครจังหวัดกำแพงเพชร อยู่ในระดับปานกลาง ปัจจัยการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับยาเสพติด การฝึกอบรมด้านยาเสพติด นโยบายปราบปรามยาเสพติด ความคิดเห็นเกี่ยวกับยาเสพติด ความตระหนักต่อปัญหาเสพติด ความศรัทธาต่อผู้นำชุมชนมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ชยพัทธ์ วงศ์ธนวีร์ (2554, บทความ) ทำการศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม: กรณีศึกษา สถานีตำรวจนครบาล

คลองตัน มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมสถานีตำรวจนครบาลคลองตัน และศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมสถานีตำรวจนครบาลคลองตันผลการวิจัย พบว่า 1) ประชาชนส่วนมากเป็นเพศชาย มีอายุ 25-34 ปี สมรสแล้ว มีการศึกษาต่ำกว่าระดับปริญญาตรี ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไปและอาศัยอยู่ในชุมชนมากกว่า 20 ปี 2) ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมอยู่ในระดับปานกลาง 3) ปัจจัยที่สัมพันธ์กับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม พบว่า อายุ และสถานภาพสมรส มีความสัมพันธ์กับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมของสถานีตำรวจนครบาลคลองตัน

อัมพร ภูแก้ว (2556, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษา การมีส่วนร่วมของประชาชนในการแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่เทศบาลตำบลพลวง อำเภอเขาคิชฌกูฏ จังหวัดจันทบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่เทศบาลตำบลพลวง อำเภอเขาคิชฌกูฏ จังหวัดจันทบุรี และเพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่เทศบาลตำบลพลวง อำเภอเขาคิชฌกูฏ จังหวัดจันทบุรี จำแนกตามเพศ อายุ อาชีพและระดับคน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างโดยวิธีไม่คำนึงถึงความน่าจะเป็น โดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญเครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานใช้สถิติ t-test สำหรับทดสอบความแตกต่างระหว่างตัวแปรอิสระที่มี 2 กลุ่มและใช้สถิติ One-way ANOVA สำหรับเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างตัวแปรอิสระที่มี 3 กลุ่มขึ้นไป โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการศึกษา พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่เทศบาลตำบลพลวง อำเภอเขาคิชฌกูฏ จังหวัดจันทบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เพื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ตามลำดับ และด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล โดยมีส่วนร่วมเป็นอันดับสุดท้าย อยู่ในระดับน้อย ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่เทศบาลตำบลพลวง อำเภอเขาคิชฌกูฏ จังหวัดจันทบุรี พบว่า เพศต่างกัน มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่เทศบาลตำบลพลวง

อำเภอเขาคิชฌกูฏ จังหวัดจันทบุรี ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัยและเมื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการแก้ไขปัญหาเสพติดในพื้นที่เทศบาลตำบลพลวง อำเภอเขาคิชฌกูฏ จังหวัดจันทบุรี จำแนกตามอายุ อาชีพ และระดับการศึกษาต่างกัน พบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาเสพติดในพื้นที่เทศบาลตำบลพลวง อำเภอเขาคิชฌกูฏ จังหวัดจันทบุรี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ .05 จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย

กฤษฎา นาคประสิทธิ์ (2557, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด ในเขตเทศบาลเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรีการศึกษาในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในเขตเทศบาลเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี

2) เพื่อเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดจำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษาและอาชีพ และ 3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะในการมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในเขตเทศบาลเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างประชาชนในเขตเทศบาลเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี จำนวน 394 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือแบบสอบถามเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามปัญหาเสพติดในเขตเทศบาลเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี สถิติที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test, ANOVA (F-test) และการเปรียบเทียบรายคู่โดยใช้วิธี Scheffe ผลการวิจัย พบว่า

1. การมีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหา/สาเหตุและวางแผนดำเนินกิจกรรมในภาพรวมอยู่ในระดับการมีส่วนร่วมน้อย เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า การมีส่วนร่วมจัดทำแผนงาน/โครงการในการป้องกันปัญหาเสพติด คนในชุมชน ร่วมวิเคราะห์ปัญหา/สาเหตุของปัญหาเสพติดในชุมชนและเสนอปัญหาและแนวทางในการแก้ไขปัญหาเสพติดประชาชนในพื้นที่ให้ความร่วมมือน้อยสุด เมื่อทำการเปรียบเทียบกับปัจจัยส่วนบุคคลพบว่า ปัจจัยด้านเพศ สถานภาพ ระดับการศึกษาและอาชีพ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 มีเพียงปัจจัยด้านอายุที่มีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหา/สาเหตุและวางแผนดำเนินกิจกรรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

2. การมีส่วนร่วมในการลงทุนและปฏิบัติงาน ในภาพรวมอยู่ในระดับการมี

ส่วนร่วมน้อยเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า การมีส่วนร่วมให้คำแนะนำ ปรีกษาผู้ปกครอง/เยาวชนที่ติดสิ่งเสพติดและการมีส่วนร่วมผลักดันแหล่งมั่วสุมสิ่งเสพติดออกจากชุมชนมีการให้ความร่วมมือและมีส่วนร่วมติดตามความก้าวหน้าในการดำเนินงานป้องกันปัญหาเสพติดของรัฐตามสื่อต่าง ๆ มีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย เมื่อทำการเปรียบเทียบกับปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ปัจจัยด้านเพศประชาชนทั้งเพศชายและเพศหญิงมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด ในด้านการมีส่วนร่วมในการลงทุนและปฏิบัติงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ปัจจัยด้านอายุมีส่วนร่วมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ปัจจัยด้านสถานภาพ ระดับการศึกษาและด้านอาชีพไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3. ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในเขตเทศบาลเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณารายด้านแต่ละด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย คือ ประชาชนในชุมชนให้ความร่วมมือในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในชุมชนน้อยมาก ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการลงทุนและปฏิบัติงาน การติดตามผล และการค้นหาปัญหา/สาเหตุและวางแผนดำเนินกิจกรรม เมื่อทำการเปรียบเทียบกับปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ปัจจัยด้านเพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษาและปัจจัยด้านอาชีพมีระดับการมีส่วนร่วมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

กิตติ ศรีภูมิสุริยกานต์ (2557, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษา การเสริมสร้างการมีส่วนร่วมในการป้องกันปัญหาเสพติดของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองบ้านดุง อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อศึกษาการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมในการป้องกันปัญหาเสพติด ของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองบ้านดุง อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี เพื่อหาแนวทางการเสริมสร้างการมีส่วนร่วม ในการป้องกันปัญหาเสพติดของประชาชนรวมทั้งการประเมินแนวทางการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมใน การป้องกันปัญหาเสพติด แบ่งการวิจัยแบ่งเป็น 3 ระยะ ระยะที่ 1 ศึกษาการมีส่วนร่วมในการป้องกันปัญหาเสพติดของ ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองบ้านดุง ใน 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 2) ด้านการมีส่วนร่วมใน ด้านการวางแผน 3) ด้านการมีส่วนร่วมในการป้องกันปัญหาเสพติด 4) ด้านการมีส่วนร่วมในด้านการรับผลประโยชน์ และ 5) ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผลการดำเนินงาน ประชากร ได้แก่ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองบ้านดุง จำนวนทั้งสิ้น 16,023 คน ได้กลุ่ม

ตัวอย่าง จำนวน 391 ตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการป้องกันปัญหาเสพติดในชุมชนใน 5 ด้านดังกล่าว ผลการศึกษา พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมในการป้องกันปัญหาเสพติดของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองบ้านดุง อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.21$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการป้องกัน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.91$) ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ อยู่ใน ระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.39$) ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.21$) ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.98$) และ ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.76$)

ระยะที่ 2 กำหนดแนวทางในการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมในการป้องกันปัญหาเสพติดของประชาชนในเขต เทศบาลเมืองบ้านดุง กลุ่มเป้าหมาย คือ ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 40 คน โดยการประชุม สนทนากลุ่ม วิเคราะห์ข้อมูล ได้ แนวทางในการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมในการป้องกันปัญหาเสพติดของประชาชน จำนวน 2 แนวทาง คือ 1) แนวทางการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมในด้านการวางแผน 2) แนวทางการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมในด้านการประเมินผลการ ดำเนินงานระยะที่ 3 การประเมินความเหมาะสมของแนวทางในการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมในการป้องกันปัญหาเสพติดของประชาชน ในเขตเทศบาลเมืองบ้านดุง กลุ่มเป้าหมาย คือ ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้อาวุโส ปราชญ์ชาวบ้าน ซึ่งได้จากการเลือกแบบเจาะจง จำนวน 18 คน ผลการประเมิน พบว่า มีความเหมาะสม สอดคล้องทั้ง วัตถุประสงค์ กิจกรรม ตัวชี้วัด อยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ มีค่าความถี่เท่ากับ 18 (ร้อยละ 100)

จุลศักดิ์ บุญแดง (2558, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด ในเทศบาลตำบลนาป่า อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด ในเทศบาลตำบลนาป่า อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด ในเทศบาลตำบลนาป่า อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี เพื่อศึกษาอุปสรรคและแนวทางการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในเทศบาลตำบลนาป่า อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป จำนวน 396 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบสมมติฐาน t-test

และ One-way ANOVA หากพบความแตกต่างที่มีนัยสำคัญทางสถิติ .05 จึงเปรียบเทียบรายคู่ ภายหลังจากทดสอบความแปรปรวน ด้วยวิธีการแบบ LSD ผลการวิจัย พบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมในด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ เป็นอันดับ 1 รองลงมา คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ ถัดไป คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ และอันดับสุดท้าย คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ประชาชนที่มีเพศ อายุ อาชีพ รายได้ต่างกันมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ไม่แตกต่างกัน แต่ประชาชนที่มีการศึกษาต่างกันมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สิงห์ ปานะชา (2558, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตพื้นที่ชายแดนไทย-พม่า อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาสภาพปัญหาของเส้นทางลาเลียงและลักลอบค้ายาเสพติดในพื้นที่ชายแดนไทย-พม่า อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี (2) ศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดขององค์การบริหารส่วนตำบล (3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมภายในองค์การ ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมภายนอกองค์การ ปัจจัยพื้นฐานในการระดมการมีส่วนร่วมของประชาชนและการมีส่วนร่วมของประชาชน และ (4) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดขององค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่ชายแดนไทย-พม่า อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี ใช้ระเบียบแบบแผนวิธีวิจัยเชิงผสมผสานโดยวิธีวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ (1) ประชากรที่เป็นผู้บริหารและสมาชิกขององค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 90 คน และ (2) ประชากรที่เป็นประชาชน จำนวน 380 คน จำนวน 4 ตำบล ประกอบด้วย ตำบลสวนผึ้ง ตำบลป่าหวาย ตำบลท่าเคย และตำบลตะนาวศรีจากผลการศึกษา พบว่า (1) สภาพปัญหาของเส้นทางลาเลียงและลักลอบค้ายาเสพติดในพื้นที่ชายแดนไทย-พม่า อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี ไม่ปรากฏว่ามีมีการลาเลียงและลักลอบค้ายาเสพติดจากประเทศพม่าเข้าสู่ประเทศไทยในบริเวณแถบนี้ (2) ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดขององค์การบริหารส่วนตำบล ในภาพรวมมีระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก โดยตัวชี้วัดที่ได้รับคะแนนมากที่สุด คือ การให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชน (To inform) รองลงมา ได้แก่ การ

ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมกิจกรรม (To collaborate) การรับฟังความคิดเห็น (To consult) การให้ประชาชนเข้ามาเกี่ยวข้องในการวางแผนและตัดสินใจ (To involve) และการกระจายอำนาจให้แก่ประชาชน (To empower) (3) ปัจจัยทุกด้านมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดขององค์การบริหารส่วนตำบล และ (4) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่ชายแดนไทย-พม่า อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 5 ตัวชี้วัด ได้แก่ วัฒนธรรมองค์การ โครงสร้างองค์การ ภาวะผู้นำของผู้บริหารองค์การ สภาพแวดล้อมภายนอกองค์การ และ ปัจจัยพื้นฐานในการระดมการมีส่วนร่วมของประชาชน ส่วนปัจจัยที่ไม่ส่งผลหรือไม่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่ชายแดนไทย-พม่า อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี มี 2 ตัวชี้วัด ได้แก่ นโยบายขององค์การและการบริหารองค์การ

พิจักษณา วงศาโรจน์ (2558, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษา ภาวะผู้นำของผู้บริหารที่พึงประสงค์ : กรณีศึกษา กรมกำลังพลทหารบก กลุ่มตัวอย่างคือ ข้าราชการทหารภายในกรมกำลังพลทหารบก จำนวน 186 นาย วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Random Sampling) โดยเริ่มจากการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) และ การสุ่มตัวอย่างแบบมีระบบ (Systematic Random Sampling) ในการแจกแบบสอบถามเพื่อรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามที่ได้จัดเตรียมไว้ วิธีการทางสถิติ ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regressions) ผลการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีช่วงอายุระหว่าง 31-40 ปี เป็นข้าราชการทหารชั้นประทวน มีคุณวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี มีประสบการณ์ในการทำงานเป็นระยะเวลา 11-20 ปี มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนอยู่ในระหว่าง 10,001-20,000 บาท สำหรับระดับความคิดเห็นของข้าราชการทหารภายในกรมกำลังพลทหารบกที่มีต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารที่พึงประสงค์ ผลการทดสอบสมมติฐานด้วยวิธีการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regressions) พบว่า ตัวแปรด้านทัศนคติของผู้บริหาร และด้านหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารมีความสัมพันธ์กับภาวะผู้นำของผู้บริหารที่พึงประสงค์อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนคุณลักษณะของผู้บริหารไม่มีอิทธิพลกับภาวะผู้นำของผู้บริหารที่พึงประสงค์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าข้าราชการทหารภายใน

กรมกำลังพลทหารบกให้ความสำคัญกับทัศนคติและการทำงานบนหลักธรรมาภิบาลของ
ผู้บังคับบัญชา โดยไม่ได้พิจารณาการมีภาวะผู้นำของผู้บริหารที่พึงประสงค์จาก
คุณลักษณะของผู้บังคับบัญชา

จักรกฤษณ์ สุนทรโรจน์ (2560, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษา ภาวะผู้นำของ
ผู้บริหารหน่วยศึกษาอบรมหลักสูตรผู้บริหาร หลักสูตรพิเศษเฉพาะทางและเทคนิค ตาม
ความคิดเห็นของข้าราชการตำรวจในสังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ผลการวิจัย พบว่า
ความคิดเห็นของข้าราชการตำรวจที่มีต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารหน่วยศึกษาอบรม
หลักสูตรผู้บริหาร หลักสูตรพิเศษเฉพาะทางและเทคนิค ในสังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติ
โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และรายด้าน ได้แก่ ด้านการสื่อสาร ด้านความสัมพันธ์กับ
ผู้อื่น ด้านการตัดสินใจ และด้านการนำทีม อยู่ในระดับมาก

อธิพงษ์ ต้นศิริ (2560, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษา: การมีส่วนร่วมของ
ประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด ศึกษากรณี อำเภอกาหลง จังหวัดระยอง
การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการ
ป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในเขตอำเภอกาหลง จังหวัดระยอง และ (2) เปรียบเทียบ
ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในเขตอำเภอกา
หลงจังหวัดระยอง จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน และสถานะ
ในครอบครัว กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ประชาชนที่มีชื่อตามทะเบียนราษฎร
และอาศัยอยู่หมู่บ้าน/ชุมชนในเขตอำเภอกาหลง จังหวัดระยอง ที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีบริบูรณ์
ขึ้นไป จำนวน 400 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified sampling)
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ประกอบด้วยสถิติเชิงพรรณนา
(Descriptive statistics) ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบน
มาตรฐาน และสถิติเชิงอนุมาน (Inferential statistics) ได้แก่ t-test (Independent samples)
F-test (One-way ANOVA) และเปรียบเทียบรายคู่ด้วยวิธี LSD (Least significant
difference)

ผลการศึกษา พบว่า ประชาชนในเขตอำเภอกาหลง มีส่วนร่วมในการ
ป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายขั้นตอน
พบว่า การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ เป็นอันดับ 1 อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ
การมีส่วนร่วมในการประเมินผล การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ ตามลำดับ และลำดับ
สุดท้าย อยู่ในระดับน้อยคือ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ส่วนผลการเปรียบเทียบระดับ

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในเขตอำเภอแก่ง
จังหวัดระยอง จำแนกตามเพศ อายุระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน และสถานะใน
ครอบครัว พบว่า ประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน และ
สถานะในครอบครัว ต่างกัน มีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด แตกต่าง
กัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

พลกฤต กิติเงิน (2562, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษา ข้อเสนอเชิงนโยบายของ
ประสิทธิผลตามยุทธศาสตร์การมีส่วนร่วมของประชาชนและเครือข่ายการปฏิบัติงานของ
ตำรวจในเขตพื้นที่ตำรวจภูธรภาค 4 การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษา 1) ประสิทธิผล
ตามยุทธศาสตร์การมีส่วนร่วมของประชาชนและเครือข่ายการปฏิบัติงานของตำรวจ
2) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลตามยุทธศาสตร์การมีส่วนร่วมของประชาชนและ
เครือข่ายการปฏิบัติงานของตำรวจ 3) สร้างข้อเสนอเชิงนโยบายของประสิทธิผลตาม
ยุทธศาสตร์การมีส่วนร่วมของประชาชนและเครือข่ายการปฏิบัติงานของตำรวจ และ
4) นำข้อเสนอเชิงนโยบายของประสิทธิผลตามยุทธศาสตร์การมีส่วนร่วมของประชาชนและ
เครือข่ายการปฏิบัติงานของตำรวจ ไปสู่การปฏิบัติ ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสาน
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย หัวหน้าสถานีตำรวจ, เจ้าหน้าที่ตำรวจชุด
ปฏิบัติการชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ของสถานีตำรวจ, คณะกรรมการตรวจสอบและ
ติดตามการบริหารงานตำรวจของสถานีตำรวจ และเครือข่ายการปฏิบัติงานของตำรวจ
ในเขตพื้นที่ตำรวจภูธรภาค 4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การวิจัยเชิงปริมาณใช้
แบบสอบถามเก็บรวบรวมข้อมูล การวิจัยเชิงคุณภาพใช้การสนทนากลุ่ม การสัมภาษณ์
เชิงลึก สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบน
มาตรฐาน

ผลการวิจัย พบว่า 1) ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานตามยุทธศาสตร์การมี
ส่วนร่วมของประชาชนและเครือข่ายการปฏิบัติงานของตำรวจในเขตพื้นที่ตำรวจภูธรภาค 4
โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.19) ขณะที่ปัจจัยภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ ปัจจัย
วัฒนธรรมองค์การ และปัจจัยการมีส่วนร่วมของประชาชนและเครือข่ายการปฏิบัติงาน
ของตำรวจ มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลตามยุทธศาสตร์การมีส่วนร่วมของประชาชนและ
เครือข่ายการปฏิบัติงานของตำรวจ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.20, 4.19
และ 3.98 ตามลำดับ 2) ปัจจัยวัฒนธรรมองค์การ ปัจจัยการมีส่วนร่วมของประชาชนและ
เครือข่ายการปฏิบัติงานของตำรวจ และปัจจัยภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ ในเขตพื้นที่ตำรวจภูธร

ภาค 4 มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลตามยุทธศาสตร์การมีส่วนร่วมของประชาชนและเครือข่าย การปฏิบัติงานของตำรวจ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าความสัมพันธ์ (R) เท่ากับ .894 รวมทั้งปัจจัยดังกล่าว สามารถรวมกันทำนายประสิทธิผลตามยุทธศาสตร์ การมีส่วนร่วมของประชาชนและเครือข่ายการปฏิบัติงานของตำรวจ ได้ร้อยละ 79.80 มีค่า อิทธิพลการทำนายที่ 0.679, 0.137 และ 0.115 ตามลำดับ 3) ข้อเสนอเชิงนโยบายของ ประสิทธิผลตามยุทธศาสตร์การมีส่วนร่วมของประชาชนและเครือข่ายการปฏิบัติงานของ ตำรวจ ในเขตพื้นที่ตำรวจภูธรภาค 4 ได้แก่ การพัฒนาปรับปรุงรูปแบบวิธีการปฏิบัติงาน การเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนและเครือข่ายการปฏิบัติงานของตำรวจ การพัฒนาปรับ โครงสร้างกฎหมาย กฎ ระเบียบ คำสั่ง และข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องให้เอื้อต่อการ ปฏิบัติงาน และการพัฒนาปรับกระบวนการปฏิบัติงานป้องกันอาชญากรรมไปสู่ นวัตกรรมใหม่ของสถานีตำรวจ 4) การนำข้อเสนอเชิงนโยบายของประสิทธิผลตาม ยุทธศาสตร์การมีส่วนร่วมของประชาชนและเครือข่ายการปฏิบัติงานของตำรวจ ในเขต พื้นที่ตำรวจภูธรภาค 4 ไปสู่การปฏิบัติ สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง กลุ่มเป้าหมายเห็นชอบ ข้อเสนอเชิงนโยบายตามโครงการที่นำไปใช้ร้อยละ 100

ภคพร ศรีวิสัย (2562, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษา ความคิดเห็นของ ประชาชนต่อภาพลักษณ์ด้านการปฏิบัติงานของข้าราชการ ตำรวจสถานีตำรวจภูธรเมือง พิษณุโลก การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อภาพลักษณ์ด้านการ ปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจ สภ.เมืองพิษณุโลก โดยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับ ภาพลักษณ์ด้านการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจ สภ.เมืองพิษณุโลก เป็นอย่างไร 2) ศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกันมีความสัมพันธ์ต่อภาพลักษณ์ด้านการปฏิบัติงานของ ข้าราชการตำรวจ สภ.เมืองพิษณุโลกหรือไม่ อย่างไร และ 3) แนวทางพัฒนาภาพลักษณ์ ด้านการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจ สภ.เมืองพิษณุโลกควรเป็นอย่างไร ซึ่งเป็น การศึกษาเชิงปริมาณโดยการใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลจากประชาชน ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของ สภ.เมืองพิษณุโลก จำนวน 400 คน จาก 17 ตำบล สถิติที่ใช้ใน การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบหาความสัมพันธ์ ได้แก่ T-test และ F-test กำหนดระดับ นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการวิจัย พบว่า ระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อ ภาพลักษณ์ด้านการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจ สภ.เมืองพิษณุโลก ภาพรวมอยู่ใน ระดับดี และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านบุคลิกภาพ มีระดับภาพลักษณ์ในระดับดี และมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.69$ และ $S.D.=1.055$) รองลงมาคือด้านการปฏิบัติหน้าที่และ

การให้บริการประชาชน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.46$ และ $S.D.=0.970$) และด้านความสัมพันธ์กับประชาชนหรือชุมชน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.45$ และ $S.D.=1.017$) ตามลำดับ สำหรับปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศที่แตกต่างกันไม่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของประชาชน แต่ปัจจัยด้านอายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน ที่แตกต่างกันมีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของประชาชนต่อภาพลักษณ์ด้านการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจสถานีตำรวจภูธรเมืองพิษณุโลก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ข้อเสนอแนะที่ได้จากผลการวิจัย พบว่า หากสถานีตำรวจภูธรเมืองพิษณุโลกต้องการเพิ่มระดับภาพลักษณ์ให้อยู่ในระดับที่ดียิ่งขึ้น เห็นควรปรับปรุงในหัวข้อที่ได้รับการประเมินในระดับพอใช้และหัวข้อที่มาจากคำถามปลายเปิด เช่น ด้านบุคลิกภาพ ควรปรับปรุงลักษณะท่าทางให้มีความสุภาพ ไม่ถือตัว ถือยศ ถือตำแหน่ง การควบคุมอารมณ์ ไม่ฉุนเฉียวหรือโกรธง่าย ด้านการปฏิบัติหน้าที่และการให้บริการประชาชน ปรับปรุงเรื่องการรับฟังคำวิพากษ์วิจารณ์ของประชาชน การมีความอดทน อดกลั้นต่อการถูกขู่ข่มขู่อาฆอน และด้านความสัมพันธ์กับประชาชนหรือชุมชน เพิ่มการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการกุศลของชุมชน การพัฒนาสาธารณสถานในชุมชน การส่งเสริมการกีฬาและสุขภาพอนามัย เป็นต้น

สุทธิโชติ สมควรดี (2563, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของข้าราชการตำรวจในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดมุกดาหาร การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของข้าราชการตำรวจในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดมุกดาหาร 2) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของข้าราชการตำรวจในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดมุกดาหาร เมื่อจำแนกตามคุณลักษณะส่วนบุคคล 3) เพื่อศึกษาและหาแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของข้าราชการตำรวจในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดมุกดาหาร กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ข้าราชการตำรวจ สถานีตำรวจในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดมุกดาหาร จำนวน 286 นาย โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว

ผลการวิจัย พบว่า 1) ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของข้าราชการตำรวจในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดมุกดาหาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.09$) เมื่อพิจารณา รายด้าน พบว่า มีภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์อยู่ในระดับมาก ทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ด้านการปฏิบัติตนอย่างมีคุณธรรมจริยธรรม ($\bar{X} = 4.38$) รองลงมาคือ ด้านการพัฒนา

ทรัพยากรมนุษย์ ($\bar{X} = 4.09$) ด้านการริเริ่มสร้างสรรค์ ($\bar{X} = 4.09$) ด้านการส่งเสริม
วัฒนธรรมองค์กร ($\bar{X} = 4.06$) ด้านการให้ความสำคัญของสมรรถนะองค์กร ($\bar{X} = 4.01$)
ด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วม ($\bar{X} = 3.88$) ตามลำดับ 2) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อ
ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของข้าราชการตำรวจในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดมุกดาหาร เมื่อ
จำแนกตามคุณลักษณะส่วนบุคคล อันประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา อายุ
ราชการ ระดับชั้นยศ ฝ่ายการปฏิบัติงาน สถานีตำรวจภูธรที่สังกัด และ รายได้เฉลี่ยต่อ
เดือน พบว่า ความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของข้าราชการตำรวจในสังกัด
ตำรวจภูธรจังหวัดมุกดาหาร ในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน 3) แนวทางในการพัฒนาภาวะ
ผู้นำเชิงกลยุทธ์ของข้าราชการตำรวจในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดมุกดาหาร ได้แก่ ผู้บริหาร
ของสถานีตำรวจ ควรที่จะส่งเสริม และพัฒนา ข้าราชการตำรวจ ให้เข้ามีส่วนร่วมในการ
กำหนดวิสัยทัศน์ของสถานีตำรวจ รับรู้และเข้าใจวิสัยทัศน์ของสถานีตำรวจ สามารถ
ปฏิบัติงานให้เป็นไปตามวิสัยทัศน์ของสถานีตำรวจ ควรจัดให้มีการอบรม สัมมนา
ให้ความรู้ เกี่ยวกับการพัฒนาภาวะผู้นำของข้าราชการตำรวจในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัด
มุกดาหาร และพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานในทุก ๆ ด้าน และควรปลูกฝังให้
ข้าราชการตำรวจปฏิบัติงานโดยยึดถือและยอมรับวัฒนธรรมที่ดีขององค์กรเป็นที่ตั้ง

งานวิจัยต่างประเทศ

Richard and Vander (1984, P. 358) ได้วิจัยเรื่องเจตคติและ
องค์ประกอบทางสังคมในเด็กวัยรุ่นที่สูบบุหรี่ ผลการศึกษา พบว่า อิทธิพลของ
กลุ่มเพื่อนมีแรงผลักดันให้เด็กมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสูบบุหรี่

William and Others (1990, P. 99-123) ได้วิจัยเรื่องปัจจัยทางด้านครอบครัว
และพ่อแม่ที่มีผลต่อการเสพยาของเยาวชน โดยศึกษาภูมิหลังของครอบครัวของผู้ติด
เฮโรอีน ชาย จำนวน 756 คน พบว่า ปัจจัยด้านครอบครัว ได้แก่ ขนาดครอบครัว ลำดับที่
การเกิด สภาพเศรษฐกิจและสังคม การใช้จ่ายของครอบครัว มีความรู้และเจตคติ
เกี่ยวกับยาเสพติดแตกต่างกัน รวมทั้งมีความสัมพันธ์กับอายุของเยาวชนที่หนีออกจาก
บ้านและอายุที่เริ่มใช้ยาเสพติดแตกต่างกัน ผลจากการศึกษาวรรณกรรม และงานวิจัย
ที่เกี่ยวข้องครั้งนี้ ทำให้ผู้วิจัย พบว่า ปัจจัยสำคัญของการติดยาเสพติดเกิดจากปัจจัย
2 ประการ คือ ปัจจัยภายใน ได้แก่ ตัวผู้เสพเอง อาจเกิดจากความอยากรู้ อยากรอง
สภาพของร่างกายที่อ่อนแอ หรือสภาพจิตใจของผู้เสพ และอาจมีความเชื่อต่อยาเสพติด
ที่ผิด ๆ ส่วนปัจจัยภายนอก ได้แก่ สิ่งแวดล้อมรอบข้าง เช่น สภาพที่อยู่อาศัย สภาพ

ครอบครัว เศรษฐกิจ และพบว่า สถาบันครอบครัวและกลุ่มเพื่อนที่ชักชวน หรืออาจเกิดจากความยากง่ายในการซื้อขายเสพติด ส่วนปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการป้องกันยาเสพติดประการหนึ่ง คือ ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ ยาเสพติดที่ถูกต้องจะมีผลต่อเจตคติต่อยาเสพติดในระดับดี และยังพบอีกว่า สถาบันครอบครัวและกลุ่มเพื่อนมีอิทธิพลต่อเจตคติของเด็กและเยาวชน และจะส่งผลต่อพฤติกรรมการป้องกันยาเสพติดมากที่สุด ความรู้ของบิดามารดาก็มีส่วนช่วยในการอบรม เลี้ยงดูบุตร หากบิดามารดามีการศึกษาในระดับสูง จะมีความรู้เกี่ยวกับวิธีการเลี้ยงบุตรให้ห่างไกลจากยาเสพติด โดยให้ข้อมูลที่ถูกต้องเกี่ยวกับยาเสพติด แก่ลูกได้ ซึ่งจะส่งผลต่อพฤติกรรมการป้องกันยาเสพติดได้ การสร้างความสัมพันธ์ครอบครัวโดยการให้ความรักความอบอุ่น สอดส่องดูแล สว่างสายใยรักในครอบครัวซึ่งเปรียบเสมือนภูมิคุ้มกัน ปัญหาเสพติด เพราะครอบครัวเป็นแหล่งแรกของการเรียนรู้ทางสังคม พ่อแม่จะเป็นผู้สร้างวัฒนธรรมแล้ว

ถ่ายทอดความเชื่อทัศนคติมายังลูกจนกระทั่งโต

Kuntze (1995, P. 28 อ้างถึงใน ญัฐนันท์ ปิ่นแก้ว, 2547, หน้า 34) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับความคิดเห็นของข้าราชการตำรวจไทยต่อปัญหาเสพติดผลการวิจัยพบว่า 1) ข้าราชการตำรวจมีความคิดเห็นว่า ปัญหาเสพติดและการค้ายาเสพติด เป็นปัญหาร้ายแรง และมีความเกี่ยวข้องกับปัญหาอาชญากรรม โดยข้าราชการตำรวจส่วนใหญ่ขาดความรู้เกี่ยวกับกฎหมายยาเสพติด 2) ข้าราชการตำรวจสังกัดกองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด กับข้าราชการตำรวจสังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล และข้าราชการตำรวจภูธร มีความเห็นต่อปัญหาเสพติดแตกต่างกัน โดยข้าราชการตำรวจสังกัดกองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติดมีความเชื่อว่ายาเสพติดมีผลต่อการทุจริตคอร์รัปชันน้อยกว่าข้าราชการตำรวจภูธรส่วนข้าราชการตำรวจนครบาลกับข้าราชการตำรวจภูธร มีความคิดเห็นต่อปัญหาเสพติดไม่แตกต่างกัน 3) อายุ ระดับการศึกษา ชั้นยศ และหน่วยงานที่สังกัดของข้าราชการตำรวจส่งผลต่อความคิดเห็นของข้าราชการตำรวจต่อปัญหาเสพติด

Griffin (1999, P. 11) ทำการวิจัยเพื่อตรวจสอบและประเมินผลโครงการป้องกันปัญหาเสพติด โดยศึกษาถึงกระบวนการประเมินผล ในช่วงระยะเวลา 18 เดือน ผลการวิจัย พบว่า ได้มีการกำหนดเป้าหมายเพื่อการประเมินผลอย่างชัดเจนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการและได้เพิ่มปัจจัยการมีส่วนร่วมของครอบครัว และความร่วมมือเพื่อการป้องกันปัญหาเสพติดในกระบวนการประเมินผลด้วย ในด้านประเมินผล พบว่า

ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมและระยะเวลาในการประเมินผลรวมถึงศักยภาพของทีมประเมินผล เป็นปัจจัยสำคัญ

จากการศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดประกอบด้วยปัจจัยหลายอย่าง เช่น ครอบครัวยุวมชน ผู้นำท้องถิ่น องค์กรภายใน ชุมชน เครือข่ายชุมชนยาเสพติด องค์กรหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด ตลอดจนภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานีตำรวจในพื้นที่ ซึ่งการวิจัยในครั้งนี้ เป็นการวิจัย ภาวะผู้นำที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของ สถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร เพื่อค้นหาว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานี ตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร อยู่ในระดับใด การมีส่วนร่วมของประชาชนในการ ดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัด สกลนคร อยู่ในระดับใด และศึกษาว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร ประกอบด้วย 1) ด้านความรู้และประสบการณ์ในวิชาชีพตำรวจ 2) ด้านมนุษยสัมพันธ์และบุคลิกภาพ 3) ด้านความรู้และทักษะในการบริหาร และ 4) ด้านคุณธรรมและจริยธรรม ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงาน ป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร มากน้อยเพียงใด

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำของข้าราชการตำรวจที่ส่งผลกระทบต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร ในครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณโดยใช้วิธีการสำรวจ (Survey Research) ผู้วิจัยกำหนดรายละเอียดต่าง ๆ เกี่ยวกับระเบียบวิธีวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยได้กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยไว้ดังนี้

1. ประชากร (Population)

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ประชาชนที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตอำเภอเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร จำนวน 42,375 คน (สำนักทะเบียนราษฎร ที่ทำการปกครองอำเภอเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร)

2. กลุ่มตัวอย่าง (Sample)

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตอำเภอเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร จำนวน 400 คน การหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการคำนวณจากสูตรของยามาเน่ (Yamane, 1973, p.127 อ้างถึงใน อรุณ จิรวัฒน์กุล, 2557, หน้า 26) และจะทำการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Sampling) โดยมีวิธีการคำนวณจากสูตร ดังต่อไปนี้

$$n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

แทนค่า N = จำนวนประชากรทั้งหมดที่ศึกษา
 e = ค่าความคาดเคลื่อนของตัวอย่างไม่เกินร้อยละ .05
 n = จำนวนขนาดตัวอย่างที่กำหนดได้

จะได้

$$n = \frac{42,375}{1 + 42,375 (0.05)^2}$$

$$n = 396.26$$

ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความสะดวกแก่การคำนวณและตัวอย่างที่ได้สามารถเป็นตัวแทนของประชาชนได้อย่างสมบูรณ์ ดังนั้นผู้วิจัยจึงใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน การสุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Sampling) และการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) เพื่อให้ได้จำนวนตัวอย่างมากขึ้นตามสัดส่วนของจำนวนประชากรในแต่ละตำบล แล้วทำการจับสลากรายชื่อ ทำการสุ่มตัวอย่างในแต่ละพื้นที่จนครบจำนวนตามที่กำหนด ผู้วิจัยสามารถกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนขนาดของประชากรกลุ่มตัวอย่างในแต่ละตำบล ดังตาราง 1

ตาราง 1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

ตำบล	จำนวน (คน)	
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
-ตำบลบ้านเหล่า	11,513	109
-ตำบลเจริญศิลป์	10,647	101
-ตำบลทุ่งแก	7,015	66
-ตำบลโคกศิลา	4,777	45
-ตำบลหนองแปน	8,423	79
รวม	42,375	400

ที่มา : สำนักทะเบียนราษฎร ที่ทำการปกครองอำเภอเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร (2564)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaires) สำหรับประชาชนที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตอำเภอเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร แบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 คุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นประชาชนที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตอำเภอเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร อันประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และตำบลที่อาศัยอยู่ ลักษณะคำถามเป็นแบบเลือกตอบ (Check List)

ตอนที่ 2 ภาวะผู้นำของข้าราชการตำรวจสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ โดยผู้วิจัยกำหนดให้ผู้ตอบแบบสอบถาม ระบุระดับ ภาวะผู้นำของข้าราชการตำรวจสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร ทั้งนี้ผู้วิจัยกำหนดคะแนนในการตอบแบบสอบถาม ออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

- 5 หมายถึง เห็นด้วยในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง เห็นด้วยในระดับมาก
- 3 หมายถึง เห็นด้วยในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง เห็นด้วยในระดับน้อย
- 1 หมายถึง เห็นด้วยในระดับน้อยที่สุด

โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายของ Likert scale ดังนี้

(บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์, 2553, หน้า 197) คือ

- ค่าเฉลี่ย 4.51–5.00 หมายถึง มีภาวะผู้นำอยู่ในระดับมากที่สุด
- ค่าเฉลี่ย 3.51–4.50 หมายถึง มีภาวะผู้นำอยู่ในระดับมาก
- ค่าเฉลี่ย 2.51–3.50 หมายถึง มีภาวะผู้นำอยู่ในระดับปานกลาง
- ค่าเฉลี่ย 1.51–2.50 หมายถึง มีภาวะผู้นำอยู่ในระดับน้อย
- ค่าเฉลี่ย 1.00–1.50 หมายถึง มีภาวะผู้นำอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ โดยผู้วิจัยกำหนดให้ผู้ตอบแบบสอบถาม ระบุระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและ

ปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร ทั้งนี้ผู้วิจัยกำหนดคะแนนในการตอบแบบสอบถามออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

- 5 หมายถึง เห็นด้วยในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง เห็นด้วยในระดับมาก
- 3 หมายถึง เห็นด้วยในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง เห็นด้วยในระดับน้อย
- 1 หมายถึง เห็นด้วยในระดับน้อยที่สุด

โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายของ Likert scale ดังนี้

(บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์, 2553, หน้า 197) คือ

- ค่าเฉลี่ย 4.51–5.00 หมายถึง มีส่วนร่วมในระดับมากที่สุด
- ค่าเฉลี่ย 3.51–4.50 หมายถึง มีส่วนร่วมในระดับมาก
- ค่าเฉลี่ย 2.51–3.50 หมายถึง มีส่วนร่วมในระดับปานกลาง
- ค่าเฉลี่ย 1.51–2.50 หมายถึง มีส่วนร่วมในระดับน้อย
- ค่าเฉลี่ย 1.00–1.50 หมายถึง มีส่วนร่วมในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร ลักษณะแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open-ended Form)

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

1. ทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร นิยามศัพท์เฉพาะ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งระเบียบวิธีวิจัย เพื่อหาแนวทางในการกำหนดรูปแบบของแบบสอบถาม และข้อคำถาม
2. สร้างกรอบแนวคิดในการวิจัยจากการสังเคราะห์เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยนำ 1) คุณลักษณะส่วนบุคคลของประชาชนที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตอำเภอเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร 2) ภาวะผู้นำของข้าราชการตำรวจสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร มากำหนดเป็นตัวแปรอิสระ และนำการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร มากำหนดเป็นตัวแปรตาม

3. กำหนดองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ของข้อคำถามโดยการสังเคราะห์

1) คุณลักษณะผู้นำของบุคคลต่างๆ ของ Stogdill (Stogdill, 1981) และ 2) แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของ Cohen & Uphoff (1980) ออกมาเป็นข้อคำถามวัดระดับ

4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่อกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจแก้ไขเนื้อหา และความถูกต้อง

5. การหาความเที่ยงตรง (Validity) ของเครื่องมือ กระทำโดยนำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ทำการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) หลังจากนั้นนำมาหาดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยใช้สูตร ดังนี้ (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2541, หน้า 253-254)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC หมายถึง ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of item congruency)

R หมายถึง ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ โดยที่ ค่า +1 หมายถึงข้อคำถามสามารถนำไปวัดได้อย่างแน่นอน, ค่า 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าจะวัดได้ และค่า -1 หมายถึง ข้อคำถามไม่สามารถนำไปวัดได้อย่างแน่นอน

N หมายถึง จำนวนทรงคุณวุฒิ

โดยเลือกข้อที่มีค่า IOC มากกว่า 0.5 ส่วนข้อใดมีค่าน้อยกว่า 0.5 ผู้วิจัยนำมาปรับปรุงแก้ไข ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ดังนั้น ข้อคำถามทุกข้อจึงผ่านความเห็นชอบจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่านที่ได้ตรวจสอบและเห็นว่ามีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ครอบคลุมในแต่ละด้านและครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัยแล้ว ดังมีรายชื่อต่อไปนี้

โดยผู้เชี่ยวชาญ ประกอบด้วย

5.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชาติชัย อุดมกิจมงคล กรรมการบริหาร

หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

5.2 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สัญญาครณ์ สวัสดิ์ไธสง กรรมการบริหาร
หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏ
สกลนคร

5.3 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สามารถ อัยกร ประธานกรรมการบริหาร
หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏ
สกลนคร

5.4 พ.ต.อ.สมชาย รุ่งศรีทอง ผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์
จังหวัดสกลนคร

5.5 พ.ต.ท.สมจิตร เจริญสุข รองผู้กำกับการ (สอบสวน) สถานีตำรวจภูธร
เจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร

6. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มประชากรที่ไม่ใช่กลุ่ม
ตัวอย่างที่จะศึกษาจำนวน 30 ชุด คือ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตอำเภอสว่างแดนดิน
จังหวัดสกลนคร

7. นำข้อคำถามที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination Power)
โดยใช้วิธีการหาค่าสหสัมพันธ์รายข้อกับคะแนนรวม (Item Total Correlation) คัดข้อคำถาม
ที่มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.361 ขึ้นไป ค่าวิกฤตของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ แบบเพียร์สัน
ที่ระดับนัยสำคัญ .05 จากสูตรต่อไปนี้ (นพพร ณะชัยพันธ์, 2550, หน้า 22)

$$p = \frac{R_U + R_L}{2f}$$

$$r = \frac{R_U - R_L}{f}$$

เมื่อ p หมายถึง ค่าความยากง่าย

r หมายถึง ค่าอำนาจจำแนก

R_U หมายถึง จำนวนผู้ที่ตอบในกลุ่มสูง

R_L หมายถึง จำนวนผู้ที่ตอบในกลุ่มต่ำ

f หมายถึง จำนวนผู้ที่เข้าสอบในกลุ่มสูง

โดยได้ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามดังนี้

1) ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามภาพรวมทั้งฉบับ อยู่ระหว่าง 0.376-

2) ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามภาวะผู้นำของข้าราชการตำรวจสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร อยู่ระหว่าง 0.379–0.811

3) ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร อยู่ระหว่าง 0.376–0.787 (รายละเอียดในภาคผนวก ง)

8. นำข้อคำถามจากแบบสอบถามตอนที่ 2 ถึง ตอนที่ 3 มาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยการวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) ด้วยวิธีการของ Cronbach ทั้งนี้ทำการวิเคราะห์แบบสอบถามด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยกำหนดค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม 0.70 ขึ้นไป จึงจะถือว่าแบบสอบถามนั้นใช้ได้ โดยมีสูตร ดังนี้ (Alpha Coefficient Method อ้างใน นพพร ณะชัยจันทร์, 2550, หน้า 19)

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left(1 - \frac{\sum s_i^2}{s^2} \right)$$

เมื่อ α แทน ค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม

k แทน จำนวนข้อของแบบสอบถาม

$\sum s_i^2$ แทน ผลรวมของความแปรปรวนแต่ละข้อของแบบสอบถาม

s^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนรวมของผู้ตอบแต่ละคน

$$s^2 = \frac{n(\sum X^2) - (\sum X)^2}{n(n-1)}$$

โดยได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามดังนี้

1) แบบสอบถามภาพรวมทั้งฉบับ ได้ค่าความเชื่อมั่น .756

2) แบบสอบถามภาวะผู้นำของข้าราชการตำรวจสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร ได้ค่าความเชื่อมั่น .817

3) แบบสอบถามการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร ได้ค่าความเชื่อมั่น .789 (รายละเอียดในภาคผนวก จ)

9. นำแบบสอบถามดังกล่าว ที่ผ่านการทดลองใช้ และหาค่าความเชื่อมั่น มาทำการปรับปรุงเป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ แล้วนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยจะเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยนำหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ถึงกำนันทุกตำบล ในเขตอำเภอเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลจากประชาชนที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตอำเภอเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร จำนวน 400 คน
2. ส่งแบบสอบถามไปให้ผู้ที่เกี่ยวข้องพร้อมชี้แจงรายละเอียดความมุ่งหมายของการออกแบบสอบถามนี้ เพื่อทำความเข้าใจให้ตรงกันในการตอบแบบสอบถาม
3. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง และการลงพื้นที่จริง เพื่อนำแบบสอบถามไปแจกแก่กลุ่มตัวอย่าง ในเขตอำเภอเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร พร้อมทั้งชี้แจงรายละเอียด ความมุ่งหมายของการออกแบบสอบถาม
4. ตรวจสอบความถูกต้อง ความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม เพื่อนำแบบสอบถามไปประมวลผล และวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยมีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

1. นำแบบทดสอบที่ผ่านการตรวจสอบความถูกต้องและครบถ้วนแล้ว นำมาลงรหัสเลข (Code) ตามเกณฑ์ของเครื่องมือแต่ละส่วน
2. นำแบบสอบถามที่ลงรหัสแล้ว มาบันทึกลงในโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ เพื่อประมวลผลข้อมูลที่ได้จัดเก็บและคำนวณหาค่าทางสถิติแล้วนำผลที่ได้มาวิเคราะห์เพื่อตอบคำถามวิจัยและวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ โดยนำเสนอผลในรูปแบบตาราง ประกอบความเรียงและนำผลการศึกษาที่วิเคราะห์ได้มาสรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและเขียนข้อเสนอแนะ
3. การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามปลายเปิด (Open ended) ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) ทำอย่างไร เพื่อนำไปสู่แนวทางในการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาข้อมูล โดยใช้สถิติที่เกี่ยวข้องในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อพรรณนาข้อค้นพบจากการวิจัย และทดสอบสมมติฐานของการวิจัย โดยแยกสถิติออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

1. สถิติพรรณนา (Descriptive statistics) ได้แก่

1.1 การแจกแจงความถี่ (Frequencies) และค่าร้อยละ (Percentage)

บรรยายคุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นประชาชนที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตอำเภอเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร อันประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และตำบลที่อาศัยอยู่

1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

วิเคราะห์ระดับ 1) ภาวะผู้นำของข้าราชการตำรวจสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร และ 2) การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร

2. สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) ได้แก่

2.1 เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกัน

และปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร เมื่อจำแนกตามคุณลักษณะส่วนบุคคล โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test) และการทดสอบค่าเอฟ (F-test) ชนิดการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) หากพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้วิจัยจะทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ้ (Scheffe's test)

2.2 เพื่อศึกษาอิทธิพลของภาวะผู้นำที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน

ในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร

2.2.1 ในเบื้องต้นจะทำการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรในตัวแบบที่

ใช้ในการศึกษาเพื่อป้องกันการเกิด Multicollinearity คือ การมีสหสัมพันธ์กันเองระหว่างตัวแปรอิสระซึ่งการที่ตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กันในระดับที่สูงมาก อาจส่งผลให้สมการตัวแบบที่ใช้ในการพยากรณ์ตัวแปรตามมีความคลาดเคลื่อน ดังนั้นจึงต้องตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระเพื่อให้แน่ใจว่าตัวแปรอิสระสามารถคงอยู่ในสมการตัวแบบได้โดยกำหนดระดับนัยสำคัญที่ 0.05

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร ผู้วิจัยใช้การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) โดยมีสูตร ดังนี้ (ภัทรพร เกษสังข์, 2549, หน้า 168)

$$r_{xy} = \frac{N\sum xy - \sum x\sum y}{\sqrt{(N\sum x^2 - (\sum x)^2)(N\sum y^2 - (\sum y)^2)}}$$

เมื่อ r_{xy} แทน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

N แทน จำนวนข้อมูลของชุดที่ 1 หรือ 2

$\sum x$ แทน ผลรวมของคะแนนชุดที่ 1

$\sum y$ แทน ผลรวมของคะแนนชุดที่ 2

$\sum xy$ แทน ผลรวมของผลคูณของคะแนนแต่ละคู่ของชุดที่ 1 และ

2

$\sum x^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสองของคะแนน

ชุดที่ 1

$\sum y^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสองของคะแนน

ชุดที่ 2

$(\sum x)^2$ แทน ผลรวมของคะแนนชุดที่ 1 ยกกำลังสอง

$(\sum y)^2$ แทน ผลรวมของคะแนนชุดที่ 2 ยกกำลังสอง

โดยที่ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์จะมีค่าระหว่าง -1.00 ถึง + 1.00 โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. ค่า r เป็นลบ แสดงว่า X และ Y มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้าม คือ ถ้า X เพิ่ม Y จะลด แต่ถ้า X ลด Y จะเพิ่ม
2. ค่า r เป็นบวก แสดงว่า X และ Y มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน คือ ถ้า X เพิ่ม Y จะเพิ่ม แต่ถ้า X ลด Y จะลดด้วย
3. ค่า r มีค่าเข้าใกล้ 1 หมายถึง X และ Y มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันและมีความสัมพันธ์กันมาก
4. ค่า r เข้าใกล้ 1 หมายถึง X และ Y มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามมีความสัมพันธ์กันมาก

5. ถ้า r เท่ากับ 0 แสดงว่า X และ Y ไม่มีความสัมพันธ์กัน

6. ถ้า r มีค่าเข้าใกล้ 0 แสดงว่า X และ Y มีความสัมพันธ์กันน้อย

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์จะพิจารณาจากค่า Sig. (2-tailed) หากค่า Sig. (2-tailed) มีค่าน้อยกว่า 0.05 แสดงว่าตัวแปรสองตัวมีความสัมพันธ์กัน ในทางตรงกันข้าม หากค่า Sig. (2-tailed) มีค่ามากกว่า 0.05 แสดงว่าตัวแปรสองตัวไม่มีความสัมพันธ์กัน หลังจากนั้นจึงจะทำการวิเคราะห์ระดับความสัมพันธ์ของตัวแปรโดยจะพิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ตามเกณฑ์ต่อไปนี้ (อโนทัย ตรีวานิช, 2552, หน้า 72)

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.91-1.00 แสดงว่ามีความสัมพันธ์ระดับสูงมาก

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.71-0.90 แสดงว่ามีความสัมพันธ์ระดับสูง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.31-0.70 แสดงว่ามีความสัมพันธ์ระดับปานกลาง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.01-0.30 แสดงว่ามีความสัมพันธ์ระดับต่ำ

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0 แสดงว่ามีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรง

2.2.2 การศึกษาอิทธิพลของภาวะผู้นำที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) เป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสองตัวแปร ตัวแปรหนึ่งเรียกว่าตัวแปรต้นหรือตัวแปรอิสระ (Independent variable) แทนด้วย X อีกตัวแปรหนึ่งเรียกว่าตัวแปรตาม (Dependent variable) แทนด้วย Y เป็นการดูความสัมพันธ์ว่าถ้า ตัวแปรอิสระเปลี่ยนแปลงไปแล้วตัวแปรตามเปลี่ยนแปลงไปด้วยหรือไม่ ซึ่งสองตัวแปรนั้นจะต้องเป็นตัวแปรเชิงปริมาณ การวิเคราะห์การถดถอยสามารถเขียนรูปแบบความสัมพันธ์ของสองตัวแปรได้ในรูปของสมการการถดถอย

ซึ่งสามารถพยากรณ์ค่าได้ในอนาคต หรือสามารถดูแนวโน้มของตัวแปรตามได้เมื่อเราทราบค่าตัวแปรอิสระ (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2557, หน้า 58)

วิธีการคัดเลือกตัวแปรเข้าสมการ เพื่อให้สมการสามารถพยากรณ์ตัวแปรเกณฑ์ได้สูงสุด ในการวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการเลือกแบบคัดเลือกเข้า (Enter Selection) วิธีการนี้จะเป็นการเลือกตัวแปรพยากรณ์เข้าสมการด้วยการวิเคราะห์เพียงขั้นตอนเดียว ซึ่งเป็นการคัดเลือกโดยใช้วิจารณ์ญาณของผู้วิจัยเองว่า จะคัดเลือกตัวแปรพยากรณ์ใดบ้างเข้าสมการ เริ่มตั้งแต่การคัดเลือกตัวแปรพยากรณ์มาศึกษา เมื่อคัดเลือกและเก็บข้อมูลแล้ว ทำการวิเคราะห์สถิติพื้นฐานและสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแต่ละคู่ก่อนและใช้สถิติพื้นฐานโดยเฉพาะค่าความแปรปรวนหรือส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานกับค่าทดสอบนัยสำคัญของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรเกณฑ์กับตัวแปรพยากรณ์ และระหว่างตัวแปรพยากรณ์ด้วยกันในการคัดเลือกควรคัดเลือกตัวแปรที่มีความแปรปรวนมาก ๆ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรเกณฑ์กับตัวแปรพยากรณ์มีค่าสูง ๆ และมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ระหว่างตัวแปรพยากรณ์ด้วยกันมีค่าน้อยและไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อคัดเลือกแล้วจะใช้ตัวแปรพยากรณ์ทุกตัวที่เลือกวิเคราะห์พร้อม ๆ กัน ทุกตัวแปรเข้าสมการหมด (วารุ เฟ็งสวัสดิ์, 2550, หน้า 268-269) ดังนี้

การวิเคราะห์การถดถอยเมื่อมีตัวแปรอิสระหนึ่งตัวแปรและตัวแปรตามหนึ่งตัวแปร แต่ถ้าหากตัวแปรตามหนึ่งตัวแปรกับตัวแปรอิสระมากกว่าหนึ่งตัวแปร จะเรียกว่าการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression) การวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้นอย่างง่าย เขียนความสัมพันธ์แสดงความสัมพันธ์ได้ดังนี้

$$Y_i = \beta_0 + \beta X_i + \varepsilon_i$$

เมื่อ β_0 แทนระยะตัดแกน y (y-intercept)

β แทนความชันของเส้นถดถอย (slope)

$$\hat{Y}_i = \hat{\beta}_0 + \hat{\beta} X_i \quad \text{หรือจะได้ว่า}$$

$$\hat{Y}_i = b_0 + bX_i$$

**การศึกษาแนวทางในการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการ
ดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์
จังหวัดสกลนคร**

จากผลการวิจัย ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร ในทุก ๆ ด้าน ถ้าพบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร ด้านใดที่มีคะแนนเฉลี่ยระดับต่ำกว่าค่าเฉลี่ยรวม ผู้วิจัยจะนำมาหาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 10 ท่าน พิจารณาเสนอแนะการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร ให้ดียิ่งขึ้น โดยผู้เชี่ยวชาญ 10 ท่าน ประกอบด้วย

1. พ.ต.อ.สมชาย รุ่งศรีทอง ผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร
2. พ.ต.ท.สมจิตร เจริญสุข รองผู้กำกับการ(สอบสวน)สถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร
3. พ.ต.ท.โสภณ ชื่นไพบูลย์ รองผู้กำกับการสืบสวนสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร
4. พ.ต.ท.นรินทร์ โคตรคำจันทร์ รองผู้กำกับป้องกันปราบปรามสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร
5. พ.ต.ท.จীরศักดิ์ ภูแสนศรี สารวัตร(สอบสวน) สถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร
6. นายอำเภอเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร
7. นายสมเจตน์ พิมพานนท์ ปลัดอำเภอหัวหน้ากลุ่มงานบริหารงานปกครองที่ทำการปกครองอำเภอเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร
8. นายจินดา สายคำ ประธานคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ อำเภอเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร
9. นายสมาน ศิลาแดง นายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลเจริญศิลป์ อำเภอเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร

10. นายโอภาส วงศ์อินอยู่ กำนันตำบลเจริญศิลป์ อำเภอเจริญศิลป์
จังหวัดสกลนคร

เมื่อได้รับข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงาน
ป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร
จากผู้ทรงคุณวุฒิแล้ว ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์ข้อมูล โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content
analysis) จัดกลุ่มประเด็นนำเสนอเชิงพรรณนา เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชน
ในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์
จังหวัดสกลนคร เพื่อให้การดำเนินงานป้องกันและปราบปราม มีประสิทธิภาพประสิทธิผล
ที่ดียิ่งขึ้นต่อไป

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในงานวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำของข้าราชการตำรวจที่ส่งผลกระทบต่อ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานี ตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร ผู้วิจัยได้อันดับการวิเคราะห์ข้อมูล ไว้ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. การศึกษาแนวทางในการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อความเข้าใจที่ตรงกันในการแปลความหมาย ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

\bar{X}	แทน ค่าคะแนนเฉลี่ย
S.D.	แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
n	แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
t	แทน ค่าสถิติทดสอบแบบที (t-test)
ANOVA	แทน การวิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of covariance)
F	แทน ค่าสถิติทดสอบแบบเอฟ (F-test)
df	แทน ค่าองศาแห่งความเป็นอิสระ (Degree of freedom)
SS	แทน ผลรวมของกำลังสองของค่าเบี่ยงเบน (Sum of square)
MS	แทน ความแปรปรวน (Mean of sum of square)
r	แทน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
R	แทน ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณ
R ²	แทน ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจ

R^{2Adj}	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจที่ปรับแล้ว
B	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์
β	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยมาตรฐานของตัวพยากรณ์
TLEA	แทน	ผลรวมของภาวะผู้นำของข้าราชการตำรวจสถานี ตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร
LEA ₁	แทน	ภาวะผู้นำด้านความรู้และประสบการณ์ในวิชาชีพตำรวจ
LEA ₂	แทน	ภาวะผู้นำด้านมนุษยสัมพันธ์และบุคลิกภาพ
LEA ₃	แทน	ภาวะผู้นำด้านความรู้และทักษะในการบริหาร
LEA ₄	แทน	ภาวะผู้นำด้านคุณธรรมและจริยธรรม
PAR	แทน	ผลรวมของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงาน ป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธร เจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร
PAR ₁	แทน	การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ
PAR ₂	แทน	การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ
PAR ₃	แทน	การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์
PAR ₄	แทน	การมีส่วนร่วมในการประเมินผล
P-Value	แทน	ค่านัยสำคัญทางสถิติ/ค่าความน่าจะเป็น
Sig.	แทน	ระดับนัยสำคัญทางสถิติ
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
**	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
***	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .00

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ตามลำดับขั้นตอน แยกออกเป็น 6 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์คุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำของข้าราชการตำรวจสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร เมื่อจำแนกตามคุณลักษณะส่วนบุคคล

ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษาอิทธิพลของภาวะผู้นำที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร

ตอนที่ 6 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร

สำหรับรายละเอียดในแต่ละตอน มีดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์คุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์คุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นประชาชนที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตอำเภอเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร อันประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และตำบลที่อาศัยอยู่ รายละเอียดดังตาราง 2

ตาราง 2 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามคุณลักษณะส่วนบุคคล

(n=400)

คุณลักษณะส่วนบุคคล	จำนวนคน	ร้อยละ
1. เพศ		
-ชาย	219	54.75
-หญิง	181	45.25
2. อายุ		
-ไม่เกิน 30 ปี	40	10.00
-31-45 ปี	149	37.25
-46-60 ปี	175	43.75
-มากกว่า 60 ปี	36	9.00
3. ระดับการศึกษา		
-ต่ำกว่าปริญญาตรี	355	88.75
-ปริญญาตรี	33	8.25
-ปริญญาตรีขึ้นไป	12	3.00
4. อาชีพ		
-เกษตรกร	230	57.50
-ค้าขาย	59	14.75
-รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ/พนักงานของรัฐ	61	15.25
-รับจ้าง/พนักงานบริษัทเอกชน	14	3.50
-อาชีพอื่น ๆ	36	9.00

ตาราง 2 (ต่อ)

(n=400)

คุณลักษณะส่วนบุคคล	จำนวนคน	ร้อยละ
5. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน		
-ไม่เกิน 10,000 บาท	266	66.50
-10,001-15,000 บาท	89	22.25
-15,001- 25,000 บาท	21	5.25
-มากกว่า 25,000 บาท	24	6.00
6. ตำบลที่อาศัยอยู่		
-ตำบลบ้านเหล่า	109	27.25
-ตำบลเจริญศิลป์	101	25.25
-ตำบลทุ่งแก	66	16.50
-ตำบลโคกศิลา	45	11.25
-ตำบลหนองแปน	79	19.75
รวม	400	100.00

จากตาราง 2 พบว่า ประชากรกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นประชาชนที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตอำเภอเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร มีจำนวน 400 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 219 คน คิดเป็นร้อยละ 54.75 มีอายุระหว่าง 46-60 ปี มากที่สุด จำนวน 175 คน คิดเป็นร้อยละ 43.75 มีการศึกษาในระดับต่ำกว่าปริญญาตรี มากที่สุด จำนวน 355 คน คิดเป็นร้อยละ 88.75 ประกอบอาชีพเกษตรกร มากที่สุด จำนวน 230 คน คิดเป็นร้อยละ 57.50 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ไม่เกิน 10,000 บาท มากที่สุด จำนวน 266 คน คิดเป็นร้อยละ 66.50 และอาศัยอยู่ในตำบลบ้านเหล่า มากที่สุด จำนวน 109 คน คิดเป็นร้อยละ 27.25 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำของข้าราชการตำรวจสถานี
ตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร

ผลการวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำของข้าราชการตำรวจสถานีตำรวจภูธร
เจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร รายละเอียดดังตาราง 3-7

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับภาวะผู้นำของข้าราชการตำรวจ
สถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร โดยภาพรวม

(n=400)

ด้านที่	ภาวะผู้นำของข้าราชการตำรวจสถานี ตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1	ด้านความรู้และประสบการณ์ในวิชาชีพตำรวจ	3.96	0.43	มาก
2	ด้านมนุษยสัมพันธ์และบุคลิกภาพ	3.78	0.62	มาก
3	ด้านความรู้และทักษะในการบริหาร	3.80	0.47	มาก
4	ด้านคุณธรรมและจริยธรรม	3.48	0.79	ปานกลาง
ภาพรวม		3.77	0.39	มาก

จากตาราง 3 พบว่า ภาวะผู้นำของข้าราชการตำรวจสถานีตำรวจภูธร
เจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.77$) เมื่อพิจารณาราย
ด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านความรู้และประสบการณ์ในวิชาชีพตำรวจ
($\bar{X} = 3.96$) มีภาวะผู้นำอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ด้านความรู้และทักษะในการบริหาร
($\bar{X} = 3.80$) มีภาวะผู้นำอยู่ในระดับมาก ด้านมนุษยสัมพันธ์และบุคลิกภาพ ($\bar{X} = 3.78$)
มีภาวะผู้นำอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านคุณธรรมและจริยธรรม
($\bar{X} = 3.48$) มีภาวะผู้นำอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับภาวะผู้นำของข้าราชการตำรวจ
สถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร ด้านความรู้และประสบการณ์
ในวิชาชีพตำรวจ รายข้อ

(n=400)

ข้อ ที่	ประเด็น/ข้อคำถาม	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1	ข้าราชการตำรวจมีความรู้และประสบการณ์ใน วิชาชีพ	3.96	0.67	มาก
2	ข้าราชการตำรวจมีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับ กฎหมาย มีการนำความรู้และประสบการณ์มาใช้ในการ ปฏิบัติหน้าที่	3.93	0.77	มาก
3	ข้าราชการตำรวจมีความรู้เกี่ยวกับระเบียบ ประกาศ คำแนะนำ และข้อบังคับต่าง ๆ	3.84	0.74	มาก
4	ข้าราชการตำรวจมีความสามารถในการปฏิบัติงาน ในหน้าที่	4.07	0.71	มาก
5	ข้าราชการตำรวจมีความรู้ความสามารถในงาน ด้านวิชาการด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน	3.88	0.80	มาก
6	ข้าราชการตำรวจมีการนำความรู้ความสามารถและ ประสบการณ์มาใช้ในการปฏิบัติหน้าที่	4.09	0.71	มาก
ภาพรวม		3.96	0.43	มาก

จากตาราง 4 พบว่า ภาวะผู้นำของข้าราชการตำรวจสถานีตำรวจภูธร
เจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร ด้านความรู้และประสบการณ์ในวิชาชีพตำรวจ โดยภาพรวม
อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.96$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีภาวะผู้นำอยู่ในระดับมาก ทุกข้อ
โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ข้าราชการตำรวจมีการนำความรู้ความสามารถและ
ประสบการณ์มาใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ ($\bar{X} = 4.09$) รองลงมาคือ ข้าราชการตำรวจมี
ความสามารถในการปฏิบัติงานในหน้าที่ ($\bar{X} = 4.07$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด
คือ ข้าราชการตำรวจมีความรู้เกี่ยวกับระเบียบ ประกาศ คำแนะนำ และข้อบังคับต่าง ๆ
($\bar{X} = 3.84$)

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับภาวะผู้นำของข้าราชการตำรวจ
สถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร ด้านมนุษยสัมพันธ์และ
บุคลิกภาพ รายข้อ

(n=400)

ข้อ ที่	ประเด็น/ข้อคำถาม	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1	ข้าราชการตำรวจเป็นผู้มีความสามารถ ในการประสานงานกับบุคคลภายในองค์กรได้	3.94	0.88	มาก
2	ข้าราชการตำรวจสามารถประสานงานกับ บุคคลภายนอกองค์กร	3.71	0.73	มาก
3	ข้าราชการตำรวจมีกิจกรรมรยาที่ดี สุภาพอ่อนโยน	3.69	0.82	มาก
4	ข้าราชการตำรวจใช้วาจาและวางตัวเหมาะสมกับ ตำแหน่งหน้าที่และกาลเทศะ	3.78	0.81	มาก
5	ข้าราชการตำรวจมีอัธยาศัยที่ดี สุภาพ ยิ้มแย้ม แจ่มใส และเป็นมิตร	3.78	0.80	มาก
ภาพรวม		3.78	0.62	มาก

จากตาราง 5 พบว่า ภาวะผู้นำของข้าราชการตำรวจสถานีตำรวจภูธร
เจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร ด้านมนุษยสัมพันธ์และบุคลิกภาพ โดยภาพรวมอยู่ในระดับ
มาก ($\bar{X} = 3.78$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีภาวะผู้นำอยู่ในระดับมาก ทุกข้อ โดยข้อที่มี
ค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ข้าราชการตำรวจเป็นผู้มีความสามารถในการประสานงานกับบุคคล
ภายในองค์กรได้ ($\bar{X} = 3.94$) รองลงมาคือ ข้าราชการตำรวจมีอัธยาศัยที่ดี สุภาพ ยิ้มแย้ม
แจ่มใส และเป็นมิตร ($\bar{X} = 3.78$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ข้าราชการตำรวจมี
กิจกรรมรยาที่ดี สุภาพอ่อนโยน ($\bar{X} = 3.69$)

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับภาวะผู้นำของข้าราชการตำรวจ
สถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร ด้านความรู้และทักษะในการ
บริหาร รายข้อ

(n=400)

ข้อ ที่	ประเด็น/ข้อคำถาม	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1	ข้าราชการตำรวจเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล	3.78	0.71	มาก
2	ข้าราชการตำรวจมีการจัดเก็บระบบงานและการ บริหารจัดการองค์กร	3.75	0.71	มาก
3	ข้าราชการตำรวจมีความสามารถในการบริหาร จัดการเกี่ยวกับคดี	4.01	0.77	มาก
4	ข้าราชการตำรวจมีวิสัยทัศน์ นโยบายและ ยุทธศาสตร์ในการบริหารงานการจัดการ	3.71	0.75	มาก
5	ข้าราชการตำรวจมีการนำความรู้ความสามารถและ ทักษะในการบริหารการจัดการมาใช้ในการปฏิบัติ หน้าที่	3.78	0.70	มาก
ภาพรวม		3.80	0.47	มาก

จากตาราง 6 พบว่า ภาวะผู้นำของข้าราชการตำรวจสถานีตำรวจภูธร
เจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร ด้านความรู้และทักษะในการบริหาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับ
มาก ($\bar{X}=3.80$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีภาวะผู้นำอยู่ในระดับมาก ทุกข้อ โดยข้อที่มี
ค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ข้าราชการตำรวจมีความสามารถในการบริหารจัดการเกี่ยวกับคดี
($\bar{X}=4.01$) รองลงมาคือ ข้าราชการตำรวจมีการนำความรู้ความสามารถและทักษะในการ
บริหารการจัดการมาใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ ($\bar{X}=3.78$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด
ข้าราชการตำรวจมีวิสัยทัศน์ นโยบายและยุทธศาสตร์ในการบริหารงานการจัดการ
($\bar{X}=3.71$)

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับภาวะผู้นำของข้าราชการตำรวจ
สถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร ด้านคุณธรรมและจริยธรรม
รายข้อ

(n=400)

ข้อ ที่	ประเด็น/ข้อคำถาม	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1	ข้าราชการตำรวจมีความซื่อสัตย์สุจริต และประพฤติดี	3.40	0.95	ปานกลาง
2	ข้าราชการตำรวจเป็นผู้ที่ประกาศความยุติธรรมแก่ประชาชนด้วยความเที่ยงธรรม ถูกต้องตามกฎหมายและประเพณี	3.51	1.04	มาก
3	ข้าราชการตำรวจยึดมั่นในระบบคุณธรรมจริยธรรม	3.60	0.96	มาก
4	ข้าราชการตำรวจยึดหลักธรรมาภิบาล ความถูกต้องดีงาม	3.65	0.85	มาก
5	ข้าราชการตำรวจไม่แสวงหาผลประโยชน์อื่นใดโดยมิชอบ	3.24	1.07	ปานกลาง
ภาพรวม		3.48	0.79	ปานกลาง

จากตาราง 7 พบว่า ภาวะผู้นำของข้าราชการตำรวจสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร ด้านคุณธรรมและจริยธรรม โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.48$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ข้าราชการตำรวจยึดหลักธรรมาภิบาล ความถูกต้องดีงาม ($\bar{X} = 3.65$) มีภาวะผู้นำอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ข้าราชการตำรวจยึดมั่นในระบบคุณธรรมจริยธรรม ($\bar{X} = 3.60$) มีภาวะผู้นำอยู่ในระดับมาก ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ข้าราชการตำรวจไม่แสวงหาผลประโยชน์อื่นใดโดยมิชอบ ($\bar{X} = 3.24$) มีภาวะผู้นำอยู่ในระดับปานกลาง

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการ
ดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์
จังหวัดสกลนคร

ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกัน
และปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร รายละเอียด
ดังตาราง 8-12

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน
ในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธร
เจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร โดยภาพรวม

(n=400)

ด้านที่	การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงาน ป้องกันและปราบปรามยาเสพติด	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1	การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	3.19	1.08	ปานกลาง
2	การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ	3.07	1.02	ปานกลาง
3	การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์	3.35	1.01	ปานกลาง
4	การมีส่วนร่วมในการประเมินผล	3.08	0.85	ปานกลาง
ภาพรวม		3.16	0.63	ปานกลาง

จากตาราง 8 พบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานป้องกันและ
ปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร โดยภาพรวมอยู่ใน
ระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.16$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีส่วนร่วมในระดับปานกลาง
ทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ ($\bar{X} = 3.35$)
รองลงมาคือ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ($\bar{X} = 3.19$) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล
($\bar{X} = 3.08$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ ($\bar{X} = 3.07$)

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน
ในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธร
เจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ รายข้อ

(n=400)

ข้อ ที่	ประเด็น/ข้อคำถาม	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1	ท่านมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ปัญหา/สาเหตุของ ปัญหาเสพติดในชุมชน	3.39	1.26	ปานกลาง
2	ท่านมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและช่วย เสนอแนะแนวทางในการแก้ปัญหายาเสพติดในชุมชน	3.32	1.18	ปานกลาง
3	ท่านมีส่วนร่วมในการสรรหาบุคลากรเข้ามา ดำเนินการในการแก้ปัญหายาเสพติดในชุมชน	3.12	1.15	ปานกลาง
4	ท่านมีส่วนร่วมในการจัดลำดับความสำคัญของ โครงการแก้ปัญหายาเสพติดที่ควรดำเนินการใน ชุมชน	3.02	1.13	ปานกลาง
5	ท่านมีส่วนร่วมในการเป็นอาสาสมัครผู้ประสานงาน ในการดำเนินกิจกรรมการแก้ปัญหายาเสพติด	3.11	1.22	ปานกลาง
ภาพรวม		3.19	1.08	ปานกลาง

จากตาราง 9 พบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานป้องกันและ
ปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร ด้านการมีส่วนร่วม
ในการตัดสินใจ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.19$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า
มีส่วนร่วมในระดับปานกลาง ทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ท่านมีส่วนร่วมในการ
วิเคราะห์ปัญหา/สาเหตุของปัญหาเสพติดในชุมชน ($\bar{X} = 3.39$) รองลงมาคือ ท่านมีส่วน
ร่วมในการแสดงความคิดเห็นและช่วยเสนอแนะแนวทางในการแก้ปัญหายาเสพติดในชุมชน
($\bar{X} = 3.32$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ท่านมีส่วนร่วมในการจัดลำดับความสำคัญของ
โครงการแก้ปัญหายาเสพติดที่ควรดำเนินการในชุมชน ($\bar{X} = 3.02$)

ตาราง 10 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน
ในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธร
เจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ รายข้อ

(n=400)

ข้อ ที่	ประเด็น/ข้อคำถาม	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1	ท่านมีส่วนร่วมในการดำเนินการแก้ไขปัญหายาเสพติด	3.01	1.16	ปานกลาง
2	ท่านมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในแนวทางการดำเนินการแก้ไขปัญหายาเสพติด	3.09	1.05	ปานกลาง
3	ท่านมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมหรือการฝึกอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด	3.06	1.29	ปานกลาง
4	ท่านมีส่วนร่วมในการให้คำปรึกษา หรือ ข้อเสนอแนะแก่หน่วยงานที่ดำเนินกิจกรรมเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหายาเสพติด	2.91	1.14	ปานกลาง
5	ท่านได้เข้าร่วมในโครงการ/ กิจกรรมที่เกี่ยวกับการแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่ด้วยความสมัครใจ	3.28	1.12	ปานกลาง
ภาพรวม		3.07	1.02	ปานกลาง

จากตาราง 10 พบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานป้องกันและ
ปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร ด้านการมีส่วนร่วม
ในการดำเนินการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.07$) เมื่อพิจารณารายข้อ
พบว่า มีส่วนร่วมในระดับปานกลาง ทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ท่านได้เข้าร่วม
ในโครงการ/ กิจกรรมที่เกี่ยวกับการแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่ด้วยความสมัครใจ
($\bar{X} = 3.28$) รองลงมาคือ ท่านมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในแนวทางการดำเนินการแก้ไข
ปัญหายาเสพติด ($\bar{X} = 3.09$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ท่านมีส่วนร่วมในการให้
คำปรึกษา หรือข้อเสนอแนะแก่หน่วยงานที่ดำเนินกิจกรรมเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหายาเสพ
ติด ($\bar{X} = 2.91$)

ตาราง 11 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ รายข้อ

(n=400)

ข้อที่	ประเด็น/ข้อคำถาม	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1	ท่านมีส่วนได้รับประโยชน์จากการแก้ไขปัญหายาเสพติดเพื่อลดการแพร่ระบาดของยาเสพติดในชุมชน	3.22	1.18	ปานกลาง
2	ท่านมีส่วนได้รับประโยชน์จากการแก้ไขปัญหายาเสพติดในเรื่องคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนในพื้นที่ที่ดีขึ้น	3.39	1.17	ปานกลาง
3	ท่านมีส่วนได้รับผลประโยชน์จากการแก้ไขปัญหายาเสพติดในการป้องกันและรักษาทรัพย์สิน	3.44	1.13	ปานกลาง
4	ท่านมีส่วนได้รับประโยชน์จากการแก้ไขปัญหายาเสพติดในการให้ความร่วมมือของประชาชนในชุมชน	3.37	1.01	ปานกลาง
ภาพรวม		3.35	1.01	ปานกลาง

จากตาราง 11 พบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.35$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่ามีส่วนร่วมในระดับปานกลาง ทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ท่านมีส่วนได้รับผลประโยชน์จากการแก้ไขปัญหายาเสพติดในการป้องกันและรักษาทรัพย์สิน ($\bar{X} = 3.44$) รองลงมาคือ ท่านมีส่วนได้รับประโยชน์จากการแก้ไขปัญหายาเสพติดในเรื่องคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนในพื้นที่ที่ดีขึ้น ($\bar{X} = 3.39$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ท่านมีส่วนได้รับประโยชน์จากการแก้ไขปัญหายาเสพติดเพื่อลดการแพร่ระบาดของยาเสพติดในชุมชน ($\bar{X} = 3.22$)

ตาราง 12 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน
ในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธร
เจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล รายข้อ

(n=400)

ข้อ ที่	ประเด็น/ข้อคำถาม	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1	ท่านมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ผลการดำเนิน กิจกรรม/โครงการแก้ไขปัญหายาเสพติดในชุมชน	3.16	1.13	ปานกลาง
2	ท่านมีส่วนร่วมในการรายงานความคิดเห็น ในมาตรการแก้ไขปัญหายาเสพติดให้กับหน่วยงาน ราชการ	3.17	1.12	ปานกลาง
3	การมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการดำเนินงานตาม โครงการแก้ไขปัญหายาเสพติด	3.13	1.10	ปานกลาง
4	ท่านมีส่วนร่วมในการพิจารณาถึงผลดีผลเสียใน มาตรการแก้ไขปัญหายาเสพติด	2.92	1.10	ปานกลาง
5	ท่านมีส่วนร่วมในการเสนอแนะแนวทางปรับปรุงการ แก้ไขปัญหายาเสพติด โดยนำผลจากการจัด กิจกรรม/ โครงการต่าง ๆ มาปรับปรุงแก้ไข	3.03	1.23	ปานกลาง
ภาพรวม		3.08	0.85	ปานกลาง

จากตาราง 12 พบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานป้องกันและ
ปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร ด้านการมีส่วนร่วม
ในการประเมินผล โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.08$) เมื่อพิจารณารายข้อ
พบว่า มีส่วนร่วมในระดับปานกลาง ทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ท่านมีส่วนร่วม
ในการรายงานความคิดเห็นในมาตรการแก้ไขปัญหายาเสพติดให้กับหน่วยงานราชการ
($\bar{X} = 3.17$) รองลงมาคือ ท่านมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ผลการดำเนินกิจกรรม/โครงการ
แก้ไขปัญหายาเสพติดในชุมชน ($\bar{X} = 3.16$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ท่านมีส่วนร่วม
ในการพิจารณาถึงผลดีผลเสียในมาตรการแก้ไขปัญหายาเสพติด ($\bar{X} = 2.92$)

**ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของ
ประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธร
เจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร เมื่อจำแนกตามคุณลักษณะส่วนบุคคล**

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร เมื่อจำแนกตามคุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นประชาชนที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตอำเภอเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร อันประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และตำบลที่อาศัยอยู่ รายละเอียดดังตาราง 13-18

ตาราง 13 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร ตามคุณลักษณะส่วนบุคคลด้านเพศ

(n = 400)

	การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})		t	Sig.
		ชาย (219 คน)	หญิง (181 คน)		
1	การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	3.15	3.24	-.860	.390
2	การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ	2.98	3.18	-1.984	.058
3	การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์	3.34	3.37	-.286	.775
4	การมีส่วนร่วมในการประเมินผล	3.10	3.05	.565	.573
	รวม	3.13	3.20	-1.120	.263

จากตาราง 13 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร เมื่อจำแนกตามคุณลักษณะส่วนบุคคลด้านเพศ โดยใช้ค่า t-test ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร ทั้งในภาพรวม และรายด้าน ทุกด้าน ไม่มีความแตกต่างกัน

ตาราง 14 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการ
ดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์
จังหวัดสกลนคร ตามคุณลักษณะส่วนบุคคลด้านอายุ

(n = 400)

การมีส่วนร่วม ของประชาชน	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
การมีส่วนร่วมในการ ตัดสินใจ	ระหว่างกลุ่ม	.361	3	.120	.103	.958
	ภายในกลุ่ม	463.046	396	1.169		
	รวม	463.408	399			
การมีส่วนร่วมในการ ดำเนินการ	ระหว่างกลุ่ม	.556	3	.185	.178	.912
	ภายในกลุ่ม	413.416	396	1.044		
	รวม	413.972	399			
การมีส่วนร่วมใน ผลประโยชน์	ระหว่างกลุ่ม	5.002	3	1.667	1.634	.181
	ภายในกลุ่ม	404.098	396	1.020		
	รวม	409.100	399			
การมีส่วนร่วมในการ ประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	1.206	3	.402	.557	.644
	ภายในกลุ่ม	285.682	396	.721		
	รวม	286.888	399			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	.666	3	.222	.550	.649
	ภายในกลุ่ม	159.957	396	.404		
	รวม	160.623	399			

จากตาราง 14 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของ
ประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธร
เจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร เมื่อจำแนกตามคุณลักษณะส่วนบุคคลด้านอายุ โดยการ
วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05
พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของ
สถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร ทั้งในภาพรวม และรายด้าน ทุกด้าน ไม่มี
ความแตกต่างกัน

ตาราง 15 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการ
ดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์
จังหวัดสกลนคร ตามคุณลักษณะส่วนบุคคลด้านระดับการศึกษา

(n = 400)

การมีส่วนร่วม ของประชาชน	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
การมีส่วนร่วมในการ ตัดสินใจ	ระหว่างกลุ่ม	.756	2	.378	.324	.723
	ภายในกลุ่ม	462.652	397	1.165		
	รวม	463.408	399			
การมีส่วนร่วมในการ ดำเนินการ	ระหว่างกลุ่ม	.834	2	.417	.401	.670
	ภายในกลุ่ม	413.138	397	1.041		
	รวม	413.972	399			
การมีส่วนร่วมใน ผลประโยชน์	ระหว่างกลุ่ม	1.187	2	.594	.578	.562
	ภายในกลุ่ม	407.913	397	1.027		
	รวม	409.100	399			
การมีส่วนร่วมในการ ประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	1.185	2	.593	.823	.440
	ภายในกลุ่ม	285.703	397	.720		
	รวม	286.888	399			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	.054	2	.027	.067	.935
	ภายในกลุ่ม	160.569	397	.404		
	รวม	160.623	399			

จากตาราง 15 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของ
ประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธร
เจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร เมื่อจำแนกตามคุณลักษณะส่วนบุคคลด้านระดับการศึกษา
โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) ที่ระดับนัยสำคัญทาง
สถิติ .05 พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยา
เสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร ทั้งในภาพรวม และรายด้าน ทุก
ด้าน ไม่มีความแตกต่างกัน

ตาราง 16 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการ
ดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์
จังหวัดสกลนคร ตามคุณลักษณะส่วนบุคคลด้านอาชีพ

(n = 400)

การมีส่วนร่วม ของประชาชน	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
การมีส่วนร่วมในการ ตัดสินใจ	ระหว่างกลุ่ม	3.028	4	.757	.650	.628
	ภายในกลุ่ม	460.380	395	1.166		
	รวม	463.408	399			
การมีส่วนร่วมในการ ดำเนินการ	ระหว่างกลุ่ม	8.013	4	2.003	1.949	.102
	ภายในกลุ่ม	405.959	395	1.028		
	รวม	413.972	399			
การมีส่วนร่วมใน ผลประโยชน์	ระหว่างกลุ่ม	1.290	4	.323	.312	.870
	ภายในกลุ่ม	407.810	395	1.032		
	รวม	409.100	399			
การมีส่วนร่วมในการ ประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	2.617	4	.654	.909	.458
	ภายในกลุ่ม	284.271	395	.720		
	รวม	286.888	399			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	1.937	4	.484	1.205	.308
	ภายในกลุ่ม	158.687	395	.402		
	รวม	160.623	399			

จากตาราง 16 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของ
ประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธร
เจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร เมื่อจำแนกตามคุณลักษณะส่วนบุคคลด้านอาชีพ โดยการ
วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05
พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของ
สถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร ทั้งในภาพรวม และรายด้าน ทุกด้าน ไม่มี
ความแตกต่างกัน

ตาราง 17 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการ
ดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์
จังหวัดสกลนคร ตามคุณลักษณะส่วนบุคคลด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

(n = 400)

การมีส่วนร่วม ของประชาชน	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
การมีส่วนร่วมในการ ตัดสินใจ	ระหว่างกลุ่ม	.390	3	.130	.111	.953
	ภายในกลุ่ม	463.017	396	1.169		
	รวม	463.408	399			
การมีส่วนร่วมในการ ดำเนินการ	ระหว่างกลุ่ม	2.849	3	.950	.915	.434
	ภายในกลุ่ม	411.123	396	1.038		
	รวม	413.972	399			
การมีส่วนร่วมใน ผลประโยชน์	ระหว่างกลุ่ม	.937	3	.312	.303	.823
	ภายในกลุ่ม	408.163	396	1.031		
	รวม	409.100	399			
การมีส่วนร่วมในการ ประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	.466	3	.155	.215	.886
	ภายในกลุ่ม	286.422	396	.723		
	รวม	286.888	399			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	.155	3	.052	.128	.944
	ภายในกลุ่ม	160.468	396	.405		
	รวม	160.623	399			

จากตาราง 17 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของ
ประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธร
เจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร เมื่อจำแนกตามคุณลักษณะส่วนบุคคลด้านรายได้เฉลี่ยต่อ
เดือน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) ที่ระดับนัยสำคัญ
ทางสถิติ .05 พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปราม
ยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร ทั้งในภาพรวม และรายด้าน
ทุกด้าน ไม่มีความแตกต่างกัน

ตาราง 18 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการ
ดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์
จังหวัดสกลนคร ตามคุณลักษณะส่วนบุคคลด้านตำบลที่อาศัยอยู่

(n = 400)

การมีส่วนร่วม ของประชาชน	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
การมีส่วนร่วมในการ ตัดสินใจ	ระหว่างกลุ่ม	.972	4	.243	.208	.934
	ภายในกลุ่ม	462.435	395	1.171		
	รวม	463.408	399			
การมีส่วนร่วมในการ ดำเนินการ	ระหว่างกลุ่ม	2.738	4	.684	.657	.622
	ภายในกลุ่ม	411.234	395	1.041		
	รวม	413.972	399			
การมีส่วนร่วมใน ผลประโยชน์	ระหว่างกลุ่ม	.291	4	.073	.070	.991
	ภายในกลุ่ม	408.808	395	1.035		
	รวม	409.100	399			
การมีส่วนร่วมในการ ประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	.739	4	.185	.255	.906
	ภายในกลุ่ม	286.149	395	.724		
	รวม	286.888	399			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	.463	4	.116	.286	.887
	ภายในกลุ่ม	160.160	395	.405		
	รวม	160.623	399			

จากตาราง 18 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของ
ประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธร
เจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร เมื่อจำแนกตามคุณลักษณะส่วนบุคคลด้านตำบลที่อาศัยอยู่
โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) ที่ระดับนัยสำคัญทาง
สถิติ .05 พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยา
เสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร ทั้งในภาพรวม และรายด้าน ทุก
ด้าน ไม่มีความแตกต่างกัน

ตาราง 19 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงาน
ป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัด
สกลนคร แตกต่างกันตามคุณลักษณะส่วนบุคคล

ข้อสมมติฐาน	ผลการทดสอบ สมมติฐาน
1. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและ ปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร แตกต่างกันตามคุณลักษณะส่วนบุคคล ด้านเพศ	ปฏิเสธ
2. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและ ปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร แตกต่างกันตามคุณลักษณะส่วนบุคคล ด้านอายุ	ปฏิเสธ
3. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและ ปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร แตกต่างกันตามคุณลักษณะส่วนบุคคล ด้านระดับการศึกษา	ปฏิเสธ
4. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและ ปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร แตกต่างกันตามคุณลักษณะส่วนบุคคล ด้านอาชีพ	ปฏิเสธ
5. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและ ปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร แตกต่างกันตามคุณลักษณะส่วนบุคคล ด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือน	ปฏิเสธ
6. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและ ปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร แตกต่างกันตามคุณลักษณะส่วนบุคคล ด้านตำบลที่อาศัยอยู่	ปฏิเสธ

จากตาราง 19 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการ
ดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัด
สกลนคร แตกต่างกันตามคุณลักษณะส่วนบุคคล ของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็น
ซึ่งเป็นประชาชนที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตอำเภอเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร

พบว่า ประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และ ตำบลที่อาศัยอยู่ แตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร ในภาพรวม ไม่มีความแตกต่างกัน จึงปฏิเสธทุกสมมติฐาน

จึงสรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร ในภาพรวม เมื่อจำแนกตามคุณลักษณะส่วนบุคคลด้านเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และตำบลที่อาศัยอยู่ พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร ในภาพรวม ไม่มีความแตกต่างกัน

ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษาอิทธิพลของภาวะผู้นำที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร

ผลการวิเคราะห์อิทธิพลของภาวะผู้นำที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร รายละเอียดดังตาราง 20-21

1. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของข้าราชการตำรวจสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร

ในเบื้องต้นจะทำการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรในตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา เพื่อป้องกันการเกิด Multicollinearity คือ การมีสหสัมพันธ์กันเองระหว่างตัวแปรอิสระ ซึ่งการที่ตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กันในระดับที่สูงมาก อาจส่งผลให้สมการตัวอย่างที่ใช้ในการพยากรณ์ตัวแปรตามมีความคลาดเคลื่อน ดังนั้น จึงต้องตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระเพื่อให้แน่ใจว่า ตัวแปรอิสระสามารถคงอยู่ในสมการตัวอย่างได้ โดยกำหนด ระดับนัยสำคัญที่ 0.05

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์จะพิจารณาจากค่า Sig. (2-tailed) หากค่า Sig. (2-tailed) มีค่าน้อยกว่า 0.05 แสดงว่าตัวแปรสองตัวมีความสัมพันธ์กัน ในทางตรงกันข้าม หากค่า Sig. (2-tailed) มีค่ามากกว่า 0.05 แสดงว่าตัวแปรสองตัวไม่มีความสัมพันธ์กัน หลังจากนั้นจึงจะทำการวิเคราะห์ระดับความสัมพันธ์ของตัวแปรโดยจะพิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ตามเกณฑ์ต่อไปนี้ (อินทัย ตรีวานิช, 2552, หน้า 72)

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.91-1.00 แสดงว่ามี
ความสัมพันธ์ระดับสูงมาก

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.71-0.90 แสดงว่ามี
ความสัมพันธ์ระดับสูง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.31-0.70 แสดงว่ามี
ความสัมพันธ์ระดับปานกลาง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.01-0.30 แสดงว่ามี
ความสัมพันธ์ระดับต่ำ

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0 แสดงว่ามีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรง
ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของข้าราชการตำรวจสถานีตำรวจภูธรเจริญ
ศิลป์ จังหวัดสกลนคร กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและ
ปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร รายละเอียดดัง
ตาราง 20

ตาราง 20 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ระหว่างภาวะผู้นำของข้าราชการตำรวจสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร

ตัวแปร	LEA ₁	LEA ₂	LEA ₃	LEA ₄	TLEA	PAR ₁	PAR ₂	PAR ₃	PAR ₄	TPAR
ค่าเฉลี่ย	3.96	3.78	3.80	3.48	3.77	3.19	3.07	3.35	3.08	3.10
LEA ₁	1	.692**	.669**	.624**	.672**	.654**	.581**	.592**	.198**	.660**
LEA ₂		1	.637**	.644**	.673**	.531**	.506**	.489**	.179**	.529**
LEA ₃			1	.612**	.692**	.659**	.580**	.586**	.193**	.625**
LEA ₄				1	.648**	.658**	.654**	.598**	.289**	.690**
TLEA					1	.654**	.666**	.652**	.245**	.621**
PAR ₁						1	.609**	.617**	.367**	.652**
PAR ₂							1	.648**	.270**	.615**
PAR ₃								1	.233**	.664**
PAR ₄									1	.669**
TPAR										1

จากตาราง 20 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของข้าราชการ ตำรวจสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร โดยภาพรวม (TLEA) กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร โดยภาพรวม (PAR) มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง และมีความสัมพันธ์ทางบวก ($r=.621$)

เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร โดยภาพรวม (PAR) กับภาวะผู้นำของข้าราชการตำรวจสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร เป็นรายด้าน พบว่า มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกด้าน ได้แก่

1. ด้านความรู้และประสบการณ์ในวิชาชีพตำรวจ (LEA_1) มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง และมีความสัมพันธ์ทางบวก ($r=.660$)
2. ด้านมนุษยสัมพันธ์และบุคลิกภาพ (LEA_2) มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง และมีความสัมพันธ์ทางบวก ($r=.529$)
3. ด้านความรู้และทักษะในการบริหาร (LEA_3) มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง และมีความสัมพันธ์ทางบวก ($r=.625$)
4. ด้านคุณธรรมและจริยธรรม (LEA_4) มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง และมีความสัมพันธ์ทางบวก ($r=.690$)

จากข้อมูลดังกล่าว พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของข้าราชการ ตำรวจสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร โดยภาพรวม (TLEA) กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร โดยภาพรวม (PAR) มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง และมีความสัมพันธ์ทางบวก ($r=.621$) ซึ่งไม่ส่งผลกระทบต่อแรงในการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุ ซึ่งค่าสหสัมพันธ์ (r) ไม่มีการปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระด้วยตนเอง จึงไม่มีปัญหาเรื่องภาวะพหุสัมพันธ์รวม จึงสามารถนำไปวิเคราะห์หาการถดถอยพหุคูณได้

2. ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) อิทธิพลของภาวะผู้นำที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร

ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) เพื่อศึกษาอิทธิพลของภาวะผู้นำที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร แสดงรายละเอียดดังตาราง 21

ตาราง 21 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณอิทธิพลของภาวะผู้นำที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร

ตัวแปร	B	Std.error	(β)	t	P-value
(Constant)	1.348	.140		9.592	.000
ความรู้และประสบการณ์ในวิชาชีพตำรวจ (LEA ₁)	.297	.040	.369	7.496	.000***
มนุษยสัมพันธ์และบุคลิกภาพ (LEA ₂)	.105	.048	.119	2.215	.027*
ความรู้และทักษะในการบริหาร (LEA ₃)	.133	.044	.169	3.020	.003**
คุณธรรมและจริยธรรม (LEA ₄)	.351	.042	.416	8.423	.000***

R=757, R²=.574, R^{2Adj}=.569, F=132.791, Sig.=.000***

จากตาราง 21 พบว่า ภาวะผู้นำของข้าราชการตำรวจสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร ด้านคุณธรรมและจริยธรรม (LEA₄) (β =.416) และด้านความรู้และประสบการณ์ในวิชาชีพตำรวจ (LEA₁) (β =.369) มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .00 ด้านความรู้และทักษะ

ในการบริหาร (LEA₃) ($\beta=.169$) มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และด้านมนุษยสัมพันธ์และบุคลิกภาพ (LEA₂) ($\beta=.119$) มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์พยากรณ์ =.569 โดยสามารถร่วมกันทำนายการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร ได้ร้อยละ 56.90 โดยสามารถสร้างสมการในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐาน ได้ดังต่อไปนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$Y = .1.348 + .297(X_1) + .105(X_2) + .133(X_3) + .351(X_4)$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z_Y = .369(Z_1) + .119(Z_2) + .169(Z_3) + .416(Z_4)$$

ตอนที่ 6 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร รายละเอียดดังตาราง 22

ตาราง 22 จำนวนและร้อยละของประชากรกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามปลายเปิด

ผู้ตอบ / ไม่ตอบแบบสอบถามปลายเปิด	จำนวนคน (n=400)	ร้อยละ
- ตอบแบบสอบถามปลายเปิด	232	58.00
- ไม่ตอบแบบสอบถามปลายเปิด	168	42.00
รวม	400	100.00

จากตาราง 22 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวนทั้งสิ้น 400 คน มีผู้ตอบแบบสอบถามปลายเปิด แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร จากแบบสอบถามปลายเปิด จำนวน 232 คน คิดเป็นร้อยละ 58.00 ส่วนที่เหลือจำนวน 168 คน เป็นผู้ที่ไม่ตอบแบบสอบถามปลายเปิด คิดเป็นร้อยละ 42.00

ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร สามารถสรุปเป็นประเด็นต่าง ๆ ได้ดังนี้

1. สถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ ควรจัดส่งตัวแทนเข้าร่วมประชุมประจำเดือนของหมู่บ้าน เพื่อที่จะได้แจ้งข้อมูลข่าวสารที่ทันสมัยให้ประชาชนทราบ
2. สถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ ควรจัดชุดลาดตระเวนออกตรวจตามหมู่บ้านและชุมชนต่าง ๆ เพื่อค้นหาผู้กระทำความผิดและสิ่งผิดกฎหมายอยู่เสมอ ๆ

3. สถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ ควรจัดให้มีเวทีในระดับชุมชนเพื่อให้มีการอภิปรายเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดเพื่อเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมอย่างเต็มที่
4. ควรเพิ่มการประชาสัมพันธ์ เพื่อให้ประชาชนตระหนักถึงการแก้ไขปัญหาและการป้องกันยาเสพติดในพื้นที่เพื่อที่ชุมชนจะได้นำอยู่
5. หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรกระตุ้นให้ประชาชนในพื้นที่มีส่วนร่วมในการจัดการแก้ไขปัญหาและการมีส่วนร่วมของประชาชนในติดตามผลในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในเขตพื้นที่อำเภอเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร อย่างต่อเนื่อง
6. สถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ ควรมีรางวัล หรือใบประกาศเกียรติคุณให้กับประชาชน ที่แจ้งเบาะแสหรือให้ความร่วมมือในการแจ้งเบาะแสเพื่อการจับกุมผู้กระทำความผิด
7. สถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ ควรจัดชุดตำรวจออกเยี่ยมเยียนและเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของหมู่บ้านอยู่เสมอ
8. สถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ ควรจัดให้มีการฝึกอบรมตำรวจบ้านไว้ในหมู่บ้านเพื่อช่วยเหลือตำรวจในด้านต่าง ๆ โดย จัดหา เครื่องแบบ วัสดุอุปกรณ์ ตลอดจนสวัสดิการตามสมควร
9. สถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ ควรจัดฝึกอบรมให้ความรู้แก่ผู้นำหรือประชาชนในหมู่บ้านเพื่อให้รับทราบถึงภัยและวิธีการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด
10. สถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ ควรจัดเจ้าหน้าที่ตำรวจออกตรวจร่วมกันกับผู้นำชุมชน หรือ คณะกรรมการหมู่บ้านให้ครอบคลุมทุกหมู่บ้าน อย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง

การศึกษาแนวทางในการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจ ภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร

ผู้วิจัยนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าค่าเฉลี่ยรวม มาปรับปรุงเป็นแบบสัมภาษณ์เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร โดยสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ 10 ท่าน ซึ่งพบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร ที่ควรนำไปศึกษาหาแนวทางในการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร มีจำนวน 2 ด้าน คือ 1) ด้านความเข้าใจและการรับรู้ความต้องการ (Empathy) และ 2) ด้านภาพลักษณ์ (Tangibles) รายละเอียดดังตาราง 23-26

ตาราง 23 ผลการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร เป็นรายด้าน กับค่าเฉลี่ยรวม

การมีส่วนร่วมของประชาชน	\bar{X}	ผลการเปรียบเทียบ กับค่าเฉลี่ยรวม	สรุปผล
1. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	3.19	สูงกว่า	-
2. การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ	3.07	ต่ำกว่า	ควรพัฒนา
3. การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์	3.35	สูงกว่า	-
4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล	3.08	ต่ำกว่า	ควรพัฒนา
ภาพรวม	3.16		

ซึ่งผลการหาแนวทางในการพัฒนาพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร จากการระดมความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 10 ท่าน ที่พิจารณาเสนอแนะและแสดงความคิดเห็น สามารถสรุปได้ดังนี้

ตาราง 24 แนวทางในการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ

แนวทางในการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ	ความถี่ (N = 10)
1. ควรมีการเชิญประชาชน และเปิดโอกาสให้ประชาชนที่มีความพร้อมและความสนใจเข้ามามีส่วนร่วมในโครงการ/ กิจกรรมที่เกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาเสพยาเสพติดในพื้นที่ด้วยความสมัครใจ	9
2. ควรมีการเชิญประชาชน และเปิดโอกาสให้ประชาชนที่มีความพร้อมเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการแก้ไขปัญหาเสพยาเสพติด	9
3. ควรมีการเชิญประชาชน และเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมหรือการฝึกอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด	8
4. ควรมีการส่งเสริม และเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ ให้มากขึ้น	8
5. ควรมีการส่งเสริม และเปิดโอกาสให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นในแนวทางการดำเนินการแก้ไขปัญหาเสพยาเสพติด	7
6. ควรจัดให้มีเวทีในระดับชุมชนเพื่อให้มีการอภิปรายเกี่ยวกับการการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพยาเสพติดเพื่อเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมอย่างเต็มที่	10

จากตาราง 24 แนวทางในการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัด สกลนคร ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ ได้แก่ ควรมีการเชิญประชาชน และเปิดโอกาสให้ประชาชนที่มีความพร้อมและความสนใจเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมหรือ การฝึกอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการแก้ไขปัญหายาเสพติด แสดงความคิดเห็นในแนวทางการดำเนินการแก้ไขปัญหายาเสพติดและควรจัดให้มีเวทีในระดับชุมชนเพื่อให้มีการอภิปรายเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดเพื่อเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมอย่างเต็มที่

ตาราง 25 แนวทางในการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล

แนวทางในการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล	ความถี่ (N = 10)
1. ควรมีการเชิญผู้นำชุมชน/ประชาชน เขาร่วมประชุมประเมินผลการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด	9
2. ควรจัดให้มีการประเมินผลความพึงพอใจของประชาชน/ชุมชนที่มีต่อการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์	9
3. สถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ ควรกลองเพื่อรับฟังข้อเสนอแนะของชุมชน เพื่อการประเมินผลการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ไปไว้ตามหมู่บ้านและชุมชนต่าง ๆ ให้ครบทุกหมู่บ้าน/ชุมชน	8
5. ควรมีการการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลจากการประเมินผล ผ่านสื่อต่าง ๆ ในหมู่บ้านและชุมชน ให้มากขึ้น	7
6. ควรมีการเชิญผู้นำชุมชน/ประชาชน เขาร่วมในการเสนอแนะแนวทางปรับปรุงการแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยนำผลจากการจัดกิจกรรม/โครงการต่าง ๆ มาปรับปรุงแก้ไข	7
7. ควรมีการเชิญประชาชน และเปิดโอกาสให้ประชาชนเขามามีส่วนร่วมตรวจสอบการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในชุมชนหรือหมู่บ้านให้มากขึ้น และอาจจะทำคำสั่งมอบหมายภารกิจบางอย่างให้กับผู้นำชุมชนตามความเหมาะสม	6

จากตาราง 25 แนวทางในการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ได้แก่ ควรมีการเชิญผู้นำชุมชน/ประชาชน เขาร่วมประชุมประเมินผลการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด เสนอแนะ

แนวทางปรับปรุงการแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยนำผลจากการจัดกิจกรรม/ โครงการต่าง ๆ มาปรับปรุงแก้ไข และอาจจะทำคำสั่งมอบหมายภารกิจบางอย่างให้กับผู้นำชุมชนตามความเหมาะสม ควรจัดให้มีการประเมินผลความพึงพอใจของประชาชน/ชุมชนที่มีต่อการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ ควรกล่างเพื่อรับฟังข้อเสนอแนะของชุมชนเพื่อการประเมินผลการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ไปไว้ตามหมู่บ้านและชุมชนต่าง ๆ ให้ครบทุกหมู่บ้าน/ชุมชน และควรมีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลจากการประเมินผล ผ่านสื่อต่าง ๆ ในหมู่บ้านและชุมชน ให้มากขึ้น

ตาราง 26 แนวทางในการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนครเพิ่มเติม

แนวทางในการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนครเพิ่มเติม	ความถี่ (N = 10)
1. ควรเพิ่มการประชาสัมพันธ์ เพื่อให้ประชาชนตระหนักถึงการแก้ไขปัญหายา และการป้องกันยาเสพติดในพื้นที่	9
2. ภาครัฐควรกระตุ้นให้ประชาชนในพื้นที่มีส่วนร่วมในการจัดการแก้ไข ปัญหาและการมีส่วนร่วมของประชาชนในติดตามผลในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง	9
3. สถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ ควรจัดส่งตัวแทนเข้าร่วมประชุมประจำเดือนของหมู่บ้าน เพื่อที่จะได้แจ้งข้อมูลข่าวสารที่ทันสมัยให้ประชาชนทราบ	8
4. สถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ ควรจัดชุดตำรวจออกเยี่ยมเยียนร่วมกับผู้นำชุมชน หรือ คณะกรรมการหมู่บ้านให้ครอบคลุมทุกหมู่บ้าน และเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของหมู่บ้านอยู่เสมอ	7
5. หน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องควรจัดให้มีการฝึกอบรมตำรวจบ้านไว้ในหมู่บ้านเพื่อช่วยเหลือตำรวจในด้านต่าง ๆ โดย จัดหา เครื่องแบบ วัสดุอุปกรณ์ ตลอดจนสวัสดิการตามสมควร	

จากตาราง 26 แนวทางในการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร เพิ่มเติม ได้แก่ ควรเพิ่มการประชาสัมพันธ์ เพื่อให้ประชาชนตระหนักถึงการแก้ไข ปัญหาและการป้องกันยาเสพติดในพื้นที่ ควรกระตุ้นให้ประชาชนในพื้นที่มีส่วนร่วมในการจัดการแก้ไขปัญหาและการมีส่วนร่วมในการติดตามผลในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง สถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ ควรจัดส่งตัวแทนเข้าร่วมประชุมประจำเดือนของหมู่บ้าน เพื่อที่จะได้แจ้งข้อมูลข่าวสารที่ทันสมัยให้ประชาชน ควรจัดชุด ตำรวจออกเยี่ยมเยียนรวมกันกับผู้นำชุมชน หรือ คณะกรรมการหมู่บ้านให้ครอบคลุมทุกหมู่บ้านและเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของหมู่บ้านอยู่เสมอ และควรจัดให้มีการฝึกอบรม ตำรวจบ้านไว้ในหมู่บ้านเพื่อช่วยเหลือตำรวจในด้านต่าง ๆ โดย จัดหาเครื่องแบบ วัสดุ อุปกรณ์ ตลอดจนสวัสดิการตามสมควร

สรุป แนวทางในการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร ได้แก่ ควรเพิ่มการประชาสัมพันธ์ เพื่อให้ประชาชนตระหนักถึงการแก้ไขปัญหาและการป้องกันยาเสพติดในพื้นที่ ควรกระตุ้นเชิญชวน และเปิดโอกาสให้ประชาชนในพื้นที่มีส่วนร่วมในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดและติดตามผลการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง และควรจัดให้มีเวทีในระดับชุมชนเพื่อให้มีการอภิปรายเกี่ยวกับการการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดเพื่อเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ และสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ ควรจัดส่งชุดตำรวจออกเยี่ยมเยียนประชาชนให้ครอบคลุมทุกหมู่บ้านและเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของหมู่บ้านอยู่เสมอ

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำของข้าราชการตำรวจที่ส่งผลกระทบต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร ได้ผลสรุป ดังนี้

1. สรุปผลการวิจัย
2. อภิปรายผลผลการวิจัย
3. ข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

1. ประชากรกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นประชาชนที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตอำเภอเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร มีจำนวน 400 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 219 คน คิดเป็นร้อยละ 54.75 มีอายุระหว่าง 46-60 ปี มากที่สุด จำนวน 175 คน คิดเป็นร้อยละ 43.75 มีการศึกษาในระดับต่ำกว่าปริญญาตรี มากที่สุด จำนวน 355 คน คิดเป็นร้อยละ 88.75 ประกอบอาชีพเกษตรกร มากที่สุด จำนวน 230 คน คิดเป็นร้อยละ 57.50 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ไม่เกิน 10,000 บาท มากที่สุด จำนวน 266 คน คิดเป็นร้อยละ 66.50 และอาศัยอยู่ในตำบลบ้านเหล่า มากที่สุด จำนวน 109 คน คิดเป็นร้อยละ 27.25 ตามลำดับ

2. ภาวะผู้นำของข้าราชการตำรวจสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.77$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านความรู้และประสบการณ์ในวิชาชีพตำรวจ ($\bar{X} = 3.96$) มีภาวะผู้นำอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ด้านความรู้และทักษะในการบริหาร ($\bar{X} = 3.80$) มีภาวะผู้นำอยู่ในระดับมาก ด้านมนุษยสัมพันธ์และบุคลิกภาพ ($\bar{X} = 3.78$) มีภาวะผู้นำอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านคุณธรรมและจริยธรรม ($\bar{X} = 3.48$) มีภาวะผู้นำอยู่ในระดับปานกลาง โดยสรุปผลในแต่ละด้าน ได้ดังนี้

2.1 ด้านความรู้และประสบการณ์ในวิชาชีพตำรวจ มีภาวะผู้นำโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.96$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีภาวะผู้นำอยู่ในระดับมาก

ทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้าราชการตำรวจมีการนำความรู้ความสามารถและประสบการณ์มาใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ ($\bar{X} = 4.09$) รองลงมาคือ ข้าราชการตำรวจมีความสามารถในการปฏิบัติงานในหน้าที่ ($\bar{X} = 4.07$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ข้าราชการตำรวจมีความรู้เกี่ยวกับระเบียบ ประกาศ คำแนะนำ และข้อบังคับต่าง ๆ ($\bar{X} = 3.84$)

2.2 ด้านมนุษยสัมพันธ์และบุคลิกภาพ มีภาวะผู้นำโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.78$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีภาวะผู้นำอยู่ในระดับมาก ทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้าราชการตำรวจเป็นผู้มีความสามารถในการประสานงานกับบุคคลภายในองค์กรได้ ($\bar{X} = 3.94$) รองลงมาคือ ข้าราชการตำรวจมีอัธยาศัยที่ดี สุภาพ ยิ้มแย้มแจ่มใส และเป็นมิตร ($\bar{X} = 3.78$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ข้าราชการตำรวจมีกิจกรรมยามว่างดี สุภาพอ่อนโยน ($\bar{X} = 3.69$)

2.3 ด้านความรู้และทักษะในการบริหาร มีภาวะผู้นำโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.80$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีภาวะผู้นำอยู่ในระดับมาก ทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้าราชการตำรวจมีความสามารถในการบริหารจัดการเกี่ยวกับคดี ($\bar{X} = 4.01$) รองลงมาคือ ข้าราชการตำรวจมีการนำความรู้ความสามารถและทักษะในการบริหารการจัดการมาใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ ($\bar{X} = 3.78$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ข้าราชการตำรวจมีวิสัยทัศน์ นโยบายและยุทธศาสตร์ในการบริหารงานการจัดการ ($\bar{X} = 3.71$)

2.4 ด้านคุณธรรมและจริยธรรม มีภาวะผู้นำโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.48$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้าราชการตำรวจยึดหลักธรรมาภิบาล ความถูกต้องดีงาม ($\bar{X} = 3.65$) มีภาวะผู้นำอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ข้าราชการตำรวจยึดมั่นในระบบคุณธรรมจริยธรรม ($\bar{X} = 3.60$) มีภาวะผู้นำอยู่ในระดับมาก ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ข้าราชการตำรวจไม่แสวงหาผลประโยชน์อื่นใดโดยมิชอบ ($\bar{X} = 3.24$) มีภาวะผู้นำอยู่ในระดับปานกลาง

3. ประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.16$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีส่วนร่วมในระดับปานกลาง ทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ ($\bar{X} = 3.35$) รองลงมาคือ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ($\bar{X} = 3.19$) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล ($\bar{X} = 3.08$) ส่วนด้านที่มี

ค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ ($\bar{X} = 3.07$) โดยสรุปผลในแต่ละด้านได้ดังนี้

3.1 ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ โดยภาพรวมมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.19$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีส่วนร่วมในระดับปานกลาง ทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ท่านมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ปัญหา/สาเหตุของปัญหาสาเหตุติดในชุมชน ($\bar{X} = 3.39$) รองลงมาคือ ท่านมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและช่วยเหลือแนะแนวทางในการแก้ปัญหาสาเหตุติดในชุมชน ($\bar{X} = 3.32$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ท่านมีส่วนร่วมในการจัดลำดับความสำคัญของโครงการแก้ไขปัญหาสาเหตุติดที่ควรดำเนินการในชุมชน ($\bar{X} = 3.02$)

3.2 ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ โดยภาพรวมมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.07$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีส่วนร่วมในระดับปานกลาง ทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ท่านได้เข้าร่วมในโครงการ/ กิจกรรมที่เกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาสาเหตุติดในพื้นที่ด้วยความสมัครใจ ($\bar{X} = 3.28$) รองลงมาคือ ท่านมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในแนวทางการดำเนินการแก้ไขปัญหาสาเหตุติด ($\bar{X} = 3.09$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ท่านมีส่วนร่วมในการให้คำปรึกษา หรือขอเสนอแนะแก่หน่วยงานที่ดำเนินกิจกรรมเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาสาเหตุติด ($\bar{X} = 2.91$)

3.3 ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ โดยภาพรวมมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.35$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีส่วนร่วมในระดับปานกลาง ทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ท่านมีส่วนได้รับผลประโยชน์จากการแก้ไขปัญหาสาเหตุติดในการป้องกันและรักษาทรัพย์สิน ($\bar{X} = 3.44$) รองลงมาคือ ท่านมีส่วนได้รับประโยชน์จากการแก้ไขปัญหาสาเหตุติดในเรื่องคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนในพื้นที่ที่ดีขึ้น ($\bar{X} = 3.39$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ท่านมีส่วนได้รับประโยชน์จากการแก้ไขปัญหาสาเหตุติดเพื่อลดการแพร่ระบาดของยาเสพติดในชุมชน ($\bar{X} = 3.22$)

3.4 ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล โดยภาพรวมมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.08$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีส่วนร่วมในระดับปานกลาง ทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ท่านมีส่วนร่วมในการรายงานความคิดเห็นในมาตรการแก้ไขปัญหาสาเหตุติดให้กับหน่วยงานราชการ ($\bar{X} = 3.17$) รองลงมาคือ ท่านมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ผลการดำเนินกิจกรรม/โครงการแก้ไขปัญหาสาเหตุติดในชุมชน ($\bar{X} = 3.16$) ส่วน

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ท่านมีส่วนร่วมในการพิจารณาถึงผลดีผลเสียในมาตรการแก้ไข
ปัญหาเสพติด ($\bar{X} = 2.92$)

4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการ
ดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัด
สกลนคร เมื่อจำแนกตามคุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นประชาชน
ที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตอำเภอเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร สามารถสรุปผลได้ดังนี้

4.1 จำแนกตามคุณลักษณะส่วนบุคคลด้านเพศ พบว่า การมีส่วนร่วมของ
ประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญ
ศิลป์ จังหวัดสกลนคร ทั้งในภาพรวม และรายด้าน ทุกด้าน ไม่มีความแตกต่างกัน

4.2 จำแนกตามคุณลักษณะส่วนบุคคลด้านอายุ พบว่า การมีส่วนร่วมของ
ประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญ
ศิลป์ จังหวัดสกลนคร ทั้งในภาพรวม และรายด้าน ทุกด้าน ไม่มีความแตกต่างกัน

4.3 จำแนกตามคุณลักษณะส่วนบุคคลด้านระดับการศึกษา พบว่า การมี
ส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานี
ตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร ทั้งในภาพรวม และรายด้าน ทุกด้าน ไม่มีความ
แตกต่างกัน

4.4 จำแนกตามคุณลักษณะส่วนบุคคลด้านอาชีพ พบว่า การมีส่วนร่วมของ
ประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญ
ศิลป์ จังหวัดสกลนคร ทั้งในภาพรวม และรายด้าน ทุกด้าน ไม่มีความแตกต่างกัน

4.5 จำแนกตามคุณลักษณะส่วนบุคคลด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือน พบว่า การ
มีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานี
ตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร ทั้งในภาพรวม และรายด้าน ทุกด้าน ไม่มีความ
แตกต่างกัน

4.6 เมื่อจำแนกตามคุณลักษณะส่วนบุคคลด้านตำบลที่อาศัยอยู่ พบว่า การ
มีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานี
ตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร ทั้งในภาพรวม และรายด้าน ทุกด้าน ไม่มีความ
แตกต่างกัน

5. ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) อิทธิพล
ของภาวะผู้นำที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและ

ปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร พบว่า ภาวะผู้นำของข้าราชการตำรวจสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร ด้านคุณธรรมและจริยธรรม (LEA_4) ($\beta = .416$) และด้านความรู้และประสบการณ์ในวิชาชีพตำรวจ (LEA_1) ($\beta = .369$) มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .00 ด้านความรู้และทักษะในการบริหาร (LEA_3) ($\beta = .169$) มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และด้านมนุษยสัมพันธ์และบุคลิกภาพ (LEA_2) ($\beta = .119$) มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยสามารถร่วมกันทำนายการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร ได้ร้อยละ 56.90

6. ผลการหาแนวทางในการพัฒนาพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร จากการระดมความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 10 ท่าน ที่พิจารณาเสนอแนะและแสดงความคิดเห็น สามารถสรุปได้ดังนี้

6.1 แนวทางในการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ ได้แก่ ควรมีการเชิญประชาชน และเปิดโอกาสให้ประชาชนที่มีความพร้อมและความสนใจเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมหรือการฝึกอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการแก้ไขปัญหาเสพติด แสดงความคิดเห็นในแนวทางการดำเนินการแก้ไขปัญหาเสพติดและควรจัดให้มีเวทีในระดับชุมชนเพื่อให้มีการอภิปรายเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด เพื่อเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมอย่างเต็มที่

6.2 แนวทางในการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ได้แก่ ควรมีการเชิญผู้นำชุมชน/ประชาชน เข้าร่วมประชุมประเมินผลการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด เสนอแนะแนวทาง

ปรับปรุงการแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยนำผลจากการจัดกิจกรรม/ โครงการต่าง ๆ มาปรับปรุงแก้ไข และอาจจะทำคำสั่งมอบหมายภารกิจบางอย่างให้กับผู้นำชุมชนตามความเหมาะสม ควรจัดให้มีการประเมินผลความพึงพอใจของประชาชน/ชุมชนที่มีต่อการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ ควรลองเพื่อรับฟังข้อเสนอนะของชุมชนเพื่อการประเมินผลการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ไปไว้ตามหมู่บ้านและชุมชนต่าง ๆ ให้ครบทุกหมู่บ้าน/ชุมชน และควรมีการการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลจากการประเมินผลผ่านสื่อต่าง ๆ ในหมู่บ้านและชุมชน ให้มากขึ้น

6.3 แนวทางในการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร เพิ่มเติม ได้แก่ ควรเพิ่มการประชาสัมพันธ์ เพื่อให้ประชาชนตระหนักถึงการแก้ไขปัญหายาเสพติดและการป้องกันยาเสพติดในพื้นที่ ควรกระตุ้นให้ประชาชนในพื้นที่มีส่วนร่วมในการจัดการแก้ไขปัญหายาเสพติดและการมีส่วนร่วมในการติดตามผลในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง สถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ ควรจัดส่งตัวแทนเข้าร่วมประชุมประจำเดือนของหมู่บ้าน เพื่อที่จะได้แจ้งข้อมูลข่าวสารที่ทันสมัยให้ประชาชน ควรจัดชุดตำรวจออกเยี่ยมเยียนร่วมกับผู้นำชุมชน หรือ คณะกรรมการหมู่บ้านให้ครอบคลุมทุกหมู่บ้านและเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของหมู่บ้านอยู่เสมอ และควรจัดให้มีการฝึกอบรมตำรวจบ้านไว้ในหมู่บ้านเพื่อช่วยเหลือตำรวจในด้านต่าง ๆ โดย จัดหา เครื่องแบบ วัสดุ อุปกรณ์ ตลอดจนสวัสดิการตามสมควร

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการวิจัยจากการศึกษาภาวะผู้นำของข้าราชการตำรวจสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร พบว่า ภาวะผู้นำของข้าราชการตำรวจสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.77$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านความรู้และประสบการณ์ในวิชาชีพตำรวจ ($\bar{X} = 3.96$) มีภาวะผู้นำอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ด้านความรู้และทักษะในการบริหาร ($\bar{X} = 3.80$) มีภาวะผู้นำอยู่ในระดับมาก ด้านมนุษยสัมพันธ์และบุคลิกภาพ ($\bar{X} = 3.78$) มีภาวะผู้นำอยู่ในระดับมาก

ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านคุณธรรมและจริยธรรม ($\bar{X} = 3.48$) มีภาวะผู้นำอยู่ในระดับปานกลาง โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านความรู้และประสบการณ์ในวิชาชีพตำรวจ เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีภาวะผู้นำอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ข้าราชการตำรวจมีการนำความรู้ความสามารถและประสบการณ์มาใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ ($\bar{X} = 4.09$) รองลงมาคือ ข้าราชการตำรวจมีความสามารถในการปฏิบัติงานในหน้าที่ ($\bar{X} = 4.07$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ข้าราชการตำรวจมีความรู้เกี่ยวกับระเบียบ ส่วนด้านคุณธรรมและจริยธรรม ซึ่งเป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ข้าราชการตำรวจยึดหลักธรรมมาภิบาล ความถูกต้องดีงาม ($\bar{X} = 3.65$) มีภาวะผู้นำอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ข้าราชการตำรวจยึดมั่นในระบบคุณธรรมจริยธรรม ($\bar{X} = 3.60$) มีภาวะผู้นำอยู่ในระดับมาก ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ข้าราชการตำรวจไม่แสวงหาผลประโยชน์อื่นใดโดยมิชอบ ($\bar{X} = 3.24$) มีภาวะผู้นำอยู่ในระดับปานกลาง

จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า ข้าราชการตำรวจสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร ส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน มีพื้นฐานการศึกษาที่ดี มีพฤติกรรมที่บุคคลอื่นภายในกลุ่ม ภายในองค์กร หรือภายในสังคมยอมรับในความคิด มีแนวคิด วิสัยทัศน์ และมีความรู้ความสามารถว่าสามารถเป็นผู้นำพาองค์กรไปสู่เป้าหมายได้ มีความเสียสละ มีเมตตาและมีความรู้ กล้าคิด กล้าทำ และกล้าตัดสินใจที่จะทำดี อดทน อดกลั้น เสียสละเป็นแบบอย่างที่ดีโดยการปฏิบัติดีดีเยี่ยมได้รับความดีและความก้าวหน้า ถูกต้อง ยุติธรรม เสมอภาคและใส่ใจในเรื่องต่าง ๆ สร้างบรรยากาศการทำงานที่ดีให้เกิดขึ้นภายในองค์กรมีความเมตตา กรุณาและยอมรับผิดในความยอมรับฟังความคิดเห็นจากสมาชิกเห็นคุณค่าและให้เกียรติผู้อื่นต้องสร้างบรรยากาศการทำงานที่ดีมีคุณธรรม จริยธรรม เสียสละมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ แสดงบทบาทอยู่ภายในกรอบและระเบียบ มีบุคลิกดี น่าเกรงขาม เอาจริงเอาจัง ยึดหลักความโปร่งใส ไม่ทุจริต มีความยุติธรรม และประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีต่อประชาชนในพื้นที่ เป็นที่รักเคารพและนับถือจากประชาชนในพื้นที่ จึงส่งผลให้ประชาชนมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำของข้าราชการตำรวจสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร อยู่ในระดับมาก

ผลการวิจัยในครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ พิชักษณา วงศาโรจน์ (2558, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษา ภาวะผู้นำของผู้บริหารที่พึงประสงค์ : กรณีศึกษา กรมกำลังพลทหารบก ผลการวิจัย พบว่า ความคิดเห็นของข้าราชการทหารภายในกรมกำลังพล

ทหารบกที่มีต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารที่พึงประสงค์ พบว่า อยู่ในระดับมาก จักรกฤษณ์ สุนทรโรจน์ (2560, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษา ภาวะผู้นำของผู้บริหารหน่วยศึกษาอบรม หลักสูตรผู้บริหาร หลักสูตรพิเศษเฉพาะทางและเทคนิค ตามความคิดเห็นของข้าราชการ ตำรวจ ในสังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของข้าราชการ ตำรวจที่มีต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารหน่วยศึกษาอบรมหลักสูตรผู้บริหาร หลักสูตรพิเศษเฉพาะทางและเทคนิค ในสังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ดาบตำรวจ พลกฤต กิติเงิน (2562, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษา ข้อเสนอเชิงนโยบายของ ประสิทธิภาพตามยุทธศาสตร์การมีส่วนร่วมของประชาชนและเครือข่ายการปฏิบัติงานของ ตำรวจในเขตพื้นที่ตำรวจภูธรภาค 4 ผลการวิจัย พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของหัวหน้า สถานีตำรวจ สังกัดตำรวจภูธรภาค 4 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.20$) เมื่อ พิจารณารายด้าน พบว่า มีภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์อยู่ในระดับมาก ทุกด้าน โดยด้านที่มี ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการกำหนดทิศทางการ ($\bar{X}=4.26$) รองลงมาคือ ด้านการ เชื่อมโยงกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติ ($\bar{X}=4.21$) ด้านการสร้างปัจจัยสนับสนุนการเปลี่ยนแปลง ($\bar{X}=4.20$) และด้านการพัฒนากลยุทธ์ที่มีประสิทธิผล ($\bar{X}=4.13$) สอดคล้องกับงานวิจัย ของ ภาคพร ศรีวิสัย (2562, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษา ความคิดเห็นของประชาชนต่อ ภาพลักษณ์ด้านการปฏิบัติงานของข้าราชการ ตำรวจสถานีตำรวจภูธรเมืองพิษณุโลก ผลการวิจัยพบว่าระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อภาพลักษณ์ด้านการปฏิบัติงานของ ข้าราชการตำรวจสถานีตำรวจภูธรเมืองพิษณุโลก ภาพรวมอยู่ในระดับดี และเมื่อพิจารณา รายด้าน พบว่า ด้านบุคลิกภาพ มีระดับภาพลักษณ์ในระดับดี และมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=3.69$ และ $S.D.=1.055$) รองลงมาคือด้านการปฏิบัติหน้าที่และการให้บริการ ประชาชน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}=3.46$ และ $S.D.=0.970$) และด้านความสัมพันธ์กับประชาชนหรือ ชุมชน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}=3.45$ และ $S.D.=1.017$) ตามลำดับ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ร้อยตำรวจเอกสุทธิชาติ สมควรดี (2562, บทคัดย่อ) ที่ได้ทำการศึกษา ภาวะผู้นำเชิงกล ยุทธ์ของข้าราชการตำรวจในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดมุกดาหารผลการวิจัยพบว่า ภาวะ ผู้นำเชิงกลยุทธ์ของข้าราชการตำรวจในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดมุกดาหาร โดยภาพรวมอยู่ใน ระดับมาก ($\bar{X}=4.09$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์อยู่ในระดับ มาก ทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการปฏิบัติตนอย่างมีคุณธรรมจริยธรรม ($\bar{X}=4.38$) รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ($\bar{X}=4.09$) ด้านการริเริ่ม สร้างสรรค์ ($\bar{X}=4.09$) ด้านการส่งเสริมวัฒนธรรมองค์กร ($\bar{X}=4.06$) ด้านการให้

ความสำคัญของสมรรถนะองค์กร ($\bar{X}=4.01$) ด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วม ($\bar{X}=3.88$) ตามลำดับ

2. ผลการวิจัยจากการศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร พบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.16$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีส่วนร่วมในระดับปานกลาง ทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ ($\bar{X}=3.35$) รองลงมาคือ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ($\bar{X}=3.19$) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล ($\bar{X}=3.08$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ ($\bar{X}=3.07$) โดยสรุปผลในแต่ละด้านได้ดังนี้

โดยด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ ซึ่งเป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีส่วนร่วมในระดับปานกลาง ทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ท่านได้เข้าร่วมในโครงการ/ กิจกรรมที่เกี่ยวกับการแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่ด้วยความสมัครใจ ($\bar{X}=3.28$) รองลงมาคือ ท่านมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในแนวทางการดำเนินการแก้ไขปัญหายาเสพติด ($\bar{X}=3.09$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ท่านมีส่วนร่วมในการให้คำปรึกษา หรือขอเสนอแนะแก่หน่วยงานที่ดำเนินกิจกรรมเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหายาเสพติด ($\bar{X}=2.91$) ส่วนด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ ซึ่งเป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีส่วนร่วมในระดับปานกลาง ทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ท่านมีส่วนได้รับผลประโยชน์จากการแก้ไขปัญหายาเสพติดในการป้องกันและรักษาทรัพย์สิน ($\bar{X}=3.44$) รองลงมาคือ ท่านมีส่วนได้รับประโยชน์จากการแก้ไขปัญหายาเสพติดในเรื่องคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนในพื้นที่ที่ดีขึ้น ($\bar{X}=3.39$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ท่านมีส่วนได้รับประโยชน์จากการแก้ไขปัญหายาเสพติดเพื่อลดการแพร่ระบาดของยาเสพติดในชุมชน ($\bar{X}=3.22$)

ที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าลักษณะพื้นที่ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ อำเภอเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร ที่เป็นสังคมชนบท ประชาชนส่วนใหญ่จะเอาเวลาไปทำมาหากินเพื่อเลี้ยงปากเลี้ยงท้องมากกว่า ทำให้ไม่มีโอกาสเข้าร่วมประชุมหรือร่วมดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร อย่างสม่ำเสมอ อีกทั้ง ประชาชนส่วนใหญ่มองว่า

การดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดเป็นหน้าที่ของหน่วยงานรัฐ หรือหน่วยงานราชการ นอกจากนี้อาจเนื่องมาจากประชาชนไม่กล้าที่จะให้ความร่วมมือในการดำเนินการต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับยาเสพติดเพราะกลัวจะเกิดอันตรายกับตนเองและครอบครัวและไม่เห็นถึงประโยชน์ที่ตนเองจะได้รับโดยตรง จึงไม่เข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาเสพติด และอีกประการหนึ่งอาจเกิดจากการประสานงานและการสื่อสารจากหน่วยงานภาครัฐที่ไม่ชัดเจนและให้ความเชื่อมั่นกับประชาชนว่าการให้ความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาเสพติดจะไม่เกิดผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ในด้านความปลอดภัย จึงทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

ผลการวิจัยในครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ อธิพงษ์ ตันศิริ (2560, บทคัดย่อ) ที่ได้ทำการศึกษา การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด ศึกษากรณี อำเภอกาแพง จังหวัดระยอง ผลการศึกษา พบว่า ประชาชนในเขตอำเภอกาแพง มีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายขั้นตอน พบว่า การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ เป็นอันดับ 1 อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ การมีส่วนร่วมในการประเมินผล การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ ตามลำดับ และลำดับสุดท้าย อยู่ในระดับน้อยคือ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ สอดคล้องกับงานวิจัยของ จุลศักดิ์ บุญแดง (2558, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด ในเทศบาลตำบลนาป่า อำเภอมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี ผลการวิจัย พบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมในด้านการมีส่วนร่วม ในการตัดสินใจ เป็นอันดับ 1 รองลงมา คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ ถัดไป คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ และอันดับสุดท้าย คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล สอดคล้องกับงานวิจัยของ กิตติ ศรีภูมิสุริยกานต์ (2557, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษา การเสริมสร้างการมีส่วนร่วมในการป้องกันปัญหาเสพติดของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองบ้านดุง อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี ผลการศึกษาพบว่า ระดับการมีส่วนร่วมในการป้องกันปัญหาเสพติดของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองบ้านดุง อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.21$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการป้องกัน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.91$) ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ อยู่ใน ระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.39$) ด้านการมีส่วนร่วม

ในการตัดสินใจ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.21$) ด้านการมีส่วนร่วมใน การวางแผน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.98$) และ ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.76$) ผลการวิจัยพบว่า ชัยพัทธ์ วงศ์ธนวีร์ (2554, บทคัดย่อ) ทำการศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม: กรณีศึกษา สถานีตำรวจนครบาลคลองตัน ผลการวิจัยพบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมอยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมบัติ เสียมทอง (2553, บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด อำเภอโกสุมพินคร จังหวัดกำแพงเพชร พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในเขตอำเภอโกสุมพินครจังหวัดกำแพงเพชร อยู่ในระดับปานกลาง

3. ผลการวิจัยจากการศึกษาเพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร เมื่อจำแนกตามคุณลักษณะส่วนบุคคล พบว่า ประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และตำบลที่อาศัยอยู่ แตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร ในภาพรวม ไม่มีความแตกต่างกัน จึงปฏิเสธทุกสมมติฐาน จึงสรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร ในภาพรวม เมื่อจำแนกตามคุณลักษณะส่วนบุคคล ด้านเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และตำบลที่อาศัยอยู่ พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร ในภาพรวม ไม่มีความแตกต่างกัน

ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจจะเนื่องมาจากพื้นที่ในเขตพื้นที่อำเภอเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร มักไม่ค่อยมีเวลา หรือความสนใจ ไม่เปิดเผยข้อมูลเพราะไม่ไว้ใจ เป็นต้น ทำให้ไม่ค่อยที่จะเข้ามามีส่วนร่วมกับภาครัฐในการดำเนินกิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดมากนัก จึงทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร ในภาพรวม ไม่มีความแตกต่างกัน เพราะส่วนใหญ่จะเอาเวลาไปทำมาหากิน เพื่อเลี้ยงปากเลี้ยงท้องมากกว่า ไม่ว่าจะประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และตำบลที่อาศัยอยู่ ใดก็ตาม

ผลการวิจัยในครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ จุลศักดิ์ บุญแดง (2558, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ในเทศบาลตำบลนาป่า อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ประชาชนที่มีเพศ อายุ อาชีพ รายได้ต่างกัน มีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ กฤษฎา นาคประสิทธิ์ (2557, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ในเขตเทศบาลเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมในการค้นปัญหา/สาเหตุและวางแผนดำเนินกิจกรรมเมื่อทำการเปรียบเทียบกับปัจจัยส่วนบุคคลพบว่า ปัจจัยด้านเพศ สถานภาพ ระดับการศึกษาและอาชีพ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 การมีส่วนร่วมในการลงทุนและปฏิบัติงานเมื่อทำการเปรียบเทียบกับปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ปัจจัยด้านสถานภาพ ระดับการศึกษาและด้านอาชีพไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดเมื่อทำการเปรียบเทียบกับปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ปัจจัยด้านเพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษาและปัจจัยด้านอาชีพมีระดับการมีส่วนร่วมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อัมพร ภูแก้ว (2556, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษา การมีส่วนร่วมของประชาชนในการแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่เทศบาลตำบลพลวง อำเภอเขาคิชฌกูฏ จังหวัดจันทบุรี ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่เทศบาลตำบลพลวง อำเภอเขาคิชฌกูฏ จังหวัดจันทบุรี พบว่า เพศต่างกัน มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่เทศบาลตำบลพลวง อำเภอเขาคิชฌกูฏ จังหวัดจันทบุรี ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

4. ผลการวิจัยจากการศึกษาอิทธิพลของภาวะผู้นำที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร พบว่า ภาวะผู้นำของข้าราชการตำรวจสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร ด้านคุณธรรมและจริยธรรม (LEA_4) ($\beta = .416$) และด้านความรู้และประสบการณ์ในวิชาชีพตำรวจ (LEA_1) ($\beta = .369$) มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .00 ด้านความรู้และทักษะในการบริหาร (LEA_3) ($\beta = .169$) มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและ

ปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และด้านมนุษยสัมพันธ์และบุคลิกภาพ (LEA₂) ($\beta = .119$) มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยสามารถร่วมกันทำนายการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร ได้ร้อยละ 56.90

จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า ภาวะผู้นำของข้าราชการตำรวจมีความสำคัญต่อการเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร เป็นอย่างมากหากข้าราชการตำรวจมีภาวะผู้นำ ย่อมสามารถสร้างความพึงพอใจแก่ประชาชนในพื้นที่ และจะส่งผลต่อการเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดมากยิ่งขึ้น เพราะภาวะผู้นำเป็นปัจจัยสำคัญในการรวมกลุ่มคนและจูงใจให้คนมุ่งไปยังเป้าหมายที่ตั้งไว้ ซึ่งในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมและปัญหาเสพติด ตระหนักถึงการทำงานปราบปรามยาเสพติดให้ประสบความสำเร็จนั้นต้องอาศัยองค์ประกอบหลายประการ เช่น นโยบายของผู้บังคับบัญชา วัสดุ อุปกรณ์การทำงานงบประมาณ ยานพาหนะ รวมไปถึงความร่วมมือของประชาชน

ผลการวิจัยในครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมบัติ เสียมทอง (2553, บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด อำเภอโกสุมพินคร จังหวัดกำแพงเพชร ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในเขตอำเภอโกสุมพินครจังหวัดกำแพงเพชร อยู่ในระดับปานกลาง ปัจจัยความศรัทธาต่อผู้นำชุมชนมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 สอดคล้องกับงานวิจัยของ สิงห์ ปานะชา (2558, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตพื้นที่ชายแดนไทย-พม่าอำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่ชายแดนไทย-พม่า อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 5 ตัวชี้วัด ได้แก่ วัฒนธรรมองค์การ โครงสร้าง

องค์การ ภาวะผู้นำของผู้บริหารองค์การ สภาพแวดล้อมภายนอกองค์การ และ ปัจจัยพื้นฐานในการระดมการมีส่วนร่วมของประชาชน

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผู้บริหารสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร ควรเสริมสร้าง และพัฒนาภาวะผู้นำของข้าราชการตำรวจสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร ด้านคุณธรรมและจริยธรรม โดยควรบัญญัติบทลงโทษผู้กระทำผิด และออกกฎข้อบังคับ รวมทั้งส่งเสริมและปลูกฝัง เพื่อให้ข้าราชการตำรวจไม่แสวงหาผลประโยชน์อื่นใดโดยมิชอบ มีความซื่อสัตย์สุจริต และประพฤติดี

1.2 ผู้บริหารสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเสริมสร้างพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ โดยส่งเสริมให้ความรู้กับประชาชน ให้เห็นถึงประโยชน์ของการมีส่วนร่วม การรณรงค์ส่งเสริมและเชิญชวนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการให้คำปรึกษา หรือข้อเสนอแนะแก่หน่วยงานที่ดำเนินกิจกรรมเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาเสพติด และร่วมดำเนินการแก้ไขปัญหาเสพติด และด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล โดยการรณรงค์ส่งเสริมและเชิญชวนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพิจารณาถึงผลดี ผลเสียในมาตรการแก้ไขปัญหาเสพติด และการมีส่วนร่วมในการเสนอแนะแนวทางปรับปรุงการแก้ไขปัญหาเสพติด โดยนำผลจากการจัดกิจกรรม/ โครงการต่าง ๆ มาปรับปรุงแก้ไข ให้มากขึ้น

1.3 ผู้บริหารสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเสริมสร้างและพัฒนา ภาวะผู้นำของข้าราชการตำรวจสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร ด้านคุณธรรมและจริยธรรม ด้านความรู้และประสบการณ์ในวิชาชีพตำรวจ ด้านความรู้และทักษะในการบริหาร และด้านมนุษยสัมพันธ์และบุคลิกภาพ ตามลำดับ เนื่องจากผลการวิจัยพบว่า มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร ตามลำดับ

1.4 สถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ ควรจัดส่งตัวแทนเข้าร่วมประชุม ประจำเดือนของหมู่บ้าน เพื่อที่จะได้แจ้งข้อมูลข่าวสารที่ทันสมัยให้ประชาชนทราบ ควรจัดให้มีเวทีในระดับชุมชนเพื่อให้มีการอภิปรายเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไข ปัญหาเสพติดเพื่อเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ ควร เพิ่มการประชาสัมพันธ์ เพื่อให้ประชาชนตระหนักถึงการแก้ไขปัญหายาและการป้องกันยา เสพติดในพื้นที่เพื่อที่ชุมชนจะได้เฝ้าระวัง ควรกระตุ้นให้ประชาชนในพื้นที่มีส่วนร่วมในการ จัดการแก้ไขปัญหายาและการมีส่วนร่วมของประชาชนในติดตามผลในการป้องกันและแก้ไข ปัญหาเสพติดในเขตพื้นที่อำเภอเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร อย่างต่อเนื่อง และควรจัด เจ้าหน้าที่ตำรวจออกตรวจร่วมกับผู้นำชุมชน หรือ คณะกรรมการหมู่บ้านให้ครอบคลุม ทุกหมู่บ้าน อย่างต่อเนื่อง

1.5 สถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร ควรเพิ่มการ ประชาสัมพันธ์ เพื่อให้ประชาชนตระหนักถึงการแก้ไขปัญหายาและการป้องกันยาเสพติด ในพื้นที่ ควรกระตุ้นเชิญชวน และเปิดโอกาสให้ประชาชนในพื้นที่มีส่วนร่วมในการ ดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดและติดตามผลการป้องกันและแก้ไขปัญหายา เสพติดในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง และควรจัดให้มีเวทีในระดับชุมชนเพื่อให้มีการอภิปราย เกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดเพื่อเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้ เข้ามามีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ และสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ ควรจัดส่งชุดตำรวจออก เยี่ยมเยียนประชาชนให้ครอบคลุมทุกหมู่บ้านและเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของหมู่บ้านอยู่ เสมอ

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรดำเนินการศึกษาความพึงพอใจของประชาชนในการดำเนินงาน ป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร

2.2 ควรทำการศึกษาภาวะผู้นำที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรในเขตพื้นที่อื่น ๆ เพื่อให้ได้ข้อมูลเปรียบเทียบของแต่ละพื้นที่

2.2 ควรศึกษาปัจจัยอื่น ๆ ที่มีผลหรือมีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของ ประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญ ศิลป์ จังหวัดสกลนคร เช่น การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร วัฒนธรรมองค์กร สุขภาพองค์กร

2.3 ควรมีการศึกษาปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนครซึ่งจะทำให้ได้แนวทางในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร ที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2.4 ควรมีการศึกษาเชิงคุณภาพ เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับ สภาพปัญหาและการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร เป็นข้อมูลเชิงประจักษ์มากขึ้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กนกกาญจน์ ลินภิบาล. (2550). การศึกษาบุคลิกภาพตามแนวคิดจิต 6
ในพระพุทธศาสนา ของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
จังหวัดนนทบุรี. *วารสารศรีปทุมปริทัศน์*, 7(2), หน้า 60-72.
- กรมตำรวจ. (2537). *การกำหนดหน้าที่การงานของตำแหน่งในสถานีตำรวจ*.
กรุงเทพฯ: กรมตำรวจ.
- กฤษฎา นาคประสิทธิ์. (2557). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ในเขตเทศบาลเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี*. รายงานการค้นคว้าอิสระ
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. ปทุมธานี: สถาบันรัฐประศาสนศาสตร์
วิทยาลัยบริหารรัฐกิจและรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต.
- กฤษณา ศักดิ์ศรี. (2544). *มนุษย์สัมพันธ์*. กรุงเทพฯ: รวมสาส์นการพิมพ์.
- กัลยา วานิชย์บัญชา. (2557). *การวิเคราะห์สถิติ: สถิติสำหรับการบริหารและการวิจัย*
(พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: ภาควิชาสถิติ คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กิตติ วัฒนกุล (2552). *ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการบริหาร หน่วยที่11-15*. ปทุมธานี:
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- กิตติ ศรีภูมิสุริยกานต์. (2557). *การเสริมสร้างการมีส่วนร่วมในการป้องกันปัญหายาเสพติดของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองบ้านดุง อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี*. วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขายุทธศาสตร์การพัฒนา.
อุดรธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
- กิตติยา ไสภณโกไคย. (2558). “คุณธรรม” “จริยธรรม” และ “การดำรงอยู่กับสังคม
ประชาธิปไตย” (ความหมาย และแนวคิดเชิงทฤษฎี). *วารสารผู้ตรวจการ
แผ่นดิน*. 3(2), 112 - 130.
- เกรียงศักดิ์ จอดนอก. (2559). *บทบาทในการสร้างหมู่บ้านปลอดยาเสพติด ของกำนัน
ผู้ใหญ่บ้านในพื้นที่อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร*. วิทยานิพนธ์
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- เกรียงศักดิ์ ราชโคตร. (2552). *การเมืองการปกครองของไทย*. กรุงเทพฯ: ดวงแก้ว.

- เกษอมร มิ่งขวัญ. (2551). *สภาพและปัญหาการปฏิบัติงานตามนโยบายการลดเวลาเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 4. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. อุบลราชธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.*
- จงจิตต์ ไศภณคณาภรณ์. (2554). *สังคมวิทยา. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.*
- จอมพงศ์ มงคลวนิช. (2556). *การบริหารองค์การและบุคลากรทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: วี.พริ้นท์.*
- จักรกฤษณ์ สุนทรโรจน์. (2560). *ภาวะผู้นำของผู้บริหารหน่วยศึกษาอบรมหลักสูตรผู้บริหาร หลักสูตรพิเศษเฉพาะทางและเทคนิค ตามความคิดเห็นของข้าราชการตำรวจ ในสังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติ. ปัญหาพิเศษ การศึกษามหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.*
- จักรพงษ์ สงวนชม. (2549). *ภูมิปัญญาและการมีส่วนร่วมของชาวบ้านในการจัดการทรัพยากรดิน กรณีศึกษาหมู่บ้านกะเลา ตำบลหมื่นศรี อำเภอสำโรงทาบ จังหวัดสุรินทร์. วิทยานิพนธ์ ร.ป.ม. บุรีรัมย์: มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.*
- จันทิwa โสมกลิ่น. (2560). *การล่อซื้อยาเสพติดของเจ้าหน้าที่: ศึกษาปัญหาการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่. วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.*
- จิตรา ปานอ่อน. (2554). *เอกสารประกอบการจัดกิจกรรมรณรงค์เผยแพร่คุณธรรมจริยธรรม และการป้องกันการทุจริตประพฤติมิชอบ. กรุงเทพฯ: กลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรม กรมประชาสัมพันธ์.*
- จินตนา บุญบังการ. (2549). *การจัดการเชิงกลยุทธ์. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดยูเคชั่น.*
- จินตนา บิลมาศ, ธาณินทร์ อุดม และ มนัส บุญประกอบ. (2551). *คู่มือการจัดทำจรรยาข้าราชการ ของส่วนราชการ. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน.*
- จินตวีร์ เกษมสุข. (2554). *การสื่อสารกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.*
- _____. (2559). *หลักการมีส่วนร่วมกับการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืน. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.*

- จุมพล สวัสดิยากร. (2550). *หลักและวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์*. กรุงเทพฯ: สภาวิจัยแห่งชาติ.
- จุลศักดิ์ บุญแดง. (2558). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหา ยาเสพติดในเทศบาลตำบลนาป่า อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี*. งานนิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการเมืองการปกครอง. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ฉัตยาพร เสมอใจ. (2550). *พฤติกรรมผู้บริโภค*. กรุงเทพฯ: เอ็กซ์เปอร์เน็ท.
- ฉันทนา ภูมมา. (2552). *ทักษะการบริหารของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการวางแผนอาคารสถานที่ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2*. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ชยพัทธ์ วงศ์ธนวีร์, ด.ต. (2554). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม: กรณีศึกษา สถานีตำรวจนครบาลคลองตัน*. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์บัณฑิตวิทยาลัย, กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต.
- ชาติชาย ณ เชียงใหม่ (2553). *การมีส่วนร่วมของประชาชนและการสนับสนุนการพัฒนาขององค์กรประชาชน*. กรุงเทพฯ: สำนักวิจัย สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ชาญชัย อาจิมสมาจาร. (2550). *ภาวะผู้นำในองค์กร*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ปัญญาชน.
- ชูศรี วงศ์รัตนะ. (2541). *เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย*. (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: เทพเนรมิตการพิมพ์.
- ไชยา เกศารัตน์. (2555). *ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบลสะท้อน จังหวัดสงขลา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2555*. รายงานการวิจัย. สงขลา: องค์การบริหารส่วนตำบลสะท้อน.
- ไชยา ภาวะบุตร. (2555). *หลัก ทฤษฎี และการปฏิบัติการบริหารการศึกษา*. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ณัฐนันท์ ปิ่นแก้ว. (2547). *ปัญหาและข้อเสนอแนะ การป้องกันปราบปรามยาเสพติดของข้าราชการตำรวจในเขตจังหวัดพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.

- ดิณพัฒน์ แก้วยอด. (2552). *ความสนใจเลือกเรียนต่อสาขาเฉพาะทางในวิชาชีพแพทย์ บุคลิกภาพและปัจจัยที่เกี่ยวข้องของนิสิตแพทย์ชั้นปีที่ 6 คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2552*. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์ มหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ถวิลวดี บุรีกุล. (2551). *คู่มือการมีส่วนร่วมของประชาชน*. นนทบุรี: สถาบันพระปกเกล้า. _____ . (2551). *การมีส่วนร่วม: แนวคิด ทฤษฎีและกระบวนการ*. กรุงเทพฯ: สถาบันพระปกเกล้า. เอกสารประกอบการศึกษาดูงานของคณะกรรมการ การพัฒนาการเมืองและการมีส่วนร่วมของประชาชน วุฒิสภา.
- ทองศักดิ์ เจริญชัย. (2549). *ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้ทักษะการบริหารงานของ ผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาสกลนคร เขต 2*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏ สกลนคร.
- ทวีศักดิ์ ปักษา. (2550). *ความคิดเห็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม*. วิทยานิพนธ์ ปร.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏ มหาสารคาม.
- ทินกร แก้วกัญญา. (2555). *สภาพและปัญหาการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การ ศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. อุบลราชธานี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- ทิพย์ นิลนพคุณ. (2557). *มนุษย์สัมพันธ์ในการทำงาน*. เข้าถึงได้จาก km.citu.tu.ac.th/km/wp-content/uploads/2011/12/working-team.pdf.
- เทพ สงวนกิตติพันธุ์. (2556). *การตัดสินใจ*. เอกสารประกอบการสอนวิชาการสู่สังคม ศูนย์วิทย พัฒนา มสธ. อุตรธานี.
- ธวัชชัย ไพไธล. (2555). *รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการสำหรับนักวิชาการศึกษา ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น*. วิทยานิพนธ์ ค.ด..สกลนคร: มหาวิทยาลัย ราชภัฏสกลนคร.

- ธานี นทร์ กรัยวิเชียร. (2550), *ปาฐกถาพิเศษเรื่อง จริยธรรมของผู้ดำรงตำแหน่ง
ทางการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐ*. กรุงเทพฯ: สำนักส่งเสริมมาตรฐาน
จริยธรรม สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน.
- ธานี ชัยบุญ. (2551). *ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานีเขต 2. ภาคนิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์.*
- นพพร ณะชัยพันธ์. (2550). *การวิเคราะห์ข้อสอบ*. เชียงราย: คณะวิทยาศาสตร์และ
เทคโนโลยีมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- นพลักษณ์ หนักแน่น. (2555). *การพัฒนากลยุทธ์การพัฒนาภาวะผู้นำของนิสิตนักศึกษา
ครุศาสตร์ ศึกษาศาสตร์ ระดับปริญญาโทมหาบัณฑิต ระหว่าง พ.ศ.2555 -
2564. วิทยานิพนธ์. ค.ด. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.*
- นิภาพร พวงมี. (2554), *บุคลิกภาพห้องค้ประกอบกับการรับรู้วัฒนธรรมองค์การ
ของพยาบาล โรงพยาบาลมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่ง. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.*
- บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. (2553). *สถิติวิเคราะห์เพื่อการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ:
เรือนแก้วการพิมพ์.*
- บุรชัย ศิริมหาสาคร. (2548). *IDEA CAN DO มุขบริหารสู่การเป็นผู้นำ เล่ม 1. นครปฐม:
สถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา.*
_____. (2553). *ฉลาดรู้อย่างผู้นำ*. กรุงเทพฯ: แสงดาว.
- ปราณี สุรสิทธิ์. (2556). *การพัฒนาบุคลิกภาพเพื่องานนิเทศศาสตร์*. กรุงเทพฯ: แสงดาว.
- ปุระชัย เปี่ยมสมบูรณ์. (2548). *สามมิติของการตำรวจไทยในทศวรรษใหม่. เอกสาร
การศึกษารัฐประศาสนศาสตร์, อันดับที่ 50. กรุงเทพฯ: คณะรัฐประศาสน
ศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.*
- พงศ์พัฒน์ ฉายาพันธุ์, พลตำรวจตรี. (2537). *ความรู้เบื้องต้นการสืบสวนอาชญากรรม.*
กรุงเทพฯ: ศิลป์สยามการพิมพ์.
- พรทิพย์ มูลประการ. (2552). *การติดตามพฤติกรรมทางสังคมหลังการเข้าค่ายคุณธรรม
จริยธรรมของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่1 โรงเรียนสันป่าตองวิทยาคมจังหวัด
เชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัย
เชียงใหม่.*

- พรหมเมศวร์ คำพาบ. (2549). *การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานของโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). เลย: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- พระมหาบุญทัน อภิบุญโญ ไชยพันธ์. (2552). *การศึกษาคุณลักษณะด้านบุคลิกภาพของผู้บริหาร สถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามทัศนะของครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นครราชสีมา เขต 4*. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, สาขาบริหารการศึกษา. นครราชสีมา: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- พลกฤต กิติเงิน. (2562). *ข้อเสนอเชิงนโยบายของประสิทธิผลตามยุทธศาสตร์การมีส่วนร่วมของประชาชนและเครือข่ายการปฏิบัติงานของตำรวจในเขตพื้นที่ตำรวจภูธรภาค 4*. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (ปร.ด.) สาขาวิชาการบริหารการพัฒนา. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- พิเชษฐ วงศ์เกียรติ์ขจร. (2553). *ผู้นำการบริหารยุคใหม่*. กรุงเทพฯ: ปัญญาชน.
- พิจักษณ์ วงศาโรจน์. (2558). *ภาวะผู้นำของผู้บริหารที่พึงประสงค์: กรณีศึกษากรมกำลังพลทหารบก*. การค้นคว้าอิสระ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- พิชาภ พันธ์แพ. (2554). *ผู้นำกับการจัดการการเปลี่ยนแปลง*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พูนศักดิ์ ดวงใจ. (2554). *ความคิดเห็นของพนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคอำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ ที่มีต่อแนวทางในการสร้างมนุษยสัมพันธ์*. การค้นคว้าอิสระ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- ภคพร ศรีวิสัย. (2562). *ความคิดเห็นของประชาชนต่อภาพลักษณ์ด้านการปฏิบัติงานของข้าราชการ ตำรวจสถานีตำรวจภูธรเมืองพิษณุโลก*. (การค้นคว้าอิสระรัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสยาม.
- ภัทรพร เกษสังข์. (2549). *การวิจัยทางการศึกษา*. เลย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- ภานุศักดิ์ คำแพง. (2550). *ดิวงส่วนตัวภาวะผู้นำ*. กรุงเทพฯ: สุตรไพศาล.
- ภารดี อนันต์นาวี. (2555). *หลักการแนวคิด ทฤษฎีทางการบริหารการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 4. ชลบุรี: มนตรี.
- ภูสิทธิ์ ชันดีกุล. (2553). *การมีส่วนร่วมของกรรมการชุมชนกับการพัฒนาชุมชนเขตคูสิต*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.

- มนตรี บุญนาค. (2542.) สาเหตุการกระทำผิดซ้ำในคดีเสพยาบ้า: ศึกษาเฉพาะกรณีผู้ต้องขังในทัณฑสถานบำบัดพิเศษกลาง. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาอาชญาวิทยาและงานยุติธรรม. นครปฐม: บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ยุพิน มินสาคร. (2558). บุคลิกภาพและการพัฒนาบุคลิกภาพ. เข้าถึงได้จาก <http://www.edupol.org/eduOrganize/eLearning/generalStaff/doc/group.15/02/02.pdf>.
- รังสรรค์ ประเสริฐศรี. (2544). ภาวะผู้นำ. กรุงเทพฯ: ธนรัชการพิมพ์.
- _____. (2551). ภาวะผู้นำ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: เพชรจรัสแสงโลกธุรกิจ.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2542). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2542. กรุงเทพฯ: นามมีบุ๊คส์.
- รุสนีย์ กอติริย์. (2551). ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหาร ทักษะทางวิชาการกับการปฏิบัติงานประกันคุณภาพ การศึกษาของผู้บริหาร ตามทัศนะของคณะกรรมการประกันคุณภาพ ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามสามจังหวัดชายแดนภาคใต้. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- ละม้าย กิตติพร. (2555). รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำการให้บริการของบุคลากรในสำนักงานส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. วิทยานิพนธ์ ค.ต. สกจนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏ สกจนคร.
- วรกัญญาพิไล แกระหัน (2555). รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตตรวจราชการที่ 11. วิทยานิพนธ์ ค.ต. สกจนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏ สกจนคร.
- วรพจน์ วงศ์กิจรุ่งเรือง และ อธิป จิตตฤกษ์. (2554). ทักษะแห่งอนาคตใหม่: การศึกษาเพื่อศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ: โอเพ่นเวิลด์ส์.
- วรรณวิมล อัมรินทร์นุเคราะห์ (2553). การพัฒนาองค์กร. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

- วรวิฑูฒิ พละบุตร, (2548). การมีส่วนร่วมของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) ในการแก้ไขปัญหาอุบัติเหตุจราจรทางถนน ศึกษากรณีในเขตจังหวัดอุบลราชธานี. ภาคนิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- วาโร เพ็งสวัสดิ์. (2550). การวิจัยทางการศึกษา. สกลนคร: คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- วิชัย ภูโยธิน และ จำเนียร ณะคังคิวิ. (2554). การปกครองท้องถิ่นของไทย ม.4 – ม.6. กรุงเทพฯ: บริษัทอักษรเจริญทัศน์ อจท. จำกัด.
- วิชัย ภูโยธิน. (2554). การปกครองท้องถิ่นของไทย ม.4 – ม.6. กรุงเทพฯ: บริษัทอักษรเจริญทัศน์ อจท. จำกัด.
- วิรัช วิรัชนิภาวรรณ. (2548). การบริหารจัดการและการบริหารการพัฒนาขององค์กรตามรัฐธรรมนูญและหน่วยงานของรัฐ. กรุงเทพฯ: นิติธรรม.
- วิสุทธิ กิตติวัฒน์ (2548). รายงานการวิจัยอัตวิวัฒนาการในกรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ: สำนักงานตำรวจแห่งชาติ.
- ศรีเรือน แก้วกังวาล (2551). ทฤษฎีจิตวิทยาบุคลิกภาพ : รู้เรา รู้เขา. กรุงเทพฯ: หมอชาวบ้าน.
- ศุภกานดา สุขศรีวงษ์. (2550). ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดในคดีเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษของเด็กและเยาวชน: ศึกษาเฉพาะกรณีเด็กและเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. นครปฐม: มหาวิทยาลัยมหิดล.
- เศรษฐ์ คุณทาบุตร. (2556). ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดเลย. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์. (2562). บรรยายสรุปสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์. สกลนคร: สถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์.
- สมคิด บางโม. (2549). องค์กรและการจัดการ. สมุทรปราการ: ออฟเซ็ทพลัส.
- _____. (2550). องค์กรและการจัดการ. สมุทรปราการ: ออฟเซ็ทพลัส.
- สมชาย บำรุงทรัพย์ และ ณิชวีภา ไชยิตตันติบุญย์. (2551). ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา. กรุงเทพฯ: สกายบุ๊กส์.

- สมมารถ สุโรคา. (2553). *ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหาร การศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบล*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร มหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สมบัติ เลียมทอง. (2553). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหา ยาเสพติด อำเภอโกสุมพิตร จังหวัดกำแพงเพชร*. วิทยานิพนธ์ รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชารัฐศาสตรศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สมบูรณ์ เตชะวงศ์. (2545). *การกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติด*. วิทยานิพนธ์ศิลป ศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาบริหารงานยุติธรรม. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สมบูรณ์ ศิริสรหรือรัฐ. (2547). *การพัฒนารูปแบบ การพัฒนาคุณลักษณะภาวะผู้นำของ คณบดี*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.
- สันติ ดาวเรือง. (2552). *การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมอันพึงประสงค์ โดยการ จัดการเรียนรู้อย่างบูรณาการ สำหรับนักเรียนโรงเรียนสงขลาเทคโนโลยี อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. สงขลา: มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.
- สายทอง โพธิ์น้ำเที่ยง (2550). *ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารงานกับการ บริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนประถม กลุ่มกรุงเทพมหานคร สังกัดกรุงเทพ*. สารนิพนธ์กศม.การบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: บัณฑิต วิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สายันต์ บุญใบ. (2555). *การวิจัยและพัฒนาตัวแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของประธาน สาขาวิชาดนตรีในมหาวิทยาลัยราชภัฏ*. วิทยานิพนธ์ ค.ต. สกสนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- สิงห์ ปานะชา. (2558). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหา ยาเสพติดขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตพื้นที่ชายแดนไทย-พม่า อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี*. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชา รัฐศาสตรศาสตร์. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยบัณฑิตศึกษา, มหาวิทยาลัยศรีปทุม.

- สิทธิโชค วรรณสันติกุล. (2550). *จิตวิทยาสังคม: ทฤษฎีและการประยุกต์*. กรุงเทพฯ: เม็ดทราย พรินติ้ง.
- สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด. (2558). *แผนยุทธศาสตร์ การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด พ.ศ. 2558 – 2562*. กรุงเทพฯ: สำนักยุทธศาสตร์ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด.
- สำนักงานตำรวจแห่งชาติ. (2550). *โครงสร้างการแบ่งราชการ*. กรุงเทพฯ: สำนักงาน ตำรวจแห่งชาติ.
- _____. (2562). *แผนปฏิบัติการสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ประจำปี งบประมาณ พ.ศ. 2562*. กรุงเทพฯ: สำนักงานตำรวจแห่งชาติ.
- สำนักทะเบียนราษฎร ที่ทำการปกครองอำเภอเจริญศิลป์. (2563). *ข้อมูลทะเบียนราษฎร อำเภอเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร*. สกลนคร: ที่ทำการปกครองอำเภอ เจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร.
- สุดสาคร เวชชัย (2554). *ศิลปะการบริหารของผู้พิพากษาหัวหน้าศาลเพื่อนำองค์กร สู่อำนาจสำเร็จ (กรณีศึกษา ทักษะของผู้พิพากษาหัวหน้าศาลในการติดต่อ สัมพันธ์กับ ข้าราชการและลูกจ้างปฏิบัติงานในศาลชั้นต้นหรือทักษะ เชิงมนุษยสัมพันธ์)*. รายงานผลงานส่วนบุคคลหลักสูตรผู้พิพากษาผู้บริหาร ในศาลชั้นต้น. กรุงเทพฯ: สถาบันพัฒนาข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม.
- สุทธิโชติ สมควรรดี. (2563). *ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของข้าราชการตำรวจในสังกัดตำรวจภูธร จังหวัดมุกดาหาร*. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- สุเทพ ปาลสาร (2555). *การพัฒนาตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. วิทยานิพนธ์ ปรัชญาดุสิตบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ขอนแก่น: บัณฑิต วิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สุเทพ พงศ์ศิริวัฒน์. (2550). *ภาวะความเป็นผู้นำ*. กรุงเทพฯ: ส.เอเชียเพรส.
- สุธาสิณี แม้นญาติ (2554). *โมเดลความสัมพันธ์โครงสร้างปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำ เชิงจริยธรรมของ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น*. วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

- สุทธิวรธรณ์ ตันติรจนางค์ และศศิภาณูจน์ ทวีสุวรรณ์ (2552). *การส่งเสริมคุณธรรมที่มีประสิทธิภาพ: กรณีศึกษากลุ่มเด็ก/เยาวชนและข้าราชการภาครัฐ*. รายงานการวิจัย กรมการศาสนากระทรวงวัฒนธรรม.
- สุภาพร รัตน์น้อย. (2552). *ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารงานกับการบริหารโดยใช้เป็นฐานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2*. สารนิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุเมธ พุทธนันท์เมธา. (2549). *การมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารโรงเรียน กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านป่าหนาม อำเภอแคนดง จังหวัดบุรีรัมย์*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. บุรีรัมย์: มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- สุนทร โคตรบรรเทา. (2551). *หลักการและทฤษฎีการบริหารการศึกษา*. กรุงเทพฯ: ปัญญาชน.
- สำเร็จ ตาสว่าง. (2550). *การใช้ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1*. ลพบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- สำนักทะเบียนราษฎร ที่ทำการปกครองอำเภอเจริญศิลป์. (2564). *ข้อมูลทะเบียนราษฎรอำเภอเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร*. สกลนคร: สำนักทะเบียนราษฎรที่ทำการปกครองอำเภอเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร.
- อธิพงษ์ ตันศิริ. (2560). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ศึกษากรณี อำเภอแก่ง จังหวัดระยอง*. งานนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. ชลบุรี: วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อภิรักษ์ เวชกาญจนนา. (2542). *การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีหน้าที่ปราบปรามยาเสพติด: ศึกษากรณีกองบังคับการสอบสวน*. ภาคนิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- อมรรัตน์ เทพพิทักษ์. (2552). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนแปลงกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของเจ้าหน้าที่กรมการค้าภายในกระทรวงพาณิชย์*. ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (รัฐประศาสนศาสตร์) บัณฑิตวิทยาลัย. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยมหิดล.

- อรรถัย กักพล. (2552). *คู่มือ คู่มือ การมีส่วนร่วมของประชาชนสำหรับนักบริหารท้องถิ่น*.
กรุงเทพฯ: จรัลสนิทวงศ์การพิมพ์.
- อรรถัย กักพล และฉัตรระวี กิติโยดม. (2555). *บทวิเคราะห์ร่างกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น*.
กรุงเทพฯ: สถาบันพระปกเกล้า.
- อรพินท์ สโพชดชัย. (2550). *การสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน*.
กรุงเทพฯ: มูลนิธิสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย.
- อโนทัย ตริวานิช. (2552). *สถิติธุรกิจ*. ขอนแก่น: สำนักพิมพ์ ขอนแก่นการพิมพ์.
- อรุณ จิรวัดมณีกุล. (2557). *สถิติในงานวิจัย เลือดยังไงให้เหมาะสม*. กรุงเทพฯ:
วิทย์พัฒน์.
- อัมพร ภูแก้ว. (2556). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการแก้ไขปัญหาเสพติดในพื้นที่
เทศบาลตำบลพลวง อำเภอเขาคิชฌกูฏ จังหวัดจันทบุรี. ปัญหาพิเศษ
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. ชลบุรี: วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ
มหาวิทยาลัยบูรพา.*
- Achua, Christopher F. and Lussier, Robert N. (2010). *Effective Leadership*. (4th ed.)
Canada: Nelson Education, Ltd.
- Bratton, J. Grint, K. and Nelson, D.L. 2005. *Organizational Leadership*. Ohio: South-
Western.
- Cohen, S.L. (1996). *Mobilizing Communities for Participation and Empowerment*.
In Servaes, J., Jacobson, T.L., & White, S.A. (eds.), *Participatory
Communication for Social Change*. New Delhi: Sage.
- Cohen, John M and Norman T Uphoff. (1980). "Participation's Place in Rural Develop:
Seeking clarity Through Specificity". *World Development*. 1980.
- DuBrin, A. J.. (1998). *Leadership: Research findings, practice and skills*. Boston:
Houghton.
- _____. (2007). *Leadership: Research findings, practice and skills*. Boston:
Houghton.
- Feist, J and Feist, Gregory J. (2006). *Theories of Personality*. 6th Edition, New York:
McGraw Hill,

- Frigon, N.L and Jackson, H.K.. (1996). *The Leader*. New York: Amecom.
- Gardner J.W. (1990). *On Leadership*. New York: Free press.
- Griffin, R.W. (1999). *Management 6th ed*. U.S.A.: Houghton Mifflin Company.
- International Association of Participation–IAP2. (2006). *Planing for Effective Public Participation*. The International Association for Public Participation.
A Module in IAP2’s Certificate Program for Public Participation.
Student book.
- Jacob Chwat. (1998). Children’s Metacognition About Reading: Issue in Definition, Measurement, and Instruction. *Educational Psychology*. (22): 255–278.
- Jerrone Skolnic. (1979). *Crisis in American Institutions*. California U.S.A.: Little, Brown.
- Koontz. Harold D, (1972). *Analysis of Managerial Functions*. New York: McGraw–Hill Book.
- Kuntee. Pornchai. (1995). *The perception of Thai police toward the drug problem*. Sam Houston State: University Sam Houston.
- Mondy, R. W. and Mondy, J. B. (2014). *Human Resource Management*. Upper Saddle River, New Jersey: Pearson Education.
- Niederhoffer and Blumberg. (1998). *The Education of a Speculator*. New York: John Wiley & Sons.
- Northouse, P. G. (2007). *Leadership: Theory and Practice*. (2nd ed.). Thousand Oaks, CA: Sage.
- Richard and Vander. (1984). *Family rituals and deviant behavior*. Doctoral dissertation, Philosophy, Department of Psychology University of North Texas.
- Singhal, A. (2001). *Facilitating Community Participation through Communication*. New York: UNICEF.
- Stephen P. Robbins. (1978). *Organizational Behavior: Concepts, Controversies, Applications*. Arizona: Prentice Hall.
- Stogdill, R. M. (1981). *Handbook of Leadership*. New York: The Free.
_____. (1997). *Handbook of Leadership*. New York: The Free.

- Richard and Vander. (1984). *Family rituals and deviant behavior*. Doctoral dissertation, Philosophy, Department of Psychology University of North Texas.
- William Westley. (1978). *Measurement and Evaluation in Education and Psychology*. 3rd ed. New York: Holt, Rinehart and Winston..
- William and Others (1990). *Management*. Hinsdale: The Dryden Press.
- Yamane, T. (1973). *Statistic: An Introductory Analysis*. 3rd ed. New York: Harper and Row.
- Yukl, Gary. (2006). *Leadership in Organization*. New Jersey, Prentice Hall International, Inc.,
- Zanger & Folkman. (2002). *The Extraordinary Leader*. New York: McGraw-hill Company.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
หนังสือขอความอนุเคราะห์

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๒๓๓

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชาติชัย อุดมกิจมงคล

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ

๒. เครื่องมือการวิจัย

๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย

ด้วย ร้อยตำรวจเอกกิตติพงษ์ แพงพา รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๑๔๒๖๔๒๓๑๔๔ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ภาวะผู้นำที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (รป.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ละมัย ร่มเย็น เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.จิตติ กิตติเลิศไพศาล เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ที่นักศึกษาได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน ร้อยตำรวจเอกกิตติพงษ์ แพงพา โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๙ ๗๓๐๓ ๖๘๓๓

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๒๓๓

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สัญญาศรณ์ สวัสดิ์ไธสง

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ

๒. เครื่องมือการวิจัย

๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย

ด้วย ร้อยตำรวจเอกกิตติพงษ์ แพงพา รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๑๔๒๖๔๒๓๑๔๔ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ภาวะผู้นำที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (ร.บ.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ละมัย ร่มเย็น เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.จิตติ กิตติเลิศไพศาล เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ที่นักศึกษาได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์)

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน ร้อยตำรวจเอกกิตติพงษ์ แพงพา โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๙ ๗๓๐๓ ๖๘๓๓

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๒๓๓

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สามารถ อัยกร

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ

๒. เครื่องมือการวิจัย

๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย

ด้วย ร้อยตำรวจเอกกิตติพงษ์ แพงพา รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๑๔๒๖๔๒๓๑๔๔ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ภาวะผู้นำที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (รป.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ละมัย ร่มเย็น เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.จิตติ กิตติเลิศไพศาล เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ที่นักศึกษาได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์)

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน ร้อยตำรวจเอกกิตติพงษ์ แพงพา โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๙ ๗๓๐๓ ๖๘๓๓

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๒๓๓

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ

๒. เครื่องมือการวิจัย

๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย

ด้วย ร้อยตำรวจเอกกิตติพงษ์ แพงพา รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๑๔๒๖๔๒๓๑๔๔ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ภาวะผู้นำที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (รป.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ละมัย ร่มเย็น เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.จิตติ กิตติเลิศไพศาล เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ที่นักศึกษาได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์)

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน ร้อยตำรวจเอกกิตติพงษ์ แพงพา โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๙ ๗๓๐๓ ๖๘๓๓

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๒๓๓

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน พันตำรวจโทสมจิตร เจริญสุข

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ

๒. เครื่องมือการวิจัย

๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย

ด้วย ร้อยตำรวจเอกกิตติพงษ์ แพงพา รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๑๔๒๖๔๒๓๑๔๔ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ภาวะผู้นำที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (รป.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ละมัย ร่มเย็น เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.จิตติ กิตติเลิศไพศาล เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ที่นักศึกษาได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์)

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน ร้อยตำรวจเอกกิตติพงษ์ แพงพา โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๙ ๗๓๐๓ ๖๘๓๓

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/๔๘๖

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถนนิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑ พฤษภาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอบขอมอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือการวิจัย

เรียน พันตำรวจตรีชัยยุทธ รอดเวียง

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย ร้อยตำรวจเอกกิตติพงษ์ แพงพา รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๑๔๒๖๔๒๓๑๔๔ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ภาวะผู้นำที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (ร.บ.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ละมัย ร่มเย็น เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.จิตติ กิตติเลิศไพศาล เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ทั้งนี้ นักศึกษามีความประสงค์ขอตกลงใช้เครื่องมือการวิจัย เพื่อหาความเชื่อมั่นในการศึกษาวิจัยประกอบการทำวิทยานิพนธ์ ดังนั้น บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร จึงขอความอนุเคราะห์ท่านอนุญาตให้นักศึกษาทำการทดลองใช้เครื่องมือวิจัยดังกล่าวด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศีกานต์ เพียรธัญญกรณ์)

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน ร้อยตำรวจเอกกิตติพงษ์ แพงพา โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๙ ๗๓๐๓ ๖๘๓๓

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๔๙๕

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถนนิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๗ พฤษภาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน กำนันตำบลเจริญศิลป์

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย ร้อยตำรวจเอกกิตติพงษ์ แพงพา รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๑๔๒๖๔๒๓๑๔๔ ซึ่งเป็น นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ภาวะผู้นำที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปราม ยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (รป.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ละมัย ร่มเย็น เป็นประธานที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.จิตติ กิตติเลิศไพศาล เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

เพื่อให้การศึกษารั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร จึงขอความ อนุเคราะห์จากท่าน ให้นักศึกษารายดังกล่าวได้เก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยกับข้าราชการครูในศูนย์พัฒนา เด็กเล็ก เพื่อนำข้อมูลที่ได้ประกอบการศึกษาวิทยานิพนธ์ และขอขอบคุณในความอนุเคราะห์มา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์)

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน ร้อยตำรวจเอกกิตติพงษ์ แพงพา โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๙ ๗๓๐๓ ๖๘๓๓

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๔๙๕

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถนนิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๗ พฤษภาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน กำนันตำบลโคกศิลา

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย ร้อยตำรวจเอกกิตติพงษ์ แพงพา รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๑๔๒๖๔๒๓๑๔๔ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ภาวะผู้นำที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (รป.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ละมัย รมเย็น เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.จิตติ กิตติเลิศไพศาล เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

เพื่อให้การศึกษารั้่งนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน ให้นักศึกษารายดังกล่าวได้เก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยกับข้าราชการครูในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อนำข้อมูลที่ได้ประกอบการศึกษาวิทยานิพนธ์ และขอขอบคุณในความอนุเคราะห์มา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์)

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน ร้อยตำรวจเอกกิตติพงษ์ แพงพา โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๙ ๗๓๐๓ ๖๘๓๓

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๔๙๕

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๗ พฤษภาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน กำนันตำบลทุ่งแก

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย ร้อยตำรวจเอกกิตติพงษ์ แพงพา รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๑๔๒๖๔๒๓๑๔๔ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ภาวะผู้นำที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (รป.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ละมัย รมเย็น เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.จิตติ กิตติเลิศไพศาล เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

เพื่อให้การศึกษารั้่งนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน ให้นักศึกษารายดังกล่าวได้เก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยกับข้าราชการครูในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อนำข้อมูลที่ได้ประกอบการศึกษาวิทยานิพนธ์ และขอขอบคุณในความอนุเคราะห์มา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์)

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน ร้อยตำรวจเอกกิตติพงษ์ แพงพา โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๙ ๗๓๐๓ ๖๘๓๓

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๔๙๕

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๗ พฤษภาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน กำนันตำบลบ้านเหล่า

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย ร้อยตำรวจเอกกิตติพงษ์ แพงพา รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๑๔๒๖๔๒๓๑๔๔ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ภาวะผู้นำที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (รป.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ละมัย รมเย็น เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.จิตติ กิตติเลิศไพศาล เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

เพื่อให้การศึกษาค้นคว้าสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน ให้นักศึกษารายดังกล่าวได้เก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยกับข้าราชการครูในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อนำข้อมูลที่ได้ประกอบการศึกษาวิทยานิพนธ์ และขอขอบคุณในความอนุเคราะห์มา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.เทกานต์ เพียรธัญญกรณ์)

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน ร้อยตำรวจเอกกิตติพงษ์ แพงพา โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๙ ๗๓๐๓ ๖๘๘๓๓

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๔๙๕

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๗ พฤษภาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน กำนันตำบลหนองแปน

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย ร้อยตำรวจเอกกิตติพงษ์ แพงพา รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๑๔๒๖๔๒๓๑๔๔ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ภาวะผู้นำที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (รป.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ละมัย ร่มเย็น เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.จิตติ กิตติเลิศไพศาล เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

เพื่อให้การศึกษารั้่งนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน ให้นักศึกษารายดังกล่าวได้เก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยกับข้าราชการครูในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อนำข้อมูลที่ได้ประกอบการศึกษาวิทยานิพนธ์ และขอขอบคุณในความอนุเคราะห์هما ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์)

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน ร้อยตำรวจเอกกิตติพงษ์ แพงพา โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๙ ๗๓๐๓ ๖๘๓๓

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๗๐๘

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๕ กรกฎาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางการพัฒนา

เรียน ผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย ร้อยตำรวจเอกกิตติพงษ์ แพงพา รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๑๔๒๖๔๒๓๑๔๔ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ภาวะผู้นำที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (ร.ป.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ละมัย ร่มเย็น เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ รองศาสตราจารย์ ดร.จิตติ กิตติเลิศไพศาล เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร ตามความมุ่งหมายของการทำวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์)

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๔๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๔๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน ร้อยตำรวจเอกกิตติพงษ์ แพงพา โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๙ ๗๓๐๓ ๖๘๓๓

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๗๐๘

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๕ กรกฎาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางการพัฒนา

เรียน พันตำรวจโทสมจิตร์ เจริญสุข

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย ร้อยตำรวจเอกกิตติพงษ์ แพงพา รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๑๔๒๖๔๒๓๑๔๔ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ภาวะผู้นำที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (ร.ป.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ละมัย รมเย็น เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ รองศาสตราจารย์ ดร.จิตติ กิตติเลิศไพศาล เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร ตามความมุ่งหมายของการทำวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศีกานต์ เพียรธัญญกรณ์)

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๕๗ ๐๒๒๔

โทรสาร ๐ ๔๒๕๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน ร้อยตำรวจเอกกิตติพงษ์ แพงพา โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๙ ๗๓๐๓ ๖๘๓๓

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๗๐๘

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๕ กรกฎาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางการพัฒนา

เรียน พันตำรวจโทโสภณ ชื่นไพบูลย์

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย ร้อยตำรวจเอกกิตติพงษ์ แพงพา รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๑๔๒๖๔๒๓๑๔๔ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ภาวะผู้นำที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (ร.ป.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ละมัย รมเย็น เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ รองศาสตราจารย์ ดร.จิตติ กิตติเลิศไพศาล เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร ตามความมุ่งหมายของการทำวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศีกานต์ เพียรธัญญกรณ์)

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๕๗ ๐๒๒๔

โทรสาร ๐ ๔๒๕๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน ร้อยตำรวจเอกกิตติพงษ์ แพงพา โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๙ ๗๓๐๓ ๖๘๓๓

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๗๐๘

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๕ กรกฎาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางการพัฒนา

เรียน พันตำรวจโทรินทร์ โคตรคำจันทร์

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย ร้อยตำรวจเอกกิตติพงษ์ แพงพา รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๑๔๒๖๔๒๓๑๔๔ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ภาวะผู้นำที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (ร.ป.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ละมัย ร่มเย็น เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ รองศาสตราจารย์ ดร.จิตติ กิตติเลิศไพศาล เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร ตามความมุ่งหมายของการทำวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์)

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน ร้อยตำรวจเอกกิตติพงษ์ แพงพา โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๙ ๗๓๐๓ ๖๘๓๓

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๗๐๘

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๕ กรกฎาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางการพัฒนา

เรียน พันตำรวจโทจิรัชศักดิ์ ภูแสนศรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย ร้อยตำรวจเอกกิตติพงษ์ แพงพา รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๑๔๒๖๔๒๓๑๔๔ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ภาวะผู้นำที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (รป.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ละมัย ร่มเย็น เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ รองศาสตราจารย์ ดร.จิตติ กิตติเลิศไพศาล เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร ตามความมุ่งหมายของการทำวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์)

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๔๗ ๐๒๒๕

โทรสาร ๐ ๔๒๔๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน ร้อยตำรวจเอกกิตติพงษ์ แพงพา โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๙ ๗๓๐๓ ๖๘๓๓

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๗๐๘

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๕ กรกฎาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางการพัฒนา

เรียน นายอำเภอเจริญศิลป์

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย ร้อยตำรวจเอกกิตติพงษ์ แพงพา รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๑๔๒๖๔๒๓๑๔๔ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ภาวะผู้นำที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (ร.ป.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ละมัย ร่มเย็น เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ รองศาสตราจารย์ ดร.จิตติ กิตติเลิศไพศาล เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร ตามความมุ่งหมายของการทำวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์)

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน ร้อยตำรวจเอกกิตติพงษ์ แพงพา โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๙ ๗๓๐๓ ๖๘๓๓

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๗๐๘

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๕ กรกฎาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางการพัฒนา

เรียน นายสมเจตน์ พิมพานนท์

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย ร้อยตำรวจเอกกิตติพงษ์ แพงพา รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๑๔๒๖๔๒๓๑๔๔ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ภาวะผู้นำที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (รป.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ละมัย ร่มเย็น เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ รองศาสตราจารย์ ดร.จิตติ กิตติเลิศไพศาล เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร ตามความมุ่งหมายของการทำวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์)

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน ร้อยตำรวจเอกกิตติพงษ์ แพงพา โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๙ ๗๓๐๓ ๖๘๓๓

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๗๐๘

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๕ กรกฎาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางการพัฒนา

เรียน นายจินดา สายคำ

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย ร้อยตำรวจเอกกิตติพงษ์ แพงพา รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๑๔๒๖๔๒๓๑๔๔ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ภาวะผู้นำที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (ร.บ.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ละมัย ร่มเย็น เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ รองศาสตราจารย์ ดร.จิตติ กิตติเลิศไพศาล เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร ตามความมุ่งหมายของการทำวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรชัยภูธรณ์)

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน ร้อยตำรวจเอกกิตติพงษ์ แพงพา โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๙ ๗๓๐๓ ๖๘๓๓

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๗๐๘

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๕ กรกฎาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางการพัฒนา

เรียน นายสมาน ศิลาแดง

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย ร้อยตำรวจเอกกิตติพงษ์ แพงพา รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๑๔๒๖๔๒๓๑๔๔ ซึ่งเป็น นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและ ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ภาวะผู้นำที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา ตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (ร.ป.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ละมัย รมเย็น เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ รองศาสตราจารย์ ดร.จิตติ กิตติเลิศไพศาล เป็นกรรมการที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำ ที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานี ตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร ตามความมุ่งหมายของการทำวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศีกานต์ เพียรธัญญกรณ์)

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน ร้อยตำรวจเอกกิตติพงษ์ แพงพา โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๙ ๗๓๐๓ ๖๘๓๓

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๗๐๘

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๕ กรกฎาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางการพัฒนา

เรียน นายโอภาส วงศ์อินอยู่

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย ร้อยตำรวจเอกกิตติพงษ์ แพงพา รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๑๔๒๖๔๒๓๑๔๔ ซึ่งเป็น นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและ ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ภาวะผู้นำที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา ตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (ร.ป.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ละมัย ร่มเย็น เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ รองศาสตราจารย์ ดร.จิตติ กิตติเลิศไพศาล เป็นกรรมการที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำ ที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานี ตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร ตามความมุ่งหมายของการทำวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน ร้อยตำรวจเอกกิตติพงษ์ แพงพา โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๙ ๗๓๐๓ ๖๘๓๓

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

ภาคผนวก ข
รายนามผู้เชี่ยวชาญ

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชาติชัย อุดมกิจมงคล กรรมการบริหารหลักสูตร
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สัญญาครณ์ สวัสดิ์ไธสง กรรมการบริหารหลักสูตร
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สามารถ อัยกร ประธานกรรมการบริหารหลักสูตร
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
4. พ.ต.อ.สมชาย รุ่งศรีทอง ผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์
จังหวัดสกลนคร
5. พ.ต.ท.สมจิตร เจริญสุข รองผู้กำกับการ(สอบสวน)สถานีตำรวจภูธร
เจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร

รายนามผู้เชี่ยวชาญในการศึกษาแนวทางในการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชน
ในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด
ของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร

1. พ.ต.อ.สมชาย รุ่งศรีทอง ผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์
จังหวัดสกลนคร
2. พ.ต.ท.สมจิตร เจริญสุข รองผู้กำกับการ(สอบสวน)สถานีตำรวจภูธร
เจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร
3. พ.ต.ท.โสภณ ชันไพบูลย์ รองผู้กำกับการสืบสวนสถานีตำรวจภูธร
เจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร
4. พ.ต.ท.นรินทร์ โคตรคำจันทร์ รองผู้กำกับป้องกันปราบปรามสถานี
ตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร
5. พ.ต.ท.จිරศักดิ์ ภูแสนศรี สารวัตร(สอบสวน) สถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์
จังหวัดสกลนคร
6. นายอำเภอเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร
7. นายสมเจตน์ พิมพานนท์ ปลัดอำเภอหัวหน้ากลุ่มงานบริหารงานปกครอง
ที่ทำการปกครองอำเภอเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร
8. นายจินดา สายคำ ประธานคณะกรรมการตรวจสอบและติดตาม
การบริหารงานสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ อำเภอเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร
9. นายสมาน ศิลาดัง นายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลเจริญศิลป์
อำเภอเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร
10. นายโอภาส วงศ์อินอยู่ กำนันตำบลเจริญศิลป์ อำเภอเจริญศิลป์
จังหวัดสกลนคร

ภาคผนวก ค
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถาม

เรื่อง

ภาวะผู้นำของข้าราชการตำรวจที่ส่งผลกระทบต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน
ในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด
ของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา “ภาวะผู้นำของข้าราชการตำรวจที่ส่งผลกระทบต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร” คำตอบจากแบบสอบถามฉบับนี้จะเก็บเป็นความลับ ซึ่งไม่มีผลกระทบต่อท่านแต่ประการใด เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องจึงขอความอนุเคราะห์ให้ท่านตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริงมากที่สุด

2. แบบสอบถามฉบับนี้แบ่งออกเป็น 4 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 คุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ภาวะผู้นำของข้าราชการตำรวจสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์
จังหวัดสกลนคร

ตอนที่ 3 การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและ
ปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาการมีส่วนร่วม
ของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจ
ภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร

3. คำตอบของท่านจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับการศึกษาวิจัยในครั้งนี้

ร.ต.อ. กิตติพงษ์ แพงพา

นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ รุ่นที่ 11

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตอนที่ 1 คุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน หรือข้อความลงในช่องว่าง ตามความเป็นจริง

1. เพศ

1. ชาย

2. หญิง

2. อายุ

1. ไม่เกิน 30 ปี

2. 31 – 45 ปี

3. 46 – 60 ปี

4. มากกว่า 60 ปี

3. ระดับการศึกษา

1. ต่ำกว่าปริญญาตรี

2. ปริญญาตรี

3. สูงกว่าปริญญาตรี

4. อาชีพ

1. เกษตรกร

2. ค้าขาย

3. รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ/พนักงานของรัฐ

4. รับจ้าง/พนักงานบริษัทเอกชน

5. อาชีพอื่น ๆ (โปรดระบุ

5. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน

1. ไม่เกิน 10,000 บาท

2. 10,001 – 15,000 บาท

3. 15,001 – 25,000 บาท

4. มากกว่า 25,000 บาท

6. ตำบลที่อาศัยอยู่

1. ตำบลบ้านเหล่า

2. ตำบลเจริญศิลป์

3. ตำบลทุ่งแก

4. ตำบลโคกศิลา

5. ตำบลหนองแปน

ตอนที่ 2 ภาวะผู้นำของข้าราชการตำรวจสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์
จังหวัดสกลนคร

คำชี้แจง ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำของข้าราชการตำรวจสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร ว่ามีภาวะผู้นำอยู่ในระดับมากน้อยเพียงใด โดยให้ท่านทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด ซึ่งกำหนดระดับความคิดเห็น ดังนี้

เห็นด้วยกับข้อคำถามมากที่สุด	=	5 คะแนน
เห็นด้วยกับข้อคำถามมาก	=	4 คะแนน
เห็นด้วยกับข้อคำถามปานกลาง	=	3 คะแนน
เห็นด้วยกับข้อคำถามน้อย	=	2 คะแนน
เห็นด้วยกับข้อคำถามน้อยที่สุด	=	1 คะแนน

ภาวะผู้นำของข้าราชการตำรวจ		ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
ด้านความรู้และประสบการณ์ในวิชาชีพตำรวจ						
1	ข้าราชการตำรวจมีความรู้และประสบการณ์ในวิชาชีพ					
2	ข้าราชการตำรวจมีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับกฎหมาย มีการนำความรู้และประสบการณ์มาใช้ในการปฏิบัติหน้าที่					
3	ข้าราชการตำรวจมีความรู้เกี่ยวกับระเบียบประกาศ คำแนะนำ และข้อบังคับต่าง ๆ					
4	ข้าราชการตำรวจมีความสามารถในการปฏิบัติงานในหน้าที่					

ภาวะผู้นำของข้าราชการตำรวจ		ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
ด้านความรู้และประสบการณ์ในวิชาชีพตำรวจ (ต่อ)						
5	ข้าราชการตำรวจมีความรู้ความสามารถ ในงานด้านวิชาการด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ การปฏิบัติงาน					
6	ข้าราชการตำรวจมีการนำความรู้ ความสามารถและประสบการณ์มาใช้ในการ ปฏิบัติหน้าที่					
ด้านมนุษยสัมพันธ์และบุคลิกภาพ						
1	ข้าราชการตำรวจเป็นผู้มีความสามารถ ในการประสานงานกับบุคคลภายในองค์กร ได้					
2	ข้าราชการตำรวจสามารถประสานงานกับ บุคคลภายนอกองค์กร					
3	ข้าราชการตำรวจมีกิริยามารยาทดี สุภาพ อ่อนโยน					
4	ข้าราชการตำรวจใช้วาจาและวางตัว เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่และกาลเทศะ					
5	ข้าราชการตำรวจมีอัธยาศัยที่ดี สุภาพ ยิ้ม แย้มแจ่มใส และเป็นมิตร					

ภาวะผู้นำของข้าราชการตำรวจ		ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
ด้านความรู้และทักษะในการบริหาร						
1	ข้าราชการตำรวจเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล					
2	ข้าราชการตำรวจมีการจัดเก็บระบบงานและการบริหารจัดการองค์กร					
3	ข้าราชการตำรวจมีความสามารถในการบริหารจัดการเกี่ยวกับคดี					
4	ข้าราชการตำรวจมีวิสัยทัศน์ นโยบายและยุทธศาสตร์ในการบริหารงานการจัดการ					
5	ข้าราชการตำรวจมีการนำความรู้ความสามารถและทักษะในการบริหารการจัดการมาใช้ในการปฏิบัติหน้าที่					
ด้านคุณธรรมและจริยธรรม						
1	ข้าราชการตำรวจมีความซื่อสัตย์สุจริต และประพฤติดี					
2	ข้าราชการตำรวจเป็นผู้ที่ปราศจากคุณธรรมแก่ประชาชนด้วยความเที่ยงธรรม ถูกต้องตามกฎหมายและประเพณี					
3	ข้าราชการตำรวจยึดมั่นในระบบคุณธรรมจริยธรรม					
4	ข้าราชการตำรวจยึดหลักธรรมาภิบาล ความถูกต้องดีงาม					
5	ข้าราชการตำรวจไม่แสวงหาผลประโยชน์อื่นใดโดยมิชอบ					

**ตอนที่ 3 การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและ
ปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร**

คำชี้แจง ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของท่านในการดำเนินงาน
ป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร
ว่ามีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากน้อยเพียงใด โดยให้ท่านทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับ
ความคิดเห็นของท่านมากที่สุด ซึ่งกำหนดระดับการมีส่วนร่วม ดังนี้

เห็นด้วยกับข้อคำถามมากที่สุด	=	5 คะแนน
เห็นด้วยกับข้อคำถามมาก	=	4 คะแนน
เห็นด้วยกับข้อคำถามปานกลาง	=	3 คะแนน
เห็นด้วยกับข้อคำถามน้อย	=	2 คะแนน
เห็นด้วยกับข้อคำถามน้อยที่สุด	=	1 คะแนน

การมีส่วนร่วมของประชาชน		ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)
การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ						
1	ท่านมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ปัญหา/สาเหตุ ของปัญหา ยาเสพติดในชุมชน					
2	ท่านมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและ ช่วยเหลือแนะแนวทางในการแก้ปัญหา ยาเสพติดในชุมชน					
3	ท่านมีส่วนร่วมในการสรรหาบุคลากรเข้ามา ดำเนินการในการแก้ไขปัญหา ยาเสพติด ในชุมชน					
4	ท่านมีส่วนร่วมในการจัดลำดับความสำคัญ ของโครงการแก้ไขปัญหา ยาเสพติดที่ควร ดำเนินการในชุมชน					

การมีส่วนร่วมของประชาชน		ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (ต่อ)						
5	ท่านมีส่วนร่วมในการเป็นอาสาสมัครผู้ประสานงานในการดำเนินกิจกรรมการแก้ไขปัญหายาเสพติด					
การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ						
1	ท่านมีส่วนร่วมในการดำเนินการแก้ไขปัญหายาเสพติด					
2	ท่านมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในแนวทางการดำเนินการแก้ไขปัญหายาเสพติด					
3	ท่านมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมหรือการฝึกอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด					
4	ท่านมีส่วนร่วมในการให้คำปรึกษา หรือขอเสนอแนะแก่หน่วยงานที่ดำเนินกิจกรรมเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหายาเสพติด					
5	ท่านได้เข้าร่วมในโครงการ/ กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่ด้วยความสมัครใจ					
การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์						
1	ท่านมีส่วนได้รับประโยชน์จากการแก้ไขปัญหายาเสพติดเพื่อลดการแพร่ระบาดของยาเสพติดในชุมชน					
2	ท่านมีส่วนได้รับประโยชน์จากการแก้ไขปัญหายาเสพติดในเรื่องคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนในพื้นที่ที่ดีขึ้น					

การมีส่วนร่วมของประชาชน		ระดับการมีส่วนร่วม				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ (ต่อ)						
3	ท่านมีส่วนได้รับผลประโยชน์จากการแก้ไขปัญหาเสฟติดในการป้องกันและรักษาทรัพย์สิน					
4	ท่านมีส่วนได้รับประโยชน์จากการแก้ไขปัญหาเสฟติดในการให้ความร่วมมือของประชาชนในชุมชน					
การมีส่วนร่วมในการประเมินผล						
1	ท่านมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ผลการดำเนินงาน/โครงการแก้ไขปัญหาเสฟติดในชุมชน					
2	ท่านมีส่วนร่วมในการรายงานความคิดเห็นในมาตรการแก้ไขปัญหาเสฟติดให้กับหน่วยงานราชการ					
3	การมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการดำเนินงานตามโครงการแก้ไขปัญหาเสฟติด					
4	ท่านมีส่วนร่วมในการพิจารณาถึงผลดีผลเสียในมาตรการแก้ไขปัญหาเสฟติด					
5	ท่านมีส่วนร่วมในการเสนอแนะแนวทางปรับปรุงการแก้ไขปัญหาเสฟติด โดยนำผลจากการจัดกิจกรรม/โครงการต่าง ๆ มาปรับปรุงแก้ไข					

ภาคผนวก ง

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

ภาวะผู้นำของข้าราชการตำรวจที่ส่งผลกระทบต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน
ในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด
ของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร

แบบสอบถาม	ค่าความเชื่อมั่น	แปลผล
1 แบบสอบถามภาวะผู้นำของข้าราชการตำรวจ สถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร	.817	ใช้ได้
2 แบบสอบถามการมีส่วนร่วมของประชาชนใน การดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัด สกลนคร	.789	ใช้ได้
ภาพรวมทั้งฉบับ	.756	ใช้ได้

ภาคผนวก ง

คำอธิบายจำแนกของแบบสอบถาม

คำอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม

เรื่อง

ภาวะผู้นำของข้าราชการตำรวจที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน
ในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด
ของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร

ตอนที่ 2 ภาวะผู้นำของข้าราชการตำรวจสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์
จังหวัดสกลนคร

ประเด็น/ข้อคำถาม		คำอำนาจจำแนก รายข้อ
ด้านความรู้และประสบการณ์ในวิชาชีพตำรวจ		
1	ข้าราชการตำรวจมีความรู้และประสบการณ์ในวิชาชีพ	.563
2	ข้าราชการตำรวจมีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับกฎหมาย มีการนำความรู้และประสบการณ์มาใช้ในการปฏิบัติหน้าที่	.463
3	ข้าราชการตำรวจมีความรู้เกี่ยวกับระเบียบ ประกาศ คำแนะนำ และข้อบังคับต่าง ๆ	.489
4	ข้าราชการตำรวจมีความสามารถในการปฏิบัติงานในหน้าที่	.625
5	ข้าราชการตำรวจมีความรู้ความสามารถ ในงานด้านวิชาการด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน	.425
6	ข้าราชการตำรวจมีการนำความรู้ความสามารถและ ประสบการณ์มาใช้ในการปฏิบัติหน้าที่	.398
ด้านมนุษยสัมพันธ์และบุคลิกภาพ		
1	ข้าราชการตำรวจเป็นผู้มีความสามารถในการประสานงานกับ บุคคลภายในองค์กรได้	.653
2	ข้าราชการตำรวจสามารถประสานงานกับบุคคลภายนอก องค์กร	.645
3	ข้าราชการตำรวจมีกิริยามารยาทดี สุภาพอ่อนโยน	.688

ประเด็น/ข้อคำถาม		ค่าอำนาจจำแนก รายข้อ
ด้านมนุษยสัมพันธ์และบุคลิกภาพ (ต่อ)		
4	ข้าราชการตำรวจใจกว้างและวางตัวเหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่และกาลเทศะ	.697
5	ข้าราชการตำรวจมีอัธยาศัยที่ดี สุภาพ ยิ้มแย้มแจ่มใส และเป็นมิตร	.811
ด้านความรู้และทักษะในการบริหาร		
1	ข้าราชการตำรวจเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล	.623
2	ข้าราชการตำรวจมีการจัดเก็บระบบงานและการบริหารจัดการองค์กร	.745
3	ข้าราชการตำรวจมีความสามารถในการบริหารจัดการเกี่ยวกับคดี	.766
4	ข้าราชการตำรวจมีวิสัยทัศน์ นโยบายและยุทธศาสตร์ในการบริหารงานการจัดการ	.526
5	ข้าราชการตำรวจมีการนำความรู้ความสามารถและทักษะในการบริหารการจัดการมาใช้ในการปฏิบัติหน้าที่	.658
ด้านคุณธรรมและจริยธรรม		
1	ข้าราชการตำรวจมีความซื่อสัตย์สุจริต และประพฤติดี	.789
2	ข้าราชการตำรวจเป็นผู้ที่ประกาศความยุติธรรมแก่ประชาชนด้วยความเที่ยงธรรม ถูกต้องตามกฎหมายและประเพณี	.685
3	ข้าราชการตำรวจยึดมั่นในระบบคุณธรรมจริยธรรม	.563
4	ข้าราชการตำรวจยึดหลักธรรมมาภิบาล ความถูกต้องดีงาม	.486
5	ข้าราชการตำรวจไม่แสวงหาผลประโยชน์อื่นใดโดยมิชอบ	.379

**ตอนที่ 3 การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานป้องกันและ
ปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร**

ประเด็น/ข้อคำถาม		ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ
การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ		
1	ท่านมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ปัญหา/สาเหตุของปัญหาเสพติดในชุมชน	.712
2	ท่านมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและขอเสนอแนะแนวทางในการแก้ปัญหายาเสพติดในชุมชน	.562
3	ท่านมีส่วนร่วมในการสรรหาบุคลากรเข้ามาดำเนินการในการแก้ไขปัญหายาเสพติดในชุมชน	.563
4	ท่านมีส่วนร่วมในการจัดลำดับความสำคัญของโครงการแก้ไขปัญหายาเสพติดที่ควรดำเนินการในชุมชน	.687
5	ท่านมีส่วนร่วมในการเป็นอาสาสมัครผู้ประสานงานในการดำเนินกิจกรรมการแก้ไขปัญหายาเสพติด	.701
การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ		
1	ท่านมีส่วนร่วมในการดำเนินการแก้ไขปัญหายาเสพติด	.589
2	ท่านมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในแนวทางการดำเนินการแก้ไขปัญหายาเสพติด	.603
3	ท่านมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมหรือการฝึกอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด	.632
4	ท่านมีส่วนร่วมในการให้คำปรึกษา หรือขอเสนอแนะแก่หน่วยงานที่ดำเนินกิจกรรมเกี่ยวกับการแก้ปัญหายาเสพติด	.756
5	ท่านได้เข้าร่วมในโครงการ/ กิจกรรมที่เกี่ยวกับการแก้ปัญหายาเสพติดในพื้นที่ด้วยความสมัครใจ	.689

ประเด็น/ข้อคำถาม		ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ
การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์		
1	ท่านมีส่วนได้รับประโยชน์จากการแก้ไขปัญหายาเสพติดเพื่อลดการแพร่ระบาดของยาเสพติดในชุมชน	.578
2	ท่านมีส่วนได้รับประโยชน์จากการแก้ไขปัญหายาเสพติดในเรื่องคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนในพื้นที่ที่ตื้นเขิน	.758
3	ท่านมีส่วนได้รับผลประโยชน์จากการแก้ไขปัญหายาเสพติดในการป้องกันและรักษาทรัพย์สิน	.714
4	ท่านมีส่วนได้รับประโยชน์จากการแก้ไขปัญหายาเสพติดในการให้ความร่วมมือของประชาชนในชุมชน	.408
การมีส่วนร่วมในการประเมินผล		
1	ท่านมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ผลการดำเนินกิจกรรม/โครงการแก้ไขปัญหายาเสพติดในชุมชน	.376
2	ท่านมีส่วนร่วมในการรายงานความคิดเห็นในมาตรการแก้ไขปัญหายาเสพติดให้กับหน่วยงานราชการ	.639
3	การมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการดำเนินงานตามโครงการแก้ไขปัญหายาเสพติด	.787
4	ท่านมีส่วนร่วมในการพิจารณาถึงผลดีผลเสียในมาตรการแก้ไขปัญหายาเสพติด	.496
5	ท่านมีส่วนร่วมในการเสนอแนะแนวทางปรับปรุงการแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยนำผลจากการจัดกิจกรรม/โครงการต่าง ๆ มาปรับปรุงแก้ไข	.562

ภาคผนวก จ
แบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ

หมายเหตุ :

1. การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ หมายถึง การที่ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วม เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานและเกิดความรู้สึกมีส่วนร่วมรับผิดชอบกับกลุ่มด้วยโดยปฏิบัติงาน ตามนโยบาย แผนงานโครงการ และกิจกรรมต่าง ๆ ให้บรรลุจุดมุ่งหมาย รวมถึงการ เสียสละแรงงาน วัสดุ กำลังเงินและทรัพยากร รวมทั้งการมีส่วนร่วมในการบริหารและ ประสานงาน

2. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล หมายถึง การมีส่วนร่วมของประชาชน ในการร่วมกันวิเคราะห์ผลการดำเนินงาน ค้นหาข้อดี ข้อเสีย ประเมินผลสถานการณ์การ แพร่ระบาดของยาเสพติด ควบคุม ติดตาม โครงการต่าง ๆ หรือกิจกรรมที่ทำอย่าง ต่อเนื่อง

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	ร.ต.อ.กิตติพงษ์ แพงพา
วัน เดือน ปีเกิด	วันที่ 21 เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2520
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 49 หมู่ 5 ตำบล ชาติทอง อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัด สกลนคร 47240 โทรศัพท์ 097 3036833
ตำแหน่งปัจจุบัน	รองสารวัตรธุรการ สถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ จังหวัด สกลนคร
สถานที่ทำงาน	สถานีตำรวจภูธรเจริญศิลป์ อำเภอเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร 47290
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2536	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสว่างศึกษา อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร
พ.ศ. 2539	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสว่างศึกษา อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร
พ.ศ. 2543	ปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขา วิชาเอกสถิติประยุกต์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ สกลนคร
พ.ศ. 2564	ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
ประวัติการทำงาน	
พ.ศ. 2545 ถึงปัจจุบัน	รับราชการตำรวจ